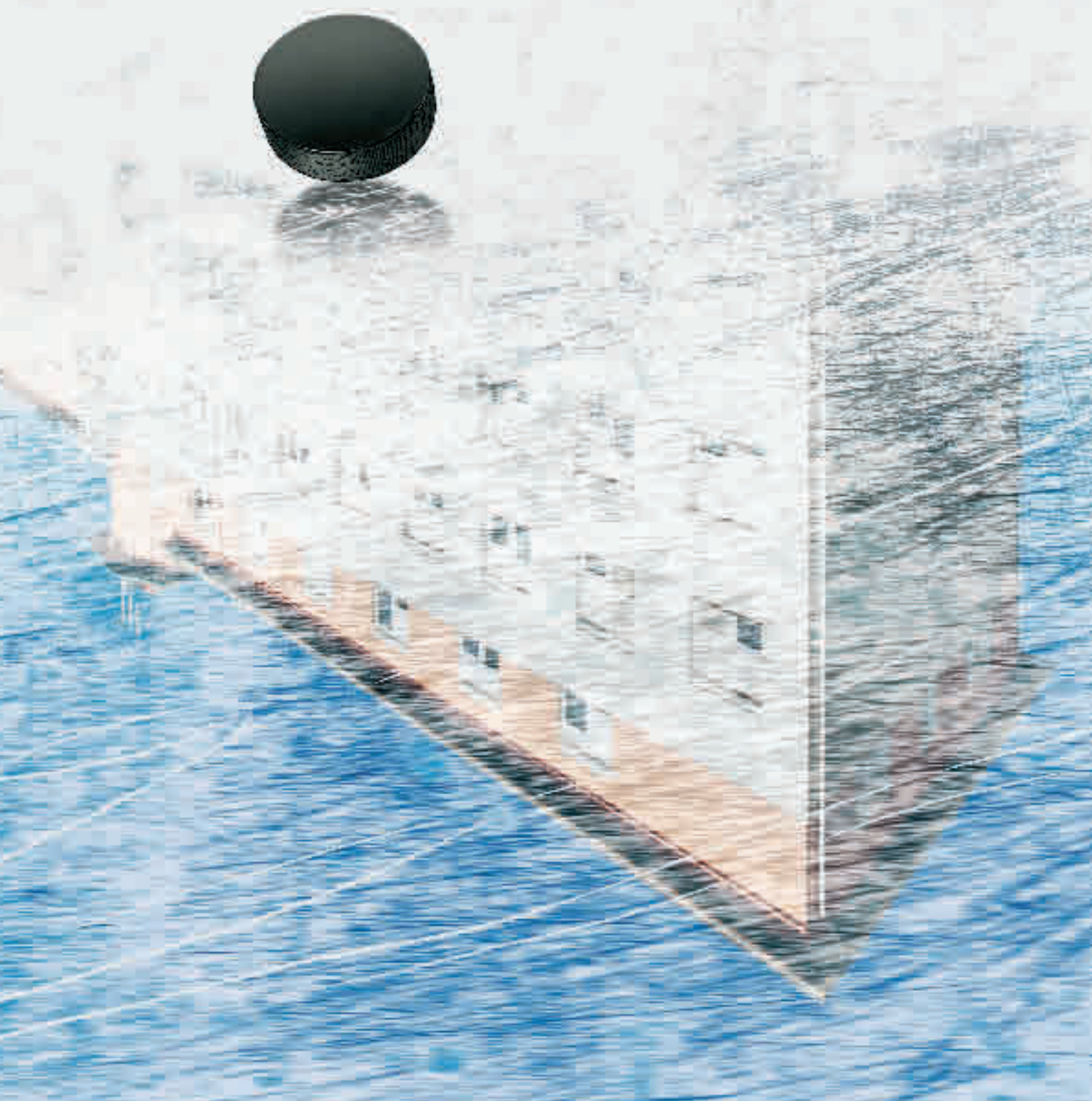

ISIS

GLASILO ZDRAVNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE
Strokovna revija ISIS / Leto XVII. / številka 3 / 1. marec 2008

Premalo vidno delo odbora za strokovno-medicinska vprašanja

Prof. dr. Andreja Kocijančič, dr. med.

Na srečanju ob novem letu me je kolega provokativno vprašal, zakaj se o delu našega odbora nič ne sliši. Razlog prav gotovo ni v tem, da ne delamo dovolj. Obratno. Delamo veliko, lani smo opravili 82 rednih strokovnih nadzorov in obravnavali 81 pritožb bolnikov. Torej, ali bi naše delo zares moralo biti bolj odmevno? Moj odgovor je ne. Odbor dela dobro, dokler se o vsebini njegovega dela nič ne govori in nič ne sliši.

Naše delo je skrb za strokovnost naših članov. Strokovnost pa je nekaj, o čemer smo dolžni in sposobni sami razpravljati in odločati, za svoje delo ne rabimo reflektorjev.

Naj vam, spoštovane kolegice in kolegi, osvetlim samo segment dela odbora za strokovno-medicinska vprašanja (OSMV), ki se nanaša na reševanje pritožb bolnikov. V letu 2007, ko smo obravnavali 81 pritožb bolnikov, smo samo v treh primerih ugotovili zdravniško napako oziroma malomarnost in primere posredovali v nadaljnjo obravnavo tožilcu Zdravniške zbornice. Ob tem bi zunanji opazovalec lahko dobil vtis, da je presoja

članov OSMV pristranska in načeloma vedno ščiti zdravnike. Zagotavljam vam, da temu ni tako. Naj opišem postopek, ki ga vodimo ob prejemu pritožbe.

Pritožbo najprej obravnavamo na seji OSMV.

V kolikor je pritožbi priložene dovolj medicinske dokumentacija in je med člani OSMV ekspert s področja pritožbe (npr. travmatolog, abdominalni kirurg, ginekolog, psihiater itd.), ga zaprosimo, da poda ekspertno mnenje. Ekspertno mnenje ponovno obravnavamo na seji OSMV. Pogosto se dogodi, da ekspert ne zaključi primera, ampak predlaga notranji ali zunanji izredni strokovni ali eksperti nadzor.

Pri pritožbah, ki ne vsebujejo dovolj medicinske dokumentacije, zaprosimo za izredni interni strokovni nadzor. Če poročilo internega strokovnega nadzora ne razjasni vseh elementov pritožbe, priporočimo izredni strokovni ali ekspertni nadzor, ki ga opravijo zdravniki po pooblastilu izvršilnega odbora Zbornice.

Pri zdravnikih zasebnikih, kjer ni možno izvršiti izrednega internega strokovnega nadzora, izvršimo neposredno zunanji strokovni ali ekspertni nadzor.

Ko pridobimo mnenja nadzornih komisij, pritožbo ponovno obravnavamo na seji OSMV. Vse sklepe sprejemamo soglasno.

Postopek sem opisala tako natančno, da vas prepričam, da končne odločitve o pritožbah res ne morejo biti pristranske. Pa poglejmo podrobneje vsebino pritožb.

Najhujše so pritožbe, če gre za smrt svojca. Prizadeti obtožujejo zdravnike oziroma zdravstveno osebje v bolnišnici, da niso storili vsega, kar bi morali. Še huje je, če je bolnik umrl doma, ko ga je

kratek čas pred smrtjo pregledoval ambulantni zdravnik. Ob prebiranju teh pritožb dobimo občutek, da ljudje mislijo, da smo zdravniki čudodelci, ki lahko, samo če hočemo, če se potrudimo, vedno preprečimo smrt. Pritožbe, ki so večinoma neupravičene in krivične, sicer lahko razumemo kot izraz agresivnosti v prvem obdobju žalovanja, lahko tudi kot pomanjkanje komunikacije med zdravniki in svojci. Pa vendar so včasih te pritožbe žaljive za zdravnike, ki so storili dejansko vse, da bi preprečili smrt. V teh primerih v končnem odgovoru pritožniku zapišemo, da pričakujemo opravičilo tožnikov prizadetim zdravnikom.

Drugi sklop pritožb se nanaša na prepočasno diagnostiko oziroma diagnostiko, ki je bila usmerjena v določeno smer in se je kasneje izkazalo, da gre za drugo bolezen. Ob tem je bilo izgubljenega nekaj dragocenega časa. Zdravniki vemo, da včasih res ni enostavno na osnovi simptomov in znakov oziroma osnovnih laboratorijskih kazalcev postaviti sum na določeno bolezen, posebno če je ta redka ali pa so klinični znaki zabrisani. To se lahko dogodi tudi izkušenemu in vestnemu zdravniku, pravzaprav se je dogodilo že vsakemu od nas. Na takih stranpoteh se učimo in dozorevamo. Pri nobeni od tovrstnih pritožb zaradi neprimerne diagnostičnega postopka ni prišlo do usodne zakasnitve ustreznega zdravljenja. Vsekakor v teh primerih ne moremo očitati zdravniku strokovne napake ali malomarnosti pri delu.

Tretji sklop pritožb je vsebinsko in moralno najtežji. Gre za zaplete pri posegih, ki so sicer možni, vendar izjemno redki (npr. perforacija črevesja pri kolonoskopiji). Pritožnik je zaradi zapletov rutinskega pregleda pretrpel nepotrebne bolečine, nepotrebno hospitalizacijo, ponovne posege, včasih tudi trajne posledice. Čeprav gre pri teh pritožbah za zaplet in je bolnik pred posegom podpisal, da se s posegom strinja in je seznanjen z vsemi možnimi zapleti, pa vendar ostaja moralna obveza, da se takim bolnikom opravičimo in oddolžimo. Samo kako? Če člani OSMV ali tožilec Zbornice ugotovimo, da je šlo za zaplet in ne za napako ali malomarnost, prizadeti ni upravičen niti do materialne odškodnine. Pa je to najmanj, kar bi moral dobiti. Zato je zadnji čas, da spremenimo naše pravilnike in zakonodajo.

Upam, da sem pojasnila, zakaj sem vesela, da je delo OSMV zaprto v strokovni krog in čim dlje od medijske pozornosti. Vmešavanje nepoučenih v občutljivo strokovno problematiko, v stiske pritožnikov in zdravnikov še nikoli ni pomagalo razrešiti bistva problema. Naj ostanejo nekatere stvari posvečene, naj ostanejo zaveza med bolnikom, svojcem in zdravnikom, ki so dolžni v medsebojni komunikaciji in zaupanju razrešiti tudi neprijetne strani našega poslanstva. ■

Andreja Kocijančič

Javna tribuna o resoluciji nacionalnega plana zdravstvenega varstva

Slovenija že dolga leta nima nacionalnega plana za področje zdravstva, zato je razumljivo, da je bilo zanimanje javnosti za »Resolucijo o nacionalnem planu zdravstvenega varstva«, ki jo je ministrstvo za zdravje objavilo konec januarja na svojih spletnih straneh, zelo veliko. Celo tako, da so se, glede na številne pripombe, odločili podaljšati čas za javno razpravo za 45 dni. Rok za oddajo pripomb je sedaj 26. marec 2008.

stveno zavarovanje Slovenije. Po predstavitvi govorcev so bila predvidena le še novinarska vprašanja.

Kljub nekaterim pomislekom, da so bili govorniki na javni tribuni o svoji vlogi seznanjeni zgolj s skupnim vabilom, ki so ga prejeli le nekaj dni pred dogodkom, so v skopo odmerjenem času vseeno podali svoja mnenja. Zgoščena, saj je bil skupni predvideni čas za javno tribuno od 9.30 do 11.30, konstruktivna, mestoma polemična so predstavljala dobro osnovo,

izvajalcev koncesionarjev, ki delajo v prostorih zdravstvenega doma, v devetih zdravstvenih domovih ni nobenega koncesionarja. To ne more biti odraz potrebe, temveč volje občinskih struktur, ki v mnogih okoljih tesno sodelujejo z vodstvi zdravstvenih domov. Koncesionarstvo je potrebno uravnotežiti enakomerno po vsej Sloveniji, okrepiti regulativo in natančno določiti medsebojne odnose med izvajalci.

Peter Požun je v imenu Zbornice zdravstvene in babiške nege poudaril, da je potrebno temelj partnerstva postaviti tudi v zdravstvenem timu. Poleg tega je navedel nekaj možnosti reševanja pomanjkanja zdravnikov tudi z njihovo razbremenitvijo. Medicinske sestre in babice lahko sodelujejo pri jemanju brisov, vodenju zdravih nosečnic in porodov, vodijo paliativne oddelke, pod nadzorom zdravnika vodijo anestezije (na primer en nadzorni zdravnik anesteziolog lahko nadzira tri do štiri operacijske dvorane). Opozoril je, da se skrajšane ležalne dobe v bolnišnicah poznajo na terenu, kjer je vedno več vedno težjih pacientov, ki potrebujejo dodatno podporo.

Nevenka Lekše je povzela, da se Gibanje za ohranitev in izboljšanje javnega zdravstva zavzema za dvig deleža za zdravstvo glede na bruto domači prihodek, nasprotuje pa vzpostavitvi več konkurenčnih zdravstvenih zavarovalnic, saj naj bi bilo to za majhen slovenski trg kontraproduktivno.

Sabina Markoli je ponovno izpostavila razkorak med pravicami pacientov in dejansko zmožnostjo njihovega koriščenja, kar ni dovolj poudarjeno v resoluciji plana zdravstvenega varstva. Sedanja višina sredstev iz obveznega zavarovanja zadošča zgolj za en pregled in eno zalivko za vsakega zavarovanca na leto, kar je seveda premalo glede na potrebe. S tem se pravice zavarovancev pravzaprav vedno bolj krčijo, v planu pa pogrša nakazane rešitve za ta problem. Dolgoročno bi bilo dobro vzpostaviti sistem financiranja preventivne, tako v luči prizadevanj za skrb za lastno zdravje kot v luči dolgoročnega zniževanja dragih stroškov zdravljenja zobnih bolezni.

Tit Albreht je poudaril vlogo zdravstvenih domov, ki bi morali ohraniti osrednjo funkcijo nujenja zdravstvenih storitev državljanom.

Iz publike so se s pripombami oglasili še predstavniki zavarovalniške stroke, izobraževalnih institucij in drugi.

Prisotni udeleženci javne tribune: Nevenka Lekše, Sabina Markoli, prof. dr. Vladislav Pegan, Zofija Mazej Kukovič, Darko Žiberna, mag. Tit Albreht in Peter Požun (z leve)

Že januarja, pred javno objavo resolucije, je ministrica s svojimi strokovnimi sodelavci predstavljala temeljna izhodišča, poudarke in spremembe različnim interesnim skupinam, s čimer nadaljuje tudi v podaljšanem roku za javno razpravo.

Za petek, 22. februarja 2008, so tako vabilo za srečanje na javni tribuni prejele organizacije in posamezniki, ki so bodisi javno bodisi na posameznih zaprtih srečanjih predstavljali svoja stališča, mnenja in pripombe. Kot sodelujoči (kasneje se je izkazalo, da govorniki) so bili na vabilu navedeni: Zofija Mazej Kukovič, ministrica za zdravje, Darko Žiberna, državni sekretar, prim. Janez Remškar, generalni direktor Direktorata za zdravstveno varstvo, prof. dr. Vladislav Pegan, predsednik Zdravniške zbornice Slovenije, Peter Požun, predsednik Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije, doc. dr. Slavko Zihel, strokovni direktor Psihiatrične klinike Ljubljana, Sabina Markoli, predsednica odbora za zobozdravstvo, Nevenka Lekše, Gibanje za ohranitev in izboljšanje javnega zdravstva, mag. Tit Albreht, Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije, Samo Fakin, generalni direktor Zavoda za zdrav-

okoli katere bi se lahko resnično odvila javna tribuna. Posebej pa velja pohvaliti novinarke in novinarje, ki so čas, namenjen novinarskim vprašanjem, odstopili mnenjem, komentarjem in predlogom iz občinstva.

Kot prvi od vabljenih je spregovoril prof. Pegan. Ob ugotovitvi, da je dokument dobra osnova za to, da Slovenija prvič po letu 2000 dobi zapisane smernice razvoja do leta 2013, je poudaril, da je to tudi nujno potrebno. Znane okoliščine: staranje prebivalstva, dražje tehnologije in zdravila, večja pričakovanja državljanek in državljanov, pomanjkanje zdravstvenega kadra, zahtevajo konstruktivno sodelovanje vseh partnerjev v Sloveniji. Dokument lahko skupaj dopolnijo ter s tem pripomorejo, da se bo stanje začelo premikati na bolje. Zdravniška zbornica bo podrobne pripombe posredovala pisno, zato se je dotaknil le segmenta koncesionarskega opravljanja zdravniške službe tako na osnovni kot sekundarni ravni, ki bi bil lahko bolj podrobno opredeljen. Slovenija zagotovo potrebuje uravnotežen razvoj tudi na tem področju. Sedanja analiza stanja kaže, da je v Sloveniji 60 zdravstvenih domov, od tega je v 15 zdravstvenih domovih več kot polovica

Besedilo in foto: Elizabeta Bobnar Najžer

Impressum

LETO XVII. ŠT. 3, 1. marec 2008
natisnjeno 8300 izvodov,
datum tiska: dan pred izidom
UDK 61(497.12)(060.55)
UDK 06.055:61(497.12)
ISSN 1318-0193 CODEN: ISISF9
IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
PUBLISHED BY
Zdravniška zbornica Slovenije
The Medical Chamber of Slovenia
Dalmatinova 10, p. p. 1630,
1001 Ljubljana
W: <http://www.zdravnikazbornica.si>
T: 01/30 72 100, F: 01/30 72 109
E: isis@zss-mcs.si
Transakcijski račun: 02014-0014268276

PRESEDNIK

prof. dr. Vladislav Pegan, dr. med.
UREDNIŠTVO • EDITORIAL OFFICE
Dalmatinova 10, p. p. 1630,
1001 Ljubljana

W: <http://www.zdravnikazbornica.si>
Isis online: ISSN 1581-1611
T: 01/30 72 152, F: 01/30 72 109

E: isis@zss-mcs.si
ODGOVORNI IN GLAVNI UREDNIK
EDITOR-IN-CHIEF AND RESPONSIBLE
EDITOR

prof. dr. Eldar M. Gadžijev, dr. med.
E: egadzijev@onko-i.si
T: 01/587 98 97

UREDNIKA • EDITOR

Elizabeta Bobnar Najžer, prof. sl., ru.
E: eb.najzer@zss-mcs.si

UREDNIŠKI ODBOR

EDITORIAL BOARD
prim. asist. mag. Martin Bigec, dr. med.
doc. dr. Vojko Flis, dr. med.
prof. dr. Anton Grad, dr. med.
prof. dr. Alojz Ihan, dr. med.
prof. dr. Boris Klun, dr. med.
akad. prof. dr. Marjan Kordaš, dr. med.
prof. dr. Črt Marinič, dr. med.
asist. mag. Marko Pokorn, dr. med.
asist. dr. Danica Rotar Pavlič, dr. med.
prof. dr. Jože Trontelj, dr. med.
prof. dr. David B. Vodusek, dr. med.
prof. dr. Vito Vrbič, dr. dent. med.
prof. dr. Matjaž Zwitter, dr. med.

TAJNICI UREDNIŠTVA • SECRETARY
Marija Cimperman
Slavka Sterle

LEKTORICA • REVISION
Marta Brečko Vrhovnik, univ. dipl. slov.

OBLIKOVANJE • DESIGN
za ATELIER IM • Katja Žlajpah, u. d. i. a.
RAČUNALNIŠKA POSTAVITEV
IN PRIPRAVA ZA TISK • DTP
Camera d. o. o.
Knezov štradoln 94, Ljubljana
T: 01/420 12 00

TRŽENJE • MARKETING

Atelier IM d. o. o.,
Breg 22, Ljubljana
T: 01/24 11 930
F: 01/24 11 939
E: atelier-im@siol.net

TISK • PRINTED BY
Tiskarna Povše, Povšetova 36 a,
Ljubljana, T: 01/230 15 42

Vse pravice pridržane, ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Lastnik blagovne znamke: Zdravniška zbornica Slovenije, Dalmatinova 10, 1000 Ljubljana

Navodila avtorjem

Rok oddaje vseh prispevkov za objavo v reviji Isis je do 10. v mesecu (prejeto v uredništvu) za naslednji mesec. Članke lahko pošljete po pošti na naslov uredništva, po faksu ali po elektronski pošti. Članke oddajate v elektronski obliki (zgoščenka, e-pošta). Dolžina člankov je omejena na največ 30.000 znakov - štetje brez presledkov (velikosti 12 pp, oblika pisave times new roman). Lahko priložite fotografije, diapozitive ali digitalne fotografije.

Za objavo so primerne digitalne fotografije, velike vsaj 1500 x 1200 točk (pixels), to je okoli 2 milijona točk. Ločljivost najmanj 300 dpi.

Ker izbrane prispevek honoriramo, priložite svoj polni naslov stalnega bivališča, davčno številko, davčno izpostavo, popolno številko transakcijskega računa in ime banke.

Prispevki v rubriki »strokovna srečanja«

Dolžina prispevkov je omejena na največ dve strani v reviji Isis, objavljena je lahko le ena fotografija, ki se vsteva v skupno dolžino. To pomeni, da ima prispevek brez slike lahko največ 10.000 znakov - štetje brez presledkov (velikosti 12 pp, oblika pisave times new roman). Prispevek s sliko ima lahko največ 9.000 znakov - štetje brez presledkov (velikosti 12 pp, oblika pisave times new roman). Vsako poročilo iz tujine mora obvezno vsebovati kratek zaključek, kaj pomeni srečanje za stroko v Sloveniji: ali in kje oziroma kako je mogoče izsledke prenesti v slovenski prostor. V primeru, da je slovenska stroka v svetovnem vrhu, je treba v zaključku na kratko povzeti njeno vlogo v ustreznem merilu. Prispevkov, ki ne bodo upoštevali zgoraj navedenih navodil, uredništvo ne bo objavilo oziroma bo avtorje prosilo za dopolnitve.

Navodila o navajanju pokroviteljev

Na koncu prispevka so lahko navedena imena farmacevtskih podjetij, delovnih organizacij, matičnih delovnih organizacij, kjer ste zaposleni, društev, združenj in ostalih pravnih ter fizičnih oseb, ki so po vašem mnenju kakorkoli prispevala k nastanku prispevka. Uredništvo si pridržuje pravico, da bo imena objavljalo v enotni obliki.

Izjava uredništva

Članki izražajo stališča avtorjev in ne nujno tudi organizacij, v katerih so zaposleni, ali uredništva Izide.

Letna naročnina

Letna naročnina za nečlane (naročnike) je 49,20 EUR, za naročnike v tujini 98,40 EUR, posamezna številka za nečlane stane 4,10 EUR. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceni ter se ga obračunava in plačuje po 8,5-odstotni stopnji. Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

ISIS

GLASILO ZDRAVNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE
Strokovna revija ISIS / Leto XVI. / številka 12 / 1. februar 2008

Sodelovali

Katja Adamič, dr. med., specializantka v gorenjski regiji • Matej Andoljšek, dr. med., SB Jesenice • Dragan Arrigler, Klick, Ljubljana • Elizabeta Bobnar Najžer, prof. sl., ru., Zdravniška zbornica Slovenije • Božidar Brudar • Rok Cesar, dr. med., Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo • Jasna Čuk Rupnik, dr. med., ZD Logatec • Prim. Marko Demšar, dr. med., upokojeni zdravnik • Asist. dr. Patricija Ećimović, dr. med., Onkološki inštitut Ljubljana • Aleš Fabjan, dr. med., specializant v gorenjski regiji • Prim. Jože Felc, dr. med., Psihiatrična bolnišnica Idrija • Prof. dr. Vera Ferlan Marolt, dr. med., Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani • Jurij Gorjanc, dr. med., SB Slovenj Gradec • Simon Hawlina, dr. med., specializant v ljubljanski regiji • Asist. mag. Matjaž Homšak, dr. med., Univerzitetni klinični center Maribor, Klinika za pediatrijo • Asist. Rade Iljaž, dr. med., Zdravniška zbornica Slovenije, Skupina za elektronsko poslovanje • Mag. Željko B. Jakelič, dr. dent. med., Zasebna ordinacija Jakelič • Mojca Jereb Kosi, dr. med., Zdravniška zbornica Slovenije • Asist. Suzana Kert, dr. med., ZD dr. Adolfa Drolca Maribor • Zalika Klemenc Ketiš, dr. med., Naravno zdravilišče Topolšica, d.d. • Doc. dr. Borut Kobal, dr. med., Univerzitetni klinični center Ljubljana, SPS Ginekološka klinika • Prof. dr. Andreja Kocijančič, dr. med., Zdravniška zbornica Slovenije • Igor Kočevar, dr. med., MEDIK, ambulanta Ljubno • Prim. izr. prof. Pavle Kornhauser, dr. med., upokojeni zdravnik • Prim. Mojca Kos Golja, dr. med., Univerzitetni klinični center Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za revmatologijo • Dejan Kupnik, dr. med., ZD dr. Adolfa Drolca Maribor • Konrad Kuštrin, dr. med., Fides, Sindikat zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije • Asist. dr. Branimir Leskošek, univ. dipl. inž., Kranj • Robert Ludvik, ZD Ljubljana • Jožef Magdič, dr. med., Univerzitetni klinični center Maribor, Oddelek za nevrološke bole-

ni • Sabina Markoli, dr. dent. med., Zdravniška zbornica Slovenije • Katja Martinc, Zdravniška zbornica Slovenije • Matic Meglič, Zdravniška zbornica Slovenije, Skupina za elektronsko poslovanje • Mestna občina Kranj • Ministrstvo za zdravje • Doc. dr. Maja Ovsenik, dr. dent. med., Univerzitetni klinični center, SPS Stomatološka klinika • Prof. dr. Marjan Pajntar, dr. med., dipl. psih., višji zdravstveni svetnik, znanstveni svetnik, Zdravniška zbornica Slovenije • Tatjana Paradžik, dipl. upr. org., Zdravniška zbornica Slovenije • Asist. dr. Alenka Pavlič, dr. dent. med., Univerzitetni klinični center Ljubljana, SPS Stomatološka klinika • Prof. dr. Vladislav Pegan, dr. med., Zdravniška zbornica Slovenije • Asist. dr. Maja Petek Šter, dr. med., ZD Trebnje • Prof. dr. Mario Poljak, dr. med., Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani, Inštitut za mikrobiologijo in imunologijo • Tatjana Puc Kous, dr. med., Zdravniška zbornica Slovenije • Prim. Igor Mihael Ravnik, dr. med., Univerzitetni klinični center Ljubljana, SPS Pediatrična klinika • Ksenija Šelih Martinec, dr. med., Kalliste, d.o.o. • Barba Štembergar Zupan, KUD Univerzitetnega kliničnega centra in Medicinske fakultete dr. Lojz Kraigher • Prof. dr. Janez Tomazič, dr. med., Univerzitetni klinični center Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja • Marta Tome, dr. dent. med., ZD Celje • Helena Ulčar, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije • Dr. Ivan Verdenik, univ. dipl. inž. • Alja Videtič, univ. dipl. inž. biokem., Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani, Inštitut za biokemijo • Marija Vidovič, dr. med., ZD Velenje • Mojca Vrečar, MBA, Zdravniška zbornica Slovenije • Izr. prof. dr. Branko Zakotnik, dr. med., Onkološki inštitut Ljubljana • Martina Zore Albreht, dr. dent. med., ZD Logatec • Prof. dr. Aleš Žemva, dr. med., svetnik, Bolnišnica dr. Petra Držaja, SPS Interna klinika, Klinični oddelek za hipertenzijo • Prim. Andrej Žmavc, dr. med., RSK za urgentno medicino

Ilustracija: Dragan Artrigler
Logotip: Radovan Jenko

GLASILO ZDRAVNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE
Strokovna revija ISIS / Leto XVII. / številka 3 / 1. marec 2008

uvodnik	Andreja Kocijančič	• Premalo vidno delo odbora za strokovno-medicinska vprašanja	3
novice		•	6
fotoreportaža	Jasna Čuk Rupnik	• 30. Iatrosski	18
	Marija Vidovič	• 12. zdravniški ples Zdravniškega društva Velenje	21
aktualno	Vladislav Pegan	• Novela zakona o zdravniški službi	26
		• Javni razpis specializacij za specialistična področja dentalne medicine za potrebe javne zdravstvene mreže	28
	Marjan Pajntar, Ivan Verdenik, Branimir Leskošek	• Projekt »Kakovost v zdravstvu Slovenije«: Abdominalna kirurgija – operacija žolčnika	40
	Jožef Magdič	• Rezultati ankete med mladimi zdravniki	46
	Zalika Klemenc Ketiš	• Prve izkušnje katedre za družinsko medicino Medicinske fakultete Univerze v Mariboru	52
	Aleš Fabjan	• Zdravniki in doping v vrhunskem športu	53
	Matic Meglič, Rade Iljaž, Tatjana Puc Kous, Helena Ulčar, Robert Ludvik	• Nova kartica zdravstvenega zavarovanja, on-line zdravstveno zavarovanje in eRecept Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije: Je res vse zlato, kar se sveti?	54
forum	Andrej Žmavc	• Rešitev problemov v družinski medicini v dvajsetih minutah!	55
	Janez Tomažič, Branko Zakotnik	• Nevarna razmerja	56
	Rok Cesar	• Etični pogon – omejene rezerve	58
zanimivo	Aleš Žemva	• Glog – zeleno zdravilo za srčno popuščanje	60
	Patricija Ečimovič	• Zdravniki brez meja	62
delo Zbornice	Matej Andoljšek	• Na (severo)zahodu nič novega? ... Buli pred domačimi vrati	64
	Mojca Jereb Kosi	• Volitve 2008	66
		• Zapisniki IO ZZS	68
		• Seznam glavnih mentorjev za medicinske specializacije v letu 2008	71
		• Seznam glavnih mentorjev za specializacije s področja dentalne medicine v letu 2008	84
Status artis medicae	Mario Poljak	• Prvo leto cepljenja proti rotavirusnim okužbam v Sloveniji	86
	Matjaž Homšak	• Practall – Nove pediatrične smernice zdravljenja astme pri otroku	89
koledar strokovnih srečanj		•	95
programi strokovnih srečanj		•	117
strokovna srečanja	Suzana Kert, Maja Petek Šter	• Vključevanje bolnika v zdravljenje	93

BOLNIŠNICA POD GORSKIMI VRŠACI

Gorenjska regija se razprostira na obširnem področju, zato je jeseniška bolnišnica njeno strokovno, ne pa tudi geografsko središče. Na temeljih Bolnišnice bratovske skladnice Kranjske investicijske družbe, ki so jo zgradili v letih 1895 in 1896, je leta 1948 zrasla takrat najsodobnejša bolnišnica na Balkanu. Z leti dopolnjevana in nadgrajevana, tako prostorsko kot kadrovska, je danes srčika medicinskih dogajanj v severozahodni Sloveniji. Ne le njen heliodrom, ki je kar na strehi poliklinike in ga, žal, pogosto uporabljajo za prihod ponesrečencev v gorah, tudi izvrstna hokejska postava Jesenic zaznamuje stavbo na koncu mesta. Zato smo jo na naslovnici zavili v odsev ledu, ki hkrati simbolizira belino gorskih vršacev, sneg na smučiščih in ledeno ploskev. Več o delovanju gorenjskega regijskega odbora v tej številki piše predsednik Matej Andoljšek, dr. med.

Avtor fotografije in računalniške obdelave: Dragan Arrigler. Avtor logotipa: Radovan Jenko. Besedilo: Elizabeta Bobnar Najžer

	Marta Tome	• Dentalni amalgam pri otrocih	151
	Željko B. Jakelič	• Kompatibilnost in biokompatibilnost materialov v stomatološki praksi	154
	Katja Adamič	• Štipendija za mlade alergologe – tudi v Slovenijo	155
	Martina Zore Albreht, Maja Ovsenik	• Klinična ortodontija	156
	Jurij Gorjanc	• Senologija in sinologija	158
	Alja Videtič	• Genetika v psihiatriji – kmalu z roko v roki?	159
tako mislimo	Ksenija Šelih Martinec	• Zakaj nisem podpisala pogodbe z ZZZS	162
odmevi	Božidar Brudar	• Projekt »Kakovost v zdravstvu Slovenije«: Ginekologija - ginekološke operacije (Borut Kobal, Ivan Verdenik, Marjan Pajntar, Branimir Leskošek, Isis 2/2008, 17: 49-53)	163
	Borut Kobal, Ivan Verdenik, Marjan Pajntar, Branimir Leskošek	• Komentar k prispevku dr. Brudarja, ki ga je poslal na poročilo o projektu »Kakovost« v reviji Isis, št. 1/2008	164
recenzije	Vera Ferlan Marolt	• Anatomija, histologija, fiziologija; Anatomija in histologija	165
nove publikacije	Mojca Kos Golja	• Ocena knjižice »Obravnava bolnika z osteoporozo«	166
zdravniki v prostem času	Igor M Ravnik	• Imajo na odru zaresnega bolnika na invalidskem vozičku?	167
	Simon Hawlina	• II. Medicus Cup Regatta – Doc on Board 2007	168
	Igor Kočevar	• Akrostični stihi	170
	Dejan Kupnik	• Minljivost in večnost	172
personalia		•	172
	Jože Felc	• Modrost in dvom - Hommage akademiku prof. dr. Andreju O. Župančiču	173
Sisi	Pavle Kornhauser	• Kako sem nakupoval in uspešno iztržil dobropis	175
misli in mnenja uredništva	Elizabeta Bobnar Najžer	• Ugled - (ne)merljiva kategorija?	177

O tem, koliko zobozdravniki zaslužijo ...

V Sloveniji je zdravstveni sistem financiran iz javnih financ, vendar so izvajalci zdravstvene dejavnosti pod-financirani. Večji so zaslužki npr. zunanjih vladnih svetovalcev, ki delajo različne študije, gradbenikov, farmacevtske industrije, prodajalcev materialov in aparaturo, računalniških programerjev, davčnih svetovalcev in ostalih, ki ustvarjajo velike dobičke iz javnega zdravstvenega denarja.

V razvitih državah EU so zdravniki in zobozdravniki tisti, ki so po dohodku uvrščeni relativno visoko. Pri nas v Sloveniji pa so pred zdravniki in zobozdravniki zagotovo prav vsi ministri in poslanci, državni sekretarji, župani ... Zlasti pa so pred njimi tudi novodobni podjetniki, ki delajo za zdravstvo, svoje dobičke pa ustvarjajo tudi iz javnega zdravstvenega denarja.

Dokler bo v Sloveniji skoraj vsaka bolniška soba manjša od pisarne uprave Zavoda za zdravstveno zavarovanje, kot tudi župana najmanjše slovenske občine, javnost pa bo za vse slabosti krivila zdravnike, bo tako, kot je.

V časniku Dnevnik smo 7. februarja 2008 lahko v zvezi z novimi koncesijami zasebnikom prebrali, da je gospa ministrica: »... Zatrčila je, da vlog za koncesije kljub pozivu k temu »še ni videla.«. Ministrica za zdravje bi se lahko seznanila, da koncesije na primarni ravni podeljujejo lokalni oblastniki - župani, ministrstvo pa v postopku poda samo soglasje, zato vlog za koncesije zobozdravnikov še ni videla.

V kolikor bo za zobozdravstvo iz javnega zdravstvenega denarja in dopolnilnih zavarovanj namenjenih sredstev samo za 1000 programov - zobozdravnikov, potem menimo, da je nesmiselno govoriti o tem, da je številka 1240 aktivnih zobozdravnikov premajhna.

Zobozdravnikov je v Sloveniji, glede na število prebivalcev, dovolj, tudi v primerjavi z razvitimi državami EU - ni pa dovolj sredstev, ki jih za zobozdravstvo namenja država. ■

Sabina Markoli

Op.: prispevek je bil v krajši verziji objavljen v časniku Dnevnik 14. februarja 2008.

Zdravniki podjetniki – v Sloveniji pek lažje odpre zdravniško ambulanto kot zdravnik

V različnih medijih se je pojavilo več prispevkov na temo zdravnikov, ki poleg svoje zaposlitve opravljajo zdravstveno dejavnost kot podjetniki, pri čemer so se pojavile polemike, ali je takšno delo zakonito.

Po stališču sindikata Fides ni nobenih pravnih ovir za to, da se zaposleni zdravnik registrira kot samostojni podjetnik za opravljanje zdravstvene dejavnosti. Prav nasprotno: registracija neke dejavnosti pri davčni upravi, ki zahteva tudi vodenje računovodstva ter obračunavanje in plačevanje davkov iz dejavnosti, je po našem mnenju pravno bistveno korektnejša kot podjemne pogodbe in še zlasti korektnejša kot avtorske pogodbe, ki po svoji vsebini to niso, a jih kljub temu celo državna uprava čedalje pogosteje sklepa – tudi z javnimi uslužbenci in celo državnimi oziroma občinskimi funkcionarji.

V zvezi s 3. členom Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki za opravljanje zdravstvene dejavnosti zahteva soglasje Ministrstva za zdravje, je treba poudariti, da pri tem nastane težava, ker zakon v nadaljevanju ureja le dve neprofitni obliki opravljanja zdravstvene dejavnosti: zavode (ob tem se večina določb nanaša na javne zavode in so za zasebne zavode povsem neuporabne) in t.i. zasebne zdravstvene delavce (torej tiste, ki ne statusno ne davčno niso samostojni podjetniki, temveč registrirani za zasebno opravljanje poklica kot edino dejavnost, podobno kot npr. samostojni umetniki, samostojni raziskovalci, samostojni novinarji ipd.), medtem ko opravljanje zdravstvene dejavnosti gospodarskim družbam in samostojnim podjetnikom sicer izrecno dovoljuje, a ga natančneje ne ureja. Zato so uradniki bolj ali manj po prosti presoji postavljali pogoje za podelitev soglasja gospodarskim družbam in samostojnim podjetnikom, kar je po našem mnenju v nasprotju z načelom vezanosti uprave na zakon. Tako se dogaja, da zdravniško ambulanto (!) včasih lažje odprejo mesarji, peki ali optiki kot pa zdravstveni delavci, in tudi v praksi se dogaja, da imajo pri podelitvi soglasja manj težav kot zdravniki, saj se pri omenjenih in

podobnih poklicih za registracijo zdravstvene dejavnosti (za razliko od zdravstvenih delavcev) npr. ne zahteva niti licenca. Od tod izvira razvpita anomalija, zaradi katere lahko razni obrtniki kot samostojni podjetniki odprejo zdravniške ambulante (in včasih celo pridobijo koncesije) in v njih zaposlijo zdravnike po bolj ali manj pravičnih pogojih (v zdravniškem žargonu se je uveljavil izraz »mezdni zdravniki«). 3. člen Zakona o zdravstveni dejavnosti je tako pravno nedorečen, poleg tega pa povsem nelogičen, neživiljenjski in predvsem v izrazitem nasprotju s samim namenom zakona, saj varnosti uporabnikov zdravstvenih storitev ne povečuje, temveč jo zmanjšuje. Fides je v zvezi s tem že večkrat predlagal spremembe, a se zakonodajalcu problematika nikoli ni zdela dovolj pomembna, da bi jo sistemsko in primerno uredil.

Zaposleni zdravniki, ki so tudi samostojni podjetniki, pomembno omogočajo nemoteno delovanje zdravstvene službe na področjih, kjer je prisoten kadrovski primanjkljaj, in velikokrat prevzemajo naloge, ki jih nočejo prevzeti niti lokalni koncesionarji; zato je po našem mnenju to delo tudi moralno manj sporno kot delo državnih funkcionarjev, uradnikov ali visokih predstavnikov javne zavarovalnice, ki v prostem času poleg redne plače za precej višje honorarje – izplačane iz javnih sredstev – sami ali prek raznih zasebnih inštitutov, zavodov ipd. opravljajo razne svetovalne ali sanacijske storitve za javne bolnišnice oziroma za sejnine (po plačilu primerljive s celodnevnom dežurstvom zdravnika) sedijo v svetih javnih zdravstvenih zavodov.

Fides priporoča, da si zdravniki, ki so kot samostojni podjetniki registrirani za opravljanje zdravstvene dejavnosti, pridobijo soglasje Ministrstva za zdravje, sočasno pa si prizadevamo za razumnost ministrstva pri podeljevanju soglasij ob izrazito nedorečenih pogojih za podeljevanje, zlasti pa za to, da se od zdravnikov za podeljevanje soglasja ne zahteva več, kot se za enako soglasje zahteva od nezdravnikov oziroma nezdravstvenih poklicev. ■

V Ljubljani, dne 31. januarja 2008

Konrad Kuštrin, dr. med.

Predsednik sindikata

Vsak evro, vložen v preventivo, je dolgoročno najboljša naložba

» Slovenska pobuda o raku je nova priložnost za okrepitev prizadevanj za zmanjšanje bremena raka. Velik interes in vaša zavzetost na konferenci me utrjujeta v prepričanju, da bomo to priložnost tudi uspešno izkoristili,« so bile besede, s katerimi je ministrica za zdravje Zofija Mazej Kukovič 8. februarja 2008 končala dvodnevno konferenco z naslovom Kako zmanjšati breme raka, ki je potekala na Brdu pri Kranju.

Na konferenci so snovalci zdravstvenih politik, medicinski strokovnjaki, raziskovalci, predstavniki bolnikov in mnogi drugi razpravljali o pristopih k celovitemu obvladovanju bremena raka, ki postaja zaradi starajoče se družbe vse večje. Ministrica je poudarila, da mora biti »naše delovanje predvsem usmerjeno v izboljševanje zdravja in doseganje večje kakovosti življenja državljanov Evropske unije. Le zdravi in ustvarjalni državljani lahko

s svojim udejstvovanjem prispevajo k večji konkurenčnosti in uspešnosti gospodarstva, kar je tudi cilj lizbonske strategije. Hkrati pa je pomembno, da v trenutku, ko zbolijo za to težko boleznijo, dobijo vso potrebno in najboljšo oskrbo ter podporo, ki jo potrebujejo. Če bomo uspešno obvladovali raka, ki bo v bližnji prihodnosti morda celo največji javnozdravstveni izziv, bomo tudi v gospodarskem pogledu uspešnejši.«

Ministrica je v svojem govoru opozorila tudi na konkretna področja, na katerih vidi možnosti za okrepljeno medsebojno sodelovanje in dodano vrednost na ravni Evropske unije. Za uspešno obvladovanje raka države članice potrebujejo celovit nacionalni načrt in ustrezne podatke, ki jih zagotavljajo registri raka. Nadalje pa je največji izziv za državo uresničevanje sprejetih načrtov v vsakdanjem življenju.

Kot pomembno področje je poudarila

tudi zgodnje odkrivanje tistih rakov, ki jih ne moremo preprečiti. Pri tem je opozorila, da lahko upravičimo vložena sredstva in dosežemo cilje presejalnih programov le z dobro organiziranimi in upravljanimi programi, ki so povezani z registri prebivalstva, ustrezno odzivnostjo in stalnim spremljanjem kakovosti. Države članice bi morale v prihodnje nameniti več sredstev za preprečevanje in zgodnje odkrivanje raka. »Vsak evro, vložen v preventivo, je dolgoročno najboljša naložba. To moramo upoštevati vsakič ob sprejemanju težkih odločitev o prednostnih nalogah v zdravstvu,« je še dodala ministrica.

Ministrica je pozvala tudi k povečanju podpore neodvisnim znanstvenim raziskavam na področju raka ter k povezovanju raziskav in klinične prakse.

Ministrstvo za zdravje

Ljubljančani v vrsti za zobozdravnika

V zadnjem času se v medijih veliko piše o zobozdravstvu. Zobozdravniki in pacienti smo zato upravičeni do resničnih informacij.

Gospa Klančar govori o tem, da se je zmanjšalo število programov na področju zobozdravstva otrok, ker so bile podeljene koncesije. To preprosto ne drži. Programi so ostali, izvajajo jih verjetno isti zobozdravniki. Za ljudi je to najpomembnejše. Gospa Klančar, kot načelnica oddelka za zdravje Mestne občine Ljubljana (MOL), bi to lahko vedela.

Na število programov vplivajo občine, ki lahko zahtevajo več dodatnih programov. Posebej v Ljubljani bi tako lahko omogočili večjo dostopnost do zobozdravstvenih storitev. Delo z dodatnimi programi lahko občina ponudi tudi zasebnim zdravnikom, ki zdaj nimajo pogodbe z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), pa bi to želeli.

S podelitvijo koncesij zdravnikom, ki de-

lajo v ZD Ljubljana, bi se povečala realizacija programov.

Glede na to, da je izbira zobozdravnika svobodna, je težko doseči, da bi ljudje izbirali zobozdravnike samo v kraju, kjer stanujejo, čeprav bi bilo to morda dobro.

Če želimo, da so pacienti v okviru programa storitev ZZZS kakovostno oskrbljeni, je število 2567 pacientov na enega zobozdravnika absolutno prevelika. To je mnenje strokovnih institucij na področju zobozdravstva, mednje pa ne sodi ZZZS niti Ministrstvo za zdravje (MZ), kjer ni odgovorne in kompetentne osebe za področje zobozdravstva.

Strokovno kakovostna obravnava pacienta v skladu z dobro klinično prakso, tudi zaradi varnosti, zahteva za posamezno storitev določen čas.

Verjetno si nihče od pacientov ne želi, da

se sicer statistično lahko vpiše k zobozdravniku, na vrsto pa bo prišel enkrat na leto ali pa še to ne.

Rešitev izboljšanja dostopnosti zobozdravstvenega varstva je v širitvi programov in realizaciji le-teh. Na obeh področjih lahko MOL nekaj uredi – na eni strani naj zahteva na MZ in ZZZS širitev programov in jih podeli zobozdravnikom, ki nimajo koncesije, pa bi jo želeli, na drugi strani pa naj podeli koncesije zobozdravnikom, zaposlenim v ZD Ljubljana.

*Sabina Markoli, dr. dent. med., predsednica odbora za zobozdravstvo
prof. dr. Vladislav Pegan, dr. med., predsednik Zdravniške zbornice Slovenije*

Op.: prispevek je bil objavljen v časniku Dnevnik 22. februarja 2008.

Zdravi športniki specialne olimpijade

V petek, 16. novembra 2007, smo se prostovoljci, strokovnjaki različnih zdravstvenih področij in študentje pripeljali v Vipavsko dolino. Vipava nas je sprejela z ledeno burjo, ki je s pobočij hribov nosila posamezne snežinke in nas, ko smo stopili iz udobnega, toplega zavetja avtobusa, prepihala do kosti. Vendar nas to ni zmotilo pri pripravljanju primerne prostora in razporeditvi pripomočkov za izvajanje programa Zdravi športniki specialne olimpijade. Naslednji dan, v soboto, 17. novembra, so se namreč iz vseh koncev Slovenije pripeljali športniki z motnjami v duševnem in telesnem razvoju, ki so preko društev, šol s prilagojenim programom ali centrov za usposabljanje, delo in varstvo sodelovali na 5. državnih igrah MATP kot delu specialne olimpijade.

Strokovna ekipa Special Olympics Healthy Athletes

Specialna olimpijada je mednarodni športni program, namenjen osebam z motnjami v duševnem razvoju. Po zgledu olimpijskih iger je bilo prvo mednarodno športno tekmovanje mentalno retardiranih že leta 1968 v Chicagu pod imenom specialna olimpijada. Konec leta 2005 je ta organizacija združevala že dva milijona športnikov z vsega sveta. Skozi vse leto organizira športna tekmovanja v različnih disciplinah v 150 državah sveta. Ponuja celoletni športni trening in tekmovanja v raznih športih na različnih težavnostnih ravneh. Posebnost specialne olimpijade je delitev tekmovalcev glede na sposobnosti na manjše skupine, znotraj katerih se pomerijo s sebi enakimi. Tako ima vsak tekmovalec priložnost za zmago. Gre za športne discipline, kot so atletika, kolesarjenje, plavanje, namizni tenis, balinanje, elementi košarke, alpsko smučanje, tek na smučeh, krpljanje ...

Kot dodatek svojemu rednemu programu

Poučevanje higiene

je specialna olimpijada razvila MATP (Motor Activities Training Program), da bi omogočila vsem osebam z motnjami v duševnem razvoju treniranje in sodelovanje v športnih dejavnostih. Tudi osebe z najtežjimi motnjami imajo na ta način možnost treniranja in udeležbe na športnih tekmovanjih. Namesto rednih tekmovalnih disciplin se imajo tekmovalci možnost izkazati v sedmih različnih aktivnostih: gibljivost, udarjanje, ročnost, brcanje, vožnja z navadnimi ali električnimi vozički ter vodne aktivnosti. Tako omogoča MATP vsakemu udeležencu, da s prilagojenimi vajami, opremo ter po potrebi s pomočjo trenerja doživi uspeh. Uspeh je namreč tisti, ki krepi človekovo samopodobo, občutek lastne vrednosti in večja samostojnost. Vsi tekmovalci so zmagovalci zaradi svojega truda pri izvedbi vaje, premagovanja strahu, ovir in doseganja cilja.

Specialni olimpijski Healthy Athletes Program (HAP) oziroma program zdravi športniki specialne olimpijade je bil ustanovljen za izboljšanje športnikovega zdravja in fizične pripravljenosti že leta 2004. Namen HAP je izboljšati obstoječe zdravstveno stanje športnikov, svetovati lokalnim zdravstvenim delavcem glede na dobljene rezultate preiskav, izšolati strokovnjake, ki bi lahko na lokalni ravni pomagali ustanovam, in širiti znanje o ljudeh s posebnimi potrebami ter zbirati

in analizirati podatke o zdravstvenem stanju teh športnikov.

V Vipavi smo izvajali naslednje programe: Special Smiles, ki je vseboval pregled zob in ustne votline, svetovanje glede nadaljnjih obiskov pri zobozdravniku, demonstracijo umivanja zob, skratka domiselna predstavitev zobozdravstva brez belih halj in klasične ordinacije.

V programu Healthy Hearing je bil zajet pregled ušesnih kanalov, merjenje slišnosti, pregled srednjega ušesa ter napotki za nadaljnje zdravljenje.

S programom Fun Fitness se je merila moč in fleksibilnost posameznika ter nudilo svetovanje, kakšne vaje bi športnik lahko izvajal, da bi izboljšal svoje sposobnosti, vaje za ogrevanje pred in ohlajanje po aktivnosti ter spoznavanje z novimi vajami.

Celotna organizacija in izvedba HAP temelji na prostovoljcih, strokovnjakih s posameznih področij. Svetovna specialna olimpijada kadrovsko in finančno pomaga društvom, zavodom in posameznikom, ki organizirajo HAP, nudi izobraževanje novih kadrov ter zbira in analizira rezultate, poslane z vsega sveta.

Otvoritveni program na Škofijski gimnaziji v Vipavi, kjer so se igre odvijale, je bil kulturno pester, pa tudi nagovori tistih, ki so kakor koli

zaslužni, da se igre izvajajo, niso izostali. Prav gotovo nam je vsem ostala v spominu plesna točka oseb z gibalno motnjo na invalidskih vozičkih in spremljevalcev, z glasbo in oblaci, ki so predstavljala državo Litvo. Ob plesu smo lahko začutili, kako močno potrebujemo drug drugega. Kakor so ti športniki sicer nemočni na zunaj, toliko večjo moč in bogastvo skrivajo v sebi. Mi se lahko obogatimo le, če jim znamo prisluhni. Športniki so v Vipavo prišli s svojimi starši, spremljevalci ali pa so jim določili spremljevalce kar na igrah. Prav zanimivo je bilo opazovati, kako so se ob ključnem srečanju spremljevalcev in športnikov spletle vezi, ki so ju tisti dan povezovali v napetem pričakovanju, tekmovanju, čakanju rezultatov, v veselju nad osvojenimi medaljami in ob sproščenih pregledih pri zdravstvenih strokovnjakih. ■

Marta Tome, Alenka Pavlič

Razveljavljen javni razpis za podelitev koncesije za izvajanje javne zdravstvene službe na področju zobne in čeljustne ortopedije v Zobni polikliniki Kranj

»Obveščamo vas, da je župan Mestne občine Kranj s sklepom št. 160-20/06-47/02, z dne 12.2.2008, razveljavil javni razpis za izvajanje javne zdravstvene službe na področju zobne in čeljustne ortopedije v Zobni polikliniki Kranj, ki je bil objavljen v reviji ISIS dne 1.6.2007, str. 4«.

Mestna občina Kranj

Vodna ujma - Železniki, 18. september 2007

Reke so se vrnile v svoje struge, mi smo se vrnili k svojemu delu...

Hvala kolegom, ki ste finančno in materialno pomagali. Tudi zaradi vas so naše ambulante zaživele v najkrajšem času!

Gregor Habjan, dr. med.
Branko Košir, dr. med.
Špela Peternelj, dr. med.
Valerija Pretnar Ramovš, vft

Prireditve za bolnike ob Prešernovem dnevu

Se kultura začne prav s praznovanjem kulturnega praznika ali jo doživljamo vsak dan? Nekateri živijo kulturno, nekateri kulturo ustvarjajo, mnogi jo predstavljajo, ostali pa jo doživljamo ... Februarska prireditve za bolnike Univerzitetnega kliničnega centra, ki je potekala 5. februarja 2008 v organizaciji KUD-a UKC in ME, je bila kot vsako leto tudi tokrat namenjena našemu kulturnemu prazniku. Prireditvi je dodal slavnostni pečat nagovor predsednika SAZU, akademika Boštjana Žekša. Poudaril je pomen kulture za naš narod in nas opomnil na njeno moč z besedami, da le z razumom, kulturo in izobraževanjem lahko zmagamo, ohranimo svojo identiteto.

Akademski slikar Marjan Zaletel-Janč, ki zadnja leta umetniško sovodi likovnike KUD-a, je v pogovoru s predsednico KUD-a Zvonko Slavec spregovoril tudi o slovenskih gorah, ki jih je kot alpinist in gorski reševalec še posebej globoko doživel. V ozadju Cintare (foto: Biserka Komac).

Doc. dr. Zvonka Zupanič Slavec je kot organizatorica in voditeljica prireditve ob prazniku slovenskega jezika povabila pevke slovenskih ljudskih pesmi Cintare (tavžentrože), da so nam zapele himno in še nekaj ljudskih pesmi iz različnih slovenskih pokrajin, tako prekmurske, gorenjske, primorske, pesem iz Bele krajine ... Pevke, med katerimi so tako zdravnice, medicinske sestre, psihologinje, biologinje, pravnice ..., so povezane ob ohranjanju

starih pesmi. Očarale pa so nas tudi s svojimi prazničnimi nošami.

Tokratna razstava v veliki galeriji Kliničnega centra je žarela kot dih dneva: od jutranjih meglic, sončne svetlobe, do večernega zatona sonca. Jasne utrinke iz narave je predstavil

akademski slikar Marjan Zaletel - Janč. Njegova dela so nas pozdravila s čistostjo lepote naših gora, krajin, ujetih v različnih trenutkih, sam avtor pa nas je pozdravil v delovni obleki slikarja in nas tako šaljivo opomnil na pustni torek. Gospod Marjan Zaletel je dolgoletni

Pustni torek se je zлил s Prešernovo prireditvijo. Vodja prostovoljcev Renata Kolbl skrbi za obisk bolnikov na prireditvah (foto: Biserka Komac).

Slavnostni zbor je z razmisleka vrednimi besedami nagovoril predsednik SAZU, akad. Boštjan Žekš (foto: Biserka Komac).

Na praznik slovenskega poeta je svoje poezije bral zobozdravnik prim. Andrej Rant. V ozadju članice KUD-a Cintare (foto: Biserka Komac).

mentor slikarske sekcije KUD-a, zato mu je ob samostojni razstavi predsednik Likovne sekcije KUD-a doc. dr. Tone Pačnik izročil priznanje in poudaril, da je Marjan Zaletel gonilna duša likovne sekcije in ne pustna šema.

V mali galeriji UKC tokrat razstavlja hrvaški slikar Varaždinec Živko Toplak. Njegove najnežnejše pejsažne slike so vezane na reko Dravo. Njegova je misel, da slikarstvo nima meja, da le dejstvo, da ima vsak svojo resnico in specifičnost, pomeni jezik, po katerim se slikarji razlikujejo. Njegovi akvareli so čutno izdelani, kljub prepoznavni krajini pa si slikar dopušča, da svojstveno izrazi doživete trenutke z značilnim mehkim prehajanjem barv in motivov v abstraktne, pastelne oblike, ki burijo domišljijo opazovalca in omogočajo razmišljanje o slikarjevi izpovedi.

Praznični program je z besedo, z branjem lastne poezije zaključil prim. Andrej Rant. Sicer je zobozdravnik, ki svoje poklicno delo posveča prizadetim otrokom, tako slušno in govorno prizadetim kot slepi in slabovidni mladini. Morda je že to podatek, po katerem lahko prepoznamo njegovo mehko notranjost, ki premore veliko lepega. S svojo estetiko, objavljeno v pesniških zbirkah, se tako dotakne vseh ljudi v naši družbi. Prepričana sem, da mnogi njegovi pacienti ne bi slišali brnenja zobozdravniškega svetra, če bi le poznali njegove pesmi, ki jih sam izvrstno recitira in jih tako preda ali podari poslušalcu ... ■

Barba Štemberger Zupan

Novice z golfskih zelenic

Obeta se bogata tekmovalna sezona

Ni še dolgo, kar smo se golfisti v dežju razšli na blejskem igrišču, prehodni pokal pa je ostal brez svojega dokončnega lastnika. Ostali smo torej brez težko pričakovanega odločilnega srečanja med ekipama »Vzhod« in »Zahod«.

Kako naprej?

Zima doslej še ni pokazala svojih zob in igrišče v Lipici ter bližnja igrišča v sosednji Italiji in Avstriji so (po zanesljivih informacijah) gostila dosti naših igralcev, tako da začetno spomladansko ogrevanje za prve tekme ne bo potrebno.

Kdaj bo prehodni pokal dobil novega lastnika...

To bo prišlo še kako prav kapetanoma obeh moštev, ki bosta kmalu poslala svojim igralcem prva vabila za udeležbo. Dogovorila sta se namreč, da se snidemo

v soboto, 19. aprila, na Bledu, z začetkom ob 10. uri,

na tekmi, kjer bo vsak udarec odločal o zmagi ali porazu!

Za odličja na **IX. državnem prvenstvu zdravnikov(-ic) in zobozdravnikov(-ic)** se srečamo kmalu zatem, in sicer

prvo soboto v juniju v Arboretumu Volčji Potok,

ki postaja tradicionalni kraj merjenja golfskega znanja (in sreče) posameznikov.

Za generalno pokroviteljstvo potekajo razgovori z Raiffeisen Bank.

Še večji izziv nas čaka na 29. svetovnih medicinskih športnih igrah

od 12. do 19. julija v Garmisch-Partenkirchnu.

Igre bodo zopet pravi izziv za naše dosedanje zmagovalce in druge uspešne udeležence tega srečanja.

Torej: trije razlogi, da v svoje rokovnike zabeležite termine in se odločite za udeležbo.

Pa dobro igro!

Marko Demšar

30. Iatrosski

Kranjska Gora, 1. februar 2008

Res! Sapo nam lahko vzame spoznanje, da se na piedestalu stroke »že dneve in tedne in leta« poganjamo po slovenskih smučinah ... kar trideset let. Pa je vedno znova krasno in enkratno in žur in odlična predavanja in dobra hrana in super nagrade in ... ni konca. Poleg tega se nekaterim zdi normalno ali pa izjemno, da nosijo domov lične medalje, ki so bile za poudarek letošnji okrogli obletnici tudi zelo estetsko uokvirjene.

V ozadju predanega štaba mladih in malo manj mladih organizatorjev ob dolgoletni finančni podpori tovarne Lek in drugih sponzorjev pa že od vsega začetka neutrudno stojijo trije postavni junaki. Zamisel, da bi se jim iskreno zahvalili za ves napor, pogum in vztrajnost, se je uresničila

Reprezentanca (»iz objektivne danosti« je v tem zgodovinskem trenutku nekaj predanih članov manjkalo).

Celjani sploh niso videti utrujeni; kot bi bili prvi »za šalo«.

EKIPNO

1.	SB CELJE	84
2.	ŠKOFJA LOKA	56
3.	GIN KLINIKA	54
4.	GOR - SBJ	46
5.	ZASEBNIKI	39
6.	ZDR. OFTAL. SLO	36
7.	KC KRG	34
8.	KC INT	33
9.	UPOK	12

TEKI

ŽENSKÉ C (1957 in starejše)

1.	KASTELIC L. Dada	ZD LJUBLJANA	07:02.8
2.	KONC Marinka	UPOK	11:58.7
3.	UDOVIČ DOVNIK Erika	ZASEBNIK	13:52.5

ŽENSKÉ B (1972-1958)

1.	CANKAR Lučka	SB CELJE	05:16.0
2.	KLANČNIK Barbara	SB CELJE	06:34.5
3.	PUŠNIK KODRIN Jana	ZD RAVNE	07:13.0

ŽENSKÉ A (1973 in mlajše)

1.	JUVANEC Ajda	ORL KL	9:08.9
----	--------------	--------	--------

MOŠKI C (1957 in starejši)

1.	PIRC Igor	SB CELJE	08:49.1
2.	ANDOLJŠEK Matej	GOR - SBJ	09:41.8
3.	KASTELIC Andrej	SEEA NET	10:34.7

MOŠKI B (1972-1958)

1.	KLINAR Tomaž	RTG	08:58.1
----	--------------	-----	---------

MOŠKI A (1973 in mlajši)

1.	ZUPANČIČ Rok	STOM. KL	08:24.4
2.	PUKL Peter	ORL KL	08:36.4
3.	FABJAN Aleš	GOR - SBJ	09:17.3

VELESALOM

ŽENSKÉ E (1946-1937)

1.	GOSTINČAR Marija	UPOK	1:12.28
2.	KLINAR Majda	UPOK	1:21.03

ŽENSKÉ D (1956-1947)

1.	PFEIFER Marija	KC INT	1:10.88
2.	ANTOLIČ NOVAK Živa	GIN KL	1:16.82
3.	ROPRET Tea	ŽEL ZD LJ	1:22.62

Žalostno posodim ženski dres št. S za udeležbo na tekmah svetovnega pokala.

Sta Kastelica tako uspešna, ker zanj navijajo kar trije otroci?

Ja, v pokoju imajo pač dovolj časa za trening

ŽENSKA C (1966-1957)

1.	PINTAR Romana	ŠKOFJA LOKA	1:00.73
2.	TURK Katarina	ZD LOGATEC	1:01.96
3.	PINTAR Tatjana	KC KRG	1:07.69

ŽENSKA B (1976-1967)

1.	KOŠAK SOKLIČ Tanja	ORL KL	1:02.78
2.	AMBROŽ Romina	SB CELJE	1:05.27
3.	RUPAR Petra	GOR - SBJ	1:06.93

ŽENSKA A (1977 in mlajše)

1.	BLAGANJE Mija	GIN KL	1:03.51
2.	VOLJČANŠEK K Gabriele	KC INT	1:10.19
3.	ŠTUNF Špela	ZDR.OFTALMO L.SLO	1:15.76

MOŠKI F (1936 in starejši)

1.	HERMAN Oton	STOM.SEKC.SZD	1:26.49
2.	HERMAN Srečko	UPOK.	1:35.61
3.	DEMŠAR Marko	ZASEBNIK	1:37.83

MOŠKI E (1946-1937)

1.	KOGLLOT Franci	SB NOVA GORICA	1:03.12
2.	JEREB Matija	ŠKOFJA LOKA	1:06.33
3.	VIDMAR Jože	FAKULT ZA ŠPORT	1:12.76

MOŠKI D (1956-1947)

1.	SEDEJ Dušan	ŠKOFJA LOKA	1:00.82
2.	PIRC Igor	SB CELJE	1:03.33
3.	KASTELIC Andrej	SEEA NET	1:03.65

MOŠKI C (1966-1957)

1.	MARUŠIČ Saša	RTG	0:58.66
2.	PODNAR Simon	NEVRO KC	0:59.90
3.	ČRETNIK Andrej	SB CELJE	1:00.29

MOŠKI B (1976-1967)

1.	ZUPANČIČ Rok	STOM. KL	0:58.30
2.	MOLIČNIK Andrej	KC.MB	0:59.81
3.	PLEVNIK Gorazd	SB NOVO MESTO	1 01.77

MOŠKI A (1977 in mlajši)

1.	POKLJUKAR Janez	GOR-SBJ	0:59,09
2.	FABJAN Aleš	GOR-SBJ	1:01.98
3.	MACHTIG Mitja	GOR-SBJ	1:08.40

v nekoliko prilagojeni obliki: kolega Andreja Bručana je neodoljivo prevzel slovenski parlament, Toneta Laha pa nam je speljala bolezen – na srečo šele potem, ko je spet znova izpeljal odlično zasnovan strokovni del. Tako je le Franci Koglot osebno prevzel simbolično priznanje za trideset let organizacije Iatrosskija. Sodelavci so mu podarili otroški motocikel, »s katerim bo še hitrejši ...«

Predavanji tudi letos zaslužita oceno odlično. Bojan Knap: »Prehrana pri zimskošportnih aktivnostih«, in Petra Rupar ter Matej Andoljšek: »Zlomi ključnice« - z navihano izzivalnim podnaslovom »Ali jih danes zdravimo tako kot včeraj?« Hvala, spet smo se naučili veliko novega in uporabnega.

Za razliko od predavanj pa smučarske razmere tekmovalcem niso bile ravno naklonjene. Tako so bili zaradi pomanjkanja snega smučarski teki prestavljeni v Planico, proga za veleslalom pa je bila - vsaj za ponovno vožnjo favoritov – že težavna. Letošnja organizacijska novost izvedbe obeh tekmovalj na isti dan je bila sprejeta z odobravanjem. Zaradi očitnega vpliva globalnega segrevanja pa je nemudoma vzklikla še ideja, da bi v prihodnje izvedli veleslalom raje že dopoldne, teke pa kasneje. Nekateri so v eter celo spustili misel, da bi izvedli še tekme v nabiranju pomladnega cvetja! No, časa za razmislek imamo še dovolj.

Briljanca športnih dosežkov je razvidna iz števil v razpredelnih in iz zadovoljnih obrazov lastnic in lastnikov odličij, na eni od fotografij pa vidimo »od Krke na sveže oblečeno« staro reprezentanco, ki nas je doslej uspešno zastopala na svetovnih prvenstvih. Upamo, da bo letošnja reprezentanca še uspešnejša. Seveda pa so dobrodošli tudi vsi tisti, ki bi se ji v Ischglu od 9. do 12. aprila radi pridružili. Prijavnico najdete na www.med-skiworldcup.com.

Pa ni bilo vse samo lepo, saj nam je narava, žal, prav ta dan pokazala tudi svojo nepreklicno moč. Ob koncu tekme v smučarskem teku je – kljub takojšnji pomoči kolegov – preminil upokojeni zdravnik Feliks Puchar, dolgoletni udeleženec Iatrosskija. Organizatorji so zato takoj odpovedali bogato zasnovan zabavni program. Ob večerji s podelitvijo kolajn pa smo se dragemu kolegu poklonili z minuto molka.

Jasna Čuk Rupnik

12. zdravniški ples Zdravniškega društva Velenje

Zdravniško društvo Velenje je tudi letos organiziralo tradicionalni 12. zdravniški ples v Termah Topolšica, ki je bil ravno na pustno soboto, zato so bile prijazne dobrodošlice deležne še posebej pustne šeme. Pokrovitelj letošnjega plesa je bil Premogovnik Velenje. V plesni večer s pridihom pusta nas je popeljal lajnar gospod Vlado Nunčič, ki je navdušil vse navzoče,

za dobre viže pa je poskrbel ansambel Oliver Twist. Plesni par plesne šole Devžej, Nastja Vodenik in Mitja Grudnik, je z latinskoameriškimi plesi očaral vse prisotne ljubitelje plesa. Tudi letos smo organizirali srečelov, izkupiček pa bomo podarili v dobrodelne namene. ■

*Marija Vidović
Foto: Aljoša Videtič*

Novela zakona o zdravniški službi

Vladislav Pegan

Zakon o zdravniški službi, ki je bil prvič umeščen med zdravstveno zakonodajo leta 1999, je do današnjega dne doživel že nekaj sprememb in dopolnil, vendar se je v letu 2007 izkazalo, da bo potrebno zakon ponovno revidirati in v marsičem dopolniti. Skupina predstavnikov zdravniških organizacij, skupno s pravniki in predstavniki Ministrstva za zdravje (MZ), je v letu 2007 na številnih skupnih sejah uskladila besedilo novega Zakona o zdravniški službi. Revidirani zakon je bil septembra 2007 pripravljen, da prične svojo pot do sprejetja v Državnem zboru. Zaradi menjave vodstva resornega ministrstva za zdravje je bil načrtovani proces sprejemanja zakona prekinjen.

Ministrstvo za zdravje se je pod novim vodstvom odločilo, da bo spremenilo načrt sprejemanja prenovljenega zakona o zdravniški službi, namesto zakona naj bi pripravili novelo zakona o zdravniški službi, ki bi bila v Državnem zboru sprejeta po hitrem postopku. Novela bi spreminjala oziroma dodajala le nekatere člene zakona, ki je bil pripravljen v letu 2007.

Zdravniške organizacije, Zdravniška zbornica (Zbornica), Slovensko zdravniško društvo (SZD) in Slovenski sindikat zdravnikov in zobozdravnikov – Fides (Fides) so predloženo novelo sprva povsem odklanjale, kasneje pa so se odločile, da skušajo po svojih močeh novelo sooblikovati, da bi bila sprejemljiva in primerna za slovenske zdravnike in zobozdravnike. Sprejem novele po hitrem postopku bi bil koristen tudi za slovensko zdravništvo, ki že nekaj časa čaka na zakonsko potrditev cele vrste odprtih in nerešenih problemov. V noveli, ki jo je predložilo Ministrstvo za zdravje (in je bila na kratko predstavljena v prejšnji številki revije Isis na strani 14 – op. ured.), smo našli predloge, s katerimi smo se strinjali, nekateri predlogi členov pa vsebinsko nikakor niso bili sprejemljivi.

Ministrstvo za zdravje smo obvestili o svojem stališču do predlagane novele. Sledila so številna pogajanja med predstavniki Ministrstva za zdravje in zdravniškimi organizacijami, ki so potekala v januarju in februarju 2008.

Usklajevanje je bilo dolgotrajno in pravniško zahtevno, rezultat pa je po mojem mnenju dokaj pozitiven. Tudi zahvaljujoč predstavnikom Ministrstva za zdravje, ki so v večini primerov prisluhli argumentom predstavnikov zdravniških organizacij.

Predlogi sprememb ◆

Sedaj pa k podrobnostim. Naj naštejem spremembe Zakona o zdravniški službi, ki naj bi bile kot usklajeno besedilo zdravniških organizacij in Ministrstva za zdravje predlagane v sprejetje po hitrem, skrajšanem postopku v Državnem zboru.

Veliko nasprotujočih si mnenj se je porajalo ob predlogu Ministrstva za zdravje glede dolžine specializacij. Besedilo predlaganega člena, ki je omejeval dolžino specializacij na minimum trajanja, ki ga evropska direktiva dovoljuje za priznavanje poklicnih kvalifikacij v državah evropske zveze, nikakor ni bilo sprejemljivo. Zdravniške organizacije,

predvsem Slovensko zdravniško društvo in Zdravniška zbornica, so se uprle administrativnemu določanju trajanja specializacij. Trajanje in vsebino specializacij je v celoti potrebno prepustiti medicinski stroki, ki jo predstavljajo strokovna združenja. Tako imenovana »minimalna« trajanja specializacij se v večini primerov ne skladajo z dolžinami specializacij v državah evropske zveze. Slovenija bi na ta način v negativnem smislu izstopala z neprimerno krajšimi specializacijami, kar bi imelo za posledico nekonkurenčnost naših specialistov, katerih dolžina podiplomskega izobraževanja bi bila v resnici pomanjkljiva in kakovostno vprašljiva.

Predstavniki zdravniških organizacij smo vztrajali na besedilu člena, ki smo ga usklajeno sprejeli že v različici zakona septembra 2007, in ga navajam v celoti:

»Programi specializacij morajo biti po vsebini primerljivi s programi drugih držav Evropske zveze, če ti obstajajo. Trajanje specializacij sme biti največ za eno leto daljše od obdobja, ki je določeno kot minimalno obdobje trajanja programov specializacije v skladu z Direktivo 2005/36/ES.«

Z zadovoljstvom ugotavljam, da so bili argumenti zdravniških organizacij končno sprejeti tudi s strani Ministrstva za zdravje in je bilo zgornje besedilo člena sprejeto v predlog novele. Pri tem se zavedamo, da bo trajanje nekaterih specializacij kljub temu potrebno skrajšati, s čimer so se strinjali tudi predstavniki Slovenskega zdravniškega društva kot krovne organizacije strokovnih združenj, ki so pooblaščenca za predlaganje programov in trajanja specializacij.

V novelo zakona o zdravniški službi je MZ umestilo člen, ki dovoljuje zdravnikom z opravljenim strokovnim izpitom samostojno opravljati vse dejavnosti, ki so navedene v programu pripravništva za poklic zdravnik, ter v obsegu teh dejavnosti predpisovati zdravila in zdravstvene pripomočke. Izvajalci javne zdravstvene službe pa so v primeru nezasedenih zdravniških mest dolžni ponuditi zaposlitev zdravnikom z opravljenim strokovnim izpitom.

Načelno smo se z besedilom tega člena strinjali, ker bo na ta način možna zaposljivost zdravnikov, ki čakajo na odobritev specializacije, po uveljavitvi novele pa nimajo več možnosti opravljati sekundarijata. Seveda ti zdravniki ne prejmejo licence za samostojno opravljanje zdravniškega poklica.

Ob ukinitvi sekundarijata smo zdravnikom pripravnikom ponudili možnost, da se kadarkoli prijavijo za specializacije, ki so ob letnem razpisu ostale nezasedene. Na ta način bo zdravniku odprta možnost, da se zaposli kot specializant v najkrajšem času po zaključku pripravništva. Izbirni postopki za kandidate bodo potekali vse leto in ne samo dvakrat letno, kot do sedaj.

Zdravniki specializanti smejo opravljati zdravniško službo, za katero specializirajo, le pod vodstvom in z odgovornostjo mentorja. Večjo poklicno samostojnost novela zakona omogoča tudi specializantu, ki v času specializacije lahko samostojno opravlja tista dela in storitve, za katere mu mentor s podpisom potrjuje, da je pridobil ustrezno znanje, izkušnje in veščine. Specializant je usposobljen in odgovoren za oprav-

ljanje teh del in storitev.

Novela zakona prinaša tudi določilo, ki bo pripomoglo, da se bo izobraževanje specializantov odvijalo tudi izven centrov, praviloma v regiji, za katero kandidat specializira. Izven regije se usposabljanje izvaja le, če v regiji ni pooblaščenega izvajalca ali ni prostega delovnega mesta za usposabljanje specializanta.

Precejšno novost prinaša predlog Ministrstva za zdravje, da se specializant za ves čas specializacije zaposli pri enem javnem zdravstvenem zavodu v regiji, za katero specializira. Javni zavod določi ZZS. Ko smo členu, ki govori o zaposlitvi specializanta, dodali odstavek: »V času kroženja specializanta pri drugem pooblaščenem izvajalcu specializacij specializant do delodajalec nima nobenih delovnih obveznosti, ohrani pa vse pravice iz delovnega razmerja«, smo se z določilom o enem delodajalcu strinjali tudi na Zbornici. Pričakujemo, da bo predlog koristen predvsem za specializante, ki jim bo na ta način olajšano urejanje delovnopравниh statusa, nikakor pa ne bo dopustno, da bi delodajalec izkoriščal specializanta med kroženjem pri drugem pooblaščenem izvajalcu usposabljanja za zapolnjevanje lastnega kadrovskega primanjkljaja, na primer v času dopustov in podobno.

Ministrstvo za zdravje je vztrajalo, da se v novelo umesti člen, ki nalaga koncesionarju, da v času svoje odsotnosti v okviru svojega ordinacijskega časa zagotovi opravljanje zdravniške službe s strani zdravnika, z isto strokovno usposobljenostjo, ki ga nadomešča v času odsotnosti. Predstavniki Zbornice smo bili mnenja, da ima ta obveza smisel le pri koncesionarjih, ki imajo svoje opredeljene paciente, ni pa potrebe po zagotovitvi nadomestnega zdravnika pri koncesionarjih, ki opravljajo specialistično dejavnost, kot na primer internisti, okulisti, psihiatri in podobni. V tem vprašanju se s predstavniki MZ žal nismo uspeli uskladiti.

Na pobudo predstavnikov Fidesa je bil v novelo uvrščen člen, ki govori o dežurstvu. **Gre za pomembno določilo, da za vse ure dežurstva, ki presegajo polni delovni čas, pripada zdravniku dodatek za delo preko delovnega časa po kolektivni pogodbi.**

K členu, ki opredeljuje obveznost vključevanja koncesionarjev v program neprekinjenega zdravstvenega varstva, je bilo na zahtevo predstavnikov Zbornice vključeno naslednje besedilo: **»Na področju primarnega zdravstvenega varstva koncesionar prejme za dežuranje plačilo v višini, ki ga Zavod za zdravstveno zavarovanje plačuje za delo zdravnika za zagotavljanje neprekinjenega zdravstvenega varstva. V primeručasne nezmožnosti za sodelovanje v dežurni službi je koncesionar dolžan zagotoviti nadomestnega zdravnika.«**

Predstavniki Fidesa so vztrajali, da se že v novelo zakona o zdravniški službi uvrsti tudi člen, ki predvideva možnost napredovanja zdravnikov v posebne nazive v javnem sektorju. Naziv višji zdravnik bi pridobil zdravnik po 15 letih delovne dobe z najmanj tremi napredovanji, višji zdravnik specialist pa bi postal specialist po 10 letih delovne dobe od pridobitve specialističnega naziva. Razporeditev v omenjene nazive ob izpolnjenih pogojih opravi delodajalec.

Predstavniki Ministrstva za zdravje temu predlogu niso bili naklonjeni in tako umestitev tega člena v novelo ni povsem zagotovljena.

Dolgo pričakovano zakonsko določilo o možnosti individualnih pogodb za zdravnike in o legaliziranju podjemnih pogodb v lastni ustanovi je končno pripravljeno za sprejem v noveli. Vodstva zdravstvenih zavodov so dolgo opozarjala na absurdno situacijo, ko zakonito ni bilo mogoče primerno nagraditi lastnih zdravnikov, ki so se bili pripravljeno po opravljeni delovni obveznosti dodatno angažirati, predvsem s ciljem skrajševanja čakalnih dob v diagnostiki kot tudi terapiji. V podjemni ali drugi pogodbi civilnega prava stranki dogovorita plačilo bodisi v odvisnosti od števila in vrste zdravstvenih storitev, bodisi v odvisnosti od trajanja dela zdravnika, ali v odvisnosti od obeh navedenih meril.

Med prehodnimi in končnimi določbami novele to pot ni izpuščen člen, ki govori o pravici pridobitve naziva specialista na podlagi dokazil o opravljanju dejavnosti s področja »novih« specializacij, ki so bile sprejete po 1. januarju 2000. **Zdravnik specialist, ki je najmanj 6 let delal na specialističnem področju, za katero do 1. 1. 2000 ni bilo samostojne specializacije, in je opravil s tega področja vse predpisane posege, poleg naziva tiste specialnosti, za katero je opravil specializacijo in specialistični izpit, prejme tudi naziv specialista in licenco z novega področja.**

Zaključek ◆

Čeprav je bilo v noveli Zakona o zdravniški službi, kot jo je predlagalo Ministrstvo za zdravje, kar nekaj za zdravniške organizacije nesprejemljivih zakonskih določil, smo s pogajanjem na koncu prišli do sprejemljive vsebine predlagane novele. Kljub temu pa se ne moremo znebiti občutka, da so se stvari dogajale v časovni stiski, ki za sprejemanje zakonov prav gotovo ni najboljša popotnica. Ker je v noveli cela vrsta zakonskih določil, ki so za zdravništvo še kako pomembna in na katera čakamo že vrsto let, lahko samo upamo, da bodo predlagane spremembe in dopolnila Zakona o zdravniški službi sprejeta v naslednjih mesecih. ■

Javni razpis specializacij za specialistična področja dentalne medicine za potrebe javne zdravstvene mreže, 3. 3. 2008

Praktični napotki ob prijavi na razpis specializacij ♦

Zdravniška zbornica Slovenije objavlja prvi razpis specializacij s področja dentalne medicine v letu 2008. Da bi vse potekalo nemoteno, vas želimo vnaprej obvestiti o poteku dogodkov, ki jih lahko pričakujete od prijave do izdaje odločbe.

Predvsem vam svetujemo, da natančno preberete določila Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06-UPB3; v nadaljevanju: zakon), ki se nanašajo na specializacije, ter Pravilnik o vrstah, vsebini in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 59/03, 51/04, 15/05, 20/07 in 102/07; v nadaljevanju: pravilnik)!

1. Prijava na razpis

Na razpis se prijavite z izpolnjenim obrazcem »Prijava na razpis«. Posebej bodite pozorni na rok za oddajo prijave (**3. april 2008**) in navodilo, da prijavo pošljete IZKLJUČNO priporočeno po pošti z oznako »NE ODPIRAJ! - ZA JAVNI RAZPIS SPECIALIZACIJ«.

V kolikor na ovojnici ne bo jasne oznake »Ne odpiraj! - Za javni razpis specializacij«, se šteje, da prijava sploh ni bila vložena. Na tem mestu bi radi opozorili še na novo določilo zakona, ki pravi: »**Specializant lahko samo enkrat po odobritvi specializacije zaprosi za odobritev druge specializacije.**« To določilo velja od junija 2006, kar pomeni, da če ste od vključno razpisa v oktobru 2006 imeli odobritev kakšne specializacije, vam lahko Zbornica po odobritvi le-te odobri samo še eno specializacijo.

Upravne takse ♦

Vloga mora biti v skladu z določili Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 114/05-UPB) kolkovana z upravnimi koleki v vrednosti 250 točk (50 točk (tarifna št. 1) za vložitev vloge in 200 točk (tarifna št. 3) za izdajo odločbe), kar na dan razpisa znaša skupaj 17,73 EUR. Upravne koleke lahko kupite na poštah in v nekaterih trafikah. Upravne koleke nalepite na vlogo v zgornji desni kot.

2. Odpiranje vloge

Odpiranje vloge bo javno, kar pomeni, da lahko prisostvuje vsakdo, ki je kandidiral na razpisu. Začelo se bo **8. aprila 2008** ob 10. uri v sejni

sobi Zdravniške zbornice Slovenije, Dalmatinova 10. Ob odpiranju vlog bodo komisije za odpiranje vloge preverile, ali je vloga prispela pravočasno, ali jo je podala upravičena oseba in ali je popolna. To pomeni, da je vloga na ustreznem obrazcu in da so ji priložena dokazila o **zaključenem študiju** na medicinski fakulteti v Republiki Sloveniji ali potrdilo o nostrifikaciji diplome tuje medicinske/stomatološke fakultete ali odločba o enakovrednosti tujega naslova s slovenskim strokovnim naslovom doktor dentalne medicine, pridobljena v postopku priznavanja po zakonu, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja, dokazilo o podeljeni **veljavni licenci za delo na področju dentalne medicine**, dokazilo o **strokovnem izpitu**, opravljenem v Republiki Sloveniji (do zaključka razpisnega roka) ter t. i. **izjava za regijo**. Kandidate, ki bodo poslali nepopolno vlogo, bomo pozvali, naj v treh dneh vlogo dopolnijo. Zato vas prosimo, da na obrazec »Prijava za razpis« vpišete telefonsko številko, na kateri boste dosegljivi. Vloge, ki v predpisanem roku ne bodo dopolnjene, bodo zavržene.

Dokazil o izpolnjevanju pogojev iz izbirnih meril se ob odpiranju vlog ne pregleduje, ker se brez njih vloge ne štejejo za nepopolne.

3. Preusmerjanje

Po odprtju vloge boste na Zbornici oziroma na spletni strani Zbornice (<http://www.zdravniskazbornica.si>) od 9. do 11. aprila 2008 lahko pridobili podatke o številu prijavljenih kandidatov za posamezna specializantska mesta. V tem času boste lahko svojo vlogo tudi prenesli na drugo razpisano mesto – bodisi na isto specializacijo v drugi regiji bodisi na drugo specializacijo.

4. Izbirni postopek

Aprila bomo prijavljene kandidate s priporočeno pošto vabili na osebne razgovore, ki so del izbirnega postopka. Zato vas prosimo, da ob prijavi na razpis na vlogo vpišete naslov, kjer boste lahko prevzeli priporočeno pošiljko. Razgovori bodo potekali od 22. aprila do predvidoma 22. maja 2008 v popoldanskem času na Zdravniški zbornici Slovenije. V primeru, da se razgovora ne boste udeležili in svojega izostanka ne boste opravičili vsaj dva dni prej, bomo vašo vlogo ocenili le po preostalih treh merilih.

5. Izbor kandidatov

Izbirna komisija, kot jo določa Pravilnik o vrstah, vsebini in poteku specializacij, bo vsakega kandidata ocenila po štirih merilih, ki so opisana v omenjenem pravilniku. Izbirna merila in ustrezna dokazila zanje so (glejte tudi izbirne kriterije, ki so sestavni del tega razpisa):

1. Povprečna ocena dodiplomskega študija: potrebno je predložiti originalno potrdilo o povprečni oceni, ki ga je izdala Medicinska fakulteta v Ljubljani. Če bo kandidat prilagal potrdilo o vseh opravljenih izpitih, ki ga dobi ob zaključku študija na medicinski fakulteti, naj bo pozoren na to, da ne pošlje le kopije zadnje strani s povprečno oceno, saj iz tega ni razvidno, da se povprečna ocena nanaša nanj! V kolikor je kandidat diplomiral na medicinski/stomatološki fakulteti v tujini, je potrebno predložiti overjen prevod potrdila o povprečni oceni in potrdilo te medicinske/stomatološke fakultete o razponu pozitivnih ocen (se pravi, katere ocene se na tej fakulteti štejejo za pozitivne; npr. v RS so to ocene od vključno 6 do 10).
2. Mnenja dosedanjih mentorjev in priporočila kandidata: največ (skupno) do štiri (4) mnenja in priporočila. Priložite mnenja in priporočila mentorjev, ki ste jih imeli v času študija, pripravništva ali drugega dosedanjega kliničnega dela. Mnenja in priporočila morajo biti opisna (napisana). Ocenjuje se le eno mnenje oziroma priporočilo posamezne osebe. Ne upoštevajo se mnenja, ki so napisana kot ocena kandidatovega obveznega dela dodiplomskega študija (ocena iz vaj dodiplomskega študija).
3. Kandidatovi dosedanja dosežki in reference: vsa potrdila o dosežkih je potrebno predložiti v izvirniku ali ustrezno overjeni kopiji. Izjema je kopija izvlečka iz zbornika srečanja, ki je kot dokazilo o aktivni udeležbi na seminarju, če je možno le-to preveriti na Cobissu, ter kopija prve strani članka (ki vsebuje naslov, izdajatelja in navedbo avtorjev) kot dokazilo za objavo članka, če je možno le-to preveriti na Cobissu. Med dosežke sodijo nagrade, priznanja, članki in podobno. Kot dokazilo o aktivni udeležbi na sestankih, seminarjih, kongresih, delavnicah, tečajih mora kandidat obvezno priložiti program srečanja, iz katerega je razvidna njegova aktivna udeležba, izvleček iz zbornika srečanja ali potrdilo o aktivni udeležbi. Za dokazilo o pasivnih udeležbah na sestankih, seminarjih, kongresih, delavnicah, tečajih je potrebno priložiti izvorno potrdilo o udeležbi oziroma ustrezno overjeno kopijo; kandidatove evidence kreditnih točk za udeležbe na stalnem podiplomskem izobraževanju (v nadaljevanju: SPI), ki jih Zbornici pošiljajo organizatorji srečanj, ne zadoščajo. **Priporočamo, da se natančno držite navodil pri posameznem izbirnem merilu glede tega, kaj se bo v posameznem primeru štelo za ustrezno dokazilo in kaj ne!**
4. Osebni razgovor: zaradi velikega števila razgovorov, ki jih moramo opraviti v čim krajšem času, vas prosimo, da na razgovore prihajate točno ob uri, ki bo zapisana v vabilu. V kolikor boste na razgovor zamudili, boste prišli na vrsto za ostalimi kandidati, ki bodo prišli točno.

Vsa dokazila morajo biti v slovenskem ali angleškem jeziku oziroma uradno prevedena v slovenski jezik.

Vse kopije izvirkov lahko pred oddajo vloge overite pri delodajalcu, notarju, na upravni enoti ali na Zbornici.

Dokazila za ocenjevanje izbirnih meril niso obvezna priloga k vlogi in se vloga brez njih ne šteje za nepopolno, zato Zbornica kandidatov ne bo pozivala za dopolnitve vloge s temi dokazili, prav tako pa ne bo upoštevala dokazil za izbirna merila, ki bodo poslana naknadno, to pomeni po izteku razpisnega roka.

Predlagamo, da jasno označite, katera dokazila naj se ocenjujejo pri posameznem merilu, v nasprotnem primeru bo o tem presodila izbirna komisija.

Po opravljenih razgovorih in ovrednotenju ostalih izbirnih meril bo uradna oseba predlagala predsedniku Zbornice odobritev za tiste kandidate, ki so pri posamezni razpisani specializaciji/upravni zadevi dosegli največje število točk.

6. Posredovanje informacij

Zbornica po telefonu, pred zaključkom javnega razpisa, ne posreduje dodatnih informacij glede izbirnega postopka (ocenjevanje dokazil, izbor kandidatov), zato predlagamo, da natančno preberete razpisno besedilo in napotke k prijavi na razpis. Prav tako Zbornica do izdaje odločbe ne posreduje informacij o poteku izbirnega postopka.

7. Izdaja odločbe

V skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/2006-UPB2, 105/06 in 126/07; v nadaljevanju: ZUP) prejmejo eno odločbo vsi kandidati, ki so se prijavili na razpis za eno specializacijo v eni regiji. Pritožbo na odločbo je možno vložiti v roku 15 dni po prejemu odločbe na Zdravniško zbornico Slovenije. O njej odloča Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije. Za postopek pritožbe se uporabljajo določbe ZUP.

Odločba Zdravniške zbornice Slovenije vsebuje tudi določilo, da pritožba na zadnji izvršitve odločbe. To pomeni, da lahko vsi kandidati, ki jim je bila specializacija odobrena, pričnejo s kroženjem oziroma pričnejo opravljati specializacijo. V primeru vložene pritožbe pa se lahko odločijo, da bodo počakali do pravnomočnosti odločitve o pritožbi. V kolikor bi bilo namreč pritožbi s pravnomočno odločbo ali sodbo ugodeno ter bi se izrek odločbe spremenil tako, da jim specializacija ne bi bila odobrena, bi jim bila omenjena specializacija prekinjena.

Odločba o specializaciji vsebuje osebne podatke vseh kandidatov, izdana je izključno z namenom odločitve v upravni zadevi odobritve specializacije. V skladu z navedenim opozarjamo, da lahko kandidati omenjeno odločbo in v njej vsebovane osebne podatke uporabijo izključno za namen, zaradi česar so jim bili posredovani. V kolikor bi z vsebino navedene odločbe oziroma osebnimi podatki v njej seznanili osebe, ki niso bile stranke v tem postopku oziroma niso njihovi pravni svetovalci, bi s tem kršili določila Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 86/04, 113/05 in 67/07).

V kolikor je kandidat že specializant (neke druge specializacije), bo Zbornica v primeru odobritve nove specializacije, z odločbo o odobritvi le-te, odločila tudi o prenehanju prej odobrene specializacije.

8. Izdaja sklepa o začetku opravljanja specializacije

Ko bodo odločbo prejeli vsi kandidati oziroma ko jo bo prejel zadnji kandidat, bo Zbornica vsakemu posameznemu kandidatu, ki mu bo specializacija odobrena, izdala sklep, v katerem bo določen datum začetka opravljanja specializacije in glavni mentor.

9. Priprava individualnega programa kroženja

Individualiziran program opravljanja specializacije specializantu pripravi glavni mentor (v sodelovanju s specializantom, pregleda ga koordinator specializacije) in ga predlaga Zbornici. Zbornica preveri zasedenost specializantskih delovnih mest in specializantu pripravi potek specializacije.

10. Kroženje v pooblaščenih ustanovah

Specializanti so zaposleni pri pooblaščenih zdravstvenih zavodih in zasebnih ordinacijah na specializantskih delovnih mestih skladno s programom specializacije. ■

Prilagodili: Tatjana Paradžik in Mojca Vrečar

Zdravniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: Zbornica) na podlagi 18. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06-UPB3), Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 114/05-UPB) ter na podlagi prvega odstavka 11. člena Pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 59/03, 51/04, 15/05, 20/07 in 102/07)

objavlja

JAVNI RAZPIS SPECIALIZACIJ

za posamezna specialistična področja dentalne medicine
za potrebe javne zdravstvene mreže

I. Vrste, število specializacij in regije: ◆

	Celje	Koper	Kranj	Krško	Ljubljana	Maribor	Murska Sobotica	Nova Gorica	Novo mesto	Ravne na Koroškem	Razpis SKUPAJ
1. Čeljustna in zobna ortopedija					1	1					2
2. Otroško in preventivno zobozdravstvo					1		1				2
3. Parodontologija						1			1		2
4. Stomatološka protetika	1						1				2
5. Zobne bolezni in endodontija		1									1
6. Oralna kirurgija	1										1
SKUPAJ	2	1			2	2	2		1		10

II. Splošna določila ◆

Kandidat se lahko na enem razpisu prijavi le na eno upravno zadevo (ena specializacija v eni regiji). Na razpis se lahko prijavijo le kandidati, ki še nimajo odločbe za specializacijo in regijo, za katero se prijavljajo. Specializantu lahko Zbornica po odobritvi ene specializacije (šteje se od junija 2006) odobri le še eno specializacijo.

Vsa dokazila morajo biti v slovenskem ali angleškem jeziku oziroma uradno prevedena v slovenski jezik.

Vsa dokazila morajo biti predložena v izvorniku ali ustrezno overjeni kopiji. Izjema je kopija izvlečka iz zbornika srečanja, ki je dokazilo o aktivni udeležbi na seminarju (kriterij 3, merilo b), če je možno le-to preveriti na spletni strani Cobissa, ter kopija prve strani članka (ki vsebuje naslov, izdajatelja in navedbo avtorjev) kot dokazilo za objavo članka (kriterij 3, merili d in e), če je možno le-to preveriti na spletni strani Cobissa.

NAVADNIH (NEOVERJENIH) KOPIJ ALI PO IZTEKU RAZPISNEGA ROKA POSREDOVANIH DOKAZIL NE BOMO UPOŠTEVALI IN BOMO ŠTELI, KOT DA TA DOKAZILA NISO BILA VLOŽENA! Za potrebe tega javnega razpisa je veljavna kopija, če je overjena s strani delodajalca kandidata, Zbornice, notarja ali upravne enote.

III. Pogoji za prijavo na razpis ◆

Prijava na razpis (v nadaljevanju: vloga) mora vsebovati izvornik ali ustrezno overjeno kopijo:

- dokazila o zaključenem študiju** na medicinski fakulteti v Sloveniji ali **potrdila o nostrifikaciji diplome** tuje medicinske/stomatološke fakultete ali **odločbe o enakovrednosti v tujini pridobljenega naslova** s slovenskim strokovnim naslovom doktor dentalne medicine, pridobljene v postopku priznavanja po zakonu, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja;*

2. dokazila o strokovnem izpitu, opravljenem v Republiki Sloveniji (opravljenem do razpisnega roka);*

* Kandidati ali kandidatke iz držav članic Evropske unije namesto dokazil iz 1. in 2. točke vloži priložjo odločbo o priznanju kvalifikacij za opravljanje reguliranega poklica zobozdravnik v Republiki Sloveniji, pridobljeno v postopku za priznavanje kvalifikacij po posebnem zakonu.

3. **izjave**, da bo po končani specializaciji za prvo zaposlitev kot specialist sprejel ponudbo s strani izvajalca javne zdravstvene službe v regiji, za katero kandidira, in sicer za enkratno časovno obdobje trajanja specializacije; če ponudbe iz regije ne prejme, je dolžan biti zaposlen v javni zdravstveni službi za enkratno časovno obdobje trajanja specializacije;

4. a) **podeljene veljavne licence za delo na področju dentalne medicine** (podeljene do razpisnega roka);

4. b) **vloga mora biti v skladu z določili Zakona o upravnih taksah** (Uradni list RS, št. 114/05-UPB) kolkovana z upravnimi koleki v vrednosti 250 točk (50 točk (tarifna št. 1) za vložitev vloge in 200 točk (tarifna št. 3) za izdajo odločbe), kar na dan razpisa znaša skupaj 17,73 EUR.

Prijava na razpis (vloga) in izjava iz 3. točke sta prilogi tega razpisa.

IV. Dokazila za ocenjevanje izbirnih meril ◆

Vlogi lahko priložite tudi dokazila za ocenjevanje izbirnih meril, ki niso obvezna priloga k vlogi in se vloga brez njih ne šteje za nepopolno, zato Zbornica kandidatov NE BO POZIVALA za dopolnitve vloge s temi dokazili. V kolikor kandidat vloge ne bo priložil dokazil za katero izmed izbirnih meril, bo pri tem izbirnem merilu prejel 0 točk.

Za dokazilo o povprečni oceni dodiplomskega študija je potrebno predložiti originalno potrdilo o povprečni oceni, ki ga izda Medicinska fakulteta v Ljubljani. V kolikor je kandidat diplomiral na medicinski/stomatološki fakulteti v tujini, je potrebno predložiti overjen prevod potrdila o povprečni oceni in potrdilo te medicinske/stomatološke fakultete o razponu pozitivnih ocen (se pravi, katere ocene se na tej fakulteti štejejo za pozitivne; npr. v RS so to ocene od vključno 6 do 10).

Če so kandidati katera od dokazil že predložili Zbornici (npr. v postopku za pridobitev licence, ob prejšnji prijavi na javni razpis specializacij), jim jih ni potrebno prilagati ponovno. V svoji vlogi morajo **TOČNO** navesti, **KATERA POSAMEZNA DOKAZILA (potrebno je poimensko naštetih posamezna dokazila) so že predložili in KJE.** Zbornica bo v izbirnem postopku upoštevala izključno in samo tista dokazila, ki bodo priložena vlogi oziroma **bo v vlogi navedeno**, da kandidat izrecno želi, da se upoštevajo. **Tudi za ta dokazila velja določilo, da morajo biti v slovenskem ali angleškem jeziku oziroma uradno prevedena v slovenski jezik!**

V. Merila za izbiro ◆

Izbirni postopek za vse ustrezne vloge opravi Zbornica.

Izbirna merila, sorazmerni delež možnega števila doseženih točk in načini vrednotenja so:

1. Merila za izbirni kriterij: povprečna ocena dodiplomskega študija (največje možno število točk: 30)

- povprečna ocena od **6,0 do 6,9**: 1 točka
- povprečna ocena od **7,0 do 7,49**: 4 točke
- povprečna ocena od **7,5 do 7,79**: 8 točk
- povprečna ocena od **7,8 do 7,9**: 12 točk
- povprečna ocena od **8,0 do 8,49**: 16 točk

- povprečna ocena od **8,5 do 8,9**: 20 točk
- povprečna ocena od **9,0 do 9,49**: 25 točk
- povprečna ocena od **9,5 do 10,0**: 30 točk

2. Merila za izbirni kriterij: mnenja dosedanjih mentorjev in priporočila kandidata (največje možno število točk: 20) – največ skupno do 4 mnenja in priporočila, ki morajo biti opisna (napisana)

A.	Mnenje mentorja ali priporočilo, ki vsebinsko izkazuje nadpovprečne (odlične) strokovne in osebne kvalitete kandidata ter opisuje poznavanje kandidata iz neposrednega strokovnega sodelovanja s kandidatom in je napisano s strani strokovnjaka s področja specializacije (na področju dentalne medicine)	5 točk
B.	Mnenje mentorja ali priporočilo, ki vsebinsko izkazuje dobre strokovne in osebne kvalitete kandidata ter opisuje poznavanje kandidata iz neposrednega strokovnega sodelovanja s kandidatom in je napisano s strani strokovnjaka s področja specializacije (na področju dentalne medicine)	4 točke
C.	Mnenje mentorja ali priporočilo, ki vsebinsko izkazuje nadpovprečne (odlične) strokovne in osebne kvalitete kandidata ter opisuje poznavanje kandidata iz neposrednega strokovnega sodelovanja s kandidatom in je napisano s strani strokovnjaka z drugega področja dentalne medicine	3 točke
D.	Mnenje mentorja ali priporočilo, ki vsebinsko izkazuje dobre strokovne in osebne kvalitete kandidata ter opisuje poznavanje kandidata iz neposrednega strokovnega sodelovanja s kandidatom in je napisano s strani strokovnjaka z drugega področja dentalne medicine	2,5 točke
E.	Mnenje ali priporočilo, ki vsebinsko izkazuje nadpovprečne (odlične) strokovne in osebne kvalitete kandidata, ne izkazuje pa neposrednega strokovnega sodelovanja s kandidatom in je napisano s strani strokovnjaka s področja specializacije (na področju dentalne medicine)	2 točki
F.	Mnenje ali priporočilo, ki vsebinsko izkazuje nadpovprečne (odlične) strokovne in osebne kvalitete kandidata, ne izkazuje pa neposrednega strokovnega sodelovanja s kandidatom in je napisano s strani strokovnjaka z drugega področja dentalne medicine	1 točka
G.	Mnenje ali priporočilo, ki vsebinsko izkazuje dobre strokovne in osebne kvalitete kandidata, ne izkazuje pa neposrednega strokovnega sodelovanja s kandidatom in je napisano s strani strokovnjaka s področja specializacije (na področju dentalne medicine)	0,5 točke
H.	Mnenje ali priporočilo, ki vsebinsko izkazuje dobre strokovne in osebne kvalitete kandidata, ne izkazuje pa neposrednega strokovnega sodelovanja s kandidatom in je napisano s strani strokovnjaka z drugega področja dentalne medicine	0,25 točke

Opomba: Vrednoti se največ 4 opisna (napisana) mnenja mentorjev in priporočila, ki se nanašajo na čas kandidatovega študija, pripravništva ali drugega dosedanjega kliničnega dela. Ocenjuje se le eno mnenje oziroma priporočilo posamezne osebe. V kolikor bo kandidat predložil več kot 4 priporočila, bo komisija upoštevala priporočila po vrstnem redu, kot ga predlaga kandidat. Ne upoštevajo se mnenja, ki so napisana kot ocena kandidatovega obveznega dela dodiplomskega študija (ocena iz vaj dodiplomskega študija).

Za priporočila iz tujine je potrebno priložiti potrdilo pristojne zbornice ali organizacije o piscu priporočila (o tem, da je registriran zdravnik, specialist določenega področja).

3. Merila za izbirni kriterij: dosedanji dosežki in reference (največje število točk: 30)

Kandidat mora priložiti seznam dokazil (na obrazcu, ki je priloga razpisu), ki jih uveljavlja pri tem izbirnem kriteriju, tudi tistih, ki jih je že predložil v prejšnjih postopkih. Upoštevala se bodo le dokazila, ki bodo s strani kandidata uvrščena k temu izbirnemu kriteriju, in ne tudi opisi dosežkov, ki bodo navedeni pri mnenjih dosedanjih mentorjev oziroma pri priporočilih:

a)	udeležba na večdnevni podiplomski šoli in/ali učni delavnici	2 točki
	<i>Opomba: za dokazilo o udeležbi je potrebno priložiti izvirno potrdilo o udeležbi; kandidatove evidence kreditnih točk za udeležbe na SPI, ki jih Zbornici pošiljajo organizatorji srečanj, ne zadoščajo. »Večdnevna« pomeni najmanj dva dni.</i>	
b)	aktivna udeležba na sestankih domačega strokovnega združenja (Slovenskega zdravniškega društva, Slovenskega društva za osteointegracijo, Združenja maksilofacialne in oralne kirurgije Slovenije, Društva zobozdravstvenih delavcev Slovenije, Slovenskega ortodontskega društva) in/ali na strokovnih seminarjih medicinske fakultete, univerzitetnega kliničnega centra, in sicer s področja medicine oziroma dentalne medicine, in/ali aktivna udeležba na sestankih tujega strokovnega združenja s področja medicine oziroma dentalne medicine	4 točke
	<i>Opomba: če je avtorjev prispevka, posterja, predavanja, članka ali članov uredništva več, se število točk deli s številom avtorjev; avtorju, ki je naveden na prvem mestu, se število točk množi z 2. Kandidat mora obvezno priložiti dokazilo o aktivni udeležbi (program srečanja, izvleček iz zbornika srečanja ali potrdilo o aktivni udeležbi, iz katerega je razvidno število avtorjev). V kolikor se kandidatu prizna aktivna udeležba na seminarju, sestanku oziroma delavnici, se mu za isto srečanje ne prizna pasivna udeležba; kandidat lahko en dosežek (eno temo) uveljavlja le enkrat</i>	
c)	pasivna udeležba na sestankih domačega strokovnega združenja (Slovenskega zdravniškega društva, Slovenskega društva za osteointegracijo, Združenja maksilofacialne in oralne kirurgije Slovenije, Društva zobozdravstvenih delavcev Slovenije, Slovenskega ortodontskega društva) in/ali na strokovnih seminarjih medicinske fakultete, univerzitetnega kliničnega centra, in sicer s področja dentalne medicine, in/ali pasivna udeležba na sestankih tujega strokovnega združenja s področja dentalne medicine	0,5 točke (do 5 točk)
	<i>Opomba: za dokazilo o udeležbi je potrebno priložiti izvirno potrdilo o udeležbi; kandidatove evidence kreditnih točk za udeležbe na SPI, ki jih Zbornici pošiljajo organizatorji srečanj, ne zadoščajo; tečaj, ki je obvezni del dodiplomskega ali podiplomskega usposabljanja, se ne točkuje</i>	
d)	objava strokovnega članka s področja medicine oziroma dentalne medicine v strokovni reviji	6 točk
	<i>Opomba: če je avtorjev članka več, se število točk deli s številom avtorjev; avtorju, ki je naveden na prvem mestu, se število točk množi z 2; kandidat lahko en dosežek (eno temo) uveljavlja le enkrat</i>	
e)	objava strokovnega članka v poljudni reviji	2 točki
	<i>Opomba: če je avtorjev članka več, se število točk deli s številom avtorjev; avtorju, ki je naveden na prvem mestu, se število točk množi z 2; kandidat lahko en dosežek (eno temo) uveljavlja le enkrat</i>	
f)	Prešernova nagrada medicinske fakultete	5 točk
	<i>Opomba: kandidat lahko en dosežek (eno temo) uveljavlja le enkrat. Če je avtorjev več, se število točk deli s številom avtorjev</i>	

g)	Prešernova nagrada Univerze v Ljubljani/Mariboru	6 točk
	<i>Opomba: kandidat lahko en dosežek (eno temo) uveljavlja le enkrat. Če je avtorjev več, se število točk deli s številom avtorjev</i>	
h)	Prešernovo priznanje	4 točke
	<i>Opomba: kandidat lahko en dosežek (eno temo) uveljavlja le enkrat. Če je avtorjev več, se število točk deli s številom avtorjev</i>	
i)	Brenčič-Logarjeva nagrada	5 točk
j)	podiplomski študij javnega zobozdravstva	8 točk
k)	podiplomski študij otroškega in preventivnega zobozdravstva	8 točk
l)	dokončan magistrski študij, ki ga razpisuje medicinska fakulteta	10 točk
m)	dokončan doktorski študij, ki ga razpisuje medicinska fakulteta	15 točk
n)	nagrade z rep. tekmovanj, ki nimajo neposredne zveze z dentalno medicino (kemija, logika, fizika; Vegova priznanja, Razvedrilna matematika, tuji jeziki - srednja šola), različna občinska priznanja, prvo mesto na sprejemnih izpitih na MF, seminar »Šola za mladinske animatorje« (in podobno), diploma Teološko-pastoralne šole (in podobno), glasbena šola/udejstvovanje, športni dosežki na državni ali mednarodni ravni, licenca za sodnika na domačih/mednarodnih športnih prireditvah, licenca za športnega pilota/potapljača,	VSE 0 točk
o)	potrdilo o sodelovanju pri organizaciji seminarjev ne pomeni aktivne ali pasivne udeležbe na seminarju; to se dokazuje z drugimi ustreznimi dokazili	0 točk

4. Merila za izbirni kriterij: osebni razgovor s kandidatom - po presoji izbirne komisije (največje število točk: 20)

Če se kandidat osebnega razgovora ne udeleži in za to ne navede opravičljivega razloga, se pri tem kriteriju oceni z 0 točkami.

V odločbi ne bo dobeseidnega zapisa vprašanj in odgovorov z osebnega razgovora, temveč bo zapisan le povzetek osebnega razgovora kandidatov s komisijo, ki služi izključno za obrazložitev in utemeljitev diskrecijske pravice Zbornice pri dodeljevanju točk pri tem izbirnem merilu.

Uradna oseba bo predlagala predsedniku Zbornice odobritev specializacije za tiste kandidate, ki bodo pri posamezni specializaciji/upravni zadevi dosegli največje število točk, ter za toliko kandidatov, kolikor je bilo pri posamezni specializaciji razpisanih specializantskih mest.

VI. Roki in način oddaje vloge

Pisne vloge z oznako »NE ODPIRAJ! - ZA JAVNI RAZPIS SPECIALIZACIJ« in dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema Zdravniška zbornica Slovenije, Dalmatinova 10, Ljubljana, do **3. aprila 2008 (razpisni rok)**.

Vloga se pošlje IZKLJUČNO priporočeno po pošti na naslov Zbornice. Na kuverti mora biti jasna oznaka: »NE ODPIRAJ! - ZA JAVNI RAZPIS SPECIALIZACIJ«.

Če na ovojnicah ni jasne oznake »Ne odpiraj! - Za javni razpis specializacij«, se šteje, da vloga sploh ni bila vložena. Vloga je pravočasna, če je oddana priporočeno na pošto zadnji dan razpisnega roka.

Vloga je popolna, če vsebuje vse sestavine, ki so zahtevane v tem razpisu. Izpolnjevanje pogojev se ugotavlja na osnovi obveznih dokazil.

Po poteku razpisnega roka komisija za odpiranje vlog hkrati odpre vse vloge, ki so prispele do tedaj (datum odpiranja: 8. april 2008 ob 10. uri).

Odpiranju vlog sme prisostvovati vsakdo, ki kandidira na razpisu, oziroma njegov pooblaščenec. Če komisija za odpiranje vlog ugotovi, da manjka katero izmed obveznih dokazil in je potrebno vlogo dopolniti, ker ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, obvesti kandidata o pomanjkljivostih, ga povabi, da jih odpravi v roku treh dni, in ga opozori na posledice, če jih ne bo pravočasno odpravil. Če pomanjkljivosti niso odpravljene, se vloga s sklepom zavrže. Če kandidat, v razpisnem roku, ne predloži katerega izmed dokazil za ocenjevanje izbirnih meril, bo pri tem izbirnem merilu prejel nič (0) točk.

Dokazila za ocenjevanje izbirnih meril lahko, kot dopolnitev vloge, kandidati pošiljajo izključno priporočeno po pošti na naslov Zbornice najpozneje do izteka razpisnega roka, to je do 3. aprila 2008. Dokazil, oddanih na pošto po tem datumu, Zbornica ne bo upoštevala, ne glede na to, ali je kandidat v vlogi navedel, da jih bo priložil pozneje.

V postopku za odobritev specializacij se obravnavajo vloge, ki vsebujejo vse z razpisom zahtevane podatke in dokazila ter prispejo na Zbornico v predpisanem roku.

Podatki o številu prijavljenih kandidatov za posamezno razpisano mesto bodo na voljo na Zbornici oziroma na spletni strani Zbornice (<http://www.zdravniskazbornica.si>) od 9. aprila 2008 dalje.

Kandidati, ki se bodo v predpisanem roku prijavili na razpis, vendar se bodo želeli preusmeriti, lahko prenesejo svojo prijavo za katerokoli drugo razpisano specializacijo do 11. aprila 2008.

Prenos prijave je možen z izpolnitvijo obrazca »Prenos vloge za odobritev specializacije«, ki ga lahko dobite na Zbornici ali njenih spletnih straneh (<http://www.zdravniskazbornica.si>). Šteje se, da je vloga za preusmeritev oddana v roku, če je oddana priporočeno po pošti ali poslana po faksu št. 01 30 72 169 do vključno 11. aprila 2008.

VII. Rok, v katerem bo Zbornica odločila o vlogah ♦

Izbirni postopek za vse prijavljene kandidate opravi Zbornica, ki odloči o vlogi v dveh mesecih po preteku razpisnega roka. Odločbo o specializaciji izda Zbornica v upravnem postopku.

V primeru, ko je za posamezno razpisano specializacijo v eni regiji s popolno vlogo prijavljenih enako ali manjše število kandidatov, kot je razpisanih prostih specializantskih mest, se izbirni postopek za te kandidate ne opravi.

Če za eno specializantsko mesto kandidira več kandidatov, ki so na podlagi izbirnih meril dosegli enako število točk, izbirna komisija določi dopolnilno merilo. To je ocena na dodiplomskem študiju iz predmeta oziroma področja, ki se vsebinsko nanaša na specializacijo, za katero kandidat kandidira. Če ni mogoče uporabiti navedenega dopolnilnega merila, lahko izbirna komisija soglasno določi novo dopolnilno merilo.

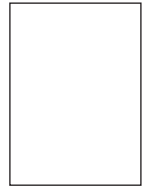
VIII. Ostalo ♦

Razpisna dokumentacija (razpis specializacij, prijava na razpis, izjava iz tretje točke tretjega poglavja in obrazec za dokazila) je vsem zainteresiranim dosegljiva tudi na **Zdravniški zbornici Slovenije, Oddelek za usposabljanje in strokovni nadzor, Dalmatinova 10 (pritličje), Ljubljana**. Prav tako imajo možnost vpogleda v Pravilnik o vrstah, vsebini in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 59/03, 51/04, 15/05, 20/07 in 102/07). Uradne ure so: ponedeljek, sreda in petek: od 9. do 12. ure, četrtek: od 13. do 16. ure. ■

ZDRAVNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE
 Dalmatinova 10, p. p. 1630, 1001 Ljubljana, Slovenija
 tel.: **386/1/30-72-166, faks: **386/1/30-72-169
 E: tatjana.paradzik@zzs-mcs.si

PROSTOR ZA
KOLEKE

Prijava na javni razpis specializacij

za specialistična področja dentalne medicine za potrebe javne zdravstvene mreže

Ime in priimek kandidata: _____

Datum in kraj rojstva: _____

Stalni naslov: _____

Naslov za vročanje poštinih pošiljk: _____

Telefon (na katerem je kandidat dosegljiv): _____

E-naslov: _____

Datum in fakulteta diplome: _____

Datum in kraj opravljanja strokovnega izpita: _____

Vrsta specializacije: _____

Regija, za katero kandidat kandidira: _____

Za glavnega mentorja predlagam: _____

(Izpolnjevati mora pogoje 29. člena Pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij zdravnikov). V kolikor kandidat glavnega mentorja ne predlaga oziroma je predlagani glavni mentor že zaseden, mu glavnega mentorja določi Zbornica.

Datum: _____

Podpis: _____

Obvezne priloge vlogi (v kolikor niso bile že posredovane Zbornici) v slovenskem ali angleškem jeziku oziroma uradno prevedene v slovenski jezik:

- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) dokazila o zaključenem študiju na medicinski fakulteti v Sloveniji ali potrdilo o nostrifikaciji diplome tuje medicinske/stomatološke fakultete ali odločba o priznanju izobraževanja in enakovrednosti v tujini pridobljenega naslova s slovenskim strokovnim naslovom doktor dentalne medicine;*
- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) dokazila o strokovnem izpitu, opravljenem v Republiki Sloveniji do razpisnega roka;*

*Kandidati ali kandidatke iz držav članic Evropske unije namesto dokazil iz 1. in 2. alineje vlogi priložijo izvornik (ali ustrezno overjeno kopijo) odločbe o priznanju kvalifikacij za opravljanje poklica zobozdravnik v Republiki Sloveniji, pridobljene v postopku za priznavanje kvalifikacij po posebnem zakonu.

- izjava, da bo po končani specializaciji za prvo zaposlitev kot specialist sprejel ponudbo s strani izvajalca javne zdravstvene službe v regiji, za katero kandidira, in sicer za enkratno časovno obdobje trajanja specializacije; če ponudbe iz regije ne prejme, je dolžan biti zaposlen v javni zdravstveni službi za enkratno časovno obdobje trajanja specializacije;
- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) dokazila o podeljeni veljavni licenci za delo na področju dentalne medicine;
- plačilo upravne takse.

Dokazila za ocenjevanje izbirnih meril:

- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) dokazila o povprečni oceni na dodiplomskem študiju,
- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) skupno največ štirih mnenj oziroma priporočil dosedanjih mentorjev kandidata,
- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) dokazil o kandidatovih dosedanjih dosežkih s seznamom dokazil.

Dokazila za ocenjevanje izbirnih meril niso obvezna priloga k vlogi in se vloga brez njih ne šteje za nepopolno, zato Zbornica kandidatov NE BO POZIVALA za dopolnitve vloge s temi dokazili. V kolikor kandidat vlogi katerega izmed omenjenih dokazil ne bo priložil, bo pri tem izbirnem merilu prejel 0 točk! Vse vloge in vsa dokazila morajo biti v slovenskem ali angleškem jeziku oziroma uradno prevedeni v slovenski jezik. NAVADNIH (NEOVERJENIH) KOPIJ ALI PO IZTEKU RAZPISNEGA ROKA POSREDOVANIH DOKAZIL NE BOMO UPOŠTEVALI IN BOMO ŠTELI, KOT DA TA DOKAZILA NISO BILA VLOŽENA!

ZDRAVNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE
 Dalmatinova 10, p. p. 1630, 1001 Ljubljana, Slovenija
 tel.: **386/1/30-72-166, faks: **386/1/30-72-169
 E: tatjana.paradzik@zzs-mcs.si

IZJAVA

(ime in priimek)

(datum in kraj rojstva)

se na podlagi 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06-UPB3) in 13. člena Pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 59/03, 51/04, 15/05, 20/07 in 102/07)

zaveujem,

da bom za prvo zaposlitev kot specialist/-ka, po končani specializaciji s področja _____, sprejel/-a ponudbo s strani izvajalca javne zdravstvene službe v _____ regiji, za katero sem kandidiral/-a, in sicer za enkratno časovno obdobje trajanja specializacije.

Če ponudbe iz regije ne prejmem, sem dolžan/dolžna sprejeti zaposlitev v javni zdravstveni službi za enkratno časovno obdobje trajanja specializacije.

Poznam določilo Zakona o zdravniški službi, ki pravi:

»Specializant, ki odobrene specializacije ne konča v roku iz akta o odobritvi specializacije ali po končani specializaciji odkloni sklenitev delovnega razmerja v mreži javne zdravstvene službe za enkratno časovno obdobje trajanja specializacije v regiji, za katero mu je bila specializacija odobrena, in specializant, ki mu je bila v skladu s tretjim odstavkom 18. člena Zakona o zdravniški službi izdana odločba o trajnem prenehanju specializacije, mora zavodu povrniti vse stroške, nastale v zvezi s specializacijo.«

Datum: _____

Podpis: _____

Obrazec za dokazila za ocenjevanje izbirnih kriterijev:

1. Povprečna ocena dodiplomskega študija

dokazilo:	datum dokazila

2. Mnenja dosedanjih mentorjev in priporočila kandidata

pisec mnenja:	datum dokazila
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

3. Kandidatovi dosedANJI dosežki in reference

dosežek:	datum dokazila

Zdravniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju Zbornica) na podlagi 18. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06-UPB3), Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 114/05-UPB) ter na podlagi prvega odstavka 11. člena Pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij zdravnikov (Uradni list RS, št. 59/03, 51/04, 15/05, 20/07 in 102/07)

objavlja

JAVNI RAZPIS SPECIALIZACIJ

za specialistična področja dentalne medicine
z znanim plačnikom

I. Vrste, število specializacij ◆

Kandidati se lahko prijavijo na vse specializacije s področja dentalne medicine, ki veljajo v Republiki Sloveniji. Specializacije bodo odobrene za specialistična področja glede na razpoložljivost prostih specializantskih delovnih mest pri pooblaščenih izvajalcih, v skladu s predvideno dinamiko zaposlovanja teh mest za potrebe javne zdravstvene mreže.

II. Pogoji za prijavo na razpis ◆

Prijava na razpis (v nadaljevanju: vloga) mora vsebovati izvornik ali ustrezno overjeno kopijo:

- 1. dokazila o zaključenem študiju** na medicinski fakulteti v Sloveniji ali **potrdila o nostrifikaciji diplome** tuje medicinske/stomatološke fakultete ali **odločbe o enakovrednosti v tujini pridobljenega naslova** s slovenskim strokovnim naslovom doktor dentalne medicine, pridobljene v postopku priznavanja po zakonu, ki ureja priznavanje in vrednotenje izobraževanja;*
- 2. dokazila o strokovnem izpitu**, opravljenem v Republiki Sloveniji (opravljenem do razpisnega roka);*

* Kandidati ali kandidatke iz držav članic Evropske unije namesto dokazil iz 1. in 2. točke vlogi priložijo odločbo o priznanju kvalifikacij za opravljanje reguliranega poklica zobozdravnik v Republiki Sloveniji, pridobljeno v postopku za priznavanje kvalifikacij po posebnem zakonu.

- 3. a) podeljene veljavne licence za delo na področju dentalne medicine** (podeljene do razpisnega roka);
- 3. b) vloga mora biti v skladu z določili Zakona o upravnih taksah** (Uradni list RS, št. 114/05-UPB) kolkovana z upravnimi koleki v

vrednosti 250 točk (50 točk (tarifna št. 1) za vložitev vloge in 200 točk (tarifna št. 3) za izdajo odločbe), kar na dan razpisa znaša skupaj 17,73 EUR;

4. izjave plačnika o plačilu vseh stroškov specializacije.

Prijava na razpis (vloga) in izjava iz 4. točke sta prilogi tega razpisa.

V svoji vlogi lahko kandidat navede glavnega mentorja, pri katerem želi opravljati specializacijo.

III. Dokazila za ocenjevanje izbirnih meril ◆

Vlogi lahko priložite tudi dokazila za ocenjevanje izbirnih meril, ki niso obvezna priloga k vlogi in se vloga brez njih ne šteje za nepopolno, zato Zbornica kandidatov NE BO POZIVALA k dopolnitvi vloge. V kolikor kandidat vloge katerega izmed omenjenih dokazil ne priloži, bo pri tem izbirnem merilu prejel 0 točk. Vse vloge in vsa dokazila morajo biti v slovenskem ali angleškem jeziku oziroma uradno prevedeni v slovenski jezik. NAVADNIH (NEOVERJENIH) KOPIJ ALI PO IZTEKU RAZPISNEGA ROKA POSREDOVANIH DOKAZIL NE BOMO UPOŠTEVALI IN BOMO ŠTELI, KOT DA TA DOKAZILA NISO BILA VLOŽENA!

Za potrebe tega javnega razpisa je veljavna kopija, ki jo overi delodajalec kandidata, Zbornica, notar ali upravna enota.

Dokazila za ocenjevanje izbirnih meril vpišite v obrazec za dokazila, ki je priloga razpisu.

Če so kandidati katera od zgoraj navedenih dokazil že predložili Zdravniški zbornici Slovenije (npr. v postopku za pridobitev licence, ob prejšnji prijavi na javni razpis specializacij), jim jih ni potrebno prilagati ponovno. V svoji vlogi morajo navesti, **katera dokazila so že predložili**

in kje. Zbornica bo v izbirnem postopku upoštevala izključno in samo tista dokazila, ki bodo priložena vlogi oziroma **bo v vlogi navedeno**, da kandidat izrecno želi, da se upoštevajo. **Tudi za ta dokazila velja določilo, da morajo biti v slovenskem ali angleškem jeziku oziroma uradno prevedena v slovenski jezik!**

IV. Merila za izbiro ◆

Merila za izbiro so enaka kot v javnem razpisu specializacij za posamezna specialistična področja dentalne medicine za potrebe javne zdravstvene mreže, objavljena na 31. in 32. strani Izide (glej razpis za potrebe javne zdravstvene mreže).

Uradna oseba bo predlagala predsedniku Zbornice odobritev specializacije za tiste kandidate, ki bodo pri posamezni specializaciji dosegli največje število točk.

V. Roki in način oddaje vloge ◆

Pisne vloge z oznako **»NE ODPIRAJ! - ZA JAVNI RAZPIS SPECIALIZACIJ«** in dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema Zbornica na naslov Zdravniška zbornica Slovenije, Dalmatinova 10, Ljubljana, **do 3. aprila 2008 (razpisni rok)**.

Vloga se pošlje **IZKLJUČNO priporočeno po pošti** na naslov Zbornice. Na kuverti **mora biti jasna oznaka: »NE ODPIRAJ! - ZA JAVNI RAZPIS SPECIALIZACIJ«**.

V kolikor na ovojnici ni jasne oznake »Ne odpiraj! - Za javni razpis specializacij«, se šteje, da vloga sploh ni bila vložena.

Vloga je pravočasna, če je oddana priporočeno na pošto zadnji dan razpisnega roka.

Vloga je popolna, če vsebuje vse sestavine, ki so zahtevane v tem razpisu. Izpolnjevanje pogojev se ugotavlja na osnovi obveznih dokazil.

Po poteku razpisnega roka komisija za odpiranje vlog hkrati odpre vse vloge, ki so do tedaj prispele (datum odpiranja: 8. april 2008 ob 10. uri).

Odpiranju vlog sme prisostvovati vsaka oseba, ki kandidira na razpisu. Če komisija za odpiranje vlog ugotovi, da manjka katero izmed **obveznih dokazil** in je potrebno **vlogo dopolniti**, ker ne vsebuje vseh zahtevanih podatkov, obvesti kandidata o pomanjkljivostih, ga pozove, da jih odpravi v roku **treh dni**, in ga opozori na posledice, če jih ne bo pravočasno odpravil. **Če pomanjkljivosti niso odpravljene, se vloga s sklepom zavrže**. V kolikor kandidat **ne predloži** katerega izmed dokazil za ocenjevanje izbirnih meril, bo pri tem izbirnem merilu prejel **0 točk**.

Dokazila za ocenjevanje izbirnih meril lahko, **kot dopolnitev vloge, kandidati pošiljajo izključno priporočeno po pošti** na naslov Zbornice najkasneje do izteka razpisnega roka, to je **do 3. aprila 2008. Dokazil, oddanih na pošto po tem datumu, Zbornica ne bo upoštevala, ne glede na to, ali je kandidat v vlogi navedel, da jih bo priložil kasneje**.

V postopku za odobritev specializacij se obravnavajo vloge, ki vsebujejo vse z razpisom zahtevane podatke in dokazila ter prispejo na Zbornico v predpisanem roku.

VI. Rok, v katerem bo Zbornica odločila o vlogah ◆

Izbirni postopek za vse prijavitelne kandidate opravi Zbornica, ki odloči o vlogi v dveh mesecih po preteku razpisnega roka. Odločbo o specializaciji izda Zbornica v upravnem postopku.

VII. Sklenitev pogodbe ◆

Pred začetkom opravljanja specializacije skleneta specializant in plačnik z Zbornico pogodbo, s katero se uredijo medsebojne obveznosti v zvezi s specializacijo. Specializant lahko prične s specializacijo šele po podpisu te pogodbe.

VIII. Ostalo ◆

Razpisna dokumentacija (razpis specializacij, prijava na razpis, izjava iz 4. točke drugega poglavja in obrazec za dokazila) je vsem zainteresiranim dosegljiva tudi na **Zbornici, Oddelek za usposabljanje in strokovni nadzor, Dalmatinova 10 (pritličje), Ljubljana**. Prav tako imajo možnost vpogleda v Pravilnik o vrstah, vsebini in poteku specializacij (Uradni list RS, št. 59/03, 51/04, 15/05, 20/07 in 102/07).

ZDRAVNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE
Dalmatinova 10, p. p. 1630, 1001 Ljubljana, Slovenija
tel.: **386/1/30-72-166, faks: **386/1/30-72-169

E: tatjana.paradzik@zds-mcs.si

PROSTOR ZA
KOLEKE

Prijava na javni razpis specializacij

za posamezna specialistična področja dentalne medicine z znanim plačnikom

Ime in priimek kandidata: _____
Datum in kraj rojstva: _____
Stalni naslov: _____
Naslov za vročanje poštnih pošilk: _____
E-naslov: _____
Telefon (na katerem je kandidat dosegljiv): _____
Datum in fakulteta diplome: _____
Datum in kraj opravljanja strokovnega izpita: _____
Vrsta specializacije: _____
Za glavnega mentorja predlagam: _____
(Izpolnjevati mora pogoje 29. člena Pravilnika o vrstah, vsebini in poteku specializacij zdravnikov). V kolikor kandidat glavnega mentorja ne predlaga oziroma je predlagani glavni mentor že zaseden, mu glavnega mentorja določi Zbornica.
Datum: _____ Podpis: _____

IZPOLNI PLAČNIK:

Plačnik specializacije:

(izvajalec javne zdravstvene službe ali druga pravna ali fizična oseba, ki je plačnik) _____ (naziv, naslov, kontaktna oseba)

Izjavljam, da bom za zgoraj navedenega specializanta kril vse stroške specializacije ter se zavežujem, da bom pred začetkom opravljanja specializacije s specializantom in Zdravniško zbornico Slovenije sklenil pogodbo, s katero bomo uredili medsebojne obveznosti v zvezi s specializacijo.

Datum: _____ Podpis: _____

Obvezne priloge vloži (v kolikor niso bile že posredovane Zbornici) v slovenskem ali angleškem jeziku oziroma uradno prevedene v slovenski jezik:

- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) dokazila o zaključnem študiju na medicinski fakulteti v Sloveniji ali potrdilo o nostrifikaciji diplome tuje medicinske/stomatološke fakultete ali odločba o priznanju izobraževanja in enakovrednosti v tujini pridobljenega naslova s slovenskim strokovnim naslovom doktor dentalne medicine;*
- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) dokazila o strokovnem izpitu, opravljenem v Republiki Sloveniji do razpisnega roka;*

* Kandidati ali kandidatke iz držav članic Evropske unije namesto dokazil iz 1. in 2. alineje vloži priložijo izvornik (ali ustrezno overjeno kopijo) odločbe o priznanju kvalifikacij za opravljanje poklica zobozdravnik v Republiki Sloveniji, pridobljene v postopku za priznavanje kvalifikacij po posebnem zakonu.

- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) dokazila o podeljeni veljavni licenci za delo na področju dentalne medicine;
- plačilo upravne takse;
- izjava plačnika o plačilu vseh stroškov specializacije.

Dokazila za ocenjevanje izbirnih meril (v slovenskem ali angleškem jeziku oziroma uradno prevedena v slovenski jezik):

- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) dokazila o povprečni oceni na dodiplomskem študiju,
- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) skupno največ štirih mnenj oziroma priporočil dosedanjih mentorjev kandidata,
- izvornik (ali ustrezno overjena kopija) dokazil o kandidatovih dosedanjih dosežkih s seznamom dokazil.

Dokazila za ocenjevanje izbirnih meril niso obvezna priloga k vloži in se vloga brez njih ne šteje za nepopolno, zato Zbornica kandidatov NE BO POZIVALA za dopolnitve vloge s temi dokazili. V kolikor kandidat vloži katerega izmed omenjenih dokazil ne bo priložil, bo pri tem izbirnem merilu prejel 0 točk! Vsa dokazila morajo biti predložena v izvorniku ali ustrezno overjeni kopiji. Vse vloge in vsa dokazila morajo biti v slovenskem ali angleškem jeziku oziroma uradno prevedeni v slovenski jezik. NAVADNIH (NEOVERJENIH) KOPIJ ALI PO IZTEKU RAZPISNEGA ROKA POSREDOVANIH DOKAZIL NE BOMO UPOŠTEVALI IN BOMO ŠTELI, KOT DA TA DOKAZILA NISO BILA VLOŽENA!

Projekt »Kakovost v zdravstvu Slovenije«

Petletni rezultati opredeljevanja kakovosti strokovnega dela v Sloveniji:
Abdominalna kirurgija – operacija žolčnika

Marjan Pajntar, Ivan Verdenik, Branimir Leskošek

Uvod

Po pilotski študiji, ki se je pričela leta 1999, na Zdravniški zbornici od leta 2002 redno zbiramo podatke, ki nam na osnovi kazalnikov kakovosti in vprašanj dovoljujejo opredeljevanje kakovosti strokovnega dela. Do zaključka leta 2006 smo zbrali podatke na prek 210.000 vprašalnikovih.

V tem prispevku prikazujemo rezultate petletnega (od 2002 do 2006) zbiranja podatkov, ki opredeljujejo kakovost strokovnega dela na abdominalni kirurgiji, in sicer operacije žolčnih kamnov ter nekatere analitične obravnave podatkov. Koordinator področja je prof. dr. Stanislav Repše.

Metodologija zbiranja in obdelave podatkov

Osnovna obravnava je na vseh področjih v načelu enaka. Zbrane podatke vsako leto statistično obdelamo po posameznih kazalnikih: za celotno stroko v Sloveniji, za posamezne oddelke, skupaj in ločeno po letih ter za posameznega zdravnika.

Rezultate analize za celotno Slovenijo pošiljamo koordinatorju področja s prošnjo, da jih predstavi razširjenemu strokovnemu kolegiju kot podlago za izdelavo dokončnih strokovnih standardov in smernic za nadaljnje delo. Vsakemu oddelku pa pošljemo njihove celotne rezultate ter primerjavo teh rezultatov s povprečnimi rezultati vseh preostalih sodelujočih oddelkov. Vsak oddelek dobi tudi primerjavo svojih rezultatov po letih. Nekaj rezultatov posameznih kazalnikov nato še grafično prikažemo z rezultati v povprečju in razpon teh rezultatov med leti, vse seveda v primerjavi z rezultati drugih oddelkov in celotne Slovenije. Te pomembne kazalnike prikažemo grafično tudi za vsakega posameznega zdravnika, in sicer tako, da lahko vidi svoje rezultate v primerjavi z vsemi preostalimi zdravniki svojega oddelka ter zdravniki svoje stroke v Sloveniji. Poročamo le o najboljših. Odgovorni za kakovost po ustanovah dobijo rezultate za vse oddelke svoje ustanove, ki so sodelovali pri projektu. Za vsako stroko posebej skušamo v sodelovanju s koordinatorjem narediti še posebne analize.

Abdominalna kirurgija – operacija žolčnih kamnov

V petletnem obdobju (od 2002 do 2006) smo zbrali 13.727 vprašalnikov. Vprašalnik je eden obširnejših in zajema 58 vprašanj in odgovorov, ki opredeljujejo kazalnike. V prvih letih smo zbirali podatke za paciente, izbrane po ključu (vzročjenje), v zadnjih dveh letih pa naj bi jih zbirali za vse paciente.

Sodelovanje

V tabeli 1 so prikazani rezultati sodelovanja po oddelkih. Vsaj dve leti so zbirali podatke vsi oddelki, na šestih oddelkih pa so zbirali podatke vsa leta.

Tabela 1. Sodelovanje ustanov po letih

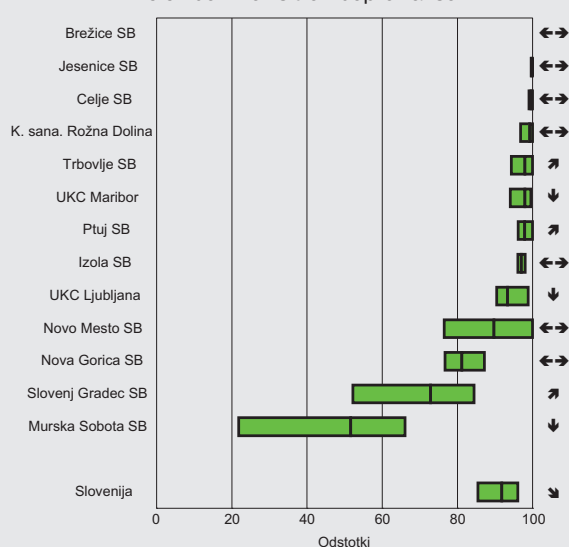
Ustanova	Leto operacije						Skupaj
	2002	2003	2004	2005	2006		
SB Brežice	84	85	128	70	68	435	
SB Celje	312	342	0	0	439	1093	
SB Izola	0	0	255	275	256	786	
SB Jesenice	159	237	1	262	269	928	
UKC Ljubljana	439	246	347	595	710	2337	
UKC Maribor	496	449	395	353	355	2048	
SB Murska Sobota	177	139	151	87	64	618	
SB Nova Gorica	0	0	103	78	0	181	
SB Novo mesto	42	115	401	433	384	1375	
SB Ptuj	237	229	246	238	239	1189	
SB Slovenj Gradec	0	0	456	500	425	1381	
SB Trbovlje	195	0	144	204	202	745	
KS Rožna dolina	154	0	109	126	222	611	
Skupaj	2295	1842	2736	3221	3633	13.727	

Rezultati

Osnovne obdelave

Grafično in tekstovno prikazujemo nekaj pomembnejših rezultatov osnovnih kazalnikov kakovosti po oddelkih in po posameznih kirurjih.

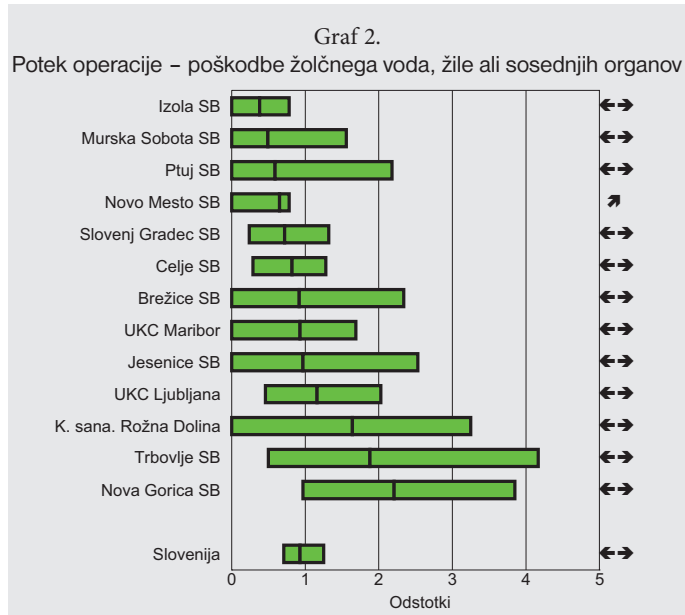
Graf 1.
Delež bolnikov s tromboprofilakso

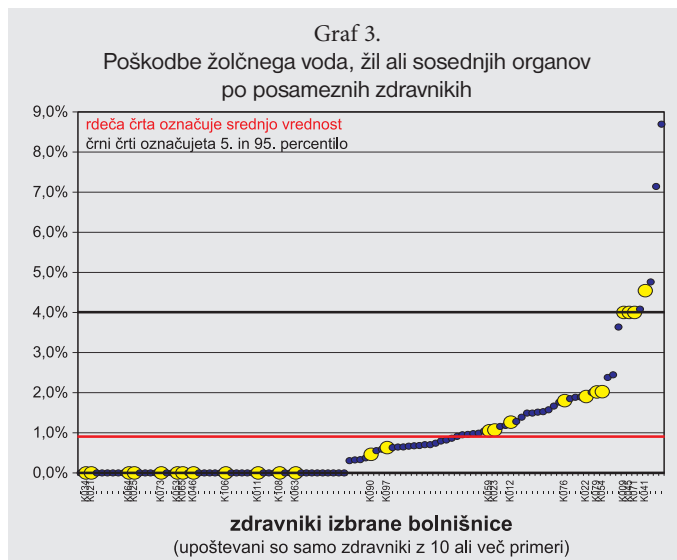

Opomba: Škatle pri posameznih ustanovah pomenijo obseg od najmanjše do največje vrednosti, zabeležene v opazovanih letih. Srednja črta je povprečje za vsa leta skupaj. V skrajni desni koloni so prikazani trendi.

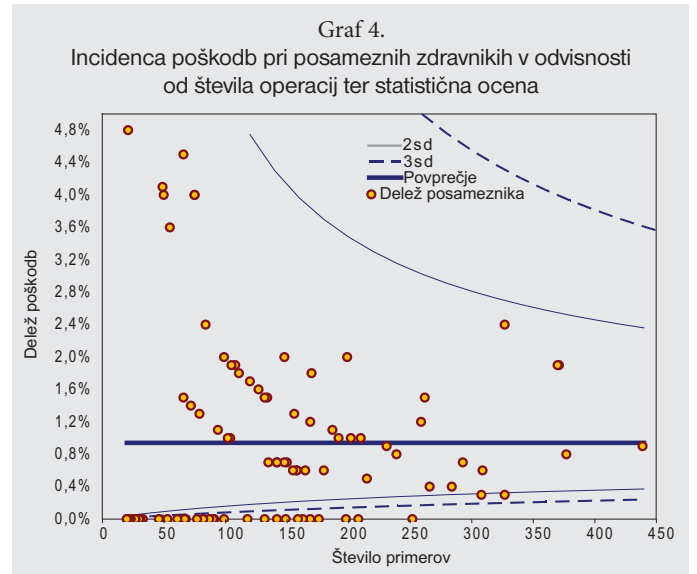
V grafu 1 so prikazani deleži uporabe trombotprofilakse v Sloveniji za posamezne oddelke in skupaj za celotno Slovenijo. Opazen je trend upadanja uporabe trombotprofilakse za celotno Slovenijo.

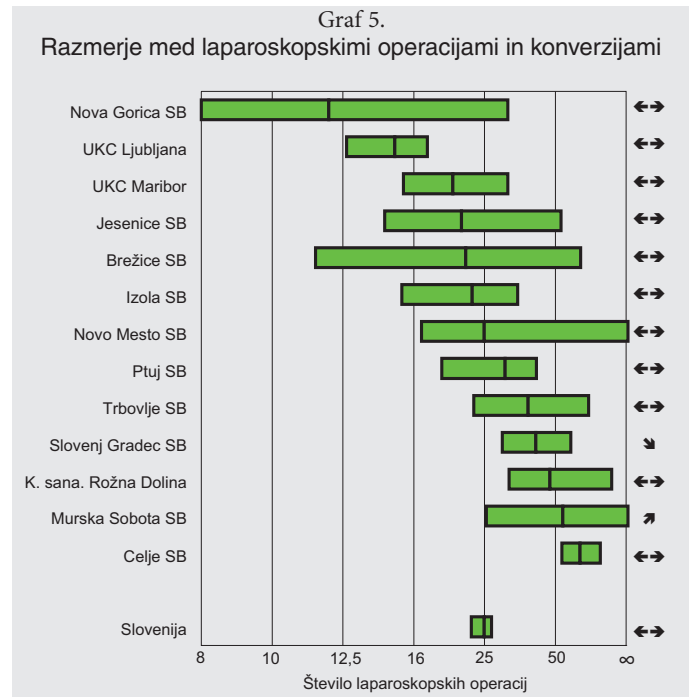
V grafu 2 so prikazani rezultati kazalnika, ki opredeljuje potek operacije – poškodba žile, žolčevodov ali sosednjih organov, po posameznih oddelkih. V Sloveniji ostaja incidenca poškodb po letih v načelu enaka.

V grafu 3 so prikazani rezultati, ki opredeljuje potek operacije – poškodba žile, žolčevodov ali sosednjih organov, za posamezne zdravnike, ki so imeli več kot 10 operacij. Z rumenimi krogi so označeni rezultati zdravnikov ene bolnišnice, tako da se lahko primerjajo tudi med seboj.

V grafu 4 je prikazana incidenca poškodb pri operaciji žolčnika, žolčnih vodov in žil glede na število operacij ter statistična opredelitev rezultatov. Opazimo, da so statistično vsi rezultati relativno dobri, 31 zdravnikov pa odstopa s pomembno dobrimi rezultati (krogci pod črto treh standardnih deviacij).

V grafu 5 je prikazano razmerje med laparoskopsko dokončanimi operacijami in konverzijami; to nam pove, pri kakšnem deležu laparoskopskih operacij je bila potrebna sprememba operacije iz laparoskopske v odprto. Idealno naj tega ne bi bilo oziroma naj bi bilo konverzij čim manj. V Sloveniji se je povprečno vsaka petindvajseta laparoskopska operacija konvertirala v laparotomijo. Vidimo, da so razlike med oddelki velike: od ene konverzije na vsakih 12 operacij do ene konverzije

na 54 operacij.

Razlike v rezultatih dela med posameznimi oddelki so velike tudi pri nekaterih drugih kazalnikih. Naj jih navedemo nekaj: klasično operirajo v 1,5 do 21 odstotkih, urgentnih operacij je od 0,7 do 17,9 odstotka, ob operaciji ni kamnov v žolčniku v 1,0 do 18,2 odstotkih, pri akutnem vnetju operirajo v 3,4 do 26,5 odstotkih, histološki pregled preparata v 0,9 do 94,8 odstotkih, peritonitis po operaciji v 0,0 do 3,2 odstotkih. Pri takem zbiranju podatkov se vedno postavlja vprašanje definicij – ali so dobro postavljene ter ali se izpolnjevalci res držijo kriterijev.

Razpravljanje o osnovnih rezultatih ◆

Petletna analiza (obdobje od 2002 do 2006) kakovosti za abdominalno kirurgijo izhaja iz baze podatkov, zajetih v vprašalniku za kakovost abdominalne kirurgije – operacija žolčnih kamnov, ki so ga izpolnjenega poslali vsi oddelki za abdominalno kirurgijo slovenskih bolnišnic. Deleži posameznih slovenskih bolnišnic so prikazani v tabeli 1. Iz tabele lahko razberemo, da so vsa leta zbirali podatke le v bolnišnicah Brežice, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Novo mesto in Ptuj. Kar tri leta jih niso zbirali v Novi Gorici. To se je poznalo tudi pri statistični obravnavi, ko so imeli premalo primerov, da bi bili nekateri njihovi rezultati statistično verodostojni. Pri izpolnjevanju vprašalnikov je verjetno prihajalo do več nepravilnosti, ki lahko vplivajo na končne rezultate, in sicer: nepopolno izpolnjevanje vprašalnika (npr. ni odgovorov na vsa vprašanja), neizpolnjevanje vprašalnikov po vrstnem redu odpuščenih bolnikov v določenem tednu (nepravilnosti vzorčenja), nepravilno tolmačenje definicij itd.

Zanimivi so rezultati uporabe trombotopofilakse v Sloveniji (graf 1). Razlike med posameznimi oddelki so velike. Čeprav kar v devetih bolnišnicah uporabljajo trombotopofilakso v več kot 90 odstotkih, jo uporabljajo v preostalih precej manj. Nenavadno je, da je trend za Slovenijo negativen. Kljub splošno sprejetemu načelu o uporabi trombotopofilakse se to, vsaj na nekaterih oddelkih, ne upošteva dosledno. Najverjetneje prihaja tudi do pomanjkljivega vpisovanja zaradi različnih vzrokov. Menimo, da morajo odgovorni na posameznih oddelkih preveriti, kaj je vzrok temu, in predvsem v dobro bolnikov ukrepati tako, da se trombotopofilaksa izvaja.

Poškodbe žil, žolčevodov in/ali sosednjih organov (graf 2) se dogajajo na posameznih oddelkih z do petkratno razliko. Zanimivo je, da rezultati po letih precej nihajo, predvsem pri tistih oddelkih z večjim številom poškodb, ter da je trend pri večini oddelkov enak.

Tudi med posameznimi operaterji (grafa 3 in 4) so precejšnje razlike. Medtem ko velik del operaterjev na obravnavanem vzorcu nima poškodb, pa je pri nekaterih incidenca velika, do 9 odstotkov. Kljub temu ta incidenca zaradi relativno manjšega števila operacij ni statistično pomembna in je lahko do neke mere naključna. Razveseljivo je dejstvo, da imamo veliko operaterjev, ki teh poškodb vsaj na zbranem vzorcu nimajo.

Trend pri odstotku konverzij (graf 5) je pri večini oddelkov med leti enak. To pomeni, da je verjetnost za spremembo načina operiranja med operacijo precej odvisna od hišne doktrine oziroma posameznikove večine in znanja.

Poglobljena obravnava ◆

Ugotavljanje dejavnikov, povezanih s poškodbo žolčnega voda, žile ali sosednjih organov

Ob analizah operativnih rezultatov se velikokrat postavlja vprašanje, koliko vplivajo na število poškodb drugi dejavniki. Zato smo z regresijsko analizo preverili postopoma vpliv dejavnikov, kot so starost pacienta,

njegovo bolezensko stanje pred operacijo (kot težje bolnike smo vzeli tiste s hudo splošno boleznijo ter življenjsko ogrožene oziroma umirajoče bolnike), klasični način operacije, laparoskopski način ter konverzije.

Ob določanju vpliva starosti in dodatnih težjih bolezni smo ugotovili, da se tveganje za bolnika s starostjo ($p < 0,012$) in drugimi boleznimi ($p < 0,033$) pomembno veča.

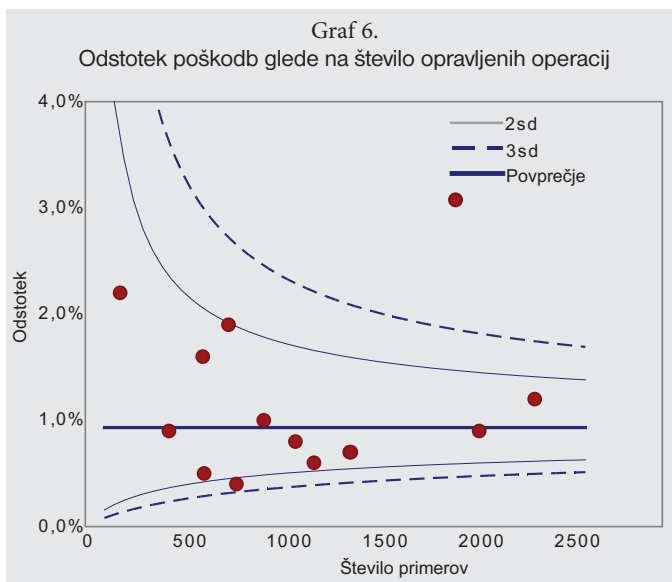
Ko smo dodali še vrsto operacije (klasična, laparoskopska, konverzija), smo ugotovili, da starost in bolezen nista več statistično značilni. To pomeni, da starost in bolezen vplivata tudi na izbiro operativne metode. Pri »zdravih« je le 8,9 odstotka klasičnih operacij, pri bolj ogroženih bolnikih pa kar 27,7 odstotka. Če se operira na tak način, pa starost in bolezen ne igrajo več pomembne vloge.

Glede na vrsto operacije je bilo poškodb: pri klasičnem načinu 1,2 odstotka, pri laparoskopskem 0,6 odstotka, pri konverzijah 8,9 odstotka.

Vprašanje je, v koliko primerih je poškodba vzrok za konverzijo. Če je vedno (hipoteza), potem moramo konverzijo šteti k laparoskopskim operacijam in dobimo, da je pri klasični metodi 1,2 odstotka poškodb, pri združeni laparoskopski operaciji in konverziji pa 0,9 odstotka. To pomeni, da operativna metoda ni (statistično značilno) povezana s poškodbami. Pri združeni laparoskopiji in konverziji pa se spet pokaže vpliv starosti in bolezni na povečano tveganje za poškodbe.

Ustanove in poškodbe

V grafu 6 je prikazana incidenca poškodb glede na število operacij, brez upoštevanja dejavnikov tveganja. S statistično značilnostjo (2SD) izstopa z več poškodbami le ena ustanova. S statistično značilnostjo (2SD) z manj poškodbami pa tudi le ena ustanova (**Izola**).

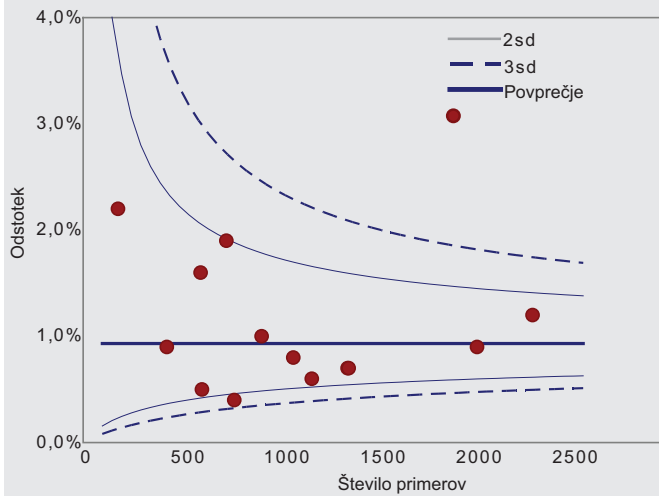

Rdeči krogi predstavljajo rezultate posameznih oddelkov

V grafu 7 so z rumenimi krogi prikazani isti rezultati kot v grafu 6, to je realni rezultati incidence poškodb. Ob upoštevanju vrste operacije, starosti bolnikov ter njihovih težjih bolezni pa se na strani več zapletov rezultati dveh ustanov premaknejo nad 3SD (rdeči krogi), kar pomeni, da bi imeli ti ustanovi ob upoštevanju pregledovanih kazalnikov (povprečje) statistično pomembno slabše rezultate. Obratno pa se kar štiri ustanove (**Murska Sobota, Izola, Ptuj in Novo mesto**) pomaknejo na statistično (3SD) značilno boljše mesto (zeleni krogi), kar pomeni, da bi imeli ob upoštevanju omenjenih dejavnikov (povprečje) še boljše rezultate.

Graf 7.

Realni odstotek poškodb glede na število opravljenih operacij ter predvideni odstotek poškodb ob upoštevanju starosti, težke bolezni pacienta in načina operacije

tate. Kljub veliki incidenci prvo prikazane ustanove pa rezultati, zaradi premajhnega števila zbranih operacij, statistično niso pomembni.

Razprava o poglobljeni študiji

Poglobljena analiza vplivov nekaterih dejavnikov na incidenco poškodb nam pokaže, da splošno mnenje, da imajo ustanove in/ali posamezniki, ki imajo težje paciente, več poškodb, v končni podobi ne velja. Na prikazanem primeru se izkaže, da posamezne ustanove, verjetno na osnovi hišne doktrine, bolj ali manj pravilno izbirajo način operacije ter da na uspešno delo pri nekaterih ne vplivajo »težki primeri«, pri drugih pa močno.

Končna razprava

Postavlja se vprašanje vpliva dejanskega deleža izpolnjenih vprašalnikov v posameznih slovenskih bolnišnicah. Po številu zbranih primerov so verjetno bolj ali manj izpolnjevali zahtevo koordinatorja, da se v zadnjih dveh letih izpolnjuje vprašalnik pri vseh operacijah, le nekateri. Nikjer seveda tudi ni zagotovila, da je potekalo vzorčenje povsem tako, kot smo bili domnjeni. Tisti, ki so pravilneje vzorčili, imajo več koristi od vloženega dela. Sistem ponuja veliko podatkov, tako da se lahko naredijo različne študije.

Če ostanemo pri vzorčnem načinu zbiranja podatkov, bomo morali način in izpolnjevanje podatkov po domnjenem vzorcu bolje upoštevati kot do sedaj. Seveda pa so rezultati analiz, če se zbirajo vsi podatki, verodostojnejši. Zaradi zmanjševanja administrativnega dela bi moral biti omenjeni vprašalnik vključen v bolnišnični informacijski sistem. Opravljeno delo je bilo veliko in rezultati kljub vsem pomanj-

kljivostim nakazujejo strokovno in ekonomsko problematiko, ki jo bodo morali analizirati posamezniki, oddelki, predvsem pa razširjeni strokovni kolegiji.

Ugotovili smo, da je na majhnem prostoru, kot je Slovenija, veliko razlik v strokovnem delu tako med posameznimi ustanovami kot tudi med posameznimi zdravniki.

Nekateri se pritožujejo, da njihovi rezultati v resnici niso taki, kot so prikazani. Sami pravijo, da verjetno posamezniki niso pravilno izpolnjevali vprašalnika. Menimo, da je to opozorilo, da moramo podatke vnašati vestno, ker le tak način daje verodostojen končni rezultat. Upamo, da dobri ne bodo zaspali, tistim s slabšimi rezultati pa svetujemo, da po preveritvi kakovosti izpolnjevanja vprašalnikov pristopijo k izdelavi smernic za izboljšanje kakovosti dela.

Poudarki za delo v bližnji prihodnosti:

- Čim prej moramo uvesti audit.
- Uvesti moramo stalno kontrolo kakovosti podatkov.
- Domeniti se moramo za način in pogoje vzorčenja.
- Domeniti se moramo o spremembah vprašalnika glede na spremembe, ki jih je v abdominalno kirurgijo prinesel razvoj stroke.
- Ponovno moramo poenotiti različne definicije.

Zahvala: Pri pisanju članka, posebno pa pri razpravljanju je sodeloval koordinator prof. dr. Stane Repše.

Opomba: Vsi statistični izračuni so na voljo pri avtorjih. Za vsa vprašanja in konstruktivne pripombe smo dosegljivi in bomo na njih odgovorili v naslednji številki Izide. ■

Literatura:

1. Deziel DJ, Millikan KW, Exonoum SG, Doolas A, Ko ST, Airan MC: Complications of laparoscopic cholecystectomy: A national survey of hospitals and analysis of 77,604 cases. *Am J Surg* 1993;165:9-14.
2. Dolan JB, Diggs BS, Shepard BC, Hunter JG: Ten-year trend in the national volume of bile duct injuries requiring operative repair. *Surg Endoscop* 2005;19:967-73.
3. Flechter DR, Hobbs MST, Tan P, et al: Complications of cholecystectomy: Risk of the laparoscopic approach and protective effects of operative cholangiography. A population-based study. *Ann Surg* 1999;229:449-57.
4. Kraehenbuehel L, Sclabas G, Wente MN, Schaefer M, Schlumpf R, Buechler MW: Incidence, risk factors, and prevention of biliary tract injuries during laparoscopic cholecystectomy in Switzerland. *World J Surg* 2001;25:1325-30.
5. Kobal B, Verdenik I, Pajntar M, Leskošek B. Projekt »Kakovost v zdravstvu Slovenije« Petletni rezultati opredeljevanja kakovosti strokovnega dela v Sloveniji. *Ginekologija – ginekološke operacije*. ISIS 2008; februar; 49-53.
6. Leskošek B, Pajntar M. *Kakovost v zdravstvu Slovenije*. *Inform Med Slov* 2004; 9(1-2):41-7.
7. Pajntar M, Kobal B, Pustatičnik P, Verdenik I. *Kakovost v zdravstvu Slovenije*. Zagonski elaborat. Ljubljana: Ministrstvo za zdravje R Slovenije, 2002.
8. Pajntar M, Leskošek B. Rezultati projekta: »Kakovost v zdravstvu Slovenije«. *Zdrav Vestn* 2002; 71: 765-71.
9. Pajntar M, Verdenik I, Leskošek B. Projekt »Kakovost v zdravstvu Slovenije«. ISIS 2004; 13: 42-7.
10. Pajntar M., Vedenik I, Leskošek B. Projekt »Kakovost v zdravstvu Slovenije« Petletni rezultati opredeljevanja kakovosti strokovnega dela v Sloveniji. *Perinatologija*. ISIS 2007; januar; 33-37.
11. Spiegelhalter DJ. Funnel plots for comparing institutional performance. *Statistics in medicine* 2005 Apr 30;24(8):1185-202.
12. Spiegelhalter DJ. Handling over-dispersion of performance indicators. *Quality & safety in health care* 2005 Oct;14(5):347-51.
13. Tracey J, Moossa A: Chirurgicalische Behandlung benignen Laesionen und Strikturen der Gallenwege. *Chirurg* 2006;77:315-24.

Rezultati ankete med mladimi zdravniki

Jožef Magdič

Uvod ♦

Uvedba novega, regijskega sistema specializacij v letih 2002 in 2003 je prinesla nekaj bistvenih sprememb v načinu pridobivanja in izvajanja specializacije. Hkrati so praktično vse specializacije dočakale spremembo programa, kar se je med drugim odrazilo s podaljšanjem in »centralizacijo« specializacij. Kljub nekajletnim pripravam in usklajevanju so spremembam nasprotovali predstavniki javnih zavodov in morda je prav to pomanjkanje konsenza povzročilo številne zaplete na začetku ter mnoge popravke, do katerih je prišlo naknadno. Že samo točkovanje dosežkov v izbirnem postopku je bilo od prvega razpisa specializacij deležno temeljitih popravkov in k sreči sistem postopoma dozoreva. Prav takšni popravki govorijo tudi v prid temu, da je sistem v osnovi dober, sprejet in odprt za dopolnila. V tem času je večina delodajalcev tudi že usvojila obilico administrativnega dela in specifičnost našega zaposlovanja. Tako je pred prihodnjimi kandidati za specializacije bistveno manj neznank v sistemu.

Ves čas nastajanja centraliziranega sistema specializacij smo bili mladi zdravniki le pasivni del zdravništva, ki so ga spremembe najbolj zadevale, nismo pa imeli prave priložnosti tvorno sodelovati pri načrtovanju ali dopolnjevanju sistema. Veliko praktičnih vprašanj in pomislekov smo imeli, tudi izpostavili smo jih, še preden je sistem stopil v veljavo. Zadovoljivih odgovorov takrat nismo dobili in morda je tudi zaradi tega bilo veliko nepotrebnih zapletov na samem začetku. »Eksperiment z generacijo« se je snovalcem sistema vseeno obnesel, ker je ponudil nekaj bistvenih prednosti (več specializacij, bolj transparentno podeljevanje, krajša obveza po specializaciji), ki so nas v glavnem zadovoljile. Vendar pa do danes ni še nihče javno komentiral, kaj šele odgovarjal za nevspešnosti, ki so se dogajale posameznikom ob uveljavitvi novega sistema. Zanimivo bi bilo zbrati podatke, koliko specializantov je bilo na začetku prikrajšanih za nadomestila k plači, dopust? Koliko jih je in jih še kroži v terciarnih ustanovah zaradi »centralizacije« kroženja ob pomanjkanju pooblastil v perifernih bolnišnicah?

Podobna in mnoga druga vprašanja so se porajala v vsakodnevnih pogovorih s kolegi. Potrebna je bilo in bo še kar nekaj časa, da se novi sistem dovolj preizkusi ter da se odpravijo (in pozabijo) začetne pomanjkljivosti.

V okviru Sekcije mladih zdravnikov Slovenskega zdravniškega društva (SMZ SZD) in Komisije za mlade zdravnike Zdravniške zbornice Slovenije (KMZ ZZS) smo na delovnih srečanjih obravnavali problematiko in potek specializacij. Januarja 2005 smo na domači spletni strani izvedli krajšo poskusno anketo o specializacijah med mladimi zdravniki, ki je bila po srečanju s predstavniki zdravniških organizacij povod za obširnejšo anketo. Poleg tega se je pred zaključkom prvih specializacij novega sistema pojavila potreba po povratnih informacijah. Kot primarni cilj smo si zadali izvedbo ankete na čim bolj reprezentativnem vzorcu specializantov iz vseh večjih specializacij. V ta namen je morala biti anketa anonimna, strnjena, pregledna, dokaj preprosta, a vseeno informativna.

Rezultati ankete so toliko bolj aktualni v času, ko se poskuša sistem specializacij ponovno temeljito spremeniti oziroma povrniti nazaj bliže prejšnjemu. Zaskrbljujoče je, da tudi pri teh poskusih argumenti

in izkušnje mladih zdravnikov niso upoštevani, še več, prezrta je celo stroka sama.

Metode ♦

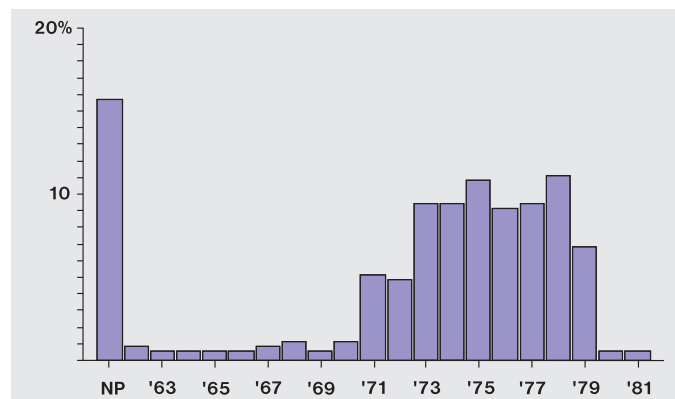
Sestavili smo anonimni anketni list z devetnajstimi vprašanji, kjer smo poleg osnovnih podatkov o anketirancu zajeli področje odnosa in dela z mentorji, razmer na delovnem mestu, samega poteka specializacije in pričakovanj v zvezi z njo ter nenazadnje tudi odnosa do zdravniških organizacij. Po predhodnem preizkusu na testnem vzorcu in nekaj popravkih smo anketiranje izvajali od maja do septembra 2006. Anketiranje smo opravljali osebno ali preko kontaktnih oseb po posamičnih specializacijah, bolnišnicah, klinikah ali oddelkih in na ta način želeli zagotoviti čim bolj temeljito izvedbo. Večina specializantov družinske medicine je bila anketirana na modulih. V anketo nismo zajeli stomatoloških specializantov, zajetih pa je bilo tudi nekaj sekundarijev. Slednji na vprašanja o poteku specializacije niso mogli odgovoriti, zato so bili v tem sklopu tudi izvzeti iz analize. Izpolnjene ankete smo vnesli v podatkovno bazo in jih analizirali z osnovno opisno statistiko.

Rezultati ♦

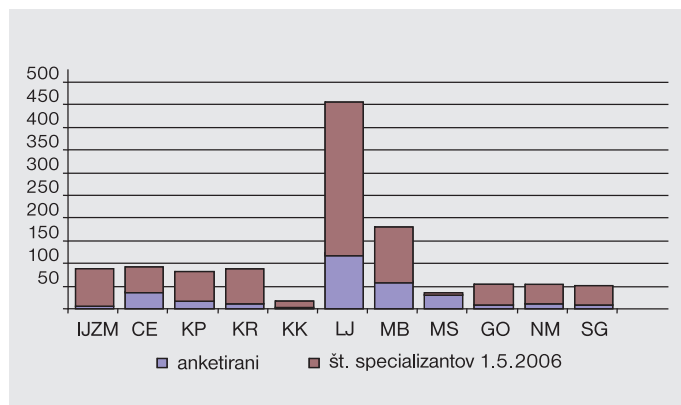
Razdeljenih je bilo 500 anket, izpolnjenih smo prejeli kar 70 odstotkov. Med anketiranimi je bilo 91 odstotkov specializantov, zajeli smo 32 različnih specializacij (od 48 obstoječih). Za namene statistične obdelave smo jih združili v skupine »kirurgija«, »interna medicina«, »družinska medicina«, »ginekologija« in »ostali«. O vrsti specializacije se ni izreklo 14 odstotkov anketiranih, od preostalih je bilo 25 odstotkov specializantov kirurških strok, 20 odstotkov družinske medicine, 13 odstotkov interne medicine, 9 odstotkov ginekologije in 31 odstotkov ostalih.

Starostno strukturo prikazuje slika 1. Od vključenih je bilo 60 odstotkov žensk, zastopanost po regijah in specializacijah kažeta sliki 2 in 3. Z anketo je bilo tako zajetih skoraj 28 odstotkov vseh specializantov (!), pri tem jih je bilo 72 odstotkov iz osrednjih regij (LJ, MB, CE) in 74 odstotkov iz novega, regijskega sistema. Delež anketiranih je v osrednjih regijah znašal 33 odstotkov, v perifernih pa 24 odstotkov.

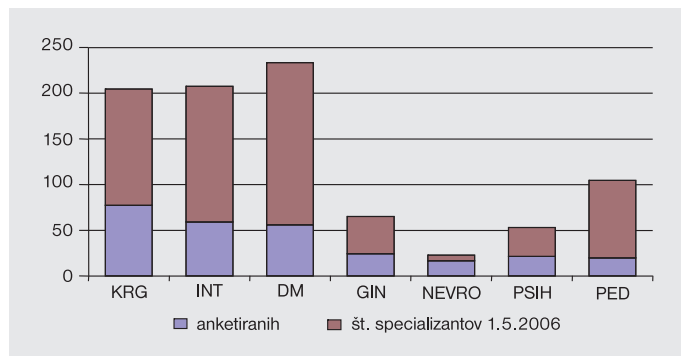
Slika 1. Deleži anketiranih po letnici rojstva (NP – ni podatka)

Slika 2. Število vseh in anketiranih po regijah (IJZM – izven javne zdravstvene mreže)

Slika 3. Število in delež anketiranih po nekaterih skupinah specializacij

Razmere na delovnem mestu

S sklopom šestih vprašanj smo želeli dobiti oceno obremenitev na delovnem mestu, zadovoljstvo s plačilom za opravljeno delo, motive za delo na periferiji, število dežurnih ur na mesec in kolikšne so težave pri izplačilih.

Obremenitve na delovnem mestu smo ocenjevali kvantitativno na lestevici od 1 do 5 (1 – zelo majhne, 5 – zelo velike). Kar 81 odstotkov specialistov kirurških strok in 76 odstotkov specialistov družinske medicine je ocenilo obremenitve kot »velike« ali »zelo velike« (oceni 4 in 5). 82 odstotkov specialistov interne medicine in 78 odstotkov iz ostalih specializacij jih je opredelilo kot »zmerne« do »velike« (3 in 4). Ocene so sicer med različnimi specializacijami podobne, grafično so rezultati predstavljeni na sliki 4.

Dobra polovica (52 odstotkov) bodočih kirurgov ocenjuje plačilo za svoje delo kot »slabo« ali »zelo slabo« (2 ali 1) in le 18 odstotkov jih je s plačilom zadovoljnih (4 in 5). Delež posameznih ocen zadovoljstva s plačilom po specializacijah prikazuje slika 5.

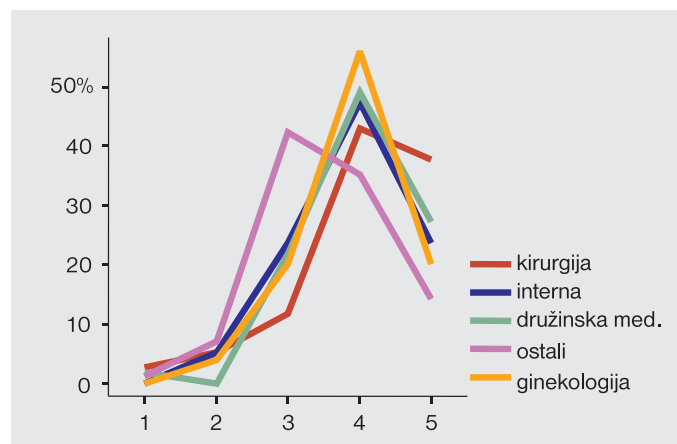
V dežurno službo je vključenih 70 odstotkov specialistov, preostali del verjetno predstavljajo ženske, ki so zaradi starševstva lahko opravljene dežurstev, in mlajši specializanti. Podatki o številu ur dežurstev na mesec so navedeni v tabeli 1. Ista tabela prikazuje podatke o obremenitvah, zadovoljstvu s plačilom in oceno želenega neto mesečnega dohodka. Očiten je zelo širok razpon dežurnih ur, tudi znotraj iste specializacije, kar kaže na različne potrebe tudi znotraj specializacij,

ne samo med različnimi specializacijami. Razlike obstajajo tudi med regijami, kar prikazuje slika 6. Zaskrbljujoče je dejstvo, da je povprečno število ur dežurstev na mesec še vedno krepko preko omejitev, ki jih predvideva evropska direktiva o delovnem času.

Nekoliko presenečajo odgovori na vprašanje »Realno oceni svoj želeni mesečni osebni dohodek (neto)«, kjer se izkaže, da bi si želeli vsaj od 50 do 60 odstotkov višje neto plače, kar po svoje govori o obremenitvah, zadovoljstvu in tudi družbenem položaju. Nehote se ob tem postavlja tudi vprašanje, kaj smo sami v tej smeri pripravljene narediti.

Od vseh anketiranih jih je v zadnjem času imelo 8 odstotkov težave pri izplačilu plače, skoraj 15 odstotkov pri izplačilu dodatkov oziroma nadomestil k plači, kar 42 odstotkov pa jih je imelo težave pri koriščenju sredstev, namenjenih izobraževanju. Slednje govori v prid našim dosedanjim pripombam, da trenutni način sledljivosti in nakazovanja teh namenskih sredstev ni ustrezen, očitno je tudi nadzor nad upravljanjem s temi sredstvi v javnih zavodih slab. Kljub opozorilu ZZS, da utegnejo tisti zavodi, ki ne omogočajo koriščenja sredstev za izobraževanje, izgubiti pooblastilo za izvajanje specializacije, se to do danes ni še nikjer uresničilo.

Slika 4. Delež posameznih ocen obremenitev na delovnem mestu (od 1 – zelo majhne do 5 – zelo velike)

Slika 5. Ocena zadovoljstva s plačilom (od 1 – zelo slabo do 5 – zelo dobro)

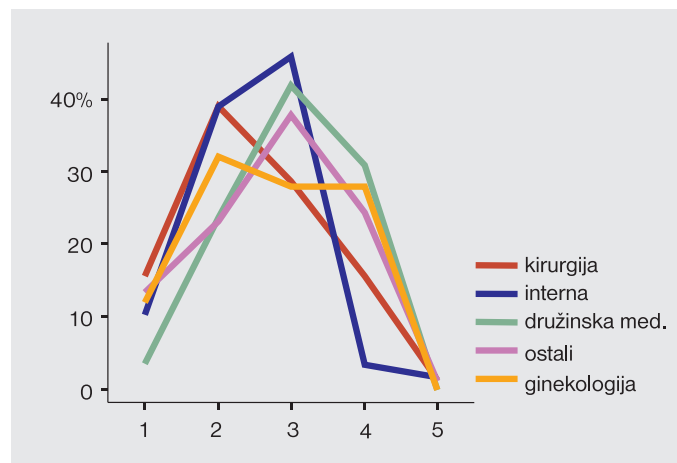
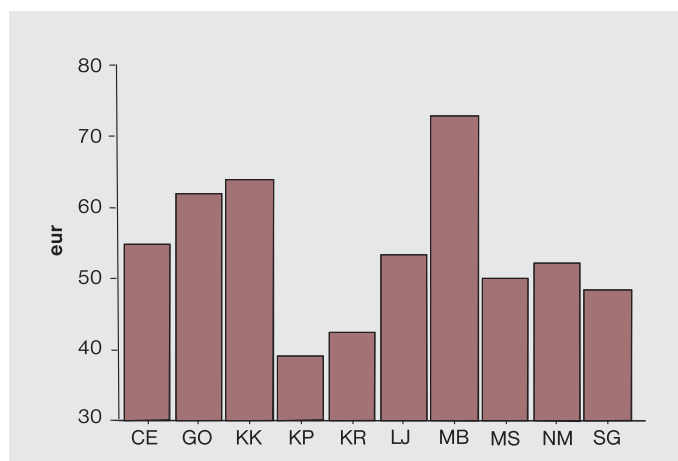

Tabela 1.

	Obremenitev na delovnem mestu	Zadovoljstvo s plačilom	Želena osnovna neto plača (EUR)	Povprečno št. dežurnih ur/mesec (razpon)
Kirurgija	velika do zelo velika 81 %	slabo do zelo slabo 55 %	2077	71 (12–160)
Interna medicina	velika do zelo velika 71 %	srednje do slabo 94 %	1621	49 (10–93)
Družinska medicina	velika do zelo velika 76 %	dobro 31 %	1721	41 (10–100)
Ginekologija	velika do zelo velika 76 %	dobro 28 %	1725	66 (16–102)
Ostali	zmerna do velika 78 %	dobro 25 %	1696	51 (6–100)
Skupaj	velika do zelo velika 68 %	dobro 22 %	1726	56

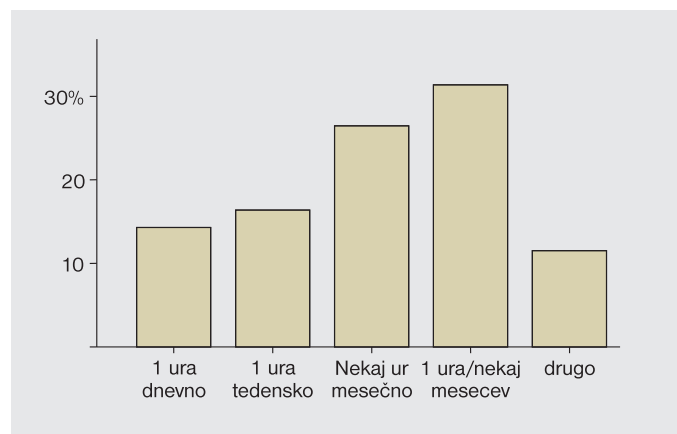
Slika 6. Povprečno število dežurnih ur na mesec po regijah

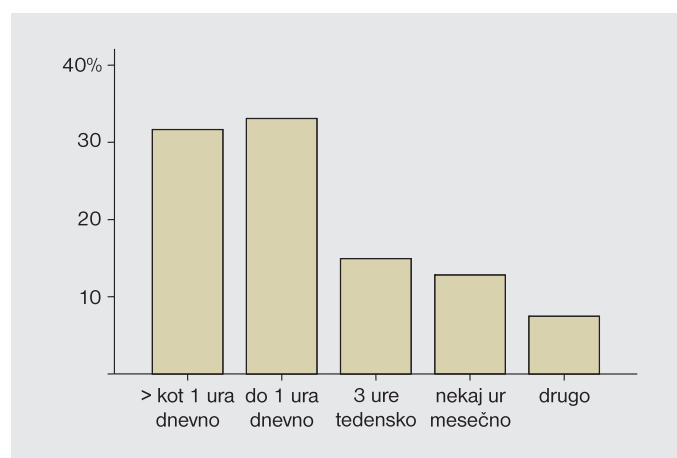
Delo z mentorji ◆

Ločeno smo poizvedovali o odnosih z glavnim in neposrednim mentorjem, saj sta njuni funkciji različni. Z glavnim mentorjem je na strokovni ravni »zadovoljnih« in »zelo zadovoljnih« 56 odstotkov specializantov, 24 odstotkov pa jih je z njim nezadovoljnih. Nekoliko boljše je razmerje »zadovoljnih/nezadovoljnih« pri strokovnem sodelovanju s trenutnim neposrednim mentorjem z deležema 57 in 18 odstotkov. Od neposrednega mentorja specializanti največkrat pričakujejo prenos kliničnih izkušenj, nato praktično znanje, nadzor nad delom, poznavanje najnovejših kliničnih smernic in šele na koncu teoretično znanje. Pri glavnem mentorju pa si v prvi vrsti želijo, da spremlja njihovo delo in učenje, sodeluje pri načrtovanju in izpeljavi kroženja ter jih podpira pri dodatnem izobraževanju. Manj pomembno je, da je v stiku z neposrednim mentorjem ter da pomaga pri izbiri le-tega. Časovni obseg sodelovanja z glavnim in neposrednim mentorjem povzemata sliki 7 in 8.

Slika 7. Obseg sodelovanja z glavnim mentorjem

Slika 8. Obseg sodelovanja z neposrednim mentorjem

Razbrati je možno, da je 17 odstotkov specializantov že imelo možnost dodeliti dodatek za mentorstvo tistemu neposrednemu mentorju, ki se je dejansko ukvarjal z njimi. Od preostalih bi si jih 46 odstotkov želelo v prihodnje imeti možnost razporejanja tega dodatka, kar se zdi bolj pravično do tistih, ki posvečajo svoj čas in znanje specializantom. Kar 77 odstotkov specializantov bi si želelo sproti ocenjevati neposrednega mentorja, 61 odstotkov glavnega, še več, 85 odstotkov bi jih ocenjevalo kliniko, ambulanto oziroma oddelek, kjer so krožili. Vsi ti podatki oziroma ocene bi kot povratna informacija lahko bistveno pripomogli k izboljšanju kakovosti in učinkovitosti specializacij, zato bi jih kazalo čim prej vpeljati.

Potek specializacije ◆

S trenutnim načinom zaposlovanja je zadovoljnih 23 odstotkov specializantov, 36 odstotkov je nezadovoljnih, ostalih dobrih 40 odstotkov pa je neopredeljenih. Dobrih 32 odstotkov je za celoten čas specializacije zaposlenih pri enem plačniku, kar pomeni, da so bodisi še specializanti po starem sistemu ali pa lahko poteka celotna specializacija znotraj enega zavoda. Prav pogosto menjavanje delodajalca je verjetno razlog nezadovoljstva, čeprav ima očitno tudi nekaj prednosti. Izkušnje kažejo, da je največ nevesčnosti administrativne narave, kar povzročajo neenaki postopki in pogoji zaposlovanja v različnih zavodih (osnovni količnik, redna napredovanja, različni dodatki).

Za kroženje izven matične ustanove v trajanju od 6 do 24 mesecev bi se jih z namenom pridobivanja praktičnega znanja odločilo 58 odstotkov. To pomeni, da bi bilo »zunanjega« kroženja več, kot ga določa sedanjí pravilnik. V specializacijah s skupnim deblom ali začetnim delom bi jih 47 odstotkov opravilo večino ali celotni del tega dela kroženja v bolnišnicah na sekundarni ravni. Naslednjih 17 odstotkov bi jih tam opravilo vsaj polovico tega kroženja. Vsaj šest mesecev specializacije bi izven matične ustanove opravilo tudi 48 odstotkov specializantov iz ljubljanske regije, 60 odstotkov iz mariborske in okoli 85 odstotkov iz ostalih regij. V tem se ponuja možnost za tiste bolnišnice, ki se trenutno soočajo s pomanjkanjem specializantov, kljub temu, da imajo pooblastila za izvajanje dela specializacije.

Za kroženje v tujini bi se odločilo 73 odstotkov vprašanih. V tujini bi se najdlje izobraževali specializanti interne medicine (v povprečju dobrih 10 mesecev) in najmanj specializanti družinske medicine (štiri mesece). Omeniti je treba, da je prav s podaljšanjem specializacije večina teh pridobila formalno možnost opravljanja dela specializacije v tujini.

Kar 70 odstotkov anketiranih se zavzema za prosti prehod med regijami po končani specializaciji in le 13 odstotkov anketiranih jih temu izrecno nasprotuje. Prosto prehajanje med regijami znotraj javnega zdravstva takoj po specializaciji bi načeloma lahko porušilo regijsko načrtovanje potreb po specialistih, na drugi strani pa bi mladim specialistom pomenilo konkurenčne pogoje na trgu dela. V tem kontekstu je pomemben tudi izsledek ankete, da bi za skoraj dve tretjini trenutnih specializantov bil največji motiv za delo na periferiji materialno nadomestilo (večja plača, službeno stanovanje, avto), nezanimljivo pa je tretjinski delež tistih, ki bi jih najbolj pritegnile dobre možnosti za dodatno izobraževanje, dobri delovni pogoji in odnosi, več praktičnega in samostojnega dela.

Zelo presenečajo podatki o dokumentiranju poteka specializacije. Le 14 odstotkov specializantov redno vodi dnevnik in list zdravnika specializanta, 26 odstotkov izpolnjuje samo list, 8 odstotkov samo dnevnik, kar 20 odstotkov nobenega od njiju, medtem ko jih 32 odstotkov teh listin sploh nima. Dokumentiranje poteka specializacije je po specializacijah očitno zelo različno. Najboljše je pri anesteziologiji in nevrologiji, na drugi strani pa ne vodi nobene dokumentacije ali je sploh nima 90 odstotkov specializantov interne medicine, 60 odstotkov kirurgije in pediatrije, 47 odstotkov psihiatrije, 35 odstotkov družinske medicine in 24 odstotkov specializantov ginekologije. Glede na to, da je izpolnjena dokumentacija pogoj za pristop k specialističnemu izpitu, bi morali ti rezultati skrbeti poleg specializantov samih tudi nacionalne koordinatorje in ZZS. Korak bliže rešitvi tega problema verjetno predstavlja elektronski list zdravnika specializanta, ki je že nekaj časa v pripravi.

Zdravniške organizacije ♦

Zanimalo nas je, kakšna je prepoznavnost zdravniških organizacij med mladimi zdravniki. Želeli smo izvedeti, kolikšna sta seznanjenost in zadovoljstvo z delovanjem SZD, ZZS in sindikata Fides. Rezultati so prikazani v tabeli 2. Očitno je, da preslabo poznamo svoje nacionalne organizacije oziroma združenja. Razbrati je možno, da smo specializanti še najbolj seznanjeni in hkrati tudi najmanj zadovoljni z delovanjem ZZS. Izstopa tudi relativno visok odstotek nepoznavanja delovanja SZD, še najbolj smo zadovoljni z delovanjem sindikata Fides. Vzrokov za neprepoznavnost in nezadovoljstvo je lahko več, od slabe obveščenosti in majhnega deleža mladih zdravnikov v teh organizacijah do šibkega občutka pripadnosti zaradi zgolj pasivnega članstva in nezmožnosti soodločanja.

Tabela 2.

	Seznanjenost z delovanjem			Zadovoljstvo z delovanjem		
	slaba	srednja	dobra	slabo	srednje	dobro
ZZS	38 %	39 %	23 %	49 %	39 %	12 %
SZD	66 %	26 %	8 %	45 %	41 %	14 %
Fides	57 %	29 %	14 %	38 %	35 %	27 %

Zaključki ♦

Predstavljeni so rezultati doslej najboljše in reprezentativne ankete med mladimi zdravniki v Sloveniji, ki je naletela na dober odziv. Rezultati kažejo, da so obremenitve na delovnem mestu v povprečju velike in da obstaja v splošnem nezadovoljstvo s plačo. Sodelovanje z mentorji je v povprečju dobro, vloži glavnega in neposrednega mentorja sta različni, obstajata pa želja in potreba po ocenjevanju mentorjev. Trenutni način zaposlovanja bi bilo potrebno poenostaviti. Dokumentiranje poteka specializacije je zelo slabo, zato je skrajni čas, da se uvede elektronski list zdravnika specializanta. Dopolnili bi ga lahko še z anketo za specializante in mentorje, ki bi kot povratna informacija lahko bistveno pripomogla k izboljšanju izvajanja in kakovosti specializacij.

Zahvala ♦

Pri nastanku in obdelavi ankete so poleg avtorja članka sodelovali še Mateja Kaja Ježovnik, Mitja Lainščak, Borut Gubina, Aljaž Hojski in Brane Pirš. Zahvala velja tudi vsem posameznikom, ki so se trudili z anketiranjem v svoji okolici. Rezultate ankete smo v preteklem letu že predstavili odgovornim v zdravniških organizacijah, v pregledni obliki so dostopni tudi na spletni strani <http://mladi.zdravnik.net>.

Prve izkušnje katedre za družinsko medicino Medicinske fakultete Univerze v Mariboru

Zalika Klemenc Ketiš

Katedra za družinsko medicino Medicinske fakultete v Mariboru je v zimskem semestru študijskega leta 2007/08 pričela z izobraževanjem študentov 4. letnika pri predmetu Družinska medicina I. Nosilec predmeta je prof. dr. Janko Kersnik, v akademskem zboru pa so poleg njega še asist. Vojislav Ivetić, asist. Suzana Kert, asist. mag. Petra Klemen in prim. asist. Ksenija Tušek Bunc.

Predstojnik katedre je prof. dr. Janko Kersnik, fakultetni učitelj pa poleg njega tudi doc. dr. Štefek Grmec. Pri pouku sodelujejo tudi asistenti, habilitirani na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani (prim. Franc Božiček, prim. Jana Govc Eržen, Suzana Kert, mag. Petra Klemen, mag. Andrej Kravos in prim. Ksenija Tušek Bunc), in habilitirani asistenti Medicinske fakultete Univerze v Mariboru (Vojislav Ivetić, Zalika Klemenc Ketiš, Dejan Kupnik, Katja Lah in Erika Zelko). Za administrativne in organizacijske zadeve skrbi naš nepogrešljivi tajnik gospod Samo Kodrin. Seveda pa dela ne bi zmogli brez prizadevnih mentorjev, ki študente uvajajo v praktično delo v ambulanti. Da bi jim kar najbolj olajšali delo, smo pripravili podrobna navodila za vaje, ki so dostopna na spletnem naslovu <http://www.drmed.org/novica.php?id=1326>.

Strokovna ekskurzija na Medicinsko fakulteto v Zagrebu (foto: Janko Kersnik)

Študijski program predmeta Družinska medicina I je bil v šolskem letu 2007/08 sestavljen iz predavanj, seminarjev, vaj, praktičnega dela v ambulanti in izbirnega predmeta. Na predavanjih so se študentje seznanili z naslednjimi temami: Osnove družinske medicine, Sporazumevanje, Družina v družinski medicini, Ocenjevanje družine, Družina v zdravju in boleznih, Družinski pristop k reševanju problemov, Zdravnikovi sode-

lavci, Sodelovanje z drugimi službami, Zdravstveni karton in medicinska dokumentacija, Kakovost dela in Zdravstvena napaka. Praktične vaje so bile razdeljene na naslednje sklope: Igranje vlog, Sporazumevanje I, Sporazumevanje II, Naročanje laboratorijskih preiskav, Hišni obisk, Čakalnica, Delo v skupnosti, Čakalnica, Osnovnozdravstveni pristop, Naročanje fizioterapije, Nujna medicinska pomoč, Kronični bolnik na terenu, Družina in Celostna obravnava. Pri praktičnih vajah v ambulanti so študentje pridobivali praktične izkušnje pri naslednjih temah: Značilnosti družinske medicine, Aktivno poslušanje, Vključevanje bolnika v lastno zdravljenje, Uporaba časa v diagnostične in terapevtske namene in Posebnosti posveta v družinski medicini. Študentje so lahko svoje znanje praktično uporabljali tudi v virtualni ambulanti. Vsak študent je izdelal in predstavil seminarsko nalogo s temo po svoji izbiri, pripraviti pa je moral tudi poročilo o družini in poročilo o eni izmed treh tem (Sporazumevanje II, Vzorna ambulanta, Hišni obisk). Vsa gradiva so študentom na voljo na spletni strani E-izobraževanje Univerze v Mariboru (<http://eleum.uni-mb.si/>), v veliko pomoč pa jim je tudi spletna stran katedre <http://www.drmed-mb.org>.

Izbirni predmet Družinska medicina je letos ponujal naslednje vsebine: Javno nastopanje, Delo na terenu, Nebesedno sporazumevanje, Medicinsko nepojasnjena stanja, Umetnost pri pouku medicine in Obvladovanje stresa. Prepričal je kar 44 študentov.

Kot neformalni zaključek semestra pri predmetu Družinska medicina I je služila strokovna ekskurzija študentov na Medicinsko fakulteto v Zagrebu 21. januarja 2008.

Študenti so se preizkusili tudi kot pisci prispevkov in uredniki ter v decembru 2007 izdali zbornik z naslovom Izzivi družinske medicine. V njem so predstavljene seminarske naloge, ki so jih izdelali študenti pri predmetu Družinska medicina I. Zbornik je dosegljiv tudi v elektronski obliki na spletnem naslovu <http://www.drmed.org/novica.php?id=13671>.

V okviru podiplomskega doktorskega študija Medicinske fakultete Univerze v Mariboru že drugo leto teče 30-urni predmet Nove tehnologije v družinski medicini. Poudarek je na uporabi in analizi ocenjevalnih lestvic. Lani so ga uspešno opravile tri kandidatke, letos pa sta vpisana dva kandidata.

Na katedri smo pričeli tudi z raziskovalnim delom. Raziskovalna skupina je trenutno še v procesu ustanavljanja, zato večina sodelavcev dela na različnih projektih drugih raziskovalnih skupin ali individualno. Pridružili pa smo se raziskovalni skupini mednarodne raziskave o etičnih dilemah v družinski medicini.

Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru (MF UM) je v začetku šolskega leta 2007/08 izdala učbenik prof. dr. Janka Kersnika za študente 4. letnika MF UM z naslovom Osnove družinske medicine. Vsebina učbenika je obogatena s številnimi primeri iz vsakdanje prakse, ki pritegnejo pozornost slehernega bralca in nudijo priložnost za preizkus lastnega znanja, veščin in izkušenj. Sklada se z vsebino predmeta in se

posveča predvsem odnosu med bolnikom in zdravnikom, sodelovanju z okoljem, v katerem zdravnik dela, vključno z družino, uporabi kliničnega znanja, apliciranega na probleme prvega stika z bolnikom v osnovnem zdravstvu, ter osnovam organizacije in delovanja splošne ambulante.

Že od vsega začetka pa se je katedra srečevala s prostorsko stisko, saj prostori na Medicinski fakulteti oziroma Univerzi niso bili na voljo. Tako smo s pomočjo Zavoda za razvoj družinske medicine, ki nam je nudil finančno in organizacijsko podporo, v zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor najeli dva prostora (za namene srečevanja in urejanja dela katedre) in multimedijško predavalnico (izvajanje vaj za študente). Zavod nam je omogočil tudi plačilo vsaj delne administrativne podpore, ki nam v začetku s strani Medicinske fakultete ni bila zagotovljena. Od decembra 2007 smo bogatejši za nove prostore v nekdanjem dekanatu na Krekovi 2 v Mariboru (sicer v lasti Univerze v Mariboru), Medicinska

fakulteta pa nam je omogočila izvajanje vaj v svojih prostorih.

Da pa bi dogajanje na katedri čim bolj približali javnosti, je v decembru 2007 v elektronski obliki izšla prva številka prvega letnika glasila katedre za družinsko medicino Medicinske fakultete Univerze v Mariboru z imenom Novice. Dosegljiva je na spletnem naslovu <http://www.drmed.org/novica.php?id=13730>. Prvo številko drugega letnika Novic pričakujemo marca letos.

Za nami je zanimiva izkušnja izvajanja pouka iz predmeta Družinska medicina pri prvi generaciji študentov medicine Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. Kljub velikim težavam smo z mnogo improvizacijami zmogli izpeljati pouk korektno in uspešno. Študentje so pokazali izredno zanimanje in motivacijo ter nam tako utrnili dodatne ideje. S pridom jih bomo upoštevali v naslednjem šolskem letu. ■

Zdravniki in doping v vrhunskem športu

Aleš Fabjan

»Zdravniki so sinonim za doping,« je bilo zapisano v članku, objavljenem v enem od slovenskih dnevnih časopisov.

Članek je bil objavljen kot komentar na razplet letoletne turneje svetovnega pokala v teku na smučeh, na kateri so tekmovalci v desetih dneh kar osemkrat tekmovali na najvišji ravni. Svetovna smučarska organizacija je želela po vzoru etapnih kolesarskih dirk dvigniti popularnost teka na smučeh, tekmovalci pa so morali premagati hude, po mnenju nekaterih celo prehude, telesne napore.

Tek na smučeh je poleg kolesarstva eden zahtevnejših športov, etapna tekmovanja pa obremenitve športnikov še povečajo. Mnoge športne organizacije in reprezentance zato poiščejo pomoč zdravnikov, ki športnikom in njihovim trenerjem lahko priporočajo ukrepe za optimalno telesno pripravljenost in ustrezno regeneracijo, saj imajo sami na tem področju premalo znanja. Po omenjeni letoletni turneji v teku na smučeh pa so mnogi menili, da je bila turneja tudi tekma zdravnikov, kdo izmed njih je bolje pripravil tekmovalce za ponavljajoče se napore. To mnenje je bilo izrečeno in zapisano z močnim negativnim prizvokom, saj se zdravniška pomoč v zadnjem obdobju pogosto povezuje z dopingom, o čemur priča tudi uvodni citat.

V času, ko se vsa športna javnost bori proti dopingom, smo bili zdravniki torej postavljeni na »nečisto« stran. Ker tudi sam sodelujem z nekaterimi športniki, poznam problematiko dopinga in menim, da so to grobi očitki za nas zdravnike. Vzrok zaničevanja dela zdravnikov je po mojem mnenju nerazumevanje javnosti, kaj pomoč športnikom sploh obsega.

Zdravniki zdravimo poškodbe in bolezni športnikov, v naše delo pa spada tudi skrb za optimalno telesno pripravo, predvsem v smislu ustreznega vnosa hranilnih in ostalih potrebnih snovi. Vsi vemo, da mnogi športniki po lastni presoji prehrani dodajajo najrazličnejše napitke, praške in tablete, ki so prosto dostopni na tržišču. Po raziskavi, ki jo je opravil avstralski nacionalni inštitut športne medicine, ima kar 97 odstotkov športnikov vseh zvrsti napačen režim prehranjevanja in jemanja teh dodatkov. Zdravniki z razumevanjem fiziologije napora in procesov regeneracije telesa po naporu lahko svetujemo športnikom prehranjevalni režim in uporabo morebiti potrebnih dodatkov k prehrani, kadar bi bil z običajno prehrano vnos potrebnih snovi nezadosten. To področje pa javnost pogosto neupravičeno povezuje z dopingom.

Doping v športu pomeni uporabo nedovoljenih snovi in tehnik z namenom izboljšati kakovost športne aktivnosti. Listo nedovoljenih snovi in tehnik pripravlja Svetovna protidopinška organizacija (WADA), ki prav tako natančno predvideva terapevtske izjeme, ko je uporaba snovi iz prepovedane liste pod točno določenimi pogoji dovoljena. Omenjena dokumenta športnike postavljata na enake izhodiščne pogoje za športno aktivnost, v ospredje pa postavljata tudi zdravje posameznika, kar je tudi skrb zdravnikov. S svojim znanjem, načrtnim delom in upoštevanjem pravil lahko veliko prispevamo športu.

Pravila so torej postavljena. Upam, da se jih držimo in da lahko trdim, da so očitki, ki zdravnike povezujejo z dopingom, neutemeljeni. ■

Nova kartica zdravstvenega zavarovanja, on-line zdravstveno zavarovanje in eRecept Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije:

Je res vse zlato, kar se sveti?

Matic Meglič, Rade Iljaž, Tatjana Puc Kous, Helena Ulčar, Robert Ludvik

Razvoj zdravstvene informatike oziroma e-zdravja je ena glavnih prioritet EU že od leta 2004 (Action plan on eHealth, 2004 (1)). Tudi Slovenija se je s sprejetjem strategije eZdravje2010 obvezala k pospešenemu razvoju tega področja. Za ključnega nosilca razvoja in pobud na področju zdravstvene informatike v slovenskem prostoru v zadnjem desetletju lahko brez večjih pomislekov štejemo Zavod za zdravstveno zavarovanje (ZZZS).

ZZZS v sklopu strategije eZdravje2010 (2) izvaja dva projekta, ki bosta od maja 2008 v goriški regiji in od jeseni 2008 po vsej Sloveniji pomembno vplivala na delo zdravstvenih ustanov in zdravstvenih delavcev. Gre za projekta nove kartice zdravstvenega zavarovanja (KZZ) in on-line (torej spletnega) zdravstvenega zavarovanja (on-line ZZ). Zadnji projekt vsebuje tudi elektronski recept kot eno od svojih storitev.

V pričujočem prispevku ne bomo ponavljali številnih dejstev o projektih on-line ZZ in nove KZZ, ki so bila že predstavljena s strani ZZZS, temveč osvetlili še nekatere neizpostavljene vidike omenjenih projektov in njihovih učinkov na izvajalce zdravstvenih storitev.

Na kratko gre pri projektu nove KZZ za postopno prenovu oziroma zamenjavo obstoječega sistema profesionalnih in uporabniških zdravstvenih kartic ter čitalcev z novimi, pri projektu on-line ZZ pa za vzpostavitev enotne zbirke podatkov (tistih, ki so trenutno na karticah, in dodatnih) na ZZZS, dostopne izvajalcem preko spleta ob uporabi novih kartic. V okviru on-line ZZ poteka še projekt vzpostavitve izmenjave elektronskih receptov med izvajalci zdravstvenih storitev in lekarnami.

Tehnično gledano gre vsekakor za korak naprej. Kartice ne bodo več nosilci kliničnih ali administrativnih informacij, temveč le še sredstvo za identifikacijo in dostop do podatkov, ki bodo varno shranjeni na enem mestu in dostopni preko spleta kjer- in kadarkoli. Podatki, ki so sedaj na karticah, bodo varno shranjeni na ZZZS in dostopni preko spleta.

S strani ZZZS gre za projekte, ki imajo glede na to, da jih izvaja ZZZS, namen povečati kakovost in obseg podatkov o delu izvajalcev in dostopnost teh podatkov za boljši nadzor nad delom izvajalcev. Primer elektronskega recepta je jasen: za razliko od dosedanjih kumulativnih elektronskih podatkov o izdanih zdravilih bo imel zavod v elektronski obliki na voljo vse podatke o posameznem predpisovanju in izdaji zdravila. Projekti odpirajo vrsto vprašanj o tem, koliko in katere podatke je plačnik zdravstvenih storitev (v našem primeru ZZZS) dolžan in pristojen zbirati. O tem kdaj drugič, tokrat pa raje govorimo o finančnih in strokovnih učinkih omenjenih projektov.

Po pričakovanjih ZZZS bodo imeli koristi od omenjenih rešitev (poleg zavarovalnice) tudi izvajalci zdravstvenih storitev. Izvajalci se

strinjajo, da sta projekta dobra osnova za razvoj informatike v zdravstvu, vendar bi bilo potrebno projekta postopoma vpeljati pri izvajalcih, za to nameniti tudi zadostna sredstva in zagotoviti kadre na tem področju. Popis stanja v zavodih glede opremljenosti z informacijsko tehnologijo je sicer ZZZS izvedel, vendar anketa ni dala zadostnega opisa stanja pri posameznih izvajalcih, da bi lahko ocenili dejansko potrebo po sredstvih za vpeljavo teh dveh projektov.

Z vidika takojšnjih učinkov projektov na bolnišnice, zdravstvene domove, ambulantne in druge izvajalce so trenutno bolj problematični tisti učinki, ki so povezani z vpeljavo teh rešitev v prakso. Gre za vrsto direktno nastalih stroškov, ki jih lahko razdelimo v nekaj skupin. Najprej bodo nastali stroški prilagajanja obstoječe informacijske opreme na raven, ki jo zahteva ZZZS. Izvajalci bodo morali dokupiti še kar nekaj strojne, programske in komunikacijske opreme, da bodo izpolnjevali osnovne pogoje. Nadalje gre za stroške prilagajanja obstoječih informacijskih rešitev programskih hiš (Infonet, Nova vizija, List ter še vrsta drugih) – omenjene stroške bodo nosili neposredno zdravstveni zavodi po formuli, ki jo je predlagal ZZZS. Tukaj je treba opozoriti tudi na dejstvo, da nekateri izvajalci še vedno uporabljajo programsko opremo v starejših okoljih, ki jih obstoječe programske hiše ne morejo posodobiti. Prav tako bodo morali izvajalci pokriti stroške obsežnega izobraževanja (uporaba kartic, novih aplikacij ipd.) in stroške izpada dela, ki bodo sledili v obdobju priučevanja.

Predstavniki ZZZS trdijo, da je zavod že namenil namenska sredstva za pokritje zgoraj naštetih stroškov, vendar to žal ni res. Sredstva so bila namenjena zgolj za ublažitev stroškov, nastalih z dvigovanjem splošne ravni opremljenosti (osnovna strojna oprema, kot so osebni računalniki, tiskalniki, monitorji, strežniki; če je vse naštetto že na voljo, se lahko sredstva porabijo tudi za osnovno programsko opremo, kot je npr. operacijski sistem).

Sredstva, o katerih govorimo, so sredstva iz OZZ za informatizacijo v letni višini približno dva milijona EUR, ki jih je ZZZS izplačal v lanskem in predlanskem letu. V letu 2006 je bil iz te vsote en zdravstveni tim upravičen do 560 EUR, v letu 2007 pa okroglih 700 EUR, kar zadošča za nakup enega osebnega računalnika brez monitorja, tiskalnika ali morebitne komunikacijske opreme.

Poleg nastalih stroškov omenjena projekta prinašata še en problem zaradi omejenega nabora funkcij – premajhno orodje za strokovno delo. To je velika škoda, saj na ta način lahko ostanemo v dobi, ko je bil računalnik zgolj orodje za administracijo. Poleg predvidene povečane administrativne in komunikacijske obremenitve administratorja ali medicinske sestre v sprejemnici zaradi bolj doslednega sprotnega preverjanja veljavnosti zavarovanja je pozitivnih učinkov projektov za

izvajalce bolj malo. Kar je seveda pričakovano in s strani ZZZS sicer legitimno, saj gre za projekte plačnika storitev in ne stroke.

Še vedno pa je škoda, da zdravstvena stroka in izvajalci ne bi izrazili svojih zahtev in pričakovanj ob tovrstnem projektu in tvorno sodelovali pri opredelitvi funkcionalnosti, po potrebi tudi poskrbeli za kak dodaten usklajen projekt, ki bi podprl nujne klinično potrebne funkcionalnosti, kot npr. pomoč zdravniku pri predpisovanju receptov (preračunavanje odmerkov, ponavljanje stalne terapije ipd.) ali pa razvoj storitev elektronskega poslovanja, ki dodajajo veliko vrednost kliničnemu delu (npr. elektronska odpustna pisma).

Predstavniki Zdravniške zbornice Slovenije in Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije bomo spremljali testno vpeljavo nove KZZ in on-line ZZ v goriški regiji in ovrednotili finančne učinke na izvajalce. Hkrati bomo poskušali v prihodnjih mesecih pridobiti čim več mnenj in stališč stroke in izvajalcev za opredelitev ključnih elektronskih rešitev,

ki jih prednostno potrebujemo in katerih razvoj je lahko usklajen s projekti ZZZS. Načrtujemo, da bomo 20. marca na posvetu, namenjenem vsem izvajalcem, predstavili naše stroškovne ocene in priporočila, kako se uspešno soočiti s prihajajočimi projekti.

Vse zainteresirane vljudno vabimo k udeležbi na posvetu in k oddaji pripomb in predlogov za pridobitev stroškovno in strokovno bolj učinkovitih in bolj prijaznih medicinsko-informacijskih orodij za vse izvajalce in uporabnike zdravstvenih storitev v Republiki Sloveniji. ■

Literatura:

1. http://ec.europa.eu/information_society/doc/qualif/health/COM_2004_0356_F_EN_ACTE.pdf
2. http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/mz_dokumenti/delovna_podrocja/zdravstveno_varstvo/kodele/eZdravje116slo.doc

FORUM

Rešitev problemov v družinski medicini v dvajsetih minutah!

Andrej Žmavc

V skoraj 30 letih dela v splošni, sedaj družinski medicini sem doživel mnogo pametnih in manj pametnih ukrepov in predlogov za izboljšanje delovanja tega segmenta zdravstvene dejavnosti. Eden zadnjih pa je vendarle biser brez primere! Gre za največ 20 minut, kolikor naj bi po oceni nekoga (žal do sedaj še nisem uspel ugotoviti, ali je avtor predloga ZZZS ali stroka družinske medicine) bolnik čakal v čakalnici svojega družinskega zdravnika.

Pri tem je posebej zanimiv način promocije tega predloga. Predlog, bolje rečeno kar zapoved, nam je ZZZS posredoval v obliki zloženke in plakatov, ki jo moramo razdeljevati pacientom oziroma jih razobesiti v čakalnice. Da bi bila stvar kar najbolj razumljiva, je zadeva na zloženki predstavljena v obliki zgodbe, primerne za nižje razrede osnovnih šol. Takšno raven menda razumejo tudi pacienti in izvajalci osnovne zdravstvene dejavnosti.

Pravzaprav je predstavljen sistem naročanja bolnikov, ki je, kakor lahko razberemo iz zloženke, povsem nov izum predlagatelja. Kot da to, da v ambulantah družinske medicine naročamo paciente vsaj že kakšnih dvajset let, pri tem ni pomembno.

Strinjam se, da ne naročajo povsod in da je poudarjanje pomena naročanja pomembno, vendar je problematičen način, s katerim predlagatelj to pove. In ne samo to! V zloženki so navedene tudi strokovno povsem nevezdržne trditve, kot je na primer ta, da se za bolniški dopust odloči bolnik sam in potem to uredi kar z medicinsko sestro po telefonu. Ali lahko temu rečemo ukrep za zmanjševanje absenzizma?

Naročanje vnaprej na datum in uro prav gotovo zmanjša ali celo povsem odpravi čakanje, vendar to velja samo za določeno kategorijo

pacientov in v določenih pogojih dela. Nikakor pa se ne morem strinjati, da bomo s tem odpravili čakanje kar povsod in za vse. Naročanje pač ne more zmanjšati števila pacientov niti števila pregledov, ki so upravičeni in potrebni. In če je takšnih pregledov v neki ambulanti 50 na dan, lahko z naročanjem dnevno število pregledov res zmanjšamo, ampak namesto tega dobimo »čakanje«, ki ga merimo v dneh ali celo tednih. Torej bi na tak način tudi v družinski medicini pričeli »proizvajati« čakalne dobe, kar pa je nezdružljivo s stroko! Tudi dodatna obremenitev že sedaj prenatrpanih ambulant za nujno medicinsko pomoč, ki je stranski produkt doslednega naročanja v rednih ambulantah, ni zanemarljiva.

Pozabljam namreč, da po zadnjih podatkih v Sloveniji primanjkuje najmanj 40 odstotkov družinskih zdravnikov, da imajo številni preko 2500 glavarinskih količnikov in da pri tem praviloma »pokrivajo« še ambulanto kolega v času njegove odsotnosti. V takšnih razmerah vsak sistem naročanja na uro propade.

Smisel naročanja je predvsem v tem, da ima pacient, ki to želi, možnost dogovoriti se za uro in dan pregleda in takrat seveda ne čaka na pregled.

Bistvo tega pisanja pa je omenjeno na začetku. Gre za poudarjanje teh *dvajsetih minut!* Zakaj ravno dvajset? Lahko bi bilo tudi petnajst ali pol ure. Živimo namreč v času, ko je zdravstvo grešni kozel skoraj za vse družbene probleme, ki se vsaj malo dotikajo medicine. Uporabniki in mediji komaj čakajo, da lahko koga izmed nas »pribijejo na križ«. In sedaj smo jim postregli s še eno pripravno možnostjo. Tako, ko bo pacient čakal več kot dvajset minut, razlog pri tem ne bo pomemben, bo pisal pritožbe na vse mogoče forume in povzročal nesoglasja v ambulantni.

Ali je to res potrebno? ■

Nevarna razmerja

Janez Tomažič, Branko Zakotnik

Ali bolje, porušena razmerja. Opozorila bi rada na porušena razmerja med javnim bolnišničnim/zunajbolnišničnim zdravstvom in zasebnim specialističnim zdravstvom (izvzeti so družinski zdravniki). Pri zdravnikih specialistih zasebnikih se zadeve lahko uredijo (urejajo), v javnih zdravstvenih zavodih pa to ne gre. Zdravniki specialisti zasebniki so lahko plačani po storitvah, njihovo delo se da opredeliti, ovrednotiti in je vsaj približno pregledno. Da ne bo nesporazuma, nič nimava proti zasebni dejavnosti, ki je potrebna, vendar pa je vzporedno potrebno približno enakovredno urediti (urejati) tudi javno zdravstvo. Javno bolnišnično/zunajbolnišnično zdravstvo, kjer se zdravi velika večina slovenskih bolnikov, ki potrebuje specialistično oskrbo, je razvrednoteno. Vsak dan bolj, z vsakim ukrepom bolj. Ministri za zdravje si kar podajajo štafetno palico, kako bi še poglobili prepad med javnim in zasebnim zdravstvom. Ne bova navajala števil, temveč bi rada opozorila na temeljne, vsebinske razlike med delom v javnem zdravstvenem zavodu in zasebni specialistični zdravniški praksi.

V bolnišnicah se zdravniki srečujemo s kompleksnimi bolnikovimi problemi:

1. Naceloma v bolnišnici nadaljujemo obravnavo bolnika, ko sta zunajbolnišnična diagnostika in zdravljenje pri izbranem zdravniku ali specialistu zasebniku neuspešna oziroma izčrpana. Pogosto se spopadamo z zelo zahtevnimi diagnostičnimi problemi, ki potrebuje široko medicinsko znanje in večletne klinične izkušnje. Pogosto bolezen izčrpa bolnika, zapletena diagnostika pa zdravnika. Zdravljenje je kirurško ali nekirurško. Vse bolj se uvaja agresivno nekirurško zdravljenje, ko specialisti različnih nekirurških strok (gastroenterologi, kardiologi, rentgenologi, pulmologi itd.) s sodobnimi načini zdravljenja nadomeščajo številne klasične kirurške posege. Tudi ostali »konzervativni načini zdravljenja« (npr. dializno zdravljenje, zdravljenje s citostatiki in biološkimi zdravili, protimikrobno zdravljenje itd.) postajajo vse bolj zapleteni in kompleksni ter zahtevajo stalno izobraževanje, spremljanje novosti iz literature in vključevanje novih znanj v vsakodnevno klinično prakso.
2. Novi načini zdravljenja oziroma nova zdravila so pogosto zelo dragi in prav zdravniki v javnih zdravstvenih ustanovah jim moramo utirati pot do bolnikov. Le-ta večinoma ni enostavna (vloge na razširjene strokovne kolegije, zdravstveno blagajno, zdravstveni svet, komisije za zdravila, razgovori z združenji bolnikov, novinarji itd.), zdravnik pa mora bolniku pogledati v oči, tudi če v svetu uveljavljenega novega učinkovitega načina zdravljenja za bolnika ni uspel pridobiti. Še več, tudi če krivda za neuspeh pridobitve zdravljenja ni na njegovi strani, se mora zagovarjati pred bolnikom, združenji bolnikov, novinarji itd.
3. Poleg povsem strokovnih problemov moramo zdravniki v javnih zdravstvenih zavodih (kirurških in nekirurških strok) reševati še številne druge bolnikove probleme, ki nam jemljejo čas in energijo. Najpogostejše so na prvem mestu socialni problemi. Najhujši in, žal, vse pogostejši je problem, ki je posledica »wear and tear« sindroma: bolezen, zaradi katere je bolnik sprejet v bolnišnico, povzroči upad njegovih psihofizičnih sposobnosti, zaradi česar ni več sposoben samostojnega življenja. Svojci dvignejo roke in začne

se boj bolnišničnega zdravnika s socialno službo, domovi starejših občanov, ustanovami za nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja oziroma rehabilitacijo, svojci itd. Pogosto gre za večtedensko ali celo mesečno izčrpavajoče urejanje nadaljnje bolnikove usode. Če je bolnik hkrati še koloniziran z MRSA, se problemi potencirajo do nerazsodnih meja. Večinoma si ustanove zunaj bolnišnic zatiskajo oči in zanikajo obstoj takih bolnikov. Na tem področju bolnikove obravnave je naša družba še zelo slabo urejena, zato smo zdravniki izpostavljeni številnim konfliktnim okoliščinam z vsemi prej omenjenimi potencialnimi udeleženci, posebno še s svojci bolnikov.

4. Ob vsem zgoraj naštetem pa moramo zdravniki v javnih zdravstvenih ustanovah skrbeti tudi za vzgojo in strokovni razvoj novih zdravnikov (dodiplomska in podiplomska pedagoška dejavnost: predavanja, vaje, učbeniki, doktrinarni članki, priporočila itd.) in za razvoj stroke (raziskovalno delo), za kar žrtvujemo ogromno svojega prostega časa, ki se nikjer ne šteje, ne upošteva.

Zelo težko je primerjati kompleksen pristop k obravnavi bolnika in vse ostale dejavnosti zdravnika v javnih bolnišnicah z zdravniki specialisti različnih strok, ki imajo zasebno prakso. Večinoma se ukvarjajo neposredno s stroko in imajo normirano delo, posege itd., ki se jih da lažje ovrednotiti in so zato tudi pošteno plačani. Res je, da večinoma naredijo samo tisto, za kar so plačani. Ostalo prepustijo javnim ustanovam. Najtežje (najdražje) primere, ki jim niso kos, tudi prepustijo javnim ustanovam. Tudi zaplete, ki se pojavijo po posegih, opravljenih v zasebnih ustanovah, nato rešujejo zdravniki v javnih zavodih. S socialnimi in vsemi ostalimi bolnikovimi problemi se večinoma ne ukvarjajo. Večinoma se tudi ne vključujejo v dežurno službo. Res pa je tudi, da morajo sami poskrbeti za prostore, za aparature in za številne stvari, ki se nam, zaposlenim v javnih zavodih, zdijo samoumevne. Številnih njihovih problemov ne poznamo. Piševa *ad rem*, ne *ad personam* (tudi nekateri specialisti zasebniki dežurajo, opravijo storitve, ki bi morale biti narejene v bolnišnici, skrbijo za javno dobro itd.).

Zdravniki specialisti zasebniki so potrebni in dobrodošli. Problem ni pri omenjenih kolegih. Njihovi »uspehi« niso krivi za naše »neuspehe«. Problem je, da je delo bolnišničnih zdravnikov razvrednoteno, da ni dovolj cenjeno, ker sploh ni jasno opredeljeno in ovrednoteno. To poraja porušena razmerja, nad katerimi bi se morali zamisliti tisti, ki vodijo našo zdravstveno politiko in so odgovorni za slabo organizacijo dela v javnih zdravstvenih ustanovah (koliko npr. stanejo kolosalne upravne in tehnične službe, ni nikomur znano).

Nerealne razlike in posledična nevarna razmerja (*medicus medici lupus*) se že kažejo tudi s tem, da se mladi kolegi zavestno odločajo in usmerjajo v bolj donosna področja medicine!!! Že sedaj, v prihodnje pa še bolj, lahko kar pozabimo na pozitivno selekcijo kadrov, ki bodo ustvarjali vrhunsko klinično, pedagoško in raziskovalno stroko na vseh področjih medicine v Sloveniji (finančno zanimivih in manj zanimivih).

Že več zdravnikov je napisalo dobra odprta pisma, pa se na njih ni nihče odzval. Na področju bolnišničnega zdravstva v Evropi lahko najdemo kakšno bolnišnico, ki bi lahko bila vzor tudi za organizacijo pri nas. Za to ni treba odkrivati tople vode. Številni kolegi skušajo kaj spremeniti, a ko ne gre več, »spakirajo« in soustvarjajo nevarna razmerja. ■

Etični pogon – omejene rezerve

Rok Cesar

Zadnje čase se v časopisih veliko pojavljajo članki, ki poskušajo na nek način kriminalizirati ali vsaj diskreditirati delo zdravnikov specialistov preko »s.p.«. Dejstvo je, da specialistov primanjkuje po vsej Sloveniji. Po številu zdravnikov na 1000 prebivalcev smo v EU bolj na repu. Marsikje bi se dejavnosti ob upoštevanju vseh normativov (odhod po dežurstvu domov) sesule, če ne bi isti zdravniki potem v lastni ustanovi delali kot »s.p.«. Po drugi strani lahko specialisti deficitarnih strok pokrijemo vsaj del potreb po našem delu v določeni regiji. Preko »s.p.« postanejo stvari bolj transparentne in čiste: lažje se ugotovi, kolikšen je naš delovni prispevek v rednem delu, kaj je prekomerna obremenitev in kaj honorarno delo, skratka, obstaja resna nevarnost, da bi zdravniki namesto dela na etični pogon bili za svoje delo celo plačani. Torej več plačila za več dela. Podstat teh člankov in pamfletov v tisku je tudi v Sloveniji še vedno izjemno zakoreninjena mentaliteta, ki kot punčico svojega očesa ohranja eno večjih pridobitev revolucije, to je davčni sistem, kjer so obdavčeni zgolj in samo dohodki, premoženje pa nikakor ne. Tak sistem ohranja tudi glavno vrednoto, ki je verjetno za slovenski značaj še bolj značilna kot zavist, to je sprenevedanje. Vse bi bilo v redu, če bi zdravniki zaslužili od 500 do 600, z dežurstvi morda 700 ali 800 evrov, sicer pa stanovali v vilah, se vozili naokoli v luksuznih avtomobilih in jahtah ali morda celo letalih; v način življenja se potem ne bi nihče vtikal, saj si na ta način oblast že od Kardeljevih časov dalje kupuje socialni mir. Te kontinuitete si še nobena slovenska vlada ni upala prekiniti, ne glede na barvo. Samo Bog ne daj, da bi lahko zdravniki legalno (čeprav bi od tega pošteno plačali davke) zaslužili 3000 ali celo 5000 evrov! Ne! Postavili jih bomo na sramotilne stebre,

pribili na križe, da jim bo nato ljudstvo, ki uradno zasluži petkrat manj, pljuvalo v obraz!

Morda »s.p.« trajno res ni najboljša rešitev. Menim, da bi bilo dolgoročno bolje, če bi pričeli z inštitucijo svobodnega specialista, ki bi omogočala še bolj učinkovito obliko, to je ustanovitev zdravniških združenj. Takšna združevanja npr. v ZDA ali Franciji niso nič posebnega, nasprotno, pokrivajo tudi specialistično dejavnost na sekundarni ravni, terciarna pa ostaja domena univerzitetnih klinik. Zato mislim, da bi lahko Zdravniška zbornica, ki se je doslej izkazala kot zdravnikom najkoristnejša ustanova, pospešila dejavnosti v tej smeri. Potrebno je urediti najprej pravno in strokovno organizacijsko podlago, potem se vse skupaj lahko začne izvajati tudi v praksi. Sistem javnega zdravstva se ne bi sesul; nasprotno – sesula ga bo netransparentnost, razmere, v katerih nihče ne ve, kdo pije in kdo plača. Zdravniki, ki so za svoje delo primerno plačani oziroma lahko z dodatnim delom dodatno zaslužijo, so nenazadnje bolj zadovoljni, kar se potem pokaže tudi v odnosu do bolnika. Sledi enakovredna in enakopravna obravnava vseh, ki potrebujejo storitve zdravstvenega sistema. Omejevanje pri dohodkih pa slej ko prej vodi v zmanjšano produktivnost, neposredno ali preko nje (podaljševanje čakalnih dob) pa tudi v korupcijo (ne sprenevedajmo se: Največ korupcije je bilo v času, ko so bile zdravniške plače najnižje in čakalne dobe za različne posege in preiskave najdaljše - takrat se je marsikdo »znašel« v ekonomskem smislu).

S pametnim dogovorom, premišljenimi potezami se še da potegniti nekaj rezerv. Etični pogon pa je gorivo, ki ga zmanjkuje še hitreje kot nafte ...

Glog – zeleno zdravilo za srčno popuščanje

Aleš Žemva

Izvečki gloga so v Združenih državah Amerike in ponekod v Evropi (v Nemčiji) med najbolj prodajanimi zdravili rastlinskega izvora, ki se izdajajo brez recepta. Evropski zeliščarji in tradicionalna kitajska medicina so več stoletij uporabljali izvlečke glogovih jagod, v zadnjih 100 letih pa so se uveljavili izvlečki iz listov in cvetov gloga. Obstaja več vrst gloga, v medicinske namene uporabljajo izvlečke dveh vrst gloga: *Crataegus monogyna* in *Crataegus Laevigata*. Glog je grm, ki uspeva v zmernem klimatskem pasu Evrope in Severne Amerike. V Evropi in Ameriki izvlečke gloga uporabljajo kot pomožno zdravilo za blago srčno popuščanje, na Kitajskem za lajšanje želodčnih težav, Indijanci so jih uporabljali kot diuretike. Zdravilna učinkovina v glogu so flavonoidi in oligomerni procianidi.

Študije in vitro in in vivo so pokazale, da imajo izvlečki gloga številne farmakodinamske učinke. Povečajo moč krčenja srčne mišice (pozitivni inotropni učinek), zmanjšajo srčno frekvenco (negativni kronotropni učinek), širijo koronarne arterije, znižujejo krvni tlak, delujejo protivnetno, antioksidativno, antiaritmčno in hipolipemično. V kliničnih študijah so ugotovili, da izvlečki gloga izboljšajo telesno zmogljivost, povečajo iztisni delež levega prekata in lajšajo simptome blagega srčnega popuščanja (1). Delujejo tudi diuretčno, krepijo »senilno srce«, lajšajo bolečine v želodcu, lajšajo angino pectoris in težave zaradi nivoznega srca, preprečujejo aterosklerozo, povečujejo variabilnost srčne frekvence, izboljšajo periferno cirkulacijo, zmanjšujejo kardiotoksičnost citostatikov in stabilizirajo kolagen (2). To naštevanje zveni, kot da je glog panacea – čudežno zdravilo za vse bolezni, upoštevati pa je treba, da so vsi opisani učinki šibki.

Velika so bila pričakovanja glede randomizirane dvojno slepe s placebo kontrolirane študije SPICE, v kateri smo sodelovali tudi slovenski zdravniki (vodilni raziskovalec v Sloveniji je bil Peter Rakovec). Študija je potekala v 156 evropskih centrih. V študijo smo vključili 2681 bolnikov s srčnim popuščanjem II. in III. stopnje po NYHA in nižjim iztisnim deležem. Izvleček gloga tovarne Swabe WS®1442 je 2681 bolnikov prejemalo kot dodatek k običajnemu zdravljenju srčnega popuščanja z zaviralci konvertaze, zaviralci beta, diuretiki, glikozidi digitalisa in spironolaktonom. Rezultati so bili objavljeni marca 2006 na sestanku

ACC v New Orleansu. Študija še ni bila objavljena v medicinskih revijah. Po zdravljenju z izvlečki gloga se je tveganje za srčno smrt zmanjšalo po 6 in 18 mesecih, ne pa po 12 in 24 mesecih študije. Glede skupnega izida (skupno število srčnih smrti, miokardnih infarktov brez srčnih izidov in napredovanja srčnega popuščanja) po dveh letih zdravljenja z izvlečki gloga ni bilo razlik v primerjavi s placebom.

Izvečki gloga imajo redko lahko blage neželene učinke (3). V študiji SPICE je bilo število neželenih učinkov manjše kot v placebo skupini, kar pomeni, da je glog varno zdravilo. Poročali so o omotici, vrtoglavici, navzeji, motnjah prebave, glavobolu, migreni, palpitacijah, krvavitvah iz prebavil in kožnih izpuščajih.

Zelo redko so možne interakcije izvlečkov gloga z nekaterimi zdravili. Izvečki gloga povečajo delovanje glikozidov digitalisa in diuretikov, zato je izjemoma potrebno njihove odmerke zmanjšati. Sočasna uporaba izvlečkov gloga z antihistaminikom terfenadinom (teridin) lahko povzroči motnje srčnega ritma.

Ker ima srčno popuščanje slabo prognozo, je razumljivo, da nekateri bolniki poleg sintetiziranih zdravil na recept uporabljajo tudi zdravila naravnega izvora, ki jih lahko sami kupijo v lekarni po posvetu s farmacevtom. Izvečki gloga sodijo med ta zdravila. Prav je, da bolniki zdravniku povedo, da jih jemljejo. Zdravnik mora poznati možne koristi, neželene učinke ter interakcije zelenih zdravil. Glog sodi med zdravilne rastline z velikim številom raziskav o njegovi učinkovitosti in varnosti. Nekateri avtorji menijo, da izvlečki gloga kot pomožno zdravilo lahko izboljšajo simptome kroničnega srčnega popuščanja (4). ■

Literatura:

1. Pittler MH, Schmidt K, Ernst E. Hawthorn extract for treating chronic heart failure: meta-analysis of randomized trials. *Am J Med* 2003; 114: 665-674.
2. Stargrove MB, Treasure J, McKee DL. *Herb, nutrient and drug interactions*. Mosby Elsevier, St Louis, 2008; 99-103.
3. Daniele C, Mazzanti G, Pittler MH, Ernst E. Adverse event profile of *Crataegus* spp. *A Systematic review. Drug Safety* 2006; 29 (6): 523-535.
4. Pittler MH, Guo R, Ernst E. Hawthorn extract for treating chronic heart failure. *Cochrane Database of Systemic Reviews* 2008, Issue 1, Art. No.: CD005312. DOI: 10.1002/14651858.CD005312.pub2.

Zdravniki brez meja

Patricija Ećimović

Zdravniki brez meja (Medecins Sans Frontieres, MSF) so neodvisna nevladna mednarodna humanitarna organizacija, ki že od leta 1971 izvaja urgentne medicinske odprave v najbolj ogrožena območja, predvsem t.i. tretjega sveta. Trenutno delujejo v več kot 70 državah. V letnem poročilu za leto 2007 so navedli impresivne podatke: več kot devet milijonov zdravniških pregledov, več kot pol milijona bolnikov hospitaliziranih v MSF-bolnišnicah, več kot dva milijona ljudi zdravljenih za malarijo. Vsak dan oskrbijo z antiretrovirusnimi zdravili več kot 100.000 bolnikov s HIV/aidsom. Vodijo tudi 125 kirurških odprav v 20 državah, v katerih so v letu 2007 operirali več kot 64.000 bolnikov. Njihov številčno in logistično največji projekt je v begunskih taboriščih v Darfurju, kjer v 19 odpravah dela skoraj 2000 prostovoljcev, tako domačinov kot tujcev. Denarna sredstva pridobivajo predvsem iz zasebnih virov, kar jim omogoča neodvisnost od političnih in vladnih interesov. Za svoja prizadevanja in delo so leta 1999 prejeli Nobelovo nagrado za mir.

Sprejem večjega števila poškodovancev po lokalnem oboroženem spopadu

MSF izvaja zdravniško oskrbo na dva načina. Nekoliko bolj znane so odprave, ki delujejo v begunskih taboriščih in na področjih, ki so jih prizadele naravne katastrofe ali epidemije kužnih bolezni. Izvajajo cepljenja, oskrbo s pitno vodo, sanitarijami, zdravili. Taksi projekti so obsežni, prostovoljci navadno ostajajo za najmanj šest mesecev. Po organizaciji in načinu izvajanja precej različne pa so malo manj poznane kirurške odprave. Te se navadno izvajajo na področjih oboroženih konfliktov, kot so Somalija, Irak, Liberija ali Haiti. Prostovoljci, kirurgi in anesteziologi, na te misije odhajajo za krajši čas, ker so fizično in psihično bolj naporne. Bolniki so navadno poškodovanci, imajo tako tope kot ostre poškodbe, strelne poškodbe, ki segajo od preprostih zlomov do politravme. Operativni posegi se izvajajo zgolj z osnovno opremo, vendar so pogosto edina oblika zdravstvene oskrbe, ki jo ti ljudje sploh lahko dobijo.

MSF za razliko od veliko drugih humanitarnih organizacij k svojemu

Splošna anestezija s hlapilnim anestetikom

poslanstvu prišteva tudi ozaveščanje in obveščanje javnosti o kriznih žariščih. To počnejo na organiziran in objektivni način, ne glede na to, kako je njihovo poročanje sprejeto s strani oblasti in politike. Tako so poročali o položaju in dogodkih v Vzhodnem Timorju, bili eni prvih, ki so kritizirali nedejavnost sudanske vlade glede krize v Darfurju, in opozarjali na neučinkovitost humanitarne pomoči v Somaliji. Pogosto so edini vir informacij in komunikacijski kanal, po katerem lahko ogroženo prebivalstvo kriznega območja zaprosi svetovno javnost za pomoč. Aktivno so vključeni tudi v zagotavljanje cenovno dostopnejših zdravil za revne države, bili so eni prvih, ki so opozorili na sodni spor med Novartisom in indijskimi proizvajalci poceni generičnih zdravil. Slednji z njimi oskrbujejo večino dežel v Afriki, kjer si npr. antiretrovirusnih zdravil po zahodni tržni ceni nikoli ne bi mogli privoščiti.

Najboljši del MSF pa so vedno bili in so še njihovi prostovoljci. Zaradi narave dela so že zdavnaj prerasli strogo zdravniški okvir. Odprave so zdaj tako velike in kompleksne, da izvedba zahteva poleg medicinskega osebja tudi vpletenost sposobnih logistikov, administratorjev in finančnih svetovalcev. Vsem so skupni želja pomagati soljudem v stiski ter navdušenost in dobra volja, zaradi katerih se lotijo vsega in ni nič nemogoče. Nekateri se MSF priključijo samo za odpravo ali dve, nekateri, predvsem anesteziologi in kirurgi, kombinirajo enomesečne odprave s svojo redno službo, nekateri pa so v MSF zgradili kariero. MSF prostovoljcem zagotavlja zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, v času odprave dobivajo žepnino in plačano bivanje in hrano, plačane dobijo tudi stroške potovanja na odpravo in tudi morebitne obiske doma v primeru nujnih stanj. Hkrati pa MSF za svoje prostovoljce izvaja tudi izobraževalne programe, predvsem s področja javnega zdravstva, epidemiologije, infektivnih in tropskih bolezni ter menedžmenta.

Tipična kirurška odprava, v kakršni sem kot anesteziologinja sodelovala tudi sama, je sestavljena iz enega ali dveh kirurgov, enega ali

Bolniki na moškem oddelku bolnice Zdravnikov brez meja v Port Harcourtu, južna Nigerija

dveh anesteziologov, inštrumentarke ter nezdravniškega osebja. Tujcev je navadno od pet do deset, odvisno od velikosti in kompleksnosti odprave, navadno prihajajo iz vseh koncev sveta, od ZDA do Japonske. Veliko večino osebja v odpravi pa vedno sestavljajo domačini, ki jih MSF zaposli. V kirurškem programu so to inštrumentarke, oddelčne sestre, tudi zdravniki, strežnice, kuharji, vozniki avtomobilov, inženirji. Tujci navadno poleg rednega dela prevzamejo tudi izobraževanje domačinov. Tako je bila ena od mojih nalog učenje oskrbe dihalne poti in nadgrajevanje znanja domačega anesteziološkega tehnika, ki je nekatere manjše posege opravljal samostojno.

Oprema, ki nam je bila na voljo na moji odpravi v južni Nigeriji, je bila osnovna, vendar dobra. MSF dosledno zagovarja stališče, da tudi revni prebivalci tretjega sveta zaslužijo najboljšo možno zdravstveno oskrbo. Tako smo imeli v obeh operacijskih dvoranah hlapilnik za inhalacijski anestetik, več intravenskih anestetikov, analgetikov in mišičnih relaksansov, Draegerjev monitor, v večji operacijski dvorani pa celo anestezijski aparat z ventilatorjem, ki je bil sicer zelo osnoven, vendar je zadovoljivo opravljal svojo funkcijo. Če je bilo le možno, smo posege

Prebuevalnica z nekaj prijaznimi nigerijskimi medicinskimi sestrami

opravljali v regionalni anesteziji, ki je bila v danih okoliščinah predvsem varnejša kot splošna anestezija. V ekipi smo imeli splošnega kirurga, ki je oskrboval poškodbe mehkih tkiv, prsnega koša in abdomna, ter ortopeda, ki je izvajal tako notranjo kot zunanjo fiksacijo zlomov. Higiena v operacijskih prostorih je bila zelo dobra in strogo nadzorovana, kar je bil pogoj za izvajanje notranje fiksacije zlomov. Bolnike smo po operaciji premestili v prebuevalnico, ki je hkrati služila tudi kot enota intenzivne nege, če je bil bolnik nestabilen. Naša bolnišnica je imeli tudi svojo krvno banko, ki jo je vodil zelo sposoben nigerijski laboratorijski tehnik. Večino krvi, ki smo jo shranjevali kot polno kri, smo dobili od svojcev poškodovancev. Vso kri smo testirali na viruse hepatitisa in HIV. Od laboratorijskih preiskav smo imeli na voljo določanje hemo-

Bolnica Zdravnikov brez meja v Port Harcourtu, južna Nigerija

globina iz prsta, določanje glukoze iz prsta in hitri test za malarijo, ki je v teh krajih endemična.

MSF-odprava v južni Nigeriji poteka že tretje leto, postavili pa so jo predvsem zaradi pogostih oboroženih konfliktov v delti reke Niger. Naš namen je bil akutna oskrba poškodb, veliko jih je bilo tudi posledic prometnih nesreč. Zdravstvena oskrba je brezplačna in s tem dostopna predvsem revnim ljudem, ki bi drugače edino zdravljenje dobili od vaškega zdravilca oziroma vrača. Državne nigerijske bolnišnice niso slabe, vendar so samoplačniške. Poškodbe, ki smo jih oskrbovali, so bile večinoma srednje hude, saj hudi poškodovanci večinoma ne uspejo pravočasno priti iz kraja nesreče ali oboroženega spopada do bolnišnice. Večina poškodovancev je bila mlajših od 40 let in moškega spola, kar nekaj je bilo otrok, tudi mlajših od enega leta. Kar nekajkrat med mojim osemtedenskim bivanjem v odpravi smo morali obravnavati masovno število poškodovancev (10 in več). Na dan smo povprečno opravili od pet do osem operacij v dveh operacijskih dvoranah, urgentne operacije pa smo izvajali kadarkoli je bilo pač potrebno. V sklopu bolnišnice smo imeli tudi fizioterapijo in rehabilitacijo ter psihologinjo, katere naloga je bila predvsem psihična rehabilitacija žrtev nasilja.

Kirurške odprave MSF pomenijo velik strokovni in humanitarni izziv. Zaradi kratkotrajnega bivanja v odpravi so primerne tudi za tiste prostovoljce, ki ne morejo za šest mesecev ali več zapustiti doma. Zlasti kirurgi in anesteziologi so v MSF zelo iskani in dobrodošli. Podrobnejše informacije o MSF in tudi o tem, kako bi lahko kot posamezniki sodelovali in pomagali, je najti na spletnem naslovu www.msf.org. ■

Na (severo)zahodu nič novega? ... Buli pred domačimi vrati

Matej Andoljšek

Gorenjski regijski odbor:

Matej Andoljšek, dr. med., specialist splošne kirurgije, SB Jesenice, predsednik; Branko Brinšek, dr. med., specialist psihiatrije, PB Begunje, član; Smiljan Mubi, dr. med., specialist splošne medicine, ZD Jesenice, član.

Poslanci:

Eva Černe, dr. med., specializantka anesteziologije, SB Jesenice; Marija Jenko Burgar, dr. med., specialistka splošne medicine, ZD Kranj; Mateja Rotar, dr. dent. med., zasebnica s koncesijo, Cerklje na Gorenjskem; asist. mag. Franc Šifrer, dr. med., specialist interne medicine, Bolnišnica Golnik.

Novembra 2006 je na naslov regijskih odborov Zdravniške zbornice prišlo prijazno pismo glavnega in odgovornega urednika Izide prof. Gadžijeva, v katerem smo bili naprošeni, da predstavimo delo regijskih odborov. Po priloženem vrstnem redu naj bi niz prispevkov zaključila gorenjska regija. Odlično izhodišče, ni kaj! Bomo videli, kako bodo delo opravili drugi, si ob takem izhodišču misli marsikdo. Ko pa si postavljen pred samo nalogo, je slednja mogoče zaradi tega še nekoliko težja.

Kaj napisati z gorenjskega zornega kota? Najprej preletimo, o čem so pisali drugi:

- za večjo prepoznavnost Zbornice v regiji,
- uvajanje zasebnitva na deželi,
- nov operacijski blok,
- od učne bolnišnice preko medicinske fakultete do kliničnega centra,
- kadrovske zadrege niso zavrle dela,
- predlogi za izboljšanje položaja zdravnikov v osnovnem zdravstvu,
- problemi ostajajo nerešeni,
- odbor prizadeven na področju specializacij,
- zdravnik potrebuje čas za bolnika in ne obratno,
- poročilo o delu regijskega odbora,
- stanovske teme morajo najti pot na seje skupščine,
- delo regijskega odbora,
- razmišljanja in dileme.

Ko preletimo navedene naslove, v njih najdemo vse tisto, s čimer smo se ukvarjali tudi v gorenjskem regijskem odboru tako v četrtem kot tudi v preteklih treh sklicih. Torej, če parafraziramo še en naslov - **Na (severo)zahodu nič novega**. Kljub temu pogledimo, kaj prinaša **buli**

Matej Andoljšek, dr. med.

pred domačimi vrati.

V zadnjem času se v politiki in posledično v medijih poudarja razbijanje zdravstvenega sistema v državi, za kar naj bi bilo odgovorno stihijsko podeljevanje koncesij. Ko prebiraš take izjave, se kot član regijskega odbora, ki podaja mnenja k podelitvam koncesij, čutiš sokrivega za vse težave na področju zdravstvenega varstva v severozahodnem kotu države, mogoče še nekoliko širše. Ko pa natančno pregledaš dokumentacijo o podeljenih koncesijah in o dejanskem stanju, ti nekoliko odleže. V sklicu, ki se izteka, smo podali mnenje v 34 primerih, kar v primerjavi z leti od 1993 do 1995, ko je bilo

podano mnenje v 59 primerih, res ni visoka številka. V dveh vmesnih mandatih je bilo podanih 17 in 27 mnenj. Velika večina vlog je bila s področij dentalne medicine.

Sicer je sistem zdravstvenega varstva na Gorenjskem precej razbit že kar nekaj časa. Imamo štiri bolnišnice, med katerimi je ena splošna (Jesenice), tri pa so specialne (Golnik – pljučne bolezni, Begunje – psihiatrija, Kranj – ginekologija in porodništvo). Za nameček imamo še en diagnostični center (Bled). Kljub temu v regiji niso zastopane nekatere stroke, ki nedvomno sodijo na sekundarno raven zdravstvenega varstva (urologija, žilna kirurgija ...). Še vedno imamo eno osnovno zdravstvo, razdeljeno v pet ali šest zdravstvenih domov z več zdravstvenimi postajami in nekaj zasebniki, ki so dokaj neenakomerno porazdeljeni po regiji. Bolj enakomerno so porazdeljeni zobozdravniki zasebniki. Imamo dve predbolnišnični enoti (Kranj, Jesenice), ki sta organizacijsko del zdravstvenih domov in ne bolnišnic, kot bi pričakovali glede na njuno ime in nalogo.

Tako razdrobljen sistem zdravstvenega varstva seveda le težko dohaja naraščajoče zahteve zavarovancev. Poseben problem regije je povečan obseg dela zaradi vse večjega števila turistov. V gorenjskih turističnih krajih se namreč število ljudi konec tedna in v obeh sezonah (zimski in letni) poveča tudi za nekajkrat. Tako ob nekaterih koncih tedna, praznikih in počitnicah ali množičnih prireditvah v zdravstvenih domovih in bolnišnicah včasih zavladava pravo obsedno stanje. Organizacija zdravstvene

službe v regiji temu praviloma ne sledi, še manj ima za povečane potrebe razumevanje plačnik – zavarovalnica. V vodilnih turističnih centrih, ki se zgledujejo po centrih onstran pravkar »ukinjene« meje, na ta problem opozarjajo že leta. Ker pravega odziva ni bilo, so nekatere občine ob pomoči turističnih podjetij začele s sofinanciranjem dežurne službe v najbolj izpostavljenih zdravstvenih postajah. Zaradi pomanjkanja domačih zdravnikov lahko ta služba trenutno deluje le ob pomoči gostujočih zdravnikov. Smo pa še zelo daleč od tega, da bi ti zdravniki imeli na razpolago diagnostične možnosti, ki so pri sosedih običajne (rentgen, ultrazvok, laboratorij ...), zato se večina poškodovancev in bolnikov na koncu znajde v bolnišnici. Na razumevanje potreb najbolj obremenjene splošne »bolnišnice na koncu mesta« in obeh predbolnišničnih enot še potrpežljivo čakamo. Bojimo se, da so kljub pregovorni gorenjski varčnosti kadrovske in finančne rezerve precej izčrpane. Vsekakor bi država, ki na Brdu pri Kranju predseduje Evropski uniji, lahko imela posluh za pomoč pri gradnji urgentnega centra.

Dobra in racionalna organizacija je temelj vsake zdravstvene službe. Regijski odbor Zbornice nanjo ne more vplivati, za to tudi ni poklican. Ima pa pomembno vlogo pri kadrovanju oziroma pri specializacijah zdravnikov. To je bilo tudi področje, s katerim smo se člani odbora v iztekajočem se mandatu največ ukvarjali.

Že ob nastajanju danes veljavnega sistema specializacij smo člani gorenjskega regijskega odbora opozarjali na možne zaplete, ki jih prinaša sistem. Na žalost je bila večina naših opozoril takrat preslišana ali zavrnjena. Predvsem nas je in nas še vedno moti, da sistem ni prilagojen potrebam države kot celote, ampak se je prilagajal potrebam velikih slovenskih bolnišnic, v prvi vrsti Kliničnega centra Ljubljana. Prevelika drobitev specializacij v niti dvomilijonski državi res ni smiselna, ker z njo, če ne drugega, omejujemo kroženje zdravnikov specialistov, kot ga poznajo v Evropi. Na Gorenjskem zagovarjamo manjše število temeljnih specializacij, ki se kasneje nadgrajujejo z izobraževanjem ob delu. Predlagamo, da tehtno razmislimo tudi o dolžini specializacij in dolžino prilagodimo našim potrebam. Nekaj maneverskega prostora imamo že v

obstojećem sistemu (skrajšanje na predlog glavnega mentorja) kot tudi v direktivah Evropske unije. O morebitnem skrajševanju specializacij seveda lahko odloča le stroka; odklanjamo skrajševanje z direktivo politike. Podpiramo tudi prerazporeditev kroženja specializantov, tako da večino specializacije opravijo v regionalnih ustanovah in da se na klinikah izurijo samo za tiste naloge in posege, za katere v regionalnih bolnišnicah ni pogojev. Na ta način lahko izobrazimo zadostno število dobrih zdravnikov specialistov, ki bodo v doglednem času prevzeli težo z naših ramen. Nujne spremembe sistema naj v sodelovanju z glavnimi mentorji pripravijo koordinatorji specializacij (kirurgi so že na pripravi!). Da pa se bo slišal tudi glas »prizadetih«, člani gorenjskega regijskega odbora predlagamo, da v naslednjem sklicu zagotovimo sorazmerno zastopanost specializantov v skupščini Zdravniške zbornice.

In kaj člani gorenjskega regijskega odbora v veljavnem sistemu specializacij najbolj pogrešamo? Najbolj nas moti, da v Sloveniji še vedno ni javno določene mreže zdravniških mest. Ob tem dejstvu se lahko vprašamo, na podlagi česa smo v zadnjem in prejšnjih sklicih odobrvali specializacije in podajali mnenja k podelitvi koncesij. Naj za naslednji sklic velja, brez mreže nič. Drugo, kar nas moti, je dejstvo, da v naši regiji nimamo imenovanih glavnih mentorjev za nekatere stroke. Razlogov za to ne poznamo. Ker pa želimo, da je glavni mentor specializanta praviloma iz regije, za katero le-ta kandidira, vabimo kolege, ki imajo pogoje, voljo in energijo za to odgovorno vlogo, da kandidirajo zanjo.

Regionalizacija dela Zbornice je bila ena od glavnih nalog, ki smo si jih zadali. Koliko smo v tem uspeli, naj sodijo člani. Razmislimo pa o tem, kako z regionalizacijo dela Zbornice le-to čim bolj približati članom, kako zabrisati meje med zaposlenimi v javnih ustanovah in zasebniki, kot tudi meje med zdravniki in zobozdravniki. Da ne bomo strnili vrst le ob dogodkih, kot je bilo neurje s poplavo v Železnikih septembra lani. Mimogrede, posledice še niso odpravljene, zato je pomoč še vedno dobrodošla.

Plošček se seli v nevtralnino tretjino...

Volitve 2008

Spoštovana zdravnica, članica Zdravniške zbornice Slovenije
Spoštovani zdravnik, član Zdravniške zbornice Slovenije

V skladu z razpisom bodo 13. maja 2008 potekale volitve predsednika Zdravniške zbornice Slovenije in poslancev skupščine Zdravniške zbornice Slovenije. Volili boste lahko v svoji volilni enoti, kamor boste razporejeni v skladu z akti Zbornice.

V skladu z določili Poslovnika o delu skupščine in izvršilnega odbora Zdravniške zbornice Slovenije vas obveščamo, da bosta dokončni seznam volilnih enot in razporeditev poslanskih sedežev po sprejemu na seji izvršilnega odbora objavljena na spletni strani Zbornice ter v aprilski številki glasila Isis.

Komisija za volitve in imenovanja
Mojca Jereb Kosi, dr. med., predsednica, l. r.

Zapisnik 20. seje izvršilnega odbora Zdravniške zbornice Slovenije, ki je potekala 20. decembra 2007

Prisotni člani izvršilnega odbora: prim. asist. dr. Mateja Bulc, dr. med., prim. Jože Ferk, dr. med., prof. dr. Matija Horvat, dr. med., Mirjam Kovačič Čadež, dr. dent. med., prof. dr. Vladislav Pegan, dr. med., Žarko Pinter, dr. med.

Prisotni vabljeni: Elizabeta Bobnar Najžer, prof., Brane Dobnikar, univ. dipl. prav., asist. Vojko Kanič, dr. med., Diana Terlevič Dabič, dr. dent. med.

Vladislav Pegan je pozdravil prisotne ter predlagal v sprejem naslednji dnevni red.

Sklep št. 275/20/2007:

1. **Potrditev zapisnika 19. seje izvršilnega odbora z dne 6. decembra 2007 in poročilo o izvršitvi sklepov**
2. **Sprejemanje novega statuta Zbornice in poslovnika o delu skupščine, izvršilnega odbora in njenih organov**
3. **Potrditev seznama glavnih mentorjev za leto 2008**
4. **Razpis specializacij za področja dentalne medicine za leto 2008 in potrditev seznama glavnih mentorjev**
5. **Razno**
Sklep je bil soglasno sprejet.

K 1. točki dnevnega reda: Potrditev zapisnika 19. seje izvršilnega odbora z dne 6. decembra 2007 in poročilo o izvršitvi sklepov.

Brane Dobnikar je podal poročilo o izvršitvi sklepov.

Sklep št. 276/20/2007:

Izvršilni odbor je potrdil zapisnik 19. seje izvršilnega odbora z dne 6. decembra 2007.

Sklep je bil soglasno sprejet.

K 2. točki dnevnega reda: Sprejemanje novega statuta Zbornice in poslovnika o delu skupščine, izvršilnega odbora in njenih organov

Vladislav Pegan je povedal, da je član izvršilnega odbora podal pripombe na vodenje postopka sprejemanja amandmajev in aktov Zbornice. Pojasnil je, da gre za vprašanje, ali je bil postopek sprejemanja statuta, poslovnika in amandmajev legitimen zaradi določenih proceduralnih nedoslednosti in ali je potrebno, da se celoten postopek ponovi. Glede podanih pripomb je potekala seja, na kateri so bili prisotni tudi pravniki in predstavniki zobozdravstva. Izpostavljena vprašanja so bila naslednja: korespondenčno glasovanje o sprejetju amandmajev je bilo izvedeno brez veljavnega zapisnika skupščine, rok za vračanje pri obeh glasovanjih ni bil v skladu z obstoječimi akti, na skupščini sprejeto korespondenčno glasovanje o ustno izrečenih amandmajih je potekalo anonimno - anonimnega glasovanja skupščina ni sprejela, na skupščini ni bila predlagana in sprejeta volilna komisija; tako je vprašanje, kdo je sprejel in pregledal vse volilne lističe, pri rezultatih prvega glasovanja so navedeni samo volilni lističi za in proti, niso pa navedeni vzdržani ali nepravilno izpolnjeni glasovalni lističi, kar bi lahko vplivalo na rezultat glasovanja. Ker so bili lističi poslani anonimno, ni možno preveriti, kdo

je glasoval. Anonimno glasovanje ni bilo predlagano in ni bilo sprejeto, nekaj dni zatem se je vse ponovilo s korespondenčnim glasovanjem za sprejetje statuta. Korespondenčno sprejemanje statuta na skupščini ni bilo eksplicitno izglasovano, ampak v paketu z amandmaji. Pravna služba se je s pripombami strinjala, vendar se nobena ne nanaša na vsebinsko plat, oba akta in amandmaji pa so bili sprejeti z večino glasov. Predlagal je, da se postopek na tokratni seji izvršilnega odbora legitimira, saj je bilo kljub proceduralnim nedoslednostim večinsko mnenje pozitivno.

Žarko Pinter je predlagal, da izvršilni odbor zavzame stališče o poteku sprejemanja aktov oziroma da to stori skupščinski svet, ki lahko odloča o pravilnosti oziroma nepravilnosti postopka. Predlagal je, da se glasovnice še enkrat preverijo, saj gre za glasovanje o temeljnih aktih Zbornice; tudi v starih aktih, ki so veljavni, je zapisano, da korespondenčni način glasovanja o statutu ni dovoljen. Glede na to, da se je s pripombami strinjala tudi pravna služba Zbornice, je prosil za pojasnilo.

Jože Ferk je povedal, da je najpomembnejša pravna razlaga, katere bi se morali držati. Vprašal je, ali pravno-formalno postopek drži ali ne, če ne, ga je treba ponoviti.

Brane Dobnikar je odgovoril, da je bil zapisnik skupščine pripravljen v enem tednu od seje skupščine, vendar overjen šele kasneje. Glede roka za vračanje glasovnic, ki ni bil v skladu z obstoječimi akti, je pojasnil, da je poteklo od prvega glasovanja neto deset dni vključno s pošiljanjem gradiva (v »prekratku« roku je še vedno prišlo dovolj glasovnic ZA). Omenil je, da se je na ta način, po istem postopku glasovalo o pravilnikih tudi v preteklih letih.

Vojko Kanič je povedal, da se je ravno zaradi morebitnih očitkov najprej posebej glasovalo o amandmajih.

Jože Ferk je vprašal, ali je možna pritožba na postopek ter kakšne so posledice.

Brane Dobnikar je odgovoril, da je možna pritožba na upravno sodišče, rezultat je razveljavitev postopka. Glede navedbe vzdržanih glasov je povedal, da se o aktih glasuje le za ali proti, obstaja pa možnost, da se vrne prazna glasovnica oziroma obstaja možnost neglasovanja. Poslanci so na korespondenčnem glasovanju z večino sprejeli sklep, ki se glasi: »Skupščina Zdravniške zbornice Slovenije sklene, da se o statutu ZZS in poslovniku o delu skupščine, izvršilnega odbora in njenih organov odloča z združitvijo faz in sprejema po hitrem postopku. Glasovanje se opravi na korespondenčni način.« Glede glasovanja na skupščini o korespondenčnem glasovanju je bil sprejet sklep, kot je zapisan v zapisniku skupščine: »O podanih amandmajih bodo poslanci skupščine glasovali na korespondenčni seji in sprejemali statut ter poslovnik po skrajšanem postopku.«

Žarko Pinter je povedal, da sklep skupščine ni jasan, tudi ne piše, da se bosta statut in poslovnik sprejemala na korespondenčni način, zato se sklep lahko razume na dva načina. Nihče od poslancev tudi ni imel pred seboj zapisnika skupščine, ko je glasoval o amandmajih, statutu in poslovniku, na katerega bi lahko podali tudi pripombe, rok za podajo pripomb na zapisnik je štirinajst dni.

Vojko Kanič je povedal, da je kljub temu, da zapisnika še ni bilo,

prišlo veliko število glasovnic, prav tako ni bilo kasnejših pripomb na zapisnik. Ker gre tudi za večjo avtonomnost zobozdravstva, bi bilo škoda, da se zaradi procedure zadeva zavrže. Predlagal je, da se na naslednji seji skupščini poslancev predstavi problem.

Vladislav Pegan je omenil, da je absolutna večina poslancev glasovala za sprejetje aktov. Razveljavitev glasovanja o aktih ZZS bi zato pomenila tudi izraz nezaupnice volji poslancev.

Jože Ferk je vprašal, ali ima izvršilni odbor kakršno koli pristojnost za razveljavitev glasovanja.

Vojko Kanič je povedal, da gre le za operativno telo, odloča pa lahko le skupščina.

Vladislav Pegan je predlagal, da izvršilni odbor prevzame odgovornost ter sprejme odločitev o legitimiziranju opravljenega postopka glasovanja.

Matija Horvat je pojasnil, da bi bilo v primeru suma na manipulacijo s postopkom glasovanja glasovanje vprašljivo. Ker pa ni bilo izražene nobene tozadevnega suma, predlaga, da se rezultati glasovanja v celoti sprejmejo.

Diana Terlević Dabić je povedala, da je bilo vloženega veliko dela v pripravo aktov, statut naj bi izboljšal ne samo delo Zbornice, ampak tudi samostojnost zobozdravnikov, in v primeru nesprejetja aktov bi med zobozdravniškim članstvom zavladovalo veliko nezadovoljstvo. Prav tako bi nesprejetje aktov pomenilo premik sprejemanja aktov za en mandat.

Mateja Bulc je povedala, da se ne sme pozabiti na cilj, to je dokončanje postopka, ki naj bi izboljšal veliko stvari v zdravništvu. Če se je zgodila proceduralna napaka, je nanjo treba opozoriti, vendar cilj ne sme biti pozabljen.

Vladislav Pegan je predlagal glasovanje o naslednjem sklepu.

Sklep št. 277/20/2007:

Izvršilni odbor sprejme postopek sprejemanje novega statuta Zbornice in poslovnika o delu skupščine, izvršilnega odbora in njenih organov tak, kakršen je bil, kljub storjenim proceduralnim nedoslednostim. Statut se posreduje Vladi RS.

Sklep je bil sprejet z enim vzdržanim glasom.

K 3. točki dnevnega reda: Potrditev seznama glavnih mentorjev za leto 2008

Matija Horvat je pojasnil, da je Komisija za specializacije skupaj s svojimi strokovnimi sodelavci pripravila seznam glavnih mentorjev za medicinske specializacije za leto 2008. V seznam glavnih mentorjev se vpiše vse predlagane glavne mentorje za prihodnje obdobje in tudi tiste, ki so sicer še vedno mentorji specializantom, vendar se bodo predvidoma v bližnji prihodnosti upokojili oziroma so nekateri celo že upokojeni. Ti mentorji bodo ostali na seznamu, dokler bodo imeli aktivne specializante, novih specializantov pa se jim ne bo več določalo. Pričakovana upokojitev glavnih mentorjev je izračunana na podlagi predpostavke, da moški izpolnijo pogoje za upokojitev pri 63 letih in ženske pri 61 letih. Ob postopku imenovanja glavnih mentorjev za leto 2008 je Zbornica zbrala vse predloge pooblaščenih izvajalcev, ki so jih ti posredovali na Zbornico tekom leta 2007 do vključno 18. decembra 2007.

Vladislav Pegan je vprašal, ali je svet za izobraževanje razpravljal o predlogu Slovenija-Transplanta.

Matija Horvat je odgovoril, da je svet za izobraževanje o predlogu razpravljal ter podal negativni odgovor, saj specializacija iz transplancije v Sloveniji ne obstaja.

Vojko Kanič je omenil, da v SB Maribor ni mentorja iz hematologije. V imenovanje je predlagal Marjano Glazer, dr. med.

Matija Horvat je predlagal, da se vloga naslovi na svet za izob-

raževanje.

Sklep št. 278/19/2007:

Izvršilni odbor potrди predlagane glavne mentorje za leto 2008 skladno s priloženim seznamom.

Sklep je bil soglasno sprejet.

K 4. točki dnevnega reda: Razpis specializacij za področja dentalne medicine za leto 2008 in potrditev seznama glavnih mentorjev

Mirjam Kovačič Čadež je povedala, da je prvi javni razpis za specialistična področja dentalne medicine za potrebe javne zdravstvene mreže pripravljen na podlagi sporočenih potreb po novih specialistih s strani izvajalcev v javni zdravstveni mreži, prostih specializantskih delovnih mest in števila specializantov, ki že specializirajo. Sporočene potrebe so pregledali koordinatorji posameznih specializacij in predlagali razpis za regije, kjer so potrebe največje. Razpis bo objavljen predvidoma v mesecu marcu 2008. Skupno število razpisanih specializacij za potrebe javne zdravstvene mreže je 10. Hkrati je predlagan tudi razpis za posamezna specialistična področja z znanim plačnikom za vsa specialistična področja dentalne medicine, ki veljajo v Republiki Sloveniji. Specializacije bodo odobrene za specialistična področja glede na razpoložljivost prostih specializantskih delovnih mest pri pooblaščenih izvajalcih, v skladu s predvideno dinamiko zapolnjevanja teh mest za potrebe javne zdravstvene mreže.

Sklep št. 280/20/2007:

Izvršilni odbor potrди razpisno besedilo in podatke za razpis specializacij za specialistična področja dentalne medicine v letu 2008.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Mirjam Kovačič Čadež je pojasnila, da je v skladu s Pravilnikom o vrstah, vsebini in poteku specializacij zdravnikov Zbornica pripravila seznam glavnih mentorjev za specializacije s področja dentalne medicine za leto 2008. S strani koordinatorjev sta bila prejeta dva nova predloga za imenovanje glavnih mentorjev, mentorji, ki so se letos upokojili, pa na seznamu za leto 2008 niso vpisani.

Sklep št. 281/19/2007:

Izvršilni odbor potrди seznam glavnih mentorjev za specialistična področja dentalne medicine v letu 2008.

Sklep je bil soglasno sprejet.

K 5. točki dnevnega reda: Razno

- nova vrednost točke zdravniške tarife

Brane Dobnikar je pojasnil, da se vrednost točk spreminja glede na rast cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji, ki jo ugotavlja Statistični urad republike Slovenije. Vrednost točke se spremeni v primeru, da se rast življenjskih potrebščin v času od zadnjega zvišanja spremeni za več kot pet odstotkov.

Sklep št. 282/20/2007:

Na podlagi 6. člena Pravilnika o zdravniški tarifi (Uradni list RS, št. 54/95, 55/96, 57/98, 78/99, 39/00, 8/01, 82/01, 43/02, 21/03, 60/04 in 69/06) je izvršilni odbor Zdravniške zbornice Slovenije na svoji seji dne 20. novembra 2007 sprejel naslednji sklep o spremembi vrednosti točke zdravniške tarife

1. Ugotovi se, da je rast cen življenjskih potrebščin od zadnjega zvišanja vrednosti točke znašala več kot pet odstotkov.
2. Vrednost točke zdravniške tarife iz 6. člena Pravilnika o zdravniški tarifi se spremeni tako, da znaša 0,63 EUR.
3. Sklep stopi v veljavo z dnem sprejema, uporabljati pa se začne

osmi dan od dne objave v Uradnem listu RS.

Sklep je bil soglasno sprejet.

- javni poziv za ohranitev in dvig kakovosti v slovenskem zobozdravstvu

Vladislav Pegan je povedal, da gre za izjavo za javnost, ki so jo pripravili zobozdravniki, podpisnik izjave naj bi bilo poleg Zbornice tudi Slovensko zdravniško društvo.

Elizabeta Bobnar Najžer je predstavila izjavo.

Sklep št. 282/20/2007:

Izvršilni odbor je potrdil javni poziv za ohranitev in dvig kakovosti v slovenskem zobozdravstvu.

Sklep je bil soglasno sprejet.

Zapisala: Katja Martinc

Opomba uredništva: Zapisnik je objavljen v skladu z določili zakona, ki ureja varovanje osebnih podatkov.

Seznam glavnih mentorjev za medicinske specializacije v letu 2008

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje abdominalne kirurgije		
Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. mag. Igor Černi, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
2	prim. asist. mag. Bogdan Fludernik, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
3	Diana Gvardijančič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za abdominalno kirurgijo
4	doc. dr. Franc Jelenc, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za abdominalno kirurgijo
5	izr. prof. dr. Alojz Pleskovič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za abdominalno kirurgijo
6	izr. prof. dr. Mirko Omejc, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za abdominalno kirurgijo
7	prim. Dragoje Stanislavjevič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za abdominalno kirurgijo
8	prim. Miran Koželj, dr. med.	UKC Maribor
9	prim. asist. Stojan Potrč, dr. med.	UKC Maribor
Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje anesteziologije, reanimatologije in perioperativne intenzivne medicine		
Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. Minca Voje, dr. med.	Onkološki inštitut
2	asist. mag. Ksenija Mahkovic Hergouth, dr. med.	Onkološki inštitut
3	prim. Slavica Lahajnar, dr. med.	Onkološki inštitut
4	Darko Paškvan, dr. med.	Ortopedska bolnišnica Valdoltra
5	Jelka Pirc, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
6	Konrad Kuštrin, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
7	Maja Golmajer, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
8	Milena Kotnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
9	Rajko Kandare, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
10	Slavomir Milovanović, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
11	prim. Majda Šarman, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj

12	Damjan Polh, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
13	mag. Nadežda Tokić Crnić, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
14	Martina Zupančič, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
15	Judita Mandelc Kunčič, dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice
16	Daniel Grabar, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
17	Nikolaj Szepessy, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
18	Janda Špiler, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
19	Silva Ostojic Kapš, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
20	Jasna Uranjek, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
21	mag. Marija Cesar Komar, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
22	Tomaž Uršič, dr. med.	Splošna bolnišnica Trbovlje
23	prim. asist. Slavenka Beljanski Rogan, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
24	asist. Dušan Vlahović, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
25	asist. dr. Neli Vintar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
26	asist. dr. Tomislav Mirković, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
27	asist. mag. Breda Starc, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
28	asist. mag. Neva Požar Lukanović, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
29	doc. dr. Vesna Novak Janković, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
30	izr. prof. dr. Vesna Paver Eržen, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
31	prim. Doroteja Diallo Renko, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
32	prim. Kata Denić, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok

33	prim. Primož Hribar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
34	prim. asist. mag. Adela Stecher, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
35	prim. izr. prof. dr. Boriana Kremžar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
36	prof. dr. Aleksander Manohin, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za anesteziologijo in intenzivno terapijo operativnih strok
37	izr. prof. dr. Mirt Kamenik, dr. med.	UKC Maribor
38	prim. Zoran Zabavnik, dr. med.	UKC Maribor
39	prim. asist. Zvonko Borovšak, dr. med.	UKC Maribor
40	prim. mag. Nevenka Krčevski Škvarč, dr. med.	UKC Maribor
41	prim. mag. Viktorija Rus Vaupot, dr. med.	Velenjsko-koroška regija

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje dermatovenerologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	prim. Boris Kralj, dr. med.	AKD, d.o.o.
2	izr. prof. dr. Igor Bartenjev, dr. med.	Dermatološka laserska kirurgija Bartenjev - Rogl, d.o.o.
3	mag. Alenka Pustinek, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
4	mag. Ana Benedičič, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
5	Silva Šturbej, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
6	asist. dr. Mateja Dolenc Voljč, dr. med.	UKC Ljubljana, Dermatovenerološka klinika
7	izr. prof. dr. Tomaž Lunder, dr. med.	UKC Ljubljana, Dermatovenerološka klinika
8	prim. dr. Marko Potočnik, dr. med., dr. dent. med.	UKC Ljubljana, Dermatovenerološka klinika
9	prim. mag. Božana Podrumac, dr. med.	UKC Ljubljana, Dermatovenerološka klinika
10	prim. doc. dr. Jovan Miljković, dr. med.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje družinske medicine

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Špela Peternej, dr. med.	A S M, d.o.o., Podružnica Železniki
2	Gregor Habjan, dr. med.	AM HABJAN, d.o.o., Podružnica Železniki
3	Andrej Šubic, dr. med.	Ambulanta Šubic, d.o.o.
4	Nadja Šubic, dr. med.	Ambulanta Šubic, d.o.o.
5	Saša Baričević, dr. med.	BARSOS-MC, d.o.o.
6	prim. mag. Anton Gradišek, dr. med.	Dagra, d.o.o.
7	Majda Planinšič, dr. med.	DIVINA MEDICA, d.o.o.
8	Božidar Groboljšek, dr. med.	Groboljšek, d.o.o.
9	Anton Žunter, dr. med.	Lipasan, d.o.o.
10	Darinka Grmek Štrukelj, dr. med.	Ljubljanska regija (osnovno zdravstvo)
11	Irena Grecs, dr. med.	Lorena, d.o.o.
12	Damijan Gazvoda, dr. med.	MEDICINSKI CENTER KRKA, d.o.o.

13	asist. Miran Kolar, dr. med.	MEDIKMIKO, d.o.o.
14	Milena Novak Medič, dr. med.	Medim, d.o.o.
15	Pavel Podlesnik, dr. med.	P&TH, d.o.o.
16	Damjana Pirih, dr. med.	Sinopsis, d.o.o.
17	Primož Rus, dr. med.	Studio R, d.o.o.
18	Nada Hribar, dr. med.	Velenjsko-koroška regija
19	prim. asist. Darinka Klančar, dr. med.	Zasebni zavod eVITA
20	Peter Bossman, dr. med.	Zasebni zdravstveni zavod Bossman Peter
21	Tihomir Pešič, dr. med.	Zasebni zdravstveni zavod Pešič - Izola
22	Liljana Krivec Skrt, dr. med.	Zasebni zdravstveni zavod, Liljana Krivec Skrt, dr. med.
23	Matjaž Lesjak, dr. med.	Zasebnik s koncesijo (Marković Metka)
24	Anica Lončar, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
25	asist. Andrej Kravos, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
26	Bojan Ribič, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
27	Brankica Bilić Petrovič, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
28	Brigita Artiček Mesarec, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
29	Igor Praznik, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
30	Jože Hlačer, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
31	Manica Žerjav, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
32	Marjan Berginc, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
33	Peter Strouhal, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
34	prim. asist. Franc Božiček, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
35	Franc Kokalj, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v dolenski regiji
36	Matjaž Rozenberger, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v dolenski regiji
37	Anda Perdan, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v gorenjski regiji
38	Damijana Pogačnik Peternel, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v gorenjski regiji
39	Dušan Sedej, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v gorenjski regiji
40	Alenka Nadler Žagar, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji (osnovno zdravstvo)
41	Dunja Piršič Koren, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji (osnovno zdravstvo)
42	mag. Dragotin Ahlin, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji (osnovno zdravstvo)
43	prim. asist. mag. Gojimir Žorž, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji (osnovno zdravstvo)
44	Zlatka Kralj, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji (osnovno zdravstvo)
45	Alenka Aleksejev, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji
46	Anton Kolar Sluga, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji
47	Franc Beigot, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji
48	Ksenija Ljubojevič Džaferović, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji
49	Maksimiljan Damjan, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji
50	Marija Rafot Berlot, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji

51	Miran Arbeiter, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji	93	Polona Vobovnik Grobelnik, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
52	Mojca Rebol Zdravec, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji	94	prim. asist. Ksenija Tušek Bunc, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
53	Rosana Žvegljč Dimčič, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji	95	Tomaž Kovač, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
54	Senada Šabović Gomboc, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji	96	Dušan Baraga, dr. med.	ZD dr. Božidarja Lavriča Cerknica
55	Zlatka Pancer, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji	97	asist. Irena Vatovec Progar, dr. med.	ZD dr. Franca Ambrožiča Postojna
56	Zora Bojc, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji	98	Peter Rus, dr. med.	ZD dr. Janeza Oražma Ribnica
57	Karmen Pahor, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v obalno-kraški regiji	99	Nadja Pfajfar Križnič, dr. med.	ZD dr. Julija Polca Kamnik
58	Breda Bavec, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v pomurski regiji	100	Nevenka Šečer Dolenc, dr. med.	ZD dr. Julija Polca Kamnik
59	Ljubica Gašparac, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v pomurski regiji	101	Franc Heber, dr. med.	ZD Dravograd
60	Ana Slapšak Gorinšek, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v posavski regiji	102	Branko Avsec, dr. med.	ZD Gornja Radgona
61	Damjan Obradović, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v posavski regiji	103	Franci Jereb, dr. med.	ZD Idrija
62	Marjetka Blažević, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v posavski regiji	104	asist. Gordana Kalan Živčec, dr. med.	ZD Ilirska Bistrica
63	Nada Cesarec, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v posavski regiji	105	Sonja Lovrič Kiselič, dr. med.	ZD Ilirska Bistrica
64	Ardea Česnik, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v primorski regiji	106	Aleksandra Müllner, dr. med.	ZD Jesenice
65	Damijana Šinigoj, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v primorski regiji	107	prim.izr. prof. dr. Janko Kersnik, dr. med.	ZD Jesenice, ZP Kranjska gora
66	prim. Maja Pavlin Klemenc, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v primorski regiji	108	Ljubica Kolander Bizjak, dr. med.	ZD Koper
67	Branka Skledar, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ptujsko-ormoški regiji	109	Radojka Anderluh, dr. med.	ZD Koper
68	Branko Jerković, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ptujsko-ormoški regiji	110	Ana Teran, dr. med.	ZD Kranj
69	Marta Tetičkovič Ranfl, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ptujsko-ormoški regiji	111	asist. Aleksander Stepanovič, dr. med.	ZD Kranj
70	Karmen Fürst, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v velenjsko-koroški regiji	112	Tatjana Primožič, dr. med.	ZD Kranj
71	Metka Marković, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v velenjsko-koroški regiji	113	Rudolf Ladika, dr. med.	ZD Krško
72	Roman Kralj, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v zasavski regiji	114	Niko Borič, dr. med.	ZD Laško
73	Romana Pintar, dr. med.	Zavod RR Škofja Loka, zasebni zdravstveni zavod	115	mag. Katarina Koveš Novak, dr. med.	ZD Lendava
74	mag. Leopold Zonik, dr. med.	ZD Bled	116	Milojka Juteršek, dr. med.	ZD Litija
75	asist. Rade Iljaž, dr. med.	ZD Brežice	117	prim.izr. prof. dr. Marko Kolšek, dr. med.	ZD Litija
76	Zdenka Marinček, dr. med.	ZD Brežice	118	asist. dr. Antonija Poplas Susič, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota Šentvid
77	Alenka Rak Pintar, dr. med.	ZD Celje	119	Mirjam Zemljak, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Bežigrad
78	Andreja Podbregar Marš, dr. med.	ZD Celje	120	Gordana Jurkovič, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Center
79	prim. Andrej Žmavc, dr. med.	ZD Celje	121	Maja Berčič, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Center
80	prim. asist. Jana Govc Eržen, dr. med.	ZD Celje	122	Primož Štular, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Center
81	Stanko Ošep, dr. med.	ZD Celje	123	Stanka Kralj, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Center
82	Stevan Đorđević, dr. med.	ZD Celje	124	Tamara Fras Stefan, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Center
83	Ljiljana Špec, dr. med.	ZD Črnomelj	125	Vida Tršan, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Center
84	Janez Svöljšak, dr. med.	ZD Domžale	126	Andreja Blaj Sevšek, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Moste Polje
85	asist. Suzana Kert, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	127	Mojca Fatur, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Moste Polje
86	Barbara Kovač Kovačič, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	128	Tadeja Čerin, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Moste Polje
87	Borut Hajnrih, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	129	Aleksandra Mrak, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Šiška
88	Jana Tertinek Klasinc, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	130	Bogdan Vičar, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Šiška
89	Lidija Praper, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	131	mag. Milena Kovač Blaž, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Šiška
90	Majda Kamenik, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	132	prim. asist. dr. Mateja Bulc, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Šiška
91	Majda Masten, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	133	Renata Jakopič Žlahtič, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Šiška
92	Petrina Lobnik Paul, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor	134	Viljema Remic, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Šiška
			135	asist. dr. Danica Rotar Pavlič, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Vič Rudnik
			136	asist. mag. Davorina Petek, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Vič Rudnik
			137	asist. mag. Nena Kopčavar Guček, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Vič Rudnik
			138	Jasna Dekleva, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Vič Rudnik
			139	Marjetka Križaj Čepon, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Vič Rudnik

DELO ZBORNICE

140	Marko Kocijan, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Vič Rudnik
141	Vincenc Logar, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Vič Rudnik
142	Živa Trčič, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Vič Rudnik
143	Darja Modic Likar, dr. med.	ZD Logatec
144	Katarina Turk, dr. med.	ZD Logatec
145	Jelka Premelč, dr. med.	ZD Medvode
146	Nada Prešeren, dr. med.	ZD Medvode
147	prof. dr. Blaž Mlačak, dr. med.	ZD Metlika
148	Ivan Nerat, dr. med.	ZD Murska Sobota
149	Marijan Kiršner, dr. med.	ZD Murska Sobota
150	Nada Šavel Švigelj, dr. med.	ZD Murska Sobota
151	Nada Mijoč Veček, dr. med.	ZD Novo mesto
152	asist. Vlasta Vodopivec Jamšek, dr. med.	ZD osnovno varstvo Nova Gorica
153	Nada Merljak, dr. med.	ZD osnovno varstvo Nova Gorica
154	Robert Reljič, dr. med.	ZD osnovno varstvo Nova Gorica
155	Metka Petek Uhan, dr. med.	ZD Ptuj
156	Ingrid Kus Sotošek, dr. med.	ZD Radeče
157	prim. Marjana Grm, dr. med.	ZD Radovljica
158	Marija Ognjanovič, dr. med.	ZD Ravne na Koroškem
159	Zdenka Koželj Rekanovič, dr. med.	ZD Ravne na Koroškem
160	Elizabeta Nabergoj, dr. med.	ZD Sežana
161	Miran Fakin, dr. med.	ZD Sežana
162	Vlasta Počkaj, dr. med.	ZD Sežana
163	Ljubomir Ilić, dr. med.	ZD Šentjur pri Celju
164	Melita Tasić Ilić, dr. med.	ZD Šentjur pri Celju
165	Janez Čakš, dr. med.	ZD Šmarje pri Jelšah
166	Vera Čakš, dr. med.	ZD Šmarje pri Jelšah
167	Terezija Oven, dr. med.	ZD študentov Univerze v Ljubljani
168	Ljubomira Gabršček Lipužič, dr. med.	ZD Tolmin
169	Monika Mlinar Agrež, dr. med.	ZD Trbovlje
170	asist. dr. Marija Petek Šter, dr. med.	ZD Trebnje
171	Bogomir Humar, dr. med.	ZD Trebnje
172	Stela Munk, dr. med.	ZD Trebnje
173	prim. mag. Iztok Tomazin, dr. med.	ZD Trzič
174	Jože Zupančič, dr. med.	ZD Velenje
175	Pavel Grošelj, dr. med.	ZD Velenje
176	Franc Novak, dr. med.	ZD Zagorje
177	Zoran Žebeljan, dr. med.	Zdravstveni zavod dr. Žebeljan
178	Enisa Demšar, dr. med.	Zdravstveni zavod družinska medicina Nova Gorica
179	Mihael Demšar, dr. med.	Zdravstveni zavod družinska medicina Nova Gorica
180	asist. Dean Klančič, dr. med.	Zdravstveni zavod Revita
181	Lilijana Ločniškar, dr. med.	Zdravstveni zavod Revita

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje fizikalne in rehabilitacijske medicine

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. Hermina Damjan, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo
2	asist. dr. Nika Goljar, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo
3	dr. Metka Prešern Štrukelj, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo
4	izr. prof. dr. Anton Zupan, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo

5	izr. prof. dr. Helena Burger, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo
6	mag. Branka Matoic, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo
7	prim. mag. Rajmond Šavrin, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo
8	prof. dr. Črt Marinček, dr. med., višji svet.	Inštitut RS za rehabilitacijo
9	asist. Lidija Plaskan, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
10	asist. mag. Nataša Kos, dr. med.	UKC Ljubljana, Center za medicinsko rehabilitacijo
11	prim. asist. mag. Breda Jesenšek Papež, dr. med.	UKC Maribor
12	prim. izr. prof. dr. Zmago Turk, dr. med.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje ginekologije in porodništva

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Darko Gregorač, dr. med.	Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj
2	Tihomir Rizner, dr. med.	Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj
3	prof. dr. Marko Lavrič, dr. med.	Gorenjska regija
4	izr. prof. dr. Marjetka Uršič Vrščaj, dr. med.	Onkološki inštitut
5	Marko Vilhar, dr. med.	Primorska regija
6	prim. mag. Zvonko Šoštarič, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
7	prim. Vladimir Weber, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
8	Uršula Salobir Gajšek, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
9	Zoltan Stjepan Mileta, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj
10	Dušan Deisinger, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
11	mag. Boštjan Lovšin, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
12	Drago Sredanovič, dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice
13	Mirjam Gradecki, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
14	Franc Pristovnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
15	prim. asist. mag. Marijan Lužnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
16	prim. asist. Tončka Završnik, dr. med.	UKC Maribor, Klinika za ginekologijo in perinatologijo, Odd. za perinatologijo
17	asist. dr. Tanja Premru Sršen, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
18	doc. dr. Adolf Lukanovič, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
19	doc. dr. Andrej Vogler, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
20	doc. dr. Bojana Pinter, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
21	doc. dr. Borut Kobal, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
22	doc. dr. Branko Zorn, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
23	doc. dr. Martina Ribič Pucelj, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
24	doc. dr. Matija Barbič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika

25	doc. dr. Nataša Tul Mandić, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
26	izr. prof. dr. Eda Vrtačnik Bokal, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
27	izr. prof. dr. Ksenija Geršak, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
28	izr. prof. dr. Živa Novak Antolič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
29	prim. dr. Vasilij Matko Cerar, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
30	prof. dr. Helena Meden Vrtovec, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
31	prof. dr. Stelio Rakar, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
32	prof. dr. Tomaž Tomaževič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
33	prim. Tanja Blejec, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika, KO za perinatologijo
34	doc. dr. Milan Reljič, dr. med.	UKC Maribor
35	izr. prof. dr. Igor But, dr. med.	UKC Maribor
36	izr. prof. dr. Iztok Takač, dr. med., svet.	UKC Maribor
37	prim. asist. mag. Ksenija Ogrizek Pelkič, dr. med.	UKC Maribor
38	prim. izr. prof. dr. Borut Gorišek, dr. med., višji svet.	UKC Maribor
39	prim. prof. dr. Veljko Vlaisavljevič, dr. med., višji svet.	UKC Maribor
40	Miroslav Laktič, dr. med.	ZD Brežice
41	Danilo Maurič, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
42	Martina Marija Bučar, dr. med.	ZD Novo mesto
43	mag. Frenk Kristofelc, dr. med.	ZD Ravne na Koroskem
44	Marija Ocvirk, dr. med.	Zdravilišče Dobrna

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje hematologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	doc. dr. Irena Preložnik Zupan, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika med.
2	dr. Samo Zver, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za hematologijo

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje infektologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	prim. izr. prof. dr. Gorazd Lešničar, dr. med., svet.	Splošna bolnišnica Celje
2	doc. dr. Matjaž Jereb, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
3	izr. prof. dr. Bojana Beović, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
4	izr. prof. dr. Janez Tomažič, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
5	prim. doc. dr. Ludvik Vidmar, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
6	prim. doc. dr. Vera Maraspin Čarman, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja

7	prim. izr. prof. dr. Stanka Lotrič Furlan, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
8	prof. dr. Franc Strle, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
9	Zvonko Baklan, dr. med.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje interne medicine

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	izr. prof. dr. Bojan Tepeš, dr. med.	ABAKUS MEDICO, d.o.o., Diagnostični center Rogaška
2	asist. Nisera Bajrović, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
3	asist. Renato Eržen, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
4	asist. Robert Marčun, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
5	asist. mag. Franc Šifrer, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
6	doc. dr. Mitja Lainščak, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
7	Igor Drinovec, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
8	Marjan Kristanc, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
9	mag. Andrej Bručan, dr. med.	Državni zbor
10	prim. Jožica Červek, dr. med.	Ljubljanska regija (bolnišnice)
11	Alenka Forte, dr. med.	MEDICINSKI CENTER HELIKS, d.o.o.
12	Martin Šinigoj, dr. med.	Medicinski center Šinigoj
13	Nataša Fikfak, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
14	prim. asist. dr. Matjaž Klemenc, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
15	Andrej Drozg, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
16	asist. dr. Roman Parežnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
17	Matej Marinšek, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
18	Mateja Grat, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
19	Mojca Bervar, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
20	prim. Frančiška Škrabl Močnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
21	prim. asist. mag. Ivan Žuran, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
22	prim. doc. dr. Gorazd Voga, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
23	Rafael Skale, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
24	asist. dr. Mitja Letonja, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj
25	Danica Blanuša, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj
26	Jani DERNIČ, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
27	Nataša Černič Šuligoj, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
28	Stojan Kariž, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
29	Igor Rus, dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice
30	Marija Mulej, dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice
31	asist. Vlasta Petric, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
32	asist. mag. Maja Šeruga, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
33	Rudolf Mikolič, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota

34	Štefan Horvat, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
35	Marija Čeh, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
36	Polonca Golob Kosmina, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
37	prim. Rafael Kapš, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
38	asist. Bojan Vujkovic, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
39	asist. dr. Martin Tretjak, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
40	prim. Davorin Benko, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
41	prim. mag. Franc Verovnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
42	Anton Adamlje, dr. med.	Splošna bolnišnica Trbovlje
43	Boštjan Leskovar, dr. med.	Splošna bolnišnica Trbovlje
44	izr. prof. dr. Rok Accetto, dr. med.	UKC Ljubljana, Bolnišnica dr. Petra Držaja, KO za hipertenzijo
45	prim. dr. Jurij Dobovišek, dr. med.	UKC Ljubljana, Bolnišnica dr. Petra Držaja, KO za hipertenzijo
46	dr. Zlatko Fras, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika
47	izr. prof. dr. Bojan Knap, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika
48	prim. prof. dr. Aleš Žemva, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika
49	izr. prof. dr. Igor Kranjec, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za kardiologijo
50	izr. prof. dr. Mirta Koželj, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za kardiologijo
51	Marko Gričar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za kardiologijo
52	prim. Darko Zorman, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za kardiologijo
53	prim. izr. prof. dr. Radovan Starc, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za kardiologijo
54	prof. dr. Peter Rakovec, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za kardiologijo
55	doc. dr. Marija Pfeifer, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, endokrinološki oddelek
56	doc. dr. Vilma Urbančič Rovan, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, endokrinološki oddelek
57	prim. doc. dr. Maja Ravnik Oblak, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, endokrinološki oddelek
58	dr. Marjeta Tomažič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, diabetološki oddelek
59	prof. dr. Janez Preželj, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, diabetološki oddelek
60	izr. prof. dr. Peter Černelč, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za hematologijo
61	prim. Jože Pretnar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za hematologijo
62	asist. mag. Hugon Možina, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za intenzivno interno medicino
63	doc. dr. Matej Podbregar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za intenzivno interno medicino

64	dr. Simona Kržišnik Zorman, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za intenzivno interno medicino
65	izr. prof. dr. Dušan Štajer, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za intenzivno interno medicino
66	prim. mag. Vojka Gorjup, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za intenzivno interno medicino
67	prof. dr. Marko Noč, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za intenzivno interno medicino
68	doc. dr. Radoslav Kveder, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za nefrologijo
69	mag. Miha Benedik, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za nefrologijo
70	mag. Vladimir Premru, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za nefrologijo
71	prim. izr. prof. dr. Marko Malovrh, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za nefrologijo
72	prim. Mojca Kos Golja, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za revmatologijo
73	prof. dr. Blaž Rozman, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za revmatologijo
74	doc. dr. Matija Kozak, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za žilne bolezni
75	izr. prof. dr. Aleš Blinc, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za žilne bolezni
76	izr. prof. dr. Irena Keber, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za žilne bolezni
77	izr. prof. dr. Mišo Šabovič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za žilne bolezni
78	izr. prof. dr. Polona Peternel, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za žilne bolezni
79	prof. dr. Pavel Poredoš, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za žilne bolezni
80	asist. Vojko Kanič, dr. med.	UKC Maribor
81	asist. dr. Zlatko Pehnc, dr. med.	UKC Maribor
82	izr. prof. dr. Andreja Sinkovič, dr. med., svet.	UKC Maribor
83	prim. asist. Miro Čokolič, dr. med.	UKC Maribor
84	prim. doc. dr. Artur Pahor, dr. med.	UKC Maribor
85	prim. prof. dr. Ivan Krajnc, dr. med., višji svet.	UKC Maribor
86	prof. dr. Radovan Hojs, dr. med., svet.	UKC Maribor
87	prof. dr. Andreja Kocijančič, dr. med., višji svet.	Univerza v Ljubljani
88	Darko Košutič, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
89	Tatjana Puc Kous, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v pomurski regiji
90	prim. mag. Igor Koren, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v velenjsko-koroški regiji
91	Marjan Oštarič, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Vič - Rudnik
92	prim. doc. dr. Bogomir Žižek, dr. med.	Železniški ZD
Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje internistične onkologije		
Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. mag. Bojana Pajk, dr. med.	Onkološki inštitut
2	doc. dr. Barbara Jezeršek Novakovič, dr. med.	Onkološki inštitut

3	dr. Breda Škrbinc, dr. med.	Onkološki inštitut
4	dr. Janja Ocvirk, dr. med.	Onkološki inštitut
5	dr. Simona Borštnar, dr. med.	Onkološki inštitut
6	izr. prof. dr. Branko Zakotnik, dr. med.	Onkološki inštitut
7	mag. Tanja Južnič Šetina, dr. med.	Onkološki inštitut
8	prof. dr. Tanja Čufer, dr. med.	Onkološki inštitut

**Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje
javnega zdravja**

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Aleš Petrovič, dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja
2	asist. Mojca Gabrijelčič Blenkuš, dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja
3	asist. mag. Mateja Rok Simon, dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja
4	asist. mag. Tit Albreht, dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja
5	doc. dr. Irena Klavs, dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja
6	prim. doc. dr. Alenka Kraigher, dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja
7	prof. dr. Dražigost Pokorn, dr. med.	Ljubljanska regija (bolnišnice)
8	Marija Seljak, dr. med.	Ministrstvo za zdravje
9	izr. prof. dr. Maja Primic Žakelj, dr. med.	Onkološki inštitut
10	doc. dr. Lijana Zaletel Kragelj, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
11	Nuša Konec Juričič, dr. med.	ZZV Celje
12	prim. doc. dr. Ivan Eržen, dr. med.	ZZV Celje
13	asist. Milan Krek, dr. med.	ZZV Koper
14	Olivera Stanojevič Jerkovič, dr. med.	ZZV Maribor
15	prim. asist. mag. Karl Turk, dr. med.	ZZV Maribor
16	mag. Branislava Belović, dr. med.	ZZV Murska Sobota
17	Tatjana Frelj, dr. med.	ZZV Nova Gorica
18	Dušan Harlander, dr. med.	ZZV Novo mesto
19	Evgen Janet, dr. med.	ZZV Ravne na Koroškem

**Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje
kardiovaskularne kirurgije**

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. Ivan Knežević, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za kirurgijo srca in ožilja
2	asist. Nikola Lakič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za kirurgijo srca in ožilja
3	asist. Rajko Gračner, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za kirurgijo srca in ožilja
4	asist. dr. Janez Kirbiš, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za kirurgijo srca in ožilja
5	doc. dr. Tone Gabrijelčič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za kirurgijo srca in ožilja
6	izr. prof. dr. Tomislav Klokočovnik, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za kirurgijo srca in ožilja
7	Ladislav Jaklič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za kirurgijo srca in ožilja
8	prof. dr. Borut Geršak, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za kirurgijo srca in ožilja
9	Gorazd Košir, dr. med.	UKC Maribor

**Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje
klinične genetike**

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	prim. Anamarija Brezigar, dr. med.	MEDICINSKA GENETIKA, d.o.o.
2	prof. dr. Borut Peterlin, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika

**Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje
klinične mikrobiologije**

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	izr. prof. dr. Manica Müller Premru, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
2	prof. dr. Alojz Ihan, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
3	prof. dr. Mario Poljak, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
4	prof. dr. Srečko Koren, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta

**Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje
maksilofacialne kirurgije**

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	prim. doc. dr. Danijel Žerdoner, dr. dent. med.	Splošna bolnišnica Celje
2	asist. mag. Andreja Eberlinc, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za maksilofacialno in oralno kirurgijo
3	doc. dr. Andrej Kansky, dr. dent. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za maksilofacialno in oralno kirurgijo
4	doc. dr. Nataša Ihan Hren, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za maksilofacialno in oralno kirurgijo
5	izr. prof. dr. Vesna Koželj, dr. dent. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za maksilofacialno in oralno kirurgijo

**Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje
medicine dela, prometa in športa**

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Aristotel Čakar, dr. med.	ARISTOTEL, d.o.o.
2	asist. mag. Andrejka Fatur Videtič, dr. med.	Inštitut RS za rehabilitacijo
3	Ada Hočevnar Grom, dr. med.	Inštitut za varovanje zdravja
4	mag. Irena Manfredo, dr. med.	Medicina dela, prometa in športa, d.o.o.
5	asist. Metka Teržan, dr. med.	Ministrstvo za zdravje
6	prim. mag. Tatjana Marija Gazvoda, dr. med., svet.	Polje harmonije, d.o.o.
7	asist. dr. Metoda Dodič Fikfak, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za medicino dela prometa in športa
8	mag. Rajko Črnivec, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za medicino dela prometa in športa
9	Majda Mandelc Grom, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za medicino dela prometa in športa
10	Zora Vadnjal Gruden, dr. med.	Zasebnik brez koncesije v gorenjski regiji

11	Vida Šadl Pahor, dr. med.	Zasebnik brez koncesije v primorski regiji
12	Bojan Pelhan, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji (osnovno zdravstvo)
13	Dunja Bratina, dr. med.	ZD Ajdovščina
14	Igor Ivanetič, dr. med.	ZD dr. Julija Polca Kamnik
15	mag. Alenka Lestan, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Center
16	asist. Vlasta Zimic Pretnar, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Moste - Polje
17	mag. Stanislav Pušnik, dr. med.	ZD Ravne na Koroškem
18	prim. izr. prof. dr. Marjan Bilban, dr. med.	ZVD - Zavod za varstvo pri delu, d.d.

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje nefrologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	izr. prof. dr. Staša Kaplan Pavlovčič, dr. med., svet.	Ljubljanska regija (bolnišnice)
2	Marjeta Lešnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
3	Simona Kralj Lopert, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
4	Andreja Aleš, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika
5	doc. dr. Damjan Kovač, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika
6	prim. prof. dr. Aljoša Kandus, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika
7	prim. prof. dr. Andrej Bren, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika
8	prof. dr. Jadranka Buturovič Ponikvar, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika
9	prof. dr. Rafael Ponikvar, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika
10	doc. dr. Jelka Lindič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za nefrologijo
11	prim. izr. prof. dr. Breda Pečovnik Balon, dr. med., svet.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje nevrokirurgije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	izr. prof. dr. Borut Prestor, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za nevrokirurgijo
2	izr. prof. dr. Roman Bošnjak, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za nevrokirurgijo
3	prof. dr. Vinko Vincenc Dolenc, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za nevrokirurgijo
4	doc. dr. Gorazd Bunc, dr. med.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje nevrologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Edina Zujović, dr. med.	SB Novo mesto, Nevrološki oddelek
2	Jožef Škorja, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
3	Marko Zupan, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
4	prof. dr. David Božidar Vodusek, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika
5	doc. dr. Simon Podnar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, Inštitut za klinično nefrofiziologijo

6	izr. prof. dr. Janez Zidar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, Inštitut za klinično nefrofiziologijo
7	izr. prof. dr. Zvezdan Pirtošek, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, Inštitut za klinično nefrofiziologijo
8	asist. dr. Saša Šega Jazbec, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, KO za nevrologijo
9	asist. mag. Bernard Meglič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, KO za nevrologijo
10	asist. mag. Viktor Švigelj, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, KO za nevrologijo
11	doc. dr. Marjan Zaletel, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, KO za nevrologijo
12	izr. prof. dr. Anton Grad, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, KO za nevrologijo
13	prim. doc. dr. Bojana Žvan, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, KO za nevrologijo
14	prim. mag. Mojca Kambič Budkovič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, KO za nevrologijo
15	prof. dr. Anton Mesec, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Nevrološka klinika, KO za nevrologijo
16	asist. mag. Marija Menih, dr. med.	UKC Maribor
17	asist. mag. Tanja Hojs Fabjan, dr. med.	UKC Maribor
18	prim. izr. prof. dr. Erih Tetičkovič, dr. med., svet.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje nuklearne medicine

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Damjana Hrastnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
2	mag. Edvina Gregorič, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
3	doc. dr. Jurij Fettich, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za nuklearno medicino
4	izr. prof. dr. Sergej Hojker, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za nuklearno medicino

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje oftalmologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Zdenko Zelič, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
2	Marija Gregorčič Kožuh, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
3	asist. dr. Mirna Štabuc Šilih, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
4	asist. dr. Mojca Globočnik Petrovič, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
5	asist. dr. Polona Jaki Mekjavič, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
6	doc. dr. Barbara Cvenkel, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
7	izr. prof. dr. Branka Stirn Kranjc, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
8	izr. prof. dr. Brigita Drnovšek Olup, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
9	izr. prof. dr. Marko Hawlina, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
10	mag. Mateja Blažič Maležič, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
11	prim. asist. Dragica Kosec, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika

12	prim. asist. mag. Davorin Sevšek, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
13	prim. asist. mag. Vladimir Pfeifer, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
14	prim. mag. Aleksandra Kraut, dr. med.	UKC Ljubljana, Očesna klinika
15	asist. mag. Tomaž Gračner, dr. med.	UKC Maribor
16	izr. prof. dr. Dušica Pahor, dr. med.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje onkologije z radioterapijo

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. Vaneja Velenik, dr. med.	Onkološki inštitut
2	asist. dr. Borut Kragelj, dr. med.	Onkološki inštitut
3	asist. dr. Irena Oblak, dr. med.	Onkološki inštitut
4	asist. dr. Lorna Zadavec Zaletel, dr. med.	Onkološki inštitut
5	doc. dr. Hotimir Lešničar, dr. med.	Onkološki inštitut
6	Elga Majdič, dr. med.	Onkološki inštitut
7	izr. prof. dr. Matjaž Zwitter, dr. med.	Onkološki inštitut
8	izr. prof. dr. Primož Strojjan, dr. med.	Onkološki inštitut
9	prim. dr. Cvetka Bilban Jakopin, dr. med.	Onkološki inštitut

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje ortopedske kirurgije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	mag. Boris Pavlin, dr. med.	Ortopedska bolnišnica Valdoltra
2	prim. mag. Venčeslav Pišot, dr. med.	Ortopedska bolnišnica Valdoltra
3	Radoslav Marčan, dr. med.	Ortopedska bolnišnica Valdoltra
4	Silvester Fonda, dr. med.	Ortopedska bolnišnica Valdoltra
5	asist. dr. Samo Karel Fokter, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
6	Marko Kotnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
7	asist. dr. Janez Breclj, dr. med.	UKC Ljubljana, Ortopedska klinika
8	Ladislav Šimnic, dr. med.	UKC Ljubljana, Ortopedska klinika
9	prim. Anton Tomažič, dr. med.	UKC Ljubljana, Ortopedska klinika
10	prim. mag. Ludvik Travnik, dr. med.	UKC Ljubljana, Ortopedska klinika
11	prof. dr. Vane Antolič, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, Ortopedska klinika
12	prof. dr. Vinko Pavlovčič, dr. med.	UKC Ljubljana, Ortopedska klinika
13	Slavko Kramberger, dr. med.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje otorinolaringologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Bojan Hoenigman, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
2	Božidar Kroflič, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
3	Marko Četina, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
4	Gina Gluvajič, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
5	Mateja Horvat, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
6	Josip Felbabič, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
7	asist. mag. Saba Battelino, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo

8	doc. dr. Janez Fischinger, dr. med., dr. dent. med.	UKC Ljubljana, Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo
9	dr. Igor Fajdiga, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo
10	Imre Boršoš, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo
11	izr. prof. dr. Irena Hočevar Boltežar, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo
12	prim. doc. dr. Avgust Župevc, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo
13	prof. dr. Lojze Šmid, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo
14	prof. dr. Miha Žargi, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, Klinika za otorinolaringologijo in cervikofacialno kirurgijo
15	asist. dr. Bogdan Čizmarevič, dr. med.	UKC Maribor
16	asist. dr. Janez Rebol, dr. med.	UKC Maribor
17	Drago Becner, dr. med.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje otroške in mladostniške psihiatrije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	prof. dr. Martina Žmuc Tomori, dr. med., višji svet.	Psihiatrična klinika
2	prim. Mojca Breclj Kobe, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
3	asist. Hojka Gregorič Kumperščak, dr. med.	UKC Maribor
4	Nataša Potočnik Dajčman, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje otroške nevrologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. Natalija Krajnc, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
2	doc. dr. Zvonka Renner Primec, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
3	mag. Matevž Kržan, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
4	asist. Peter Gradišnik, dr. med.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje patologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. Izidor Kern, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
2	doc. dr. Matej Bračko, dr. med.	Onkološki inštitut
3	doc. dr. Živa Pohar Marinšek, dr. med.	Onkološki inštitut
4	Simona Šramek Zatler, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje

5	Jadranka Vrh Jermančič, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
6	prim. asist. mag. Rajko Kavalar, dr. med.	UKC Maribor
7	doc. dr. Boštjan Luzar, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
8	doc. dr. Metka Volavšek, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
9	doc. dr. Vesna Jurčić, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
10	izr. prof. dr. Mara Popović, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
11	izr. prof. dr. Nina Zidar, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje pediatrije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Andreja Cerkvenik Škafar, dr. med.	Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj
2	Bojan Štefančič, dr. med.	Center za zdravljenje bolezni otrok
3	Aco Mladenović, dr. med.	DISPANZER ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO OTROK IN MLADOSTNIKOV, d.o.o.
4	doc. dr. Vasilija Maček, dr. med.	Ljubljanska regija (bolnišnice)
5	asist. Ajda Cimperman, dr. med.	Pediatrična ordinacija Ajda Cimperman, d.o.o.
6	Ruben Bizjak, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
7	mag. Lidija Vučajnk, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
8	Irena Cetin Lovšin, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
9	Leonida Kous, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
10	Vojko Berce, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
11	Zdenka Lužnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
12	mag. Magda Lušič, dr. med.	Splošna bolnišnica Trbovlje
13	asist. mag. Marko Pokorn, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
14	doc. dr. Maja Arnež, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
15	izr. prof. dr. Milan Čizman, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
16	mag. Breda Zakotnik, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja
17	asist. dr. Janez Babnik, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Ginekološka klinika
18	asist. Silvester Kopriva, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo
19	asist. dr. Štefan Grosek, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo
20	asist. mag. Gorazd Kalan, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo
21	doc. dr. Janez Primožič, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo

22	izr. prof. dr. Metka Derganc, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo
23	prim. Ivan Vidmar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo
24	asist. Andreja Borinc Beden, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
25	asist. Meta Accetto, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
26	asist. dr. Borut Bratanič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
27	asist. dr. Mojca Žerjav Tanšek, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
28	asist. dr. Nataša Uršič Bratina, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
29	asist. mag. Nevenka Bratanič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
30	doc. dr. Darja Paro Panjan, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
31	doc. dr. Janez Jazbec, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
32	doc. dr. Rok Orel, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
33	doc. dr. Tadej Avčin, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
34	izr. prof. dr. Tomaž Podnar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
35	prim. Anton Kenig, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
36	prim. Majda Benedik Dolničar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
37	prim. Marjeta Sedmak, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
38	prim. Vesna Glavnik, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
39	prof. dr. Ciril Kržišnik, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
40	prof. dr. David Neubauer, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
41	prof. dr. Tadej Battelino, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika
42	asist. dr. Anamarija Meglič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika, KO za nefrologijo
43	prof. dr. Rajko Kenda, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika, KO za nefrologijo
44	prim. Marjeta Sever Novosel, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Pediatrična klinika, Služba za neonatologijo
45	asist. Mirjana Miksić, dr. med.	UKC Maribor
46	asist. mag. Darja Urlep Žužej, dr. med.	UKC Maribor
47	asist. mag. Matjaž Homšak, dr. med.	UKC Maribor
48	asist. mag. Zdravko Roškar, dr. med.	UKC Maribor
49	asist. mag. Zlatka Kanič, dr. med.	UKC Maribor
50	doc. dr. Nataša Marčun Varda, dr. med.	UKC Maribor
51	prim. Olga Krajnc, dr. med.	UKC Maribor
52	prim. prof. dr. Dušanka Mičetić Turk, dr. med., višji svet.	UKC Maribor

53	prof. dr. Alojz Gregorič, dr. med., svet.	UKC Maribor
54	Radojka Ivošević, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v dolnjski regiji
55	Katja Šoštaric Likar, dr. med.	ZD Ajdovščina
56	Romana Laktič, dr. med.	ZD Brežice
57	Ksenija Goste, dr. med.	ZD Celje
58	Mojca Jereb Kosi, dr. med.	ZD Celje
59	Alenka Melink, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
60	asist. mag. Jernej Završnik, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
61	mag. Leon Radolli, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
62	prim. asist. mag. Martin Bigec, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
63	Majda Troha, dr. med.	ZD Idrija
64	Marisa Višnjevec Tuljak, dr. med.	ZD Izola
65	Marta Semič Maršič, dr. med.	ZD Koper
66	Milena Vrečko Tolar, dr. med.	ZD Kranj
67	Ksenija Jelenc, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Bežigrad
68	Simona Gradišek, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Bežigrad
69	Šarlota Starc, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Bežigrad
70	Aleksandra Plut, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Moste - Polje
71	Nevenka Zavrl, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Moste - Polje
72	Jožica Selan, dr. med.	ZD Ljubljana, Enota ZD Vič - Rudnik
73	Dušan Kolarič, dr. med.	ZD Ormož
74	Matej Slivnik, dr. med.	ZD Šmarje pri Jelšah
75	Margareta Seher Zupančič, dr. med.	ZD Velenje

**Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje
plastične, rekonstrukcijske in estetske kirurgije**

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	prof. dr. Zoran Marij Arnež, dr. med., višji svet.	KIRURGIJA ARNEŽ, D.O.O.
2	asist. Franek Dolšek, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
3	asist. Albin Stritar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za plastično kirurgijo in opeklino
4	asist. Matjaž Šolinc, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za plastično kirurgijo in opeklino
5	asist. mag. Franc Planinšek, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za plastično kirurgijo in opeklino
6	Darijo Pogorelec, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za plastično kirurgijo in opeklino
7	doc. dr. Uroš Golobič Ahčan, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za plastično kirurgijo in opeklino
8	asist. Bojan Šparaš, dr. med.	UKC Maribor
9	asist. Erik Vrabič, dr. med.	UKC Maribor
10	prim. Karel Šparaš, dr. med.	UKC Maribor
11	asist. Tomaž Janežič, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji (bolnišnično zdravstvo)

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje pneumologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. Damijan Eržen, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
2	doc. dr. Matjaž Fležar, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo

3	izr. prof. dr. Mitja Košnik, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
4	izr. prof. dr. Stanislav Šuškovič, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
5	Jasmina Gabrijelčič, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
6	Jurij Šorli, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
7	Katarina Osolnik, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
8	prim. Nadja Triller, dr. med.	Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
9	Leopold Rezar, dr. med.	Bolnišnica Topolšica
10	Majda Drnovšek Kaljanac, dr. med.	Bolnišnica Topolšica
11	asist. Peter Kecelj, dr. med.	DIC Kecelj in drugi, d.n.o.
12	Vladimir Mrkšič, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
13	doc. dr. Marjeta Terčelj Zorman, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, Center za pljučne bolezni in alergologijo
14	prim. asist. mag. Matjaž Turel, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, Center za pljučne bolezni in alergologijo
15	Tomaž Varga, dr. med.	UKC Maribor
16	prim. asist. mag. Nikša Šegota, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji
17	prim. Saša Letonja, dr. med.	ZD Jesenice

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje psihiatrije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	mag. Dubravka Trampuž, dr. med.	DIRONA, d.o.o.
2	izr. prof. dr. Margareta Kocmur, dr. med., višji svet.	PKM, d.o.o.
3	prim. Andrej Žmitek, dr. med.	Psihiatrična bolnišnica Begunje
4	Vladislava Stamos, dr. med.	Psihiatrična bolnišnica Begunje
5	mag. Marko Pišljar, dr. med.	Psihiatrična bolnišnica Idrija
6	Daniel Lajlar, dr. med.	Psihiatrična bolnišnica Vojnik
7	prim. Darja Boben Bardutzky, dr. med.	Psihiatrična bolnišnica Vojnik
8	Valentina Winkler Skaza, dr. med.	Psihiatrična bolnišnica Vojnik
9	asist. dr. Aleš Kogoj, dr. med.	Psihiatrična klinika
10	asist. dr. Maja Rus Makovec, dr. med.	Psihiatrična klinika
11	asist. mag. Karin Serbec, dr. med.	Psihiatrična klinika
12	asist. mag. Urban Groleger, dr. med.	Psihiatrična klinika
13	doc. dr. Milan Ličina, dr. med.	Psihiatrična klinika
14	doc. dr. Mojca Zvezdana Dernovšek, dr. med.	Psihiatrična klinika
15	doc. dr. Slavko Ziherl, dr. med., višji svet.	Psihiatrična klinika
16	doc. dr. Vesna Švab, dr. med.	Psihiatrična klinika
17	doc. dr. Virginija Novak Grubič, dr. med.	Psihiatrična klinika
18	izr. prof. dr. Rok Tavčar, dr. med.	Psihiatrična klinika
19	prim. Dragan Terzič, dr. med.	Psihiatrična klinika
20	prim. mag. Anton Šteblaj, dr. med.	Psihiatrična klinika

21	asist. Andrej Kastelic, dr. med.	Psihiatrična klinika, Center za zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog
22	prim. Gorazd Vojteh Mrevlje, dr. med.	Psihiatrična klinika, KO za mentalno zdravje
23	prim. Matjaž Lunaček, dr. med.	Psihiatrična klinika, KO za mentalno zdravje
24	Angela Ficko Zalokar, dr. med.	UKC Maribor
25	doc. dr. Blanka Kores Plesničar, dr. med., svet.	UKC Maribor
26	Saša Čelan Stropnik, dr. med.	UKC Maribor
27	dr. Matej Kravos, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v mariborski regiji
28	Jožica Gamse, dr. med.	ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
29	Metka Faganelj But, dr. med.	Zdravstveni zavod Faganelj But Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje radiologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	izr. prof. dr. Miloš Šurlan, dr. med.	Ljubljanska regija (bolnišnice)
2	prim. asist. dr. Erika Brenčič, dr. med.	Ljubljanska regija (bolnišnice)
3	prof. dr. Vladimir Jevtič, dr. med.	MEDILAB, d.o.o.
4	asist. dr. Maja Podkrajšek, dr. med.	Onkološki inštitut
5	asist. mag. Kristijana Hertl, dr. med.	Onkološki inštitut
6	asist. mag. Maksimiljan Kadivec, dr. med.	Onkološki inštitut
7	prim. mag. Lucijan Miklavčič, dr. med.	Ortopedska bolnišnica Valdoltra
8	prim. Marija Kolenc, dr. med.	Radiomed, d.o.o.
9	Ivan Leban, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
10	Mladen Šoštaric, dr. med.	Splošna bolnišnica Brežice
11	Dušan Ačkun, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
12	Ivan Pisanec, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
13	Robert Čeh, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj
14	Branko Cvetičanin, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
15	Marija Može, dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice
16	asist. mag. Irena Sedonja, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
17	Marija Šantl Letonja, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
18	prim. mag. Branka Stracenski, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
19	Sašo Petrovič, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
20	asist. Saša Rainer, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
21	asist. Senja Mali Brajovič, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za radiologijo
22	asist. dr. Ksenija Kocijančič, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za radiologijo
23	asist. dr. Živa Zupančič, dr. med., višji svet.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za radiologijo
24	asist. mag. Pavel Berden, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za radiologijo
25	Bojana Černelč, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za radiologijo

26	doc. dr. Igor Kocijančič, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za radiologijo
27	mag. Alenka Višnar Perović, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za radiologijo
28	Milan Gorenc, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za radiologijo
29	Tomaž Ključevšek, dr. med.	UKC Ljubljana, Klinični inštitut za radiologijo
30	asist. dr. Tomaž Šeruga, dr. med.	UKC Maribor
31	prim. Jože Matela, dr. med.	UKC Maribor
32	Edvard Mikelj, dr. med.	ZD Bled

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje revmatologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	doc. dr. Matija Tomšič, dr. med.	UKC Ljubljana, Bolnišnica dr. Petra Držaja, KO za revmatologijo
2	prim. asist. dr. Dušan Logar, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika
3	doc. dr. Sonja Praprotnik, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za revmatologijo

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje sodne medicine

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Borut Štefanič, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
2	izr. prof. dr. Branko Ermenc, dr. dent. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta
3	prof. dr. Jože Balažič, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje splošne kirurgije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Franc Janež, dr. med.	Dolenjska regija
2	doc. dr. Janez Bajec, dr. med.	JARE, d.o.o.
3	doc. dr. Janez Žgajnar, dr. med.	Onkološki inštitut
4	doc. dr. Marko Hočevnar, dr. med.	Onkološki inštitut
5	doc. dr. Nikola Bešič, dr. med.	Onkološki inštitut
6	izr. prof. dr. Marko Snoj, dr. med., svet.	Onkološki inštitut
7	Ludvik Norčič, dr. med.	Pomurska regija
8	asist. Igor Klavara, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
9	asist. dr. Igor Dolenc, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
10	Franci Koglot, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
11	Blaž Iskra, dr. med.	Splošna bolnišnica Brežice
12	Franc Drobnič, dr. med.	Splošna bolnišnica Brežice
13	Jože Robida, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
14	asist. mag. Teodor Pevec, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj
15	Marko Bricej, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj
16	asist. Vasja Kruh, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola

17	Duilio Peroša, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
18	Milan Jakomin, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
19	prim. Stanislav Mahne, dr. med.	Splošna bolnišnica Izola
20	asist. Janez Pšenica, dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice
21	Matej Andoljšek, dr. med.	Splošna bolnišnica Jesenice
22	asist. Borislav Vrbanc, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
23	Cvetka Potočnik, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
24	Jelko Čopi, dr. med.	Splošna bolnišnica Murska Sobota
25	asist. mag. Branimir Ivka, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
26	Jože Steklasa, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
27	Rok Malavašič, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
28	prim. mag. Mihael Zajec, dr. med., dr. dent. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
29	Ladislav Jazbec, dr. med.	Splošna bolnišnica Trbovlje
30	asist. Roman Košir, dr. med.	UKC Maribor, Klinika za kirurgijo, Odd. za travmatologijo
31	izr. prof. dr. Dragica Smrke, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za travmatologijo
32	asist. Bojan Krebs, dr. med.	UKC Maribor
33	asist. Matjaž Horvat, dr. med.	UKC Maribor
34	prim. Nikica Andromako, dr. med.	UKC Maribor
35	doc. dr. Boštjan Mlakar, dr. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje torakalne kirurgije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. dr. Janez Eržen, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za torakalno kirurgijo
2	izr. prof. dr. Miha Sok, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za torakalno kirurgijo
3	prim. Jože Jerman, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za torakalno kirurgijo
4	doc. dr. Anton Crnjac, dr. med.	UKC Maribor
5	prim. Jože Antonič, dr. med.	UKC Maribor
6	asist. mag. Marko Bitenc, dr. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji (bolnišnično zdravstvo)

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje transfuzijske medicine

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	Janka Černe, dr. med.	Splošna bolnišnica dr. Franca Derganca
2	Janja Pajk, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
3	Bojana Bizjak, dr. med.	UKC Maribor
4	prim. Veronika Urlep Šalinović, dr. med.	UKC Maribor
5	doc. dr. Primož Rožman, dr. med.	Zavod RS za transfuzijsko medicino
6	dr. Dragoslav Domanović, dr. med.	Zavod RS za transfuzijsko medicino
7	prim. Irena Bricl, dr. med.	Zavod RS za transfuzijsko medicino

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje travmatologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	izr. prof. dr. Radko Komadina, dr. med., svet.	Splošna bolnišnica Celje

2	prim. Miodrag Vlaović, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
3	asist. Miloš Vesel, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za travmatologijo
4	asist. mag. Anže Kristan, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za travmatologijo
5	asist. mag. Matej Kastelec, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za travmatologijo
6	asist. mag. Simon Herman, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za travmatologijo
7	doc. dr. Matej Cimerman, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za travmatologijo
8	Edvard Slaček, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za travmatologijo
9	izr. prof. dr. Matjaž Veselko, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za travmatologijo
10	prof. dr. Vladimir Smrkolj, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za travmatologijo
11	Vladimir Senekovič, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za travmatologijo
12	Alojz Krajnc, dr. med.	UKC Maribor
13	doc. dr. Andrej Čretnik, dr. med.	UKC Maribor
14	prim. Aleksander Frank, dr. med.	UKC Maribor
15	prim. Jožef Ferk, dr. med.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za leto 2008 za področje urologije

Zap. št.	Priimek in ime	Zaposlitev
1	asist. Marko Zupančič, dr. med.	SB Slovenj Gradec, Oddelek za urologijo
2	Sandi Poteko, dr. med.	Splošna bolnišnica Celje
3	Boris Pogačar, dr. med.	Splošna bolnišnica Novo mesto
4	prim. doc. dr. Nado Vodopija, dr. med.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec
5	izr. prof. dr. Bojan Tršinar, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za urologijo
6	prim. doc. dr. Andrej Kmetec, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za urologijo
7	prim. doc. dr. Ciril Oblak, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za urologijo
8	prim. dr. Boris Sedmak, dr. med., svet.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika, KO za urologijo
9	asist. Alojzij Kolenc, dr. med.	UKC Maribor
10	asist. Dejan Bratuš, dr. med.	UKC Maribor
11	Milan Pavlovič, dr. med.	UKC Maribor
12	prim. Karel Kisner, dr. med.	UKC Maribor

Seznam glavnih mentorjev za specializacije s področja dentalne medicine v letu 2008

zap. št.	ime in priimek	zaposlitev	področje
1.	prof. dr. Franc Farčnik, dr. dent. med.	Zavod ORTHOS	Čeljustna in zobna ortopedija
2.	prim. mag. Metoda Rejc Novak, dr. dent. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji	
3.	Diana Pavšič, dr. dent. med.	Dr. Pavšič, d.o.o., enota Škofja Loka	
4.	asist. dr. Maja Ovsenik, dr. dent. med.	UKC Ljubljana, SPS Stomatološka klinika	
5.	asist. dr. Martina Drevenšek, dr. dent. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta	
6.	Bojan Horvat, dr. dent. med.	Ortoestetik, d.o.o.	
7.	mag. Anita Fekonja, dr. dent. med.	ZD dr. Adlofa Drolca Maribor	
8.	Marinko Vidoševič, dr. dent. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji	
zap. št.	ime in priimek	zaposlitev	področje
1.	izr. prof. dr. Vesna Koželj, dr. dent. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika	Oralna kirurgija
2.	doc. dr. Nataša Ihan Hren, dr. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika	
3.	doc. dr. Andrej Kansky, dr. dent. med.	UKC Ljubljana, SPS Kirurška klinika	
4.	mag. Marija Snežna Fludernik, dr. dent. med.	SB Celje	
5.	prim. doc. dr. Danijel Žerdoner, dr. dent. med.	SB Celje	
6.	asist. mag. Borut Sotošek, dr. dent. med.	Zasebnik s koncesijo v ljubljanski regiji	
zap. št.	ime in priimek	zaposlitev	področje
1.	doc. dr. Narcisa Košir, dr. dent. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta	Otroško in preventivno zobozdravstvo
2.	prim. Tomislav Mokorel, dr. dent. med.	ZD Ljubljana	
3.	Darinka Borovšak Bela, dr. dent. med.	ZD dr. Adlofa Drolca Maribor	
4.	Alenka Forstner, dr. dent. med.	ZD dr. Adlofa Drolca Maribor	
5.	Vilma Cvikl, dr. dent. med.	Zasebnik s koncesijo v celjski regiji	
6.	asist. Rok Kosem, dr. dent. med.	UKC Ljubljana, SPS Stomatološka klinika	
zap. št.	ime in priimek	zaposlitev	področje
1.	prof. dr. Uroš Skalarič, dr. dent. med.	UKC Ljubljana, SPS Stomatološka klinika	Parodontologija
2.	doc. dr. Dušan Grošelj, dr. dent. med.	UKC Ljubljana, SPS Stomatološka klinika	
3.	izr. prof. dr. Milan Petelin, dr. dent. med.	UKC Ljubljana, SPS Stomatološka klinika	
zap. št.	ime in priimek	zaposlitev	področje
1.	prof. dr. Ljubo Marion, dr. dent. med.	UKC Ljubljana, SPS Stomatološka klinika	Stomatološka protetika
2.	doc. dr. Igor Kopač, dr. dent. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta	
3.	asist. dr. Milan Kuhar, dr. dent. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta	
zap. št.	ime in priimek	zaposlitev	področje
1.	doc. dr. Janja Jan, dr. dent. med.	Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta	Zobne bolezni in endodontija
2.	doc. dr. Igor Potočnik, dr. dent. med.	Zasebnik brez koncesije v gorenjski regiji	
3.	mag. Nataša Jevnikar, dr. dent. med.	ENDODENT, d.o.o.	

Prvo leto cepljenja proti rotavirusnim okužbam v Sloveniji

Mario Poljak

Uvod ♦

Rotavirusi so najpogostejši povzročitelji hudih drisk pri dojenčkih in majhnih otrocih. Po kratki inkubaciji se bolezen začne z drisko, ki jo navadno spremljata bruhanje in povišana temperatura. Težave trajajo povprečno en teden (1). V hujših primerih lahko pride do hude dehidracije, motenj v elektrolitskem in kislinsko-baznem ravnotežju, pomembnega zmanjšanja telesne mase ter smrti (1-3). Do petega leta starosti vsak otrok preboli vsaj eno rotavirusno okužbo, ponovne okužbe praviloma potekajo blažje (4).

Rotavirusi so ikozaedrični RNA-virusi brez ovojnice s premerom od 60 do 80 nm. Rotavirusni genom sestavlja 11 med seboj ločenih genomskih odsekov linearne dvojnovažne RNA (5). Zaradi segmentiranega genoma rotavirusi kažejo izjemno genetsko raznolikost, ki se kaže v velikem številu genetskih različic oziroma genotipov. V zmernem podnebjju in državah EU je več kot 90 odstotkov rotavirusnih okužb pri človeku povzročenih s štirimi rotavirusnimi genotipi: G1P[8], G4P[8], G2P[4], G3P[8], v zadnjih letih pa se povečuje pomen genotipov G9P[8] in G9P[6] (6). Glede na izsledke retrospektivne raziskave je v ljubljanski zdravstveni regiji od leta 1988 do leta 1994 med rotavirusi prevladoval genotip G4P[8], drugi najpogostejši genotip je bil G1P[8], v manjši meri pa so dokazali še genotipe G3P[8] in G3P[9] (7). Vzorec genotipske razporeditve rotavirusov v ljubljanski regiji se je v obdobju med letoma 1994 in 2001 nekoliko spremenil z absolutnim prevladovanjem genotipa G1P[8] (8, 9). V letih od 2001 do 2002 so bili pri slovenskih otrocih, ki so bili zaradi rotavirusne driske zdravljeni v bolnišnici, najpogosteje dokazani rotavirusni genotipi G1, G9 in G4 (10). V zadnjih letih se v Sloveniji kot tudi drugod po svetu povečuje pomen drugih rotavirusnih genotipov (10-12). Tako je rotavirusni genotip G9P[8] postal drugi najpogostejši rotavirusni genotip v naši državi (9). V obdobju zadnjih dveh let so v Sloveniji prvič dokazali tudi genotipa G8P[8] in G12P[8] (11).

Zgodovina rotavirusnih cepiv ♦

Razvoj in klinično preizkušanje rotavirusnih cepiv se je začelo že v zgodnjih sedemdeset-

tih letih prejšnjega stoletja, približno pet let po odkritju človeških rotavirusov. Ker lokalna črevesna imunost igra najpomembnejšo vlogo pri zmanjševanju pojavnosti rotavirusnih okužb in tudi resnosti kliničnega poteka bolezni, se je razvoj rotavirusnih cepiv usmeril predvsem v oralna živa atenuirana cepiva (6).

V nedavnem preglednem prispevku sem podrobno predstavil zgodovinski pregled razvoja rotavirusnih cepiv (13). Če povzamem, so v preteklih 30 letih razvili tri generacije rotavirusnih cepiv. Prva generacija cepiv je temeljila na uporabi živih atenuiranih antigeno sorodnih nehumanih rotavirusnih izolatov. Čeprav je eno od cepiv prve generacije v kliničnih raziskavah na Finskem pokazalo visoko učinkovitost pri preprečevanju težkih oblik rotavirusne driske pri otrocih, so njegov razvoj v zgodnjih osemdesetih letih prekinili (14-16). Leta 1998 je ameriška FDA (Food and Drug Administration) odobrila oralno štirivalentno cepivo *rotashield* (Wyeth-Lederle) za cepljenje otrok s tremi odmerki cepiva v starosti dveh, štirih in šestih mesecev (17). Ko je bilo s tem cepivom druge generacije cepljenih približno 1,5 milijona otrok, so med njimi ugotovili pojav velikega števila primerov intususcepcije črevesa, ki je pomembno presegal pričakovano pojavnost intususcepcije v splošni populaciji. Zato so oktobra 1999 cepivo *rotashield* umaknili s tržišča in s tem vzpodbudili razvoj novih, varnejših rotavirusnih cepiv (17).

Nedavno so razvili dve rotavirusni cepivi tretje generacije. *Rotarix* (Glaxo-SmithKline) je monovalentno humano živo oslabljeno cepivo, ki temelji na cepilnem sevu RIX4414 genotip G1P[8], ki so ga razvili z večkratnimi pasažami divjega humanega rotavirusnega seva 89-12 na celicah Vero (18-20). *Rotateq* (Merck Sharp&Dohme) je petvalentno goveje-humano živo cepivo, sestavljeno iz petih rotavirusnih sevov s prerazporejenim genomom, ki temelji na govejem rotavirusnem sevu WC3 (21, 22). Zaradi težav s stranskimi učinki predhodnih cepiv so v s placebom nadzorovane, dvojno slepe, randomizirane klinične raziskave faze III obeh cepiv vključili po več kot 60.000 otrok (20, 22). Obe cepivi sta se izkazali kot varni, nobeno ni povezano s povečano pojavnostjo intususcepcije črevesa in obe preprečujeta več

kot 70 odstotkov rotavirusnih drisk in 90 odstotkov težkih rotavirusnih drisk. Obe cepivi sta za več kot 40 odstotkov zmanjšali potrebo po hospitalizaciji zaradi gastroenteritisa, ne glede na povzročitelja (20, 22).

V tokratnem prispevku želim nekoliko podrobneje predstaviti monovalentno humano atenuirano rotavirusno cepivo tretje generacije *rotarix*, ki je trenutno edino rotavirusno cepivo na voljo v naši državi.

Cepivo *rotarix*® - zgodovina in implementacija ♦

Cepivo temelji na cepilnem sevu RIX4414 serotip G1P1A oziroma genotip G1P[8], ki so ga razvili s 33 serijskimi pasažami divjega humanega rotavirusnega seva 89-12 na celicah Vero (23, 24). Rotavirusni sev 89-12 so sicer izvorno osamili pri otroku iz Cincinnatija v ZDA v času rotavirusne sezone 1988 do 1989 (23, 24). Zaradi uporabe atenuiranega humanega rotavirusa je proizvajalec cepiva pričakoval boljšo učinkovitost v preprečevanju rotavirusne bolezni pri človeku v primerjavi z uporabo divjih živalskih rotavirusov ali živalskih rotavirusov s prerazporejenim genomom. Čeprav je cepivo *rotarix* monovalentno, je, kot je podrobneje razloženo kasneje, podobno učinkovito, če ne še bolj učinkovito kot večvalentna rotavirusna cepiva. Imunološki mehanizem, s katerim monovalentno rotavirusno cepivo učinkovito ščiti pred rotavirusnim gastroenteritisom, povzročeni s številnimi genotipskimi različicami, ni popolnoma pojasnjen. Domnevajo, da je zelo dobra klinična učinkovitost monovalentnega cepiva posledica vsebnosti ključnih epitopov, ki kažejo odlično navzkrižno reaktivnost z vsemi pomembnimi rotavirusnimi serotipi/genotipi, vključno z najpomembnejšimi epitopi, odgovornimi za nevtralizacijo rotavirusov (25, 26).

Dovoljenje za promet z monovalentnim humanim atenuiranim rotavirusnim cepivom tretje generacije je najprej dobilo podjetje AVANT Immunotherapeutics (Needham, Massachusetts, ZDA) (18). Po prenosu tržnih pravic na družbo Glaxo-SmithKline je bilo cepivo *rotarix* najprej odobreno za uporabo v Mehiki, in sicer julija 2004 (19). Po podatkih proizvajalca je cepivo *rotarix* pridobilo do-

voljenje za promet v več kot 100 državah in je na trgu v več kot 70 državah. Od prihoda na tržišče v Mehiki je bilo po vsem svetu uporabljenih že več kot 11 milijonov odmerkov tega cepiva. Evropska komisija je uporabo cepiva *rotarix*® za aktivno cepljenje otrok, starejših od šest tednov, v EU odobrila februarja 2006. Proizvajalec je 20. avgusta 2007 oddal vlogo za pridobitev dovoljenja za uporabo v ZDA pri ameriški FDA (18).

Prvo leto cepljenja proti rotavirusnim okužbam v Sloveniji ♦

Cepivo *rotarix*® je v Sloveniji na razpolago od januarja 2007. Marca 2007 je bilo cepljenje proti rotavirusnim okužbam prvič vključeno tudi v nacionalni Program imunoprofilakse in kemoprofilakse (Uradni list RS, št. 22/2007), in sicer kot samoplačniško cepljenje. Po navodilih Programa imunoprofilakse in kemoprofilakse za leto 2007 se cepljenje proti rotavirusnim okužbam opravi z živim oralnim cepivom proti rotavirusnim okužbam. S cepljenjem se lahko prične pri šestih tednih otrokove starosti, zaključeno pa mora biti do 24. tedna starosti. Po navodilih Programa je cepljenje proti rotavirusnim okužbam v Sloveniji smiselno opraviti hkrati s cepljenjem proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, okužbam s hemofilusom influence b oziroma davici, tetanusu, oslovskemu kašlju, otroški paralizi, okužbam s hemofilusom influence b in hepatitisu B. Cena cepljenja proti rotavirusnim okužbam v Sloveniji je okoli 60 evrov za odmerek. Trenutno se proti rotavirusom v Sloveniji samoplačniško cepi približno 450 otrok na mesec.

Ključne raziskave učinkovitosti in varnosti cepiva *rotarix*® ♦

Učinkovitost in varnost cepiva *rotarix*® so ugotavljali v enajstih s placebom nadzorovanih, dvojno slepih, randomiziranih kliničnih raziskavah faze II in faze III, v katerih je več kot 40.000 otrok prejelo približno 77.000 odmerkov cepiva (20, 27-33). V dveh kliničnih preizkušanjih, opravljenih na Finskem, so otroci prejeli samo cepivo *rotarix*®, saj je bilo rutinsko cepljenje z drugimi cepivi odloženo. V preostalih devetih raziskavah, opravljenih v Kanadi, ZDA, JAR, Singapurju ter več evropskih državah in državah Latinske Amerike, so otroci sočasno s cepivom *rotarix*® prejeli tudi druga rutinska cepiva.

Že prve raziskave faze II na Finskem so pokazale, da je po cepljenju z dvema odmerkoma cepiva *rotarix*® specifična protirovirusna protitelesa razreda IgA razvilo kar 93 odstotkov cepljenih otrok (27). Pri približno 50 do 60 odstotkih otrok so v sedmih dneh po cepljenju v blatu dokazali rotaviruse, kar kaže

na zelo učinkovito pomnoževanje cepilnega rotavirusnega seva v tankem črevesu cepljene osebe (27). V podobni raziskavi faze II, opravljeni v več državah Latinske Amerike, kjer so cepili dojenčke, stare od 6 do 12 tednov, so specifična protirovirusna protitelesa razreda IgA dokazali pri 38 do 43 odstotkih cepljenih po prvem odmerku cepiva in pri 61 do 65 odstotkih cepljenih po drugem odmerku cepiva, medtem ko so cepilni sev dokazali v blatu pri 35 do 44 odstotkih cepljenih en teden po prvem odmerku in pri 11 do 21 odstotkih cepljenih po drugem odmerku (30).

Najpomembnejši podatki o učinkovitosti in varnosti cepiva *rotarix*® so bili pridobljeni v multicentrični s placebom nadzorovani, dvojno slepi, randomizirani klinični raziskavi faze III, ki je bila objavljena v reviji *New England Journal of Medicine* januarja 2006 (20). V raziskavo, ki je bila eno do sedaj najboljše preizkušanj cepiv pri otrocih, so vključili 63.225 otrok iz enajstih držav Latinske Amerike in Finske. Intenzivnost gastroenteritisa so opredelili v skladu z 20-točkovno Vesikarijevo lestvico, ki upošteva tako celotno klinično sliko gastroenteritisa (intenzivnost in trajanje driske ter bruhanja, višino telesne temperature in stopnjo dehidracije) kot tudi potrebo po zdravljenju. Klinično učinkovitost cepiva *rotarix*® so ovrednotili na podskupini 20.169 otrok, od katerih je bilo 10.159 cepljenih, medtem ko jih je 10.010 dobilo placebo. Po aplikaciji dveh odmerkov cepiva *rotarix*® je bila v prvem letu življenja učinkovitost zaščite pred hudo obliko rotavirusnega gastroenteritisa (Vesikari ≥ 11 točk) 84,8-odstotna (interval zaupanja od 71,7 do 92,7 odstotka), pred zelo hudo obliko rotavirusnega gastroenteritisa (Vesikari ≥ 19 točk) 100-odstotna (interval zaupanja od 74,5 do 100,0 odstotkov), pred hudim gastroenteritisom ne glede na povzročitelja 40-odstotna (interval zaupanja od 27,7 do 50,4 odstotka) in pred zelo hudim gastroenteritisom ne glede na povzročitelja, ki zahteva sprejem v bolnišnico, 42-odstotna (interval zaupanja od 28,6 do 53,1 odstotka) (52). Kot je bilo pričakovano po cepljenju z monovalentnim cepivom, ki temelji na genotipu G1P[8], je cepivo *rotarix*® najbolje zaščitilo proti hudim rotavirusnim gastroenteritisom (Vesikari ≥ 11 točk), povzročeni z genotipom G1P[8], in sicer v 90,8 odstotka primerov (interval zaupanja od 70,5 do 98,2 odstotka). Zaščita je bila visoka tudi proti hudim rotavirusnim gastroenteritisom (Vesikari ≥ 11 točk), povzročeni z genotipi G3P[8], G4P[8] in G9P[8], in sicer v skupaj 86,9 odstotka primerov (interval zaupanja od 62,8 do 96,6 odstotka), ter zadovoljiva proti hudim rotavirusnim gastroenteritisom (Vesikari ≥ 11 točk), povzročeni z genotipom G2P[4], in

sicer v 45,4 odstotka primerov (interval zaupanja od 81,5 do 85,6 odstotka) (20).

Za razliko od ugotavljanja učinkovitosti cepiva na subpopulaciji cepljenih otrok so v analize varnosti cepiva *rotarix*® vključili vseh 63.225 otrok, ki so sodelovali v multicentrični s placebom nadzorovani, dvojno slepi, randomizirani klinični raziskavi faze III (20), in vse otroke iz preostalih desetih kliničnih raziskav faze II. Rezultati analiz varnosti cepiv so pokazali, da je reaktogenost cepiva *rotarix*® relativno majhna, saj po cepljenju skoraj ni bilo vročinskih stanj (27, 28). Med pogostimi neželenimi učinki so opisali izgubo teka in razdražljivost, redkeje pa povišano temperaturo, drisko, bruhanje, zaprtje, jok in motnje spanja. Pojavnost vročine, driske, bruhanja, razdražljivosti, izgube teka, nahoda in kašlja ni bila statistično pomembno različna pri otrocih, ki so prejeli cepivo, in tistih, ki so prejeli placebo (27, 28). Pojavnost intususpcij pri dojenčkih, ki so prejeli *rotarix*®, prav tako ni bila statistično pomembno različna od pojavnosti intususpcij pri tistih, ki so prejeli placebo (20). Tako je bilo v obdobju do 31 dni po cepljenju, ko je pojavnost intususpcij najvišja, ugotovljenih skupno šest primerov intususpcij pri dojenčkih, cepljenih s cepivom *rotarix*®, in sedem primerov intususpcij pri dojenčkih, ki so dobili placebo (20). V časovnem obdobju, daljšem kot tri mesece po cepljenju, je bila pojavnost intususpcij celo manjša (ampak statistično neznačilno) pri prejemnikih cepiva *rotarix*® kot v kontrolni skupini (20).

Pri sočasnem dajanju cepiva *rotarix*® in drugih kombiniranih cepiv imunogenost rotavirusnega cepiva ni bila zmanjšana, ravni protiteles proti davici, tetanusu, oslovskemu kašlju in hepatitisu B so bile statistično nepomembno različne v primerjavi z ravnimi pri otrocih, ki so sočasno namesto cepiva *rotarix*® prejeli placebo (20, 28, 34). Nespremenjeno imunogenost in klinično učinkovitost cepiva *rotarix*®, kadar se to daje sočasno z drugimi cepivi v dojenčkovem obdobju, je dokazala tudi evropska raziskava 036 (34).

Evropska dvoletna raziskava učinkovitosti in varnosti cepiva *rotarix*® ♦

Poleg opisanih kliničnih raziskav, ki so bile izvedene predvsem v Latinski Ameriki, je za evropske države (vključno s Slovenijo) zelo pomembna tudi nedavno končana multicentrična klinična raziskava faze III, ki je bila izvedena v šestih evropskih državah (Češka, Finska, Francija, Nemčija, Italija, Španija) na približno 4000 otrocih (raziskava 036). Rezultati te raziskave so bili objavljeni v reviji *Lancet* konec novembra 2007 (34). V tej mul-

ticentrični s placebom nadzorovani, dvojno slepi, randomizirani klinični raziskavi faze III je 2572 otrok prejel dva odmerka cepiva in 1302 otroka dva odmerka placeba (vsi v starosti od 6 do 14 tednov in od 20 do 24 tednov), in sicer v času neposredno pred ali med sezono pojavljanja rotavirusnih okužb. Poleg cepiva *rotarix*® so sočasno vse udeležence cepili tudi z drugimi cepivi po veljavnem cepilnem programu za vsako državo. Pojavnost rotavirusnega gastroenteritisa so aktivno spremljali od cepljenja s prvim odmerkom pri starosti od 6 do 14 tednov do starosti približno 24 mesecev. Učinkovitost cepiva so vrednotili od drugega tedna po cepljenju z drugim odmerkom cepiva (povprečno trajanje spremljanja 17 mesecev). Resnost gastroenteritisa so opredelili v skladu z 20-točkovno Vesikarijevo lestvico. Po aplikaciji cepiva je bila v prvih dveh letih življenja učinkovitost zaščite pred kakršno koli obliko rotavirusnega gastroenteritisa 79-odstotna (interval zaupanja od 73 do 84 odstotkov), pred hudo obliko rotavirusnega gastroenteritisa (Vesikari ≥ 11 točk) 90-odstotna (interval zaupanja od 85 do 94 odstotkov) in pred hudo obliko rotavirusnega gastroenteritisa, ki zahteva sprejem v bolnišnico, 96-odstotna (interval zaupanja od 84 do 99 odstotkov) (34). Podobno kot v predhodni raziskavi v Latinski Ameriki so ugotovili, da cepivo zagotavlja visoko stopnjo zaščite pred hudo obliko rotavirusnega gastroenteritisa, ki ga povzročajo tako sevi G1 (96,4 odstotka, interval zaupanja od 90 do 99 odstotkov) kot sevi G2, G3, G4 in G9. Tako je raziskava prvič pokazala, da neko rotavirusno cepivo lahko prepreči okužbo z vsaj petimi različnimi genotipi (G1, G2, G3, G4 in G9) in

ob tem za vsakega izmed navedenih petih genotipov doseže stopnjo zaščite, ki je statistično pomembna (34). Raziskava je tudi pokazala, da se je potreba po zdravniški oskrbi zaradi rotavirusnega gastroenteritisa zmanjšala za 84 odstotkov (interval zaupanja od 77 do 89 odstotkov) (34). Opisana evropska raziskava je prvič pokazala, da cepljenje dojenčkov proti rotavirusom lahko zagotovi zelo učinkovito in dolgotrajno zaščito za obdobje prvih dveh let življenja, kar dejansko pokrije obdobje največje pojavnosti rotavirusne bolezni (34).

Praktični napotki ◆

Cepivo *rotarix*® se daje peroralno v dveh odmerkih z razmikom štirih tednov. Prvi odmerek lahko prejme otrok po dopolnjenem šestem tednu starosti, cepljenje pa je treba končati pred 24. oziroma najbolje pred dopolnjenim 16. tednom starosti (1). Cepiva ne smejo prejeti otroci, ki imajo znano preobčutljivost na sestavine cepiva ali na predhodni odmerek, otroci s predhodno intususcepcijo, nepravilnostmi prebavil, ki bi lahko bile predispozicija za intususcepcijo, s kakor koli okrnjeno imunostjo, intoleranco sladkorjev, ki so dodani cepivu, ter s kronično gastrointestinalno boleznijo. Cepljenje se odloži pri otrocih, ki prebolevajo hujšo okužbo, bruhamo ali imajo drisko. Previdnost je potrebna pri nedonošenčkih, ki imajo slabši imunski odziv, in pri otrocih, ki so v stiku z osebami z okrnjeno imunostjo (1).

Cepivo *rotarix*® je izključno otroško cepivo in ni namenjeno za uporabo pri odraslih. Podatki o varnosti uporabe med nosečnostjo ali dojenjem niso na voljo. ■

Literatura:

1. Zakotnik B. *Infektološki simpozij 2007*: 25–38.
2. Malek MA, et al. *Pediatrics* 2006; 117: 1887–92.
3. Fischer TK, et al. *J Infect Dis* 2007; 195: 1117–25.
4. Parashar UD, et al. *Emerg Infect Dis* 2006; 12: 304–6.
5. Santos N in Hoshino Y. *Rev Med Virol* 2005; 15: 29–56.
6. Angel J, et al. *Nat Rev Microbiol* 2007; 5: 529–39.
7. Steyer A. *Diplomsko delo. Biotehniška fakulteta, Ljubljana, 2002.*
8. Leskovaar T. *Diplomsko delo. Biotehniška fakulteta, Ljubljana, 2001.*
9. Steyer A. *Doktorsko delo. Medicinska fakulteta, Ljubljana, 2007.*
10. Steyer A, et al. *J Clin Virol* 2005; 33: 7–11.
11. Steyer A, et al. *J Med Virol* 2007; 79: 626–32.
12. Steyer A, et al. *J Med Virol* 2006; 78: 1250–5.
13. Poljak M. *Med Razgl* 2007; 46 (Suppl. 2): S163–S174.
14. Glass RI, et al. *Adv Exp Med Biol* 2006; 582: 45–54.
15. Arvin AM in Greenberg HB. *Virology* 2006; 344: 240–9.
16. Glass RI, et al. *Lancet* 2006; 368: 323–32.
17. ACIP. *MMWR Recomm Rep* 1999; 48 (RR-2): 1–20.
18. O’Ryan M. *Expert Rev Vaccines* 2007; 6: 11–9.
19. Bernstein DI. *Semin Pediatr Infect Dis* 2006; 17: 188–94.
20. Ruiz-Palacios GM, et al. *N Engl J Med* 2006; 354: 11–22.
21. Clark HF, et al. *Pediatr Infect Dis J* 2006; 25: 577–83.
22. Vesikari T, et al. *N Engl J Med* 2006; 354: 23–33.
23. Bernstein DI, et al. *Lancet* 1999; 354: 287–90.
24. Bernstein DI, et al. *J Infect Dis* 2002; 186: 1487–9.
25. Ward RL. *Viral Immunol* 2003; 16: 17–24.
26. Ward RL, et al. *J Infect Dis* 2006; 194: 1729–36.
27. Vesikari T, et al. *Vaccine* 2004; 22: 2836–42.
28. Vesikari T, et al. *Pediatr Infect Dis J* 2004; 23: 937–43.
29. Vesikari T, et al. *Pediatr Infect Dis J* 2006; 25 Suppl 1: S42–7.
30. Salinas B, et al. *Pediatr Infect Dis J* 2005; 24: 807–16.
31. Phua KB, et al. *J Infect Dis* 2005; 192 Suppl 1: S6–16.
32. Dennehy PH, et al. *Pediatr Infect Dis J* 2005; 24: 481–8.
33. De Vos B, et al. *Pediatr Infect Dis J* 2004; 23 Suppl 10: S179–82.
34. Vesikari T, et al. *Lancet* 2007; 370: 1757–1763.

Practall – Nove pediatrične smernice zdravljenja astme pri otroku

Matjaž Homšak

V večini industrijsko razvitih držav je astma še zmeraj najpogostejša kronična bolezen otrok. Posebej pogosta je v družinah z alergijami pri starših. Znaki astme se lahko pojavijo že v prvih mesecih življenja s ponavljajočimi se

znaki zapore dihal, kot piski s kašljem, navadno ob virusni okužbi dihal. Pogosto lahko potrdimo diagnozo astme šele pri petem letu starosti, zato je zgodnja diagnostika, spremljanje in zdravljenje znakov bolezni dihal toliko pomembnejše. V tem času imamo le nekaj smernic za zdravljenje astme pri otrocih skup-

no s smernicami GINA (Global Initiative for Asthma). V njih je le malo navodil o ukrepih za ugotavljanje, nadzor in zdravljenje astme otrok, starih manj kot pet let. Na podlagi teh nedorečenih smernic spremljanja najmanjših bolnikov z astmo so strokovnjaki evropske in ameriške akademije za astmo, alergologijo in

imunologijo (EAACI in AAAAI) pripravili točen dogovor za Evropo in Severno Ameriko. Dogovor je osnova klinične prakse in priporoča zdravljenje, izogibanje alergenom in sprožilcem ter izobraževanje o astmi. Je del iniciative PRACTALL (Practicing Allergology), ki jo podpirata obe akademiji.

Pri otrocih astmo opišemo kot *ponavljajoče se napade zapore dihal zaradi povečane odzivnosti dihal na sprožilce* (napor, alergeni, virusne okužbe). Razumeti je treba, da otrok z astmo nikakor ni enak odraslemu z astmo. Pri otrocih se pljuča še razvijajo, imunski sistem je nezrel, dihalne poti so ožje, kar vpliva na sliko bolezni. Odziv je zelo različen na različne sprožilce, prisotne so podoblike astme, odvisne od starosti, in s tem različen odziv na posamezne farmakoterapevtike. Vemo, da skoraj polovica otrok do 3. leta starosti kdaj piska (in kašlja), pri veliki večini je to le prehodno. Do vstopa v šolo vsaj 60 odstotkov teh otrok s piskanjem nima več težav. Če je osnovni problem piskanje, je naloga pediatra, da izključi druge vzroke piskanja v pljučih (npr. cistična fibroza, anomalije ...). Pri otrocih s piskanjem tako razlikujemo štiri skupine piskačev glede na pojavljanje piskanja:

1. Prehodni piskači – otroci piskajo v prvih dveh do treh letih in po tretjem letu ne več.
2. Neatopični piskači – sprožilci so virusne okužbe, poslabšanj je s starostjo manj.
3. Perzistentni piskači (otroci z astmo) – piskanje je povezano s klinično sliko atopije (ekcem, alergijski rinitis, prehranska alergija), z IgE povezane senzibilizacije na hrano v zgodnjem otroštvu, lahko tudi že na alergene v zraku oziroma senzibilizacija na alergene iz zraka pred tretjim letom starosti ter družinska anamneza astme.
4. Piskači s težkimi ponavljajočimi poslabšanji – lahko imajo znake atopije in so med poslabšanji praktično brez zdravstvenih težav.

V splošnem velja, da je pojav piskanja vse redkejši z naraščajočo starostjo. Otroci z alergijami večinoma še piskajo v adolescenci, otroci s ponavljajočim piskanjem piskajo pogosteje, če so v prvih letih poslabšanja težja in je pri njih možna slika persistentne astme, ko so v puberteti.

Na podlagi tega je pri vsakem bolniku zelo pomembna natančna anamneza nastopa in ponovitev piskanja, opisa sprožilcev in pojavnosti bolezni v družini. Priporoča se zgodnje (v vseh starostih) alergološko testiranje otrok, za potrditev alergijske senzibilizacije. Osnova astme je kronično vnetje v dihalnih poteh, zato je zelo pomembno ob ugotovljenih sprožilcih ukrepati, zmanjšati te vplive z izogibanjem

in ustreznim zdravljenjem. Priporočena so naslednja merila:

1. Zdravljenje astme mora zajeti optimalen nadzor nad boleznijo.
2. Telesni aktivnosti se otroci nikakor ne smejo izogibati, nasprotno, treba jo je vzpodbujati in temu ustrezno prilagoditi zdravljenje.
3. Nujno potrebno je izogibanje sprožilcem – alergenom (pršice, plesni, cvetni prah, živali ...), po možnosti imunoterapija z ustreznimi alergeni, kar zmanjša možnost prehoda v astmo pri otrocih z alergijskim rinokonjunktivitisom. Podobno velja za druge sprožilce, kot so stres in okužbe (z virusi), ki so spoznani kot sprožilci poslabšanj.
4. Zelo pomembno je izogibanje kajenju, kar posebej velja za male otroke s piskanjem. Pri vsakem obisku zdravnika se naj povpraša o kadilskih navadah v družini.
5. Boj proti debelosti, ki velikokrat sovпада z astmo, zato je potrebno okrepiti primerne stalne dejavnosti otrok.

V zdravljenju otrok z astmo je treba doseči ustrezen nadzor nad boleznijo in zmanjšati poslabšanja na skrajni minimum ob upoštevanju stranskih učinkov zdravil. Predpisovanje zdravil naj bo stopenjsko, upošteva pogostost, težo in trajanje simptomov bolezni. Upoštevati je treba dejstvo, da ne odgovorijo vsi otroci enako na določeno zdravljenje. Uporabljamo olajševalce (bronhodilatatorje), kot beta agoniste in druge (ipratropium), ter protivnetna zdravila:

- inhalacijski kortikosteroidi – ICS,
- antagonisti levkotrienskih receptorjev – LTRA,
- dolgodelujoči beta2 agonisti – LABA le v kombinaciji z ICS,
- kromoglikat in sistemski steroidi.

ICS predstavljajo glavno in najuspešnejše zdravilo za zdravljenje astme. Potrjena alergija in zelo zmanjšana pljučna funkcija sta glavno vodilo za uspešen odgovor na zdravljenje z ICS. Pri predšolskih otrocih sicer ni potrjen modificirajoči učinek ob dolgotrajnem zdravljenju z ICS na astmo po prekinitvi zdravljenja z njimi (ponovna povrnitev simptomov). LTRA so enakovreden izbor pri zdravljenju astme, kar velja za lažje oblike astme in starostno skupino pod 10 let starosti s potrjenimi visokimi vrednostmi levkotrienov v urinu. Pri piskanju, sproženem z virusi, so LTRA zdravilo izbora, bodisi kot intermitentno ali kot trajno zdravljenje. Tudi LABA se uporabljajo le v kombinaciji z ICS. Kadar je pri astmi pri otroku potrjen določen alergen kot vzrok poslabšanja, je zelo smiselna uvedba imunoterapije, če je na razpolago ustrezen alergen

za zdravljenje. Nikakor ob tem ne smemo pozabiti, da je potrebno stalno izobraževanje o astmi, ki omogoči boljši nadzor nad boleznijo in prepreči poslabšanje. Dobro kontrolo astme pri otroku dosežemo, kadar so lažje težave le en- do dvakrat na teden, otrok nima omejitve pri aktivnosti, nočne težave so največ enkrat na mesec, olajševalec uporabi do dvakrat na teden, ima normalno pljučno funkcijo in ima poslabšanje astme največ enkrat letno.

Najbolj težavno je vodenje in nadzor nad astmo pri otrocih v starosti do dveh let. Tukaj je spoznanj najmanj, diagnoza težavna. Vemo, da trajna astma nastopi že v predšolskem obdobju, spremembe v strukturi in pljučni funkciji iz tega obdobja lahko spremljajo bolnika skozi vse otroštvo v adolescenco. Nujno je zdravljenje z olajševalci, LTRA zmanjšajo predvsem število poslabšanj v skupini od dveh do petih let, a velja zelo podobno tudi za najmlajše. Uvedba zdravil je potrebna v primeru vsaj treh epizod povratne zapore dihal v zadnjih šestih mesecih, takrat razmišljamo o diagnozi astme. Prvo zdravilo izbora so olajševalci. Pri piskanju ob virusnih okužbah se naj uvedejo LTRA (trajno, intermitentno), ICS so nujni pri persistentni astmi, posebej ob pogosti potrebi po sistemskih steroidih. Podobno velja za otroke, ki imajo potrjeno alergijo ali sliko atopije. Pri težjih poslabšanjih je nujno potrebno zdraviti od tri do pet dni z npr. prednisonom 1-2 mg/kg telesne teže.

Otroci z diagnozo astme potrebujejo ves čas nadzor pediatra, ki otroka sledi, prilagaja zdravljenje in skrbi za ustrežno poučenost staršev in otroka o bolezni. Pri zapletih in potrebi po intenzivnejšem zdravljenju se povezuje pediater s pediatrom pulmologom, ki mora poskrbeti za dodaten nadzor spremljanja rasti, funkcije nadledvičnice, stanja vida in sledenja pljučne funkcije. Priporočene so neinvazivne preiskave ocene vnetja v pljučih (eNO), ki pomagajo opredeliti dejansko potrebo po protivnetnih zdravilih.

Opisana priporočila so posledica izkušenj in najnovejših objavljenih raziskav o astmi pri otrocih, ki so jih pregledali in predlagali strokovnjaki iz dvajsetih držav. Skupina je predstavljala t.i. »opinion leaders«, ki je zelo dejavna v raziskavah astme pri otrocih in je povzela veliko lastnih izkušenj iz zdravljenja in vodenja te bolezni. Hkrati so te smernice prve skupne za evropske države in države Severne Amerike. ■

Literatura:

Bacharier LB, Boner A, Carlsen KH et al. Diagnosis and treatment of asthma in childhood: a PRACTALL consensus report. *Allergy* 2008; 63: 5-34.

Vključevanje bolnika v zdravljenje

Suzana Kert, Maja Petek Šter

Se sprašujete, ali je vredno napisati kratko poročilo o še enem strokovnem izobraževanju in ga poslati za objavo v reviji *Isis*? Za tokratno izobraževanje, ki je potekalo 11. in 12. januarja 2008 v Ljubljani, sva soglasni, da je. Zato obstajajo vsaj trije razlogi: 24 let neprekinjenega izobraževanja zdravnikov mentorjev v družinski medicini, ena največjih udeležb v zgodovini organizacije teh delavnic - 63 udeležencev, in nadvse aktualna tema.

V teh dneh beremo osnutek dokumenta Resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2008-2013, ki so ga pripravili za javno razpravo na Ministrstvu za zdravje RS. Dokument, za katerega pričakujemo, da bo pomembno vplival na organizacijo zdravstvene službe v naši državi, izpostavlja, da ima »osrednje mesto v sistemu zdravstvenega varstva pacient, ki naj bo enakovreden partner v odnosu do zdravnika in drugih zdravstvenih delavcev, seznanjen s svojimi pravicami in dolžnostmi. Obravnava pacienta mora biti holistična, od spočetja do smrti, vključujoč paliativno oskrbo. Za zadovoljnega pacienta moramo ustvariti pogoje za učinkovito in kakovostno delo ter pogoje za motivacijo izvajalcev zdravstvenih storitev«. In natančno to je bila rdeča nit letošnje učne delavnice.

Pri svojem delu vsakodnevno čutimo veliko bremen, med močnejšimi sta zanesljivo na eni strani časovni dejavnik s pomanjkanjem časa, na drugi pa informacijski dejavnik s poplavo strokovnih informacij, med katerimi je težko izluščiti tiste, ki so pomembne za prakso. Iz odličnih predavanj, ki so se zvrstila na tokratni učni delavnici, sva si zato dovolili izbrati nekaj koristnih podatkov, za katere meniva, da je za vsakega zdravnika, ne le družinske medicine, dobro, da jih ozavešči.

1. Kaj bolniki pričakujejo od nas? Človečnost (86 odstotkov), strokovnost (64 odstotkov), možnost sodelovanja pri odločitvi (63 odstotkov), dovolj časa (60 odstotkov), so bili izsledki ene od raziskav (1).
2. Deset prioritet bolnikov v Evropi glede primarnega zdravstva: dovolj časa za poslušanje in razlago, hitrost storitve, zaplnjenost, zdravnik družinske medicine naj

Udeleženci 24. učne delavnice za mentorje v družinski medicini

pove bolniku vse, kar ga zanima, bolnik lahko svobodno razloži zdravniku vse svoje težave, naročanje na kratek rok, zdravnik, ki sledi novostim, vključevanje preventive, kritična presoja zdravstvenih postopkov ter zdravnik, ki bolniku razloži namen preiskav in zdravljenja (2).

3. Kako dobro zdravniki ocenjujejo želje bolnika po sodelovanju pri odločitvi? 39 odstotkov bolnikov je želelo sodelovati pri odločitvi o zdravljenju z zdravili, 45 odstotkov bolnikov je želelo, da se o tem odloči zdravnik, 16 odstotkov bolnikov je želelo samih sprejeti odločitev. Le v 32 odstotkih so zdravniki pravilno ocenili bolnikove želje, v 45 odstotkih so precenili in v 23 odstotkih podcenili želje bolnika pri odločitvi za zdravljenje z zdravili, so podatki iz še zelo sveže objavljene raziskave (3).

Ob zaključku so udeleženci izpolnili še ankete o zadovoljstvu z delavnico. V splošnem so udeleženci delavnico ocenili kot uspešno, saj so ji podelili povprečno oceno 4,3 od možnih 5 točk. Pohvalili so dobro organizacijo delavnice ob velikem številu udeležencev, ki so jih prostori katedre za družinsko medicino, kjer je potekala delavnica, komaj še zmogli sprejeti,

navdušenost predavateljev in vodij delavnice ter prijetno vzdušje, v katerem je potekalo delo na delavnici. Opozorili so nas na nekatere nerodnosti, ki so se nam pripetile, in obljubili smo, da se bomo potrudili, da do naslednjega leta popravimo tudi to.

Kot vse v življenju, ima mentorstvo študentom in specializantom svoje dobre in slabe strani. Če boste razvili občutek, da vas zapušča želja po prenosu znanja na mlajše generacije, če se boste čutili na strokovnem področju osamljeni, nerazumljeni, izkoriščani, ujeti v sistem ali če si kratko malo želite svoje dileme, slabe izkušnje in stiske deliti z dobromernimi in izkušenimi kolegi, so 25. učne delavnice za mentorje v družinski medicini na temo Samo-zdravljenje prava odločitev. ■

Literatura:

1. Wensing M et al. A systematic review of the literature on patients' priorities for general practice care. *Soc Sci Med* 1998; 47: 1573-86.
2. Grol R et al. Patients' priorities with respect to general practice care: an international comparison. *European Task Force on Patient Evaluations of General Practice (EUROPEP). Fam Pract* 1999; 16: 4-11.
3. Cox K. et al. Patients' involvement in decision about medicines: GPs' perceptions of their preferences. *Br J Gen Pract* 2007; 57: 777-84.

PRIJAVNICA

ENOTNA PRIJAVNICA ZA UDELEŽBO NA ZDRAVNIŠKIH SREČANJIH, OBJAVLJENIH V IZIDI (velja tudi fotokopirana prijavnica)

prijavljam se za udeležbo
(ustrezno obkrožite oziroma dopišite)

prosim, pošljite informacije

drugo _____

srečanje

udeleženec/udeleženka

ime in priimek

naslov stalnega bivališča

Izjava - davčni zavezanec (obkroži)

da

ne

davčna številka:

IZPOLNITI, ČE UDELEŽENEC NI PLAČNIK

PLAČNIK JE BOLNIŠNICA, ZAVOD ALI KDO DRUG

Plačnik udeležbe - kotizacije

Naziv plačnika

Točen naslov sedeža plačnika

Telefon

Faks

E-pošta

Kontaktna oseba

Izjava - davčni zavezanec (obkroži)

da

ne

davčna številka:

IZPOLNITI SAMO ZA TISTA STROKOVNA SREČANJA, KI JIH ŽELITE UVELJAVLJATI ZA PODALJŠANJE LICENCE

Kraj rojstva

Datum rojstva

Naziv delovne organizacije

Delovno mesto

Želim sodelovati:

kot predavatelj (predavanje, poster, drugo)

kot udeleženec

na praktičnem usposabljanju

Prosim informacije o možnostih nočitve

da

ne

Kotizacijo za srečanje bom poravnal/a

s položnico

ob prijavi

datum

podpis

MAREC 2008

TEMA

VSEBINA

1.		št. kandidatov	
LJUBLJANA Hotel Mons	3. SIMPOZIJ »AKUTNA MOŽGANSKA KAP«	350	simpozij
6.–8. ob 9.00			
PORTOROŽ Kongresni center Hotel Slovenija	ŠOLA KIRURŠKIH TEHNIK - DAMAGE CONTROL SURGERY podroben program Isis • 2/2008	število poslušalcev je neomejeno, število tečajnikov 20	strokovni sestanek z učno delavnico kirurških tehnik Damage control surgery za zaustavljanje krvavitev v telesnih votlinah in pri ekstremitetnih poškodbah je namenjen specialistom in specializantom kirurgije, ortopedije, travmatologije in splošne kirurgije
7.			
LJUBLJANA M Hotel, Derčeva 1	IZZIVI IN PASTI OTROŠTVA IN ADOLESCENCE – STROKOVNO SREČANJE SVETOVALNEGA CENTRA O SODOBNIH PRISTOPIH K RAZUMEVANJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA OTROK IN MADOSTNIKOV podroben program Isis • 2/2008	120	simpozij o duševnem zdravju otrok in mladostnikov je namenjen pediatrom, specialistom šolske medicine, pedopsihiatrom, psihologom, specialnim pedagogom
7. ob 8.00			
BLED Best Western Hotel Kompas, Cankarjeva ulica 2, konferenčna dvorana Triglavska	MOČ JEZIKA, MOČ IZBIRE – NEVROLINGVISTIČNO PROGRAMIRANJE (NLP) ZA VODJE V ZDRAVSTVU IN ZDRAVSTVENI NEGI podroben program Isis • 3/2008	omejeno	seminar je namenjen vodjem v zdravstvu in zdravstveni negi
7.–8. ob 9.00			
LJUBLJANA Hotel Mons, Pot za Brdom 55	3 RD LJUBLJANA REFRACTIVE SURGERY MEETING	do 100	mednarodno strokovno srečanje na temo refraktivna kirurgija in operacije sive mreže je namenjeno oftalmologom
7.–8. ob 14.00			
LJUBLJANA Onkološki inštitut	ŠOLA ZA PALIATIVNO OSKRBO BOLNIKA OB KONCU ŽIVLJENJA podroben program Isis • 2/2008	40	podiplomski seminar z učnimi delavnicami je namenjen vsem zdravnikom in medicinskim sestram
7.–8.			
LJUBLJANA Univerzitetni klinični center	XXV. PODIPLOMSKA ŠOLA ZA ZDRAVNIKE: SLADKORNA BOLEZEN TIPA 2 podroben program Isis • 2/2008	30	podiplomska šola za zdravnike
7.–8.			
LJUBLJANA Grand hotel Union	10 TH LJUBLJANA INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PAEDIATRIC AND NEONATAL INTENSIVE CARE: BEYOND THE CONVENTIONAL MECHANICAL VENTILATION. RECENT ADVANCES IN NEONATAL AND PAEDIATRIC NEUROINTENSIVE CARE podroben program Isis • 2/2008	***	strokovno srečanje za zdravnike in medicinske sestre

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Klinični oddelek za nevrologijo, Nevrološka klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana in Društvo za preprečevanje možganskih in žilnih bolezni	informacije: mag. Viktor Švigelj, dr. med., E: viktor.svigelj@kclj.si ali viktor.svigelj@guest.arnes.si	kotizacije ni	v postopku
Društvo travmatologov, prof. dr. Radko Komadina, dr. med., svetnik, Splošna in učna bolnišnica Celje	prijave: E: sbcrdi@guest.arnes.si, za udeležence delavnice na kadavrih najkasneje do 15. februarja 2008, na prijavnici mora biti poleg imena udeleženca zabeležen tudi uradni naziv in naslov plačnika kotizacije skupaj z davčno številko, informacije: Radko Komadina (sbcrdi@guest.arnes.si), T: 03 423 38 99	višina kotizacije za udeležence praktičnih vaj na kadavrih: 400 EUR (DDV v ceno ni vključen), višina kotizacije za specializante in specialiste, ki se bodo udeležili le popoldanskih predavanj in okroglih miz: 50 EUR (DDV v ceno ni vključen). Kotizacija bo plačljiva po predhodno izstavljenem računu SZD	***
Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše, Žarka Brišar Slana, direktorica	prijave in informacije: ga. Petra Polajnar, T: 01 583 75 17, E: sc-oms@guest.arnes.si	50 EUR	***
Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice, Center za vseživljenjsko učenje, karierno svetovanje, tutorstvo in mentorstvo	prijave: Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice, Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice, F: 04 586 93 63, www.vszn-je.si, do 2. 3. 2008, informacije: T: 04 586 93 60, 051 394 363 ali E: mkaucic@vszn-je.si, mburkelc@vszn-je.si	156 EUR, za redne študente in upokojene 96 EUR, na TRR: 07000-0001033819 , sklic 00-760106	***
Društvo za razvoj minimalno invazivne kirurgije, Hubadova 6a, 1230 Domžale, Vesna Morela, dr. med., E: registration@lj-refractive.com	informacije: mag. Kristina Mikek, dr. med., E: kmikek@morelaokulisti.si, www.lj-refractive.com, T: 01 510 23 40, F: 01 510 23 42	specializanti 100–150 EUR, specialisti 200–250 EUR, brezplačna kotizacija za upokojene oftalmologe, študente in sekundarije	***
Onkološki inštitut Ljubljana, Katedra za onkologijo in radioterapijo, Zveza društev onkoloških bolnikov, Kancerološko združenje SZD, prim. Jožica Červek, dr. med.	prijave: Onkološki inštitut Ljubljana, ga. Nives Turk, dipl. upr. org., Zaloška cesta 2, 1000 Ljubljana, informacije: ga. Nives Turk, dipl. upr. org., T: 01 587 96 41, F: 01 587 94 95, E: nturk@onko-i.si	kotizacije ni	v postopku
Univerzitetni klinični center Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni	prijave: prim. Franc Mrevlje, dr. med., Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, SPS Interna klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Zaloška 7, 1000 Ljubljana, s pripisom »Za Šolo sladkorne bolezni tipa 2« ali na E: franc.mrevlje@kclj.si, informacije: T: 522 31 36 ali 522 28 37	kotizacije ni	v postopku
Univerzitetni klinični center Ljubljana, Klinični oddelek za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo	ga. Nevenka Lepin, T: 522 29 65, E: nevenka.lepin@kclj.si	***	***

MAREC 2008

TEMA

VSEBINA

8. ob 9.30

št. kandidatov

RAKITNA

Mladinsko klimatsko
zdravilišče, Rakitna 96,
1352 Preserje

MOTNJE HRANJENJA IN ČUSTVOVANJA

podroben program Isis • 3/2008

ni omejeno

strokovno srečanje Sekcije za šolsko in visokošolsko medicino pri
SZD

13.–15.

LJUBLJANA

Univerzitetni klinični center,
predavalnica 1

BOLEZNI LEDVIC IN ARTERIJSKA
HIPERTENZIJA

ni omejeno

podiplomska šola za zdravnike v osnovnem zdravstvu,
specializante, interniste

14.–15.

ROGAŠKA SLATINA

Grand hotel Rogaška

2. SLOVENSKI ORTOPEDSKI KONGRES

***

kongres z mednarodno udeležbo, teme: endoprotetika, hrbtenica,
otročka ortopedija, raziskovanje v ortopediji, vnetja, infekti in tumorji
mišično-skeletnega sistema, športna in artroskopska ortopedija,
uradna jezika: slovenščina in angleščina (brez simultanih prevodov)

14.–15.

LJUBLJANA

Cankarjev dom, Linhartova
dvorana

11. SCHROTTTOVI DNEVI

250

podroben program Isis • 2/2008

strokovno izobraževanje za zdravnike družinske medicine,
specializante in sekundarije

15. ob 8.00

***

2. REGIONALNI ALA - ADRIATIC LASER
ACADEMY SIMPOZIJ – UPORABA LASERJA V
ZOBOZDRAVSTVU

150

podroben program Isis • 3/2008

simpozij je namenjen splošnim zobozdravnikom, maksilofacialnim
in oralnim kirurgom, specialistom pedontologom in specialistom
za ustne, zobne bolezni in parodontologijo, vabljeni so tudi vsi
preostali člani terapevtskih zdravstvenih timov

20. ob 8.30

LJUBLJANA

Univerzitetni klinični center,
Zaloška cesta 7, 1000
Ljubljana, predavalnica 1

4. SOOČENJE MNENJ SPECIALISTOV
RAZLIČNIH STROK S PRIKAZOM BOLNIKOV
– PASTI V DIAGNOSTIKI IN ZDRAVLJENJU PRI
VEČSIMPTOMSKIH BOLNIKI

ni omejeno

podroben program Isis • 3/2008

Interaktivna konferenca je namenjena širokemu krogu zdravnikov.
Omogoča dodatno preverjanje in osvežitev znanja zdravnikov
specialistov družinske medicine z najnovejšimi dognanji, ki jih
bodo predstavili specialisti drugih strok. Zaradi interaktivne narave
bodo specialisti drugih strok slišali, kakšne so težave in vprašanja
pri odločitvah in terapevtskih postopkih pri obravnavi bolnikov v
ambulantni družinskega zdravnika. Soočenje mnenj sodelujočih
specialistov zagotavlja novo kakovost ter skrajšanje diagnostične in
terapevtske obravnave bolnikov z določenimi boleznimi

20. ob 9.00

LJUBLJANA

Cankarjev dom, Štihova
dvorana

OKUŽBA Z VIRUSOM HEPATITISA C PRI
UŽIVALCIH DROG

***

simpozij

podroben program Isis • 3/2008

20.

LJUBLJANA

Hotel Mons

POZOR: PROJEKTI ON-LINE ZDRAVSTVENO
ZAVAROVANJE

300

podroben program Isis • 3/2008

posvet je namenjen vodstvenemu kadru izvajalcev zdravstvenih
storitev, vodjem oddelkov, zasebnim zdravnikom, vodjem
informatike

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Sekcija za šolsko in visokošolsko medicino pri SZD in Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna	prijave: Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna, Rakitna 96, 1352 Preserje, T: 01 365 98 16 ali 051 410 491, ga. Irena Braniselj, E: irena.braniselj@mkz-rakitna.si	***	v postopku
Slovensko nefrološko društvo, prof. dr. Staša Kaplan Pavlovčič, dr. med.	prijave: Danica Berlec, KC Ljubljana, KO za nefrologijo, Hospitalni oddelek, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, T: 01 522 31 10, F: 01 522 24 08, s pripisom: za nefrološko društvo, informacije: doc. dr. Damjan Kovač, dr. med., T: 01 522 31 10, F: 01 522 24 08	150 EUR, za upokojene zdravnike in študente kotizacije ni	20
Slovensko zdravniško društvo in Združenje ortopedov	informacije: E: soc2008@ortopedi.szd.si, W: http://ortopedi.szd.si/soc2008/	***	v postopku
Katedra za družinsko medicino, Združenje zdravnikov družinske medicine, Zavod za razvoj družinske medicine, dr. Tonka Poplas Susič, mag. Rajko Vajd	informacije: Katedra za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, ga. Ana Artnak, T: 01 438 69 15, F: 01 438 69 10, E: kdrmed@mf.uni-lj.si	200 EUR (DDV ni vključen v ceno)	v postopku
Združenje za maksilofacialno in oralno kirurgijo Slovenije – ZMOKS, Implantološki inštitut, World Clinical Laser Institute	informacije in prijave: ALA - ADRIATIC LASER ACADEMY, Tajništvo simpozija (EXPO COMM inženiring, d.o.o.), Plemljeva 8, 1000 Ljubljana, Slovenija, g. Peter Goljuf (ALA), T: +386 1 500 71 09, +386 51 631 675, F: +386 1 500 71 10, E: peter.goljuf@gmail.com. Za prijavnico v elektronski obliki pošljite vaš e-naslov na: peter.goljuf@gmail.com	180,00 EUR, 100 EUR pred 15. 2. 2008, 150 EUR pred 29. 2. 2008, za študente in upokojence: 20 EUR. DDV vključen. Plačilo kotizacije na NLB, d.d., IBAN: SI56 0203 1025 3963 852 , SWIFT LJBASI2X	v postopku
Univerzitetni klinični center Ljubljana, Klinični oddelek za gastroenterologijo, Japljeva 2, 1000 Ljubljana	prijave: Klinični oddelek za gastroenterologijo, Japljeva 2, 1000 Ljubljana, Melita Šušmelj, T: 01 522 26 39, F: 01 433 41 90, E: melita.susmelj@kclj.si	60 EUR (z vključenim DDV), kotizacija vključuje udeležbo na strokovnem srečanju, materiale in plačilo potrdila Zdravniške zbornice o priznanju kreditnih točk, za študente in specializante kotizacije ni	v postopku
Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Koordinacija centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od drog	informacije: ga. Simona Rojs, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja, Japljeva 2, 1525 Ljubljana, T: 01 522 21 10, E: simona.rojs@kclj.si	kotizacije ni	***
Zdravniška zbornica Slovenije, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije	prijave in informacije: tajništvo Zdravniške zbornice Slovenije, Dalmatinova 10, 1000 Ljubljana, T: 01 30 72 100 ali 01 30 72 101 in tajništvo Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije, T: 01 23 21 675 ali 01 23 21 476, E: info@zdrzz.si	kotizacije ni	***

MAREC 2008

TEMA

VSEBINA

28. ob 11.00

št. kandidatov

LJUBLJANA

Medicinska fakulteta,
Korytkova 2, srednja
predavalnica

13. REDNI LETNI POSVET O OBRAVNAVI IN
SPREMLJANJU BOLNIKOV S TUBERKULOZO
(TB) V SLOVENIJI

***

posvet

28.–29. ob 9.15

LJUBLJANA

Univerzitetni klinični center,
predavalnica 1, Zaloška 2

INFEKTOLOŠKI SIMPOZIJ 2008

podroben program Isis • 3/2008

ni omejeno

simpozij je namenjen vsem zdravnikom

28.–29.

LJUBLJANA

Inštitut RS za rehabilitacijo,
Linhartova 51, predavalnica
v 4. nadstropju klinike

19. DNEVI REHABILITACIJSKE MEDICINE:
REHABILITACIJA BOLNIKOV Z RAKOM

ni omejeno

seminar je namenjen vsem zdravnikom in ostalemu medicinskemu ter tehničnemu osebju

podroben program Isis • 2/2008

28.–29. ob 16.00

ŠMARJEŠKE
TOPLICE

Zdravilišče Šmarješke
Toplice

UČNA DELAVNICA MIGRENE IN
NEVROPATSKE BOLEČINE

45

učna delavnica, ki bo potekala interaktivno ob kliničnih primerih

28.–29.

LJUBLJANA

Zavod za zdravstveno
varstvo, Miklošičeva 24

KAKOVOSTNO PRIMARNO ZDRAVSTVENO
VARSTVO

150

mednarodna konferenca je namenjena zdravnikom, vodstvenim delavcem, predstavnikom organizacij pacientov

podroben program Isis • 2/2008

28.–29. ob 8.00

***

17. POSVETOVANJE MEDICINA IN PRAVO:
IZVORNE CELICE IN HUMANI GENOM

ni omejeno

strokovno srečanje je namenjeno zdravnikom, pravnikom, sociologom, filozofom, predstavnikom tiska in vsem drugim, ki jih to področje zanima

podroben program Isis • 2/2008

APRIL 2008

4.–5. ob 16.00

OTOČEC

konferenčna dvorana Šport
hotela

19. ZBOR ZASEBNIH ZDRAVNIKOV IN
ZOBOZDRAVNIKOV SLOVENIJE

250

srečanje je namenjeno zasebnim zdravnikom in zobozdravnikom

4.–5. ob 9.00

ČATEŽ

Terme Čatež

ŠOLA URGENTNE NEVROLOGIJE

40

učna delavnica je namenjena zdravnikom v osnovnem zdravstvu, nevrologom

podroben program Isis • 3/2008

5. ob 9.00

NOVO MESTO

Visoka šola za upravljanje
in poslovanje, Na Loko 2,
8000 Novo mesto

3. POSVET O KRONIČNI KORONARNI
BOLEZNI: KORONARNA BOLEZEN IN
PRIDRUŽENE HIBE SRČNIH ZAKLOPK

200

posvet je namenjen vsem zdravnikom, ki obravnavajo bolnike s kronično koronarno boleznijo in pridruženo hibo zaklopke ali vstavljeno umetno zaklopko

podroben program Isis • 3/2008

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Bolnišnica Golnik – Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo	prijave in informacije: Andraž Jakelj, E: andraz.jakelj@klinika-golnik.si	kotizacije ni	***
Sekcija za kemoterapijo SZD, Katedra za infektivne bolezni in epidemiologijo MF, Klinika za infektivne bolezni in vročinska stanja UKC, prof. dr. Bojana Beović, dr. med.	prijave: Tajništvo Klinike za infektivne bolezni in vročinska stanja, Japljeva 2, 1525 Ljubljana, informacije: Simona Rojs, Andreja Sorman, T: 01 522 42 20, 01 522 21 10, F: 01 522 24 56, E: simona.rojs@kclj.si, andreja.sorman@kclj.si	100 EUR z DDV	v postopku
Inštitut Republike Slovenije za rehabilitacijo, prof. dr. Črt Marinček, dr. med., prof. dr. Helena Burger, dr. med.	prijave in informacije: prijave pošljite najpozneje do 25. marca 2008 na naslov: Ela Loparič, Inštitut za rehabilitacijo, Linhartova 51, 1000 Ljubljana, T: 01 475 84 41, F: 01 437 65 89, E: ela.loparic@ir-rs.si	170 EUR (za oba dneva), 90 EUR (za en dan), 90 EUR (za specializante in sekundarije), DDV je vključen, na TRR: 01100-6030278088, tri dni pred pričetkom seminarja	***
Sekcija za glavobol - Združenje nevrologov SZD, Slovensko združenje za zdravljenje bolečine, Združenje družinske medicine SZD	prijave: T: 01 52 11 400, E: natasa.zupancic@pfizer.com, Pfizer, Podružnica za svetovanje s področja farmacevtske dejavnosti, Letališka cesta 3c, 1000 Ljubljana	kotizacije ni	v postopku
WONCA Europe, European forum for primary health care, Katedra za družinsko medicino Univerze v Ljubljani, Katedra za družinsko medicino Univerze v Mariboru	prijave: Barbara Toplek, Zavod za razvoj družinske medicine, Poljanski nasip 58, 1000 Ljubljana, T: 01 438 69 13, F: 01 438 60 10, E: barbara.toplek@mf.uni-lj.si	180 EUR (DDV vključen), za upokojene zdravnike in študente 50 EUR (DDV vključen)	***
Zdravniško društvo Maribor, Pravniško društvo Maribor v sodelovanju s Pravno fakulteto Univerze v Mariboru in Medicinsko fakulteto Univerze v Mariboru	informacije in prijava: Majda Petek, Oddelek za nalezljive bolezni in vročinska stanja, Univerzitetni klinični center Maribor, Ljubljanska 5, 2000 Maribor, T: 02 321 26 57, F: 02 331 23 93, E: j.gorisek@sb-mb.si	100 EUR + DDV na TRR Zdravniško društvo Maribor, Vošnjakova ul. 4, Maribor, št.: 04515-0000124280, sklic na št. 1027	***
Strokovno združenje zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije in Zdravniška zbornica Slovenije, asist. Dean Klančič, dr. med.	informacije: tajništvo Združenja, Vojkova 4, 1000 Ljubljana, T: 01 433 85 35, F: 01 439 76 00, in Zdravniška zbornica Slovenije, Dalmatinova 10, 1000 Ljubljana, T: 01 30 72 123	kotizacije ni	***
Združenje nevrologov Slovenije in KO za nevrologijo UKC, prof. dr. Anton Mesec, dr. med.	prijave in informacije: ga. Anka Žekš, KO za nevrologijo, Zaloška 2, 1000 Ljubljana, T: 01 522 23 11, F: 01 522 22 08, E: anka.zaks@kclj.si	kotizacije ni	***
Zdravniško društvo Novo mesto	prijave in informacije: Boris Krajačič, T: 07 332 25 50, E: medicons@siol.net, prijave do 31. 3. 2008	kotizacije ni	v postopku

APRIL 2008

TEMA

VSEBINA

9.–17.

št. kandidatov

LJUBLJANAseminarski prostor stare
travmatologije, Zaloška 2**5. PODIPLOMSKI TEČAJ IZ DIABETOLOGIJE
ZA SPECIALIZANTE IN SEKUNDARIJE**

podroben program Isis • 10/2007

20

učne delavnice za specializante, sekundarije

10.–11.

LJUBLJANAUniverzitetni klinični center
Ljubljana, predavalnica 1,
Veterinarska fakulteta v
Ljubljani**UČNA DELAVNICA »LAPAROSKOPSKA
KIRURGIJA«**

podroben program Isis • 2/2008

ni omejeno,
praktična
delavnica 9učna delavnica je namenjena specializantom in specialistom
kirurgom

10.–12.

PORTOROŽ

Kongresni center Bernardin

**2. MEDNARODNI KONGRES O ANTI-AGINGU
IN PREVENTIVNI MEDICINI**omejeno
– do zasedbe
prostih mestmednarodni kongres je namenjen dermatologom,
endokrinologom, kirurgom plastikom, ginekologom, vsem ostalim
zainteresiranim zdravnikom

11.–12.

BLED

Festivalna dvorana

15. SLOVENSKI PARODONTOLOŠKI DNEVI

ni omejeno

strokovno srečanje za vse zobozdravstvene delavce

podroben program Isis • 3/2008

11.–12.

KRANJSKA GORA Hotel Kompas,
Borovška 100**8. KOKALJEVI DNEVI**

150

strokovno izobraževanje za zdravnike, medicinske sestre,
zdravstvene tehnike, patronažne sestre in reševalce

podroben program Isis • 3/2008

11.–12.

LJUBLJANAMedicinska fakulteta,
Korytkova 2, velika
predavalnica**XXV. ORTOPEDSKI DNEVI: NOVOSTI V
ORTOPEDIJI**

***

posvet

podroben program Isis • 3/2008

11.–12. ob 9.00

MARIBOR

Hotel Habakuk

**XVIII. SREČANJE PEDIATROV Z MEDNARODNO
UDELEŽBO IN V. SREČANJE MEDICINSKIH
SESTER V MARIBORU 2008**

ni omejeno

simpozij z učno delavnico je namenjen vsem pediatrom in
zdravnikom družinske medicine, zdravnikom v osnovnem
zdravstvu, medicinskim sestram

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
UKC, Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, ga. Jelka Zaletel Vrtovec	ga. Jelka Zaletel Vrtovec, T: 01 522 39 90, F: 01 522 27 38, E: jelka.zaletel@kclj.si	kotizacije ni	20
Klinični oddelek za abdominalno kirurgijo, UKC Ljubljana, Slovensko združenje za gastroenterologijo in hepatologijo, SZD, doc. dr. Aleš Tomažič, dr. med.	prijave: Klinični oddelek za abdominalno kirurgijo, Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana, T: 01 522 47 88, F: 01 522 22 09, E: ales.tomazic@kclj.si	kotizacija A 150 EUR (specializanti 120 EUR), kotizacija B 350 EUR (specializanti 280 EUR), na TRR pri Banki Celje 06000-0895253166 , sklic 00 2670 (kotizacija A in B – opis v programu)	v postopku
Združenje slovenskih dermatovenerologov, asist. Tanja Planinšek Ručigaj, dr. med.	informacije in prijave: www.anti-aging2008.org	zgodnje prijave do 15. 2. 2008: za člane nacionalnih dermatoloških združenj 190 EUR, za vse ostale udeležence 250 EUR, za študente 50 EUR	***
Združenje za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo, Slovensko zdravniško društvo, prof. dr. Uroš Skalerič, dr. dent. med.	informacije: erika.cvetko@mf.uni-lj.si, kontaktna oseba: martina.kajzer@kclj.si, T: 02 300 21 10, F: 01 522 24 94	do 31. marca 2008: zobozdravniki 170 EUR, ostali zobozdravstveni delavci 100 EUR, po 31. marcu 2008: zobozdravniki 200 EUR, ostali zobozdravstveni delavci 100 EUR	***
Združenje zdravnikov družinske medicine – SZD, Marko Drešček, dr. med., prof. dr. Janko Kersnik, dr. med, Jože Prestor, dipl. zdrav., Helena Turk, dr. med., Ljubica Kolander Bizjak, dr. med., Jožica Krevh	kontakt: Jožica Krevh, Uprava Osnovnega zdravstva Gorenjske, Gosposvetska 9, 4000 Kranj, F: 04 20 26 718, T: 04 20 82 523, E: jozica.krevh@ozg-kranj.si, informacije: http://www.drmed.org/novica.php?id=11906	150 EUR	***
Ortopedska klinika, Društvo za razvoj ortopedije	prijave in informacije: ga. Irena Cotman, Ortopedska klinika, Zaloška c. 9, 1000 Ljubljana	170 EUR na TRR NLB, d.d., št.: 02014-0089455595 , identifikacijska številka: SI94064229, s pripisom »XXV. ortopedski dnevi 2008«	***
Univerzitetni klinični center Maribor, Pediatrična klinika Maribor, Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, Dispanzer za otroke in Dispanzer za šolske otroke in mladostnike, Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede Maribor, Združenje za pediatrijo Slovenskega zdravniškega društva, Zdravniško društvo Maribor, Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji, prof. dr. Alojz Gregorič, dr. med., spec. ped.	prijave: Univerzitetni klinični center Maribor, Pediatrična klinika Maribor, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor, informacije: ga. Karmen Obrul, T: 02 321 24 65 ali 02 321 21 10, F: 02 331 23 93, E: pediatrija.mb@sb-mb.si	***	***

APRIL 2008

TEMA

VSEBINA

11.–12. ob 15.30		št. kandidatov	
LJUBLJANA	UČNA DELAVNICA ZA MENTORJE V DRUŽINSKI MEDICINI – POUČEVANJE V DRUŽINSKI MEDICINI – »LEONARDO EURACT COURSE FOR TRAINERS IN FAMILY MEDICINE« <i>podroben program Isis • 2/2008</i>	40	učna delavnica za mentorje v družinski medicini je namenjena asistentom katedre za družinsko medicino medicinskih fakultet v Ljubljani in Mariboru ter sedanjim in bodočim mentorjem študentov in specializantov s področja družinske medicine
11.–12. ob 15.00			
LIPICA Hotel Maestoso	POMLADANSKO SREČANJE ZDRUŽENJA ZA PATOLOGIJU IN SODNO MEDICINO <i>podroben program Isis • 3/2008</i>	***	strokovno srečanje
12. ob 14.00			
KRANJSKA GORA Hotel Kompas	VI. SREČANJE SEKCIJE MLADIH ZDRAVNIKOV DRUŽINSKE MEDICINE (SMZDM)	ni omejeno	strokovno izobraževanje za mlade zdravnike
12. ob 9.00			
ŠMARJEŠKE TOPLICE	KORAK NAPREJ V EHOKARDIOGRAFIJI <i>podroben program Isis • 3/2008</i>	je omejeno	izobraževalni program iz ehokardiografije
14.–18. ob 9.00			
LJUBLJANA Klinični center Ljubljana, predavalnica 1	36. PODDIPLOMSKI SEMINAR KLINIČNE TOKSIKOLOGIJE <i>podroben program Isis • 3/2007</i>	60	podiplomski seminar je namenjen zdravnikom, farmacevtom, zdr. tehnikom
17.–19.			
KRANJSKA GORA Hotel Lek	OSNOVE KLINIČNE ALERGOLOGIJE IN ASTME, POUK BOLNIKA Z ASTMO, VODENJE BOLNIKA S KOPB	25	namen delavnice je sinhronizacija osebnega zdravnika in specialista pri obravnavi bolnika z alergijsko boleznijo in astmo. Delavnica je namenjena predvsem zdravnikom splošne/družinske medicine, vabljeni tudi specializanti in sekundarji ter specialisti drugih strok (dermatologi, otorinolaringologi, internisti, pediatri)
17.–19. ob 8.00			
OTOČEC Hotel Otočec, LJUBLJANA Anatomski inštitut MF Ljubljana	ADVANCED COURSE OF ARTHROSCOPIC TECHNIQUES <i>podroben program Isis • 3/2008</i>	32	artroskopski tečaj je namenjen specializantom in specialistom ortopedije in travmatologije
18.–19. ob 17.00			
BLED Hotel Golf Bled, predavalnica	AKUTNI KORONARNI SINDROM V SLOVENIJI <i>podroben program Isis • 3/2008</i>	neomejeno	strokovno srečanje je namenjeno študentom medicine, sekundarijem, specializantom, specialistom družinske medicine in interne medicine ter vsem ostalim, ki se srečujejo pri vsakodnevem delu z bolniki z AKS
19. ob 13.00			
MURSKA SOBOTA središče Murske Sobote, stadion pri Osnovni šoli I in mestni park	VIII. PREKMURSKI ZDRAVNIŠKI TEK <i>podroben program Isis • 3/2008</i>	***	športno tekmovanje

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
EURACT - European Academy of Teachers in General Practice, Združenje zdravnikov družinske medicine – SZD, Katedra za družinsko medicino MF Ljubljana, Katedra za družinsko medicino MF Maribor	prijave: ga. Ana Artnak, Medicinska fakulteta, Katedra za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, p.p. 2218, 1104 Ljubljana, T: 01 43 86 915, F: 01 43 86 910, E: kdrmed@mf.uni-lj.si	kotizacije ni	***
Združenje za patologijo in sodno medicino SZD	prijave in informacije: Metka Volavšek, Inštitut za patologijo, Korytkova 2, 1000 Ljubljana, T: 01 543 71 48, E: metka.volavsek@mf.uni-lj.si	50 EUR + DDV	v postopku
Sekcija mladih zdravnikov družinske medicine – SMZDM, Marko Drešček, dr. med., asist. Vojislav Ivetič, dr. med., Maja Pelcl, dr. med., Helena Turk, dr. med., prof. dr. Janko Kersnik, dr. med.	informacije: marko.drescek@gmail.com, http://www.drmed.org/novica.php?id=13547	kotizacije ni	***
Združenje kardiologov Slovenije, Delovna skupina za ehokardiografijo, Slovenska šola ehokardiografije	prijave in informacije: Združenje kardiologov Slovenije, ga. Saša Radelj, Klinični center Ljubljana, KO za kardiologijo, Zaloška 7, 1000 Ljubljana, T: 01 522 29 34, F: 01 522 45 99, prijave sprejemamo do zapolnitve mest oziroma do 7. aprila 2008	za posamezni tečaj 200 EUR (DDV je vštet v ceno), vključuje udeležbo na predavanjih, strokovno gradivo, osvežitev med odmori in kosilo	***
Center za zastupitve, prim. Martin Možina, dr. med.	informacije in prijave: Andreja Lamovšek, Center za zastupitve, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, T: 01 522 88 08	300 EUR (z DDV)	***
Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, Golnik	informacije in prijave: ga. Irena Dolhar, Bolnišnica Golnik – Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, 4204 Golnik, T: 04 25 69 111, F: 04 25 69 117, E: irena.dolhar@klinika-golnik.si	250 EUR (vključuje zbornik, potrdilo o udeležbi, opravljanje zaključnega izpita, prehrano, animacijo)	16
Klinični oddelek za ravmatologijo, UKC Ljubljana, Slovensko združenje za artroskopsko kirurgijo in poškodbe pri športu, prof. dr. Matjaž Veselko	prijave: E: ladislav.kovacic@kclj.si, informacije: E: vladimir.senekovic@kclj.si, T: 01 522 25 44, F: 01 522 27 21	400 EUR	***
Društvo zdravnikov Centra za intenzivno interno medicino, latros in Delovna skupina za interventno in akutno kardiologijo Slovenskega združenja kardiologov, prof. dr. Marko Noč, dr. med.	prijave: blaz@mrevlje.org, informacije: Blaž Mrevlje, T: 041 665 627, Peter Radšel, T: 040 433 599	kotizacije ni	***
Slovensko zdravniško športno društvo Medicus, Zdravniško društvo Pomurja	informacije: doc. dr. Mitja Lainščak, dr. med., E: mitja.lainscak@guest.arnes.si	5 EUR za člane Medicusa s plačano članarino do 10. 4. 2008, 10 EUR za ostale udeležence	***

APRIL 2008

TEMA

VSEBINA

23. ob 9.00

št. kandidatov

LJUBLJANA

Hotel City, Dalmatinova 15

SEMINAR O MEDICINSKI DOKUMENTACIJI

podroben program Isis • 2/2008

neomejeno

seminar je namenjen zdravnikom kot vsebinskim tvorcem in hkrati uporabnikom zdravstvene dokumentacije, drugim zdravstvenim delavcem, ki zdravstveno dokumentacijo uporabljajo ali z njo delajo (administracija), predstavnikom zdravstvenega zavarovanja

23.–26.

BLED

Festivalna dvorana

7TH INTERNATIONAL CONGRESS ON CEREBRAL PALSY – FROM RISK FACTORS TO FINAL DIAGNOSIS

podroben program Isis • 2/2008

ni omejeno

podiplomsko izobraževanje za porodničarje, neonatologe, pediatre, otroške nevrologe, terapevte in druge

25. ob 9.00

LJUBLJANA

Univerzitetni klinični center

DELAVNICA O TORAKALNI PUNKCIJI IN DRENAŽI

podroben program Isis • 2/2008

30

učna delavnica je namenjena kirurgom, internistom, anesteziologom, splošnim zdravnikom, reševalcem, medicinskim sestram

MAJ 2008

9. ob 8.00

LAŠKO

Kulturni center

DOJENJE V SODOBNI PRAKSI

podroben program Isis • 1/2008

***

strokovno srečanje je namenjeno zdravnikom, medicinskim sestram in ostalim zdravstvenim delavcem, mednarodnim pooblaščenim svetovalcem za laktacijo IBCLC, svetovalkam za dojenje pri La Leche League Slovenija, študentom ter tistim, ki strokovno podpirajo dojenje

10.

LJUBLJANA

Medicinska fakulteta, velika predavalnica

STROKOVNO SREČANJE: KAŠELJ

podroben program Isis • 3/2008

ni omejeno

srečanje je namenjeno specialistom in specializantom pnevmologije, interne medicine, splošne/družinske medicine ter sekundarijem in specializantom drugih strok (gastroenterologije, otorinolaringologije, pediatrije)

16.–17. ob 8.00

LJUBLJANA

Univerzitetni klinični center, predavalnica 1

43. PODIPLOMSKI TEČAJ IZ KIRURGIJE »KIRURŠKI DNEVI«

podroben program Isis • 2/2008

60

podiplomski tečaj je namenjen sekundarijem, specializantom družinske medicine, specializantom kirurgije, specialistom družinske medicine in specialistom kirurgije

16.–17. ob 14.00

LOGARSKA DOLINA

Hotel Plesnik

BOLEZNI ŠČITNICE, PODIPLOMSKA ŠOLA ZA ZDRAVNIKE

podroben program Isis • 3/2008

30

podiplomska šola je namenjena vsem zdravnikom, ki želijo poglobiti znanje o prepoznavanju in zdravljenju ščitničnih bolezni ter o vodenju bolnikov s ščitnično boleznijo

17.–18. ob 9.00

LOGARSKA DOLINA

Hotel Plesnik, Logarska dolina 10, 3335 Solčava

15. AŽMANOVI DNEVI GORSKE REŠEVALNE SLUŽBE (GRZS)

podroben program Isis • 3/2008

***

strokovno srečanje je namenjeno vsem zdravnikom, ki jih zanima reševalno delo v gorah, višinska in potovalna medicina

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
ODIN d.o.o., Stegne 21, Ljubljana, Janez Juvan	prijave: ODIN d.o.o., Stegne 21, Ljubljana, E: info@odin.si, informacije: Janez Juvan, T: 01 511 31 60, F: 01 519 71 26, E: info@odin.si	162,00 EUR	v postopku
prof. dr. Milivoj Veličkovič Perat	prof. dr. Milivoj Veličkovič Perat, T: 031 318 161, E: mvelickovicp@guest.arnes.si, W: www2.mf.uni-lj.si/~velickovic/mainpage.htm, http://en.cpbled2008.eu/	***	***
Klinični oddelek za torakalno kirurgijo (KOTK), UKC Ljubljana, Miha Sok	prijave: Klinični oddelek za torakalno kirurgijo, UKC Ljubljana, Zaloška 7, 1000 Ljubljana, informacije: ga. Ksenija Potočnik, KOTK, UKC, T: 01 522 39 68, F: 01 522 24 85, E: ksenija.potocnik@kclj.si	80 EUR	***
Društvo svetovalcev za laktacijo in dojenje Slovenije, Nacionalni odbor za spodbujanje dojenja pri Unicef Slovenija	informacije: Zlata Felc, Erjavčeva 17, 3000 Celje, E: zlata.felc@gmail.com	***	v postopku
Združenje pnevmologov Slovenije	informacije in prijave: ga. Irena Dolhar, Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, 4204 Golnik, T: 04 25 69 493, F: 04 25 69 117, E: irena.dolhar@klinika-golnik.si	***	***
Kirurška klinika UKC Ljubljana, Združenje kirurgov Slovenije, prof. dr. Martin Tonin, dr. med.	prijave: ga. Saša Rus, Klinični oddelek za abdominalno kirurgijo, UKC Ljubljana, Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana, T: 01 522 47 88, F: 01 522 22 09, E: sasa.rus@kclj.si	180 EUR, 90 EUR za specializante in sekundarije	v postopku
Slovensko združenje za nuklearno medicino, prof. dr. Sergej Hojker, dr. med.	prijave in informacije: doc. dr. Simona Gaberšček, dr. med., Klinika za nuklearno medicino, Zaloška 7, 1525 Ljubljana, T: 051 687 352, F: 01 522 22 37	100 EUR	***
Komisija za medicino, GRZS, doc. dr. Samo K. Fokter, dr. med., Eva Pogačar, dr. med.	prijave: GRZS, Bleiweissova 34, 4101 Kranj, p.p. 245, informacije: ga. Vilma Jerman, E: www.grzs.si, T: 04 238 27 27, F: 04 238 27 25, E: grzs@siol.net, za namestitev: info@plesnik.si, T: 03 839 23 00, F: 03 839 23 12	35 EUR do 30. 4. 2008, kasneje in na kraju srečanja 50 EUR (vključuje zbornik, potrdilo o udeležbi, prehrano med odmori in animacijo). Plačilo na TRR GRZS: 07000-0001002973 , sklic 17-18-5. Prijava je potrjena s plačilom kotizacije. Za aktivne zdravnike GRZS, upokojene zdravnike in študente kotizacije ni	v postopku

MAJ 2008

TEMA

VSEBINA

23

št. kandidatov

LJUBLJANA

Poslovna stavba GIO,
Dunajska 160SVEČANI SPREJEM IN STANOVSKO
SREČANJE ZDRAVNIKOV DRUŽINSKE
MEDICINE

20-30

svečani sprejem za vse nove specialiste, ki so opravili specialistični
izpit iz družinske medicine v letu 2007

23.–24.

LJUBLJANA

Poslovna stavba GIO,
Dunajska 16034. SREČANJE DELOVNIH SKUPIN:
KAKOVOSTNA OBRAVNAVA BOLNIKA V
DRUŽINSKI MEDICINI

***

strokovno srečanje za zdravnike, medicinske sestre, zdravstvene
tehnike in fizioterapevte, ki sestavljajo strokovno skupino v
osnovnem zdravstvu

23.–24.

VELENJE

Hotel Pivka

IX. NOVAKOVI DNEVI

***

strokovno srečanje: diabetes in nosečnost/novorojenček,
gastroenterološke bolezni in nosečnost/novorojenček,
hematološke bolezni in nosečnost/novorojenček, namenjeno
specialistom, specializantom, babicam in medicinskim sestram, ki
delajo na področju ginekologije in porodništva ter pediatrije

24. ob 10.00

KOKRICA PRI
KRANJUVI. POLETNI MEDICINSKI TEK (6 km in 12 km)
TER MEDNARODNI STROKOVNI POSVET

ni omejeno

tek na 21 km in 10 km (gozdne stezice) in strokovno srečanje

29. ob 11.00

LJUBLJANA

Univerzitetni klinični center

MEDNARODNA ŠOLA DERMOSKOPIJE
– OSNOVE DERMATOLOGIJE ZA DRUŽINSKE
ZDRAVNIKE

120

podiplomski seminar za specialiste družinske medicine

29.–31.

KRANJSKA GORA

Hotel Lek

OSNOVE KLINIČNE ALERGOLOGIJE IN
ASTME, POUK BOLNIKA Z ASTMO, VODENJE
BOLNIKA S KOPB

25

namen delavnice je sinhronizacija osebnega zdravnika in
specialista pri obravnavi bolnika z alergijsko boleznijo in astmo.
Delavnica je namenjena predvsem zdravnikom splošne/družinske
medicine, vabljeni tudi specializanti in sekundariji ter specialisti
drugih strok (dermatologi, otorinolaringologi, internisti, pediatri)

30.–31. ob 14.00

MARIBOR

Slovensko narodno
gledališče, Kazinska
dvorana19. SREČANJE INTERNISTOV IN ZDRAVNIKOV
SPLOŠNE MEDICINE »IZ PRAKSE ZA PRAKSO«

***

strokovno srečanje z mednarodno udeležbo

[podroben program Isis](#) • 3/2008

31.

DEBELI RTIČ

Mladinsko zdravilišče,
konferenčna dvorana

VII. RTIŠKO STROKOVNO SREČANJE

ni omejeno

strokovno srečanje za pediatre, šolske zdravnike in ostale
zdravnike v osnovnem zdravstvu

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Združenje zdravnikov družinske medicine pri SZD, asist. mag. Nena Kopčavar Guček, asist. mag. Davorina Petek, dr. med.	naslov: ga. Ana Artnak, Katedra za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, p.p. 2218, 1104 Ljubljana T: 01 438 69 15, F: 01 438 69 10, E: kdrmed@mf.uni-lj.si, W: http://www.drmed.org/novica.php?id=10745	kotizacije ni	***
Združenje zdravnikov družinske medicine, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v splošni medicini, Katedra za družinsko medicino MF v Ljubljani, Zavod za razvoj družinske medicine	prijave: prijavnica je na http://www.drmed.org/novica.php?id=10745 , pošljete jo na Katedro za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, p.p. 2218, 1104 Ljubljana, informacije: asist. mag. Nena Kopčavar Guček, dr. med., T: 01 200 45 00, asist. mag. Davorina Petek, dr. med., T: 01 420 24 33	160 EUR za zdravnike, 90 EUR za medicinske sestre, zdravstvene tehnike, fizioterapevte. Ob udeležbi zdravnika in medicinske sestre iste delovne skupine je kotizacija za oba skupaj 200 EUR pri prijavi do 15. aprila 2008	***
Združenje za perinatalno medicino, KO za perinatologijo, SPS Ginekološka klinika UKC Ljubljana, Oddelek za ginekologijo in porodništvo SB Slovenj Gradec, prim. dr. Vasilij Cerar	prijave: UKC, Ginekološka klinika, Enota za raziskovalno delo, Štajmerjeva 3, Ljubljana, informacije: ga. Martina Pečlin, T: in F: 01 439 75 90, E: martina.peclin@obgyn.mf.uni-lj.si	***	***
prof. dr. Milivoj Veličković Perat	prof. dr. Milivoj Veličković Perat, E: milivoj.velickovic@mf.uni-lj.si , W: http://www2.mf.uni-lj.si/~velickovic/mainpage.htm	***	***
Dermatološki center Parmova – DCP, d.o.o., mag. Metka Adamič, dr. med., spec. dermatovenerologije	prijave: DCP, d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, informacije: T: 01 436 63 30, F: 01 436 48 66	120 EUR, 90 EUR za upokojene zdravnike in študente	***
Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, Golnik	informacije in prijave: ga. Irena Dolhar, Bolnišnica Golnik – Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, 4204 Golnik, T: 04 25 69 111, F: 04 25 69 117, E: irena.dolhar@klinika-golnik.si	250 EUR (vključuje zbornik, potrdilo o udeležbi, opravljanje zaključnega izpita, prehrano, animacijo)	***
Univerzitetni klinični center Maribor, Klinika za interno medicino, Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru, Zdravniško društvo Maribor, Združenje internistov SZD	informacije: UKC Maribor, tajništvo Klinike za interno medicino, ga. Kodrin, T: 02 321 28 71	60 EUR, št. TRR: 04515 0000124280, sklic: 1009, z oznako Zdravniško društvo Maribor – Iz prakse za prakso	v postopku
Mladinsko zdravilišče in letovišče Debeli rtič v sodelovanju s sekcijo za šolsko in visokošolsko medicino pri SZD	prijave: recepcija Mladinskega zdravilišča Debeli rtič, Jadranska 73, 6280 Ankarana, F: 05 669 22 23, T: 05 669 21 00, E: recepcija.mzl@rks.si , Breda Prunk, dr. med., T: 05 669 20 09, E: breda.franetic-prunk@rks.si	***	***

JUNIJ 2008

5.–8.

LJUBLJANA
Cankarjev dom

ICPR - 13. MEDNARODNA KONFERENCA O
PARODONTOLOŠKIH RAZISKAVAH

ni omejeno

mednarodna konferenca je namenjena doktorjem dentalne
medicine

6.–7. ob 8.30

LJUBLJANA
Medicinska fakulteta,
Korytkova ulica 2, velika
predavalnica

XXVI. DERČEVI DNEVI - PODIPLOMSKO
IZOBRAŽEVANJE IZ PEDIATRIJE okvirni

podroben program Isis • 12/2007

***

podiplomsko izobraževanje iz pediatrije je namenjeno pediatrom,
specialistom šolske medicine, splošnim in družinskim zdravnikom,
tudi medicinskim sestram ter vsem drugim, ki delajo na področju
otroškega in mladinskega zdravstva

6.–7. ob 10.00

LAŠKO
Kulturni center

21. ONKOLOŠKI VIKEND: BOLNIKI IN
STROKOVNJAKI – SKUPAJ USPEŠNEJŠI PRI
PREMAGOVANJU RAKA

150

strokovno srečanje je namenjeno onkološkim bolnikom, društvom
onkoloških bolnikov, civilni iniciativi, zdravnikom in medicinskim
sestram

6.-7.

PORTOROŽ
Avditorij

33. SREČANJE STOMATOLOGOV SLOVENIJE
»IZ PRAKSE ZA PRAKSO«

300-400

strokovno srečanje - novosti iz endodontije, snemne in fiksne
protetike, o stanju oralnega zdravja v Sloveniji je namenjeno
zobozdravnikom

6.–7.

MARIBOR
Univerzitetni klinični center

12. SEMINAR O TERAPIJI BOLEČINE

***

seminar o terapiji bolečine z mednarodno udeležbo bo posvečen
zdravljenju pooperacijske bolečine, vključene bodo tudi proste
teme s področja bolečine

12.–14.

LJUBLJANA
GH Union

11TH CENTRAL EUROPEAN LUNG CANCER
CONFERENCE (CELCC)

ni omejeno

evropska konferenca o pljučnem raku je namenjena kirurgom,
onkologom, pulmologom, internistom, patologom, radiologom,
epidemiologom

14.–16.

PORTOROŽ
LifeClass Hotels & Resorts

4. SLOVENSKI PNEVMOLOŠKI IN
ALERGOLOŠKI KONGRES Z MEDNARODNO
UDELEŽBO

200

kongres je namenjen zdravnikom specialistom/specializantom
pulmologije, interne medicine, medicinskim sestram. Teme:
imunoterapija alergijskih bolezni, obstructivni sindrom, tuberkuloza,
delavnica pnevmološke rentgenologije

16.–20.

BLED
Hotel Jelovica

17. MEDNARODNA KONFERENCA EURACT:
SAMOZDRAVLJENJE

60

učna delavnica za učitelje in mentorje družinske medicine

Katedra za ustne bolezni in parodontologijo, Medicinska fakulteta, prof. dr. Uroš Skalerič	prijave: Cankarjev dom, ga. Mateja Peric, Prešernova 10, Ljubljana, informacije: ga. Mateja Peric, T: 386 1 24 17 139, F: 386 1 24 17 296, E: mateja.peric@cd-cc.si	do 15. aprila 400 EUR, po 15. aprilu 450 EUR, študenti in ustni higieniki 200–225 EUR	***
Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta, Katedra za pediatrijo	informacije: ga. Mihela Jurčec, T: 01 522 92 24, E: mihaela.jurcec@kclj.si	***	***
Kancerološko združenje SZD v sodelovanju z društvi onkoloških bolnikov, Onkološki inštitut Ljubljana, Zveza slovenskih društev za boj proti raku, doc. dr. Janez Žgajnar, dr. med.	prijave: Onkološki inštitut Ljubljana, Zaloška 2, 1000 Ljubljana, informacije: Vijoleta Kaluža, T: 01 587 91 22, F: 01 587 94 95, E: vkaluza@onko-i.si	117 EUR (z DDV)	***
Stomatološka sekcija SZD, doc. dr. Marjan Premik, dr. dent. med.	prijave: Stomatološka sekcija Slovenskega zdravniškega društva, Dalmatinova 10, 1000 Ljubljana, informacije: Aleksander Velkov, dr. dent. med., T: 04 256 13 22, 041 648, 316, F: 04 256 19 95	150 EUR + DDV, brezplačna kotizacija za študente in upokoјence	***
SZZB - Slovensko združenje za zdravljenje bolečine, prim. mag. Marija Cesar Komar, dr. med.	svoje proste teme pošljite na E: jelka.pirc@siol.net, marija.cesar.komar@sb-sg.si	***	***
UKC Ljubljana, KO za torakalno kirurgijo, KOPA Golnik, Onkološki inštitut Ljubljana, CELCC board, prof. dr. Mihael Sok, dr. med., prof. dr. Andrej Debeljak, dr. med.	prijave: Auditoria d.o.o., Event Management, Malnarjeva 10, 1000 Ljubljana, ga. Karin Keber, T: 01 244 56 76, F: 01 244 56 75, E: registration@auditoria.si, informacije: CELCC 2008 Secretariat, ga. Karin Keber, T: 01 244 56 76, F: 01 244 56 75, E: karin.keber@auditoria.si, http://www.ce-lung2008.org	za člane ERS/IASLC: do 31. 3. 2008: 250 EUR, do 15. 5. 2008: 350 EUR, na konferenci: 450 EUR, za nečlane: do 31. 3. 2008: 350 EUR, do 15. 5. 2008: 450 EUR, na konferenci: 550 EUR	***
Bolnišnica Golnik – KOPA, Združenje pneumologov Slovenija, Alergološka sekcija SZD	informacije in prijave: ga. Irena Dolhar, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, 4204 Golnik, T: 04 25 69 111, F: 04 25 69 117, E: irena.dolhar@klinika-golnik.si, www.klinika-golnik.si	***	***
Združenje zdravnikov družinske medicine, Katedra za družinsko medicino, MF Ljubljana, Katedra za družinsko medicino, MF Maribor, ZD Bled, EURACT, Janko Kersnik	prijave: Katedra za družinsko medicino, MF Ljubljana, p.p. 2218, 1104 Ljubljana, informacije: www.euract.org, T: +386 1 438 69 15, F: +386 1 438 69 10	280 EUR + DDV, popust 40 EUR za člane EURACT-a	v postopku

SEPTEMBER 2008

TEMA

VSEBINA

17.–21.

št. kandidatov

DUBROVNIKCAAS Dormitory,
Dubrovnik, Hrvaška**EUROPEAN SUMMER SCHOOL OF SOCIAL
PEDIATRICS**

omejeno

podiplomski seminar in učne delavnice za pediatre, organizatorje
zdravstvenega varstva

25.–26. ob 9.00

LJUBLJANA

Medicinska fakulteta

**THE 1ST SOUTH-EASTERN EUROPEAN
PEDIATRIC GASTROENTEROLOGY (SEEPEG)
MEETING**

150

mednarodni kongres je namenjen pediatrom, specialistom šolske
in družinske medicine s področja jugovzhodne Evrope, ki se
poglobljeno ukvarjajo s pediatrično gastroenterologijo

26.–27.

LJUBLJANAVelika dvorana Smelt,
Dunajska cesta 160**INTERNA MEDICINA 2008 – DILEME IN
TVEGANJA PRI OBRAVNAVI INTERNISTIČNIH
BOLNIKOV**

***

strokovno srečanje za interniste

OKTOBER 2008

1.– 4.

PORTOROŽKongresni center,
Hotel St. Bernardin**EVROPSKI KONGRES RAZISKOVALNE IN
KLINIČNE OFTALMOLOGIJE (EVER)**

1100

mednarodno strokovno srečanje s področja raziskovalne in klinične
oftalmologije za oftalmologe in raziskovalce na področju oči in
vidnega sistema

2.–5.

RADENCI

Terme Radenci

**2. MEDNARODNA KONFERENCA KREPIMO
ZDRAVJE Z GIBANJEM IN ZDRAVO PREHRANO**

200

konferenca je namenjena strokovnjakom s področja prehrane,
telesne dejavnosti za zdravje in promocije zdravja

2.–5. ob 14.00

ROGAŠKA SLATINA

Grand hotel Rogaška

11. BREGANTOVI DNEVI – MORALNOST

ni omejeno

bienale – strokovno srečanje je namenjeno psihoterapevtom,
psihiatrom, psihologom

9.–10.

LJUBLJANA

Univerzitetni klinični center

**MEDNARODNA ŠOLA DERMOSKOPIJE
– ZAČETNI TEČAJ**

50

podiplomski seminar je namenjen dermatologom, onkologom,
kirurgom plastikom

10.–11.

LJUBLJANA

Univerzitetni klinični center

**MEDNARODNA ŠOLA DERMOSKOPIJE
– NADALJEVALNI TEČAJ**

50

podiplomski seminar je namenjen dermatologom, onkologom,
kirurgom plastikom

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
Evropsko združenje za socialno pediatrijo in zdravje otrok, Hrvaško društvo za preventivno in socialno pediatrijo, Sekcija za socialno pediatrijo in zdravje otrok pri Združenju za pediatrijo Slovenskega zdravniškega društva, Inštitut za zdravje mater in otrok Burlo Garofolo Trst in prim. asist. mag. Martin Bigec, dr. med., spec. ped.	prijave: Dispanzer za otroke, Vošnjakova 2, 2000 Maribor, informacije: prim. asist. mag. Martin Bigec, dr. med., T: 041 666 228, 02 228 28 48	300 EUR	***
Služba za gastroenterologijo, Pediatrična klinika Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana in Katedra za pediatrijo Medicinske fakulteta Univerze v Ljubljana, doc. dr. Rok Orel, dr. med.	prijave: Pacient, d.o.o., Savska cesta 3, 1000 Ljubljana, informacije: Rok Lokar, dr. med., T: 01 280 30 60, F: 01 280 30 91, E: rok.lokar@pacient.si	150 EUR	***
Združenje internistov SZD, prim. mag. Primož Vidali, dr. med.,	informacije: prim. mag. Primož Vidali, dr. med., Šubljeva 33, 1234 Mengeš, T: 01 723 72 30, 031 369 711, F: 01 723 00 18, E: pvidali@siol.net	160 EUR	***
EUROpean Association for Vision and Eye Research (EVER), Cankarjev dom, prof. dr. Marko Hawlina	prijave: www.ever.be, za namestitvev: alenka.kregar@cd-cc.si, informacije: prof. dr. Marko Hawlina, Očesna klinika UKC, Grablovičeva 46, Ljubljana, T: 01 522 19 04, F: 01 522 19 60, E: marko.hawlina@mf.uni-lj.si	glej www.ever.be	***
CINDI Slovenija, Zdravstveni dom Ljubljana	prijave: cindi@zd-lj.si, informacije: Barbara Lapuh, T: 01 230 73 60, F: 01 230 73 64	zgodnja prijava do 30. junija 2008: 200 EUR, prijava od 1. julija do 8. septembra 2008: 250 EUR, pozna prijava od 9. septembra 2008 in na konferenci: 300 EUR, rok za oddajo prispevkov: 31. maj 2008	***
Združenje psihoterapevtov Slovenije, Borut Škodlar	prijave in informacije: Združenje psihoterapevtov Slovenije, Zaloška 29, 1000 Ljubljana, ga. Fani Zorec, T: 01 587 49 00, E: fani.zorec@psih-klinika.si	300 EUR člani, 350 EUR nečlani, 200 EUR študenti	v postopku
Dermatološki center Parmova – DCP, d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, mag. Metka Adamič, dr. med., spec. dermatovenerologije	prijave: DCP, d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, informacije: T: 01 436 63 30, F: 01 436 48 66	500 EUR, 250 EUR za upokojene zdravnike in študente, 600 EUR za udeležence, ki se bodo udeležili v navedenem terminu (od 9. 10. do 11. 10. 2008) začetnega in nadaljevalnega tečaja, 500 EUR za upokojene zdravnike in študente	***
Dermatološki center Parmova – DCP, d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, mag. Metka Adamič, dr. med., spec. dermatovenerologije	prijave: DCP, d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, informacije: T: 01 436 63 30, F: 01 436 48 66	300 EUR, 175 EUR za upokojene zdravnike in študente, 600 EUR za udeležence, ki se bodo udeležili v navedenem terminu (od 9. 10. do 11. 10. 2008) začetnega in nadaljevalnega tečaja, 500 EUR za upokojene zdravnike in študente	***

OKTOBER 2008

TEMA

VSEBINA

15.–23.		št. kandidatov	
LJUBLJANA seminarski prostor stare travmatologije, Zaloška 2	6. PODIPLOMSKI TEČAJ IZ DIABETOLOGIJE ZA SPECIALIZANTE IN SEKUNDARIJE	20	učne delavnice za specializante, sekundarije
24.–25.			
KRANJSKA GORA Hotel Kompas, Borovška 100	X. FAJDIGOVI DNEVI	200	strokovno izobraževanje za zdravnike, medicinske sestre, zdravstvene tehnike, patronažne sestre in fizioterapevte

NOVEMBER 2008

6.–8. ob 9.00			
CELJE Celjski sejem	SPREMINJANJE DIABETESA	ni omejeno	mednarodni posvet je namenjen zdravnikom, medicinskim sestram, farmacevtom in ostalim, ki se srečujejo s problematiko diabetesa. Teme: epidemiologija, klinične novosti v zdravljenju, preprečevanje in zdravljenje hipoglikemij, obeti zdravljenja s celicami in tkivi, svetovna epidemija diabetesa in programi, psihosocialni vidik diabetesa, problem teže, prehrana in preventiva
20.–22.			
KRANJSKA GORA Hotel Lek	OSNOVE KLINIČNE ALERGOLOGIJE IN ASTME, POUK BOLNIKA Z ASTMO, VODENJE BOLNIKA S KOPB	25	namen delavnice je sinhronizacija osebnega zdravnika in specialista pri obravnavi bolnika z alergijsko boleznijo in astmo. Delavnica je namenjena predvsem zdravnikom splošne/družinske medicine, vabljeni tudi specializanti in sekundariji ter specialisti drugih strok (dermatologi, otorinolaringologi, internisti, pediatri)
28.–29. ob 9.00			
***	5. MARIBORSKI KONGRES DRUŽINSKE MEDICINE	250	kongres za zdravnike splošne/družinske medicine, zdravnike MDPŠ, zaposlene v ZK in IK, ter medicinske sestre

29.

LJUBLJANA	10. STROKOVNI SEMINAR IN XIII. ČELEŠNIKOVI DNEVI: SODOBNI DIAGNOSTIČNI POSTOPKI IN TEHNIKE	600	strokovni izobraževalni seminar za zobozdravnike in zdravnike z mednarodno udeležbo
------------------	--	-----	---

SEPTEMBER 2009

30. 9.–3. 10.			
PORTOROŽ Kongresni center, Hotel St. Bernardin	EVROPSKI KONGRES RAZISKOVALNE IN KLINIČNE OFTALMOLOGIJE (EVER)	1100	mednarodno strokovno srečanje s področja raziskovalne in klinične oftalmologije za oftalmologe in raziskovalce na področju oči in vidnega sistema

ORGANIZATOR

NASLOV

K. TOČKE

	za prijave, kontaktne osebe, tel., faks	kotizacija	
KC, Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, ga. Jelka Zaletel Vrtovec	informacije: ga. Jelka Zaletel Vrtovec, T: 01 522 39 90, F: 01 522 27 38, prijave: izključno po e-pošti: jelka.zaletel@kclj.si od 1. septembra 2008 dalje	kotizacije ni	20
Združenje zdravnikov družinske medicine pri SZD, asist. Aleksander Stepanovič, dr. med., prof. dr. Janko Kersnik, dr. med.	prijave: Jožica Krevh, Uprava OZG, Gosposvetska 9, 4000 Kranj, F: 04 202 67 18, T: 04 208 25 23, E: jozica.krevh@ozg-kranj.si	180 EUR	***
Zavod za izobraževanje o diabetesu, Vlasta Gjura Kaloper, dr. med.	prijave in informacije: Zavod za izobraževanje o diabetesu, T: 01 542 50 04 (tajništvo), E: diabetes.institute@siol.net, F: 01 521 10 05, Vlasta Gjura Kaloper, dr. med.	kotizacija, vplačana do 30. junija 2008, znaša 130 EUR, nato 150 EUR, kotizacija za upokojene in študente, vplačana do 30. junija, znaša 70 EUR, nato 90 EUR. V kotizaciji je všteti zbornik, postrežba med odmori, obisk razstave + DDV. Vplačila ob prijavi na: ZID, Bezenškova 18, Ljubljana, TRR: 03171-1000739219 , z oznako: posvet	***
Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, Golnik	informacije in prijave: ga. Irena Dolhar, Bolnišnica Golnik – Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, 4204 Golnik, T: 04 25 69 111, F: 04 25 69 117, E: irena.dolhar@klinika-golnik.si	250 EUR (vključuje zbornik, potrdilo o udeležbi, opravljanje zaključnega izpita, prehrano, animacijo)	***
Združenje zdravnikov družinske medicine Slovenskega zdravniškega društva, Katedra za družinsko medicino Medicinske fakultete v Ljubljani, Katedra za družinsko medicino Medicinske fakultete v Mariboru, Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, Zavod za razvoj družinske medicine, Majda Masten, dr. med., asist. Ksenija Tušek Bunc, dr. med., asist. Suzana Kert, dr. med., Samo Kodrin, univ. dipl. ekon.	prijave in informacije: Samo Kodrin, Medicinska fakulteta, Katedra za družinsko medicino, Slomškov trg 15, 2000 Maribor, T: 02 234 56 01, E: katedra.dm.mf.um@gmail.com	200 EUR (DDV ni vključen)	v postopku
Združenje za maksilofacialno in oralno kirurgijo Slovenije, asist. Matija Gorjanc, dr. med., dr. dent. med.	Združenje za maksilofacialno in oralno kirurgijo Slovenije	***	***
EURopean Association for Vision and Eye Research (EVER), Cankarjev dom, prof. dr. Marko Hawlina	prijave: www.ever.be, za namestitev: alenka.kregar@cd-cc.si, informacije: prof. dr. Marko Hawlina, Očesna klinika UKC, Grablovičeva 46, Ljubljana, T: 01 522 19 04, F: 01 522 19 60, E: marko.hawlina@mf.uni-lj.si	glej www.ever.be	***

OBRAZEC

UREDNIŠTVU REVIE ISIS
Dalmatinova 10
p.p. 1630
1001 Ljubljana

fax: 01/30 72 109

V reviji Isis želimo objaviti priloženo obvestilo o strokovni prireditvi.

Prvo obvestilo želimo objaviti v _____ številki Izide.

Ustrezni program strokovnega srečanja naj bo objavljen v _____ številki Izide.

Za objavo podatkov v Koledarju strokovnih prireditev pošiljamo naslednje podatke:

Datum prireditve

Začetek, ura

Kraj

Prostor, kjer bo prireditev

Naslov strokovnega srečanja

Število poslušalcev

(če je določeno)

(neomejeno)

Vsebina in vrsta strokovne prireditve (podiplomski seminar, posvet, učna delavnica ...)

Komu je namenjena (vsem zdravnikom, zdravnikom v osnovnem zdravstvu, kirurgom, internistom ...)

Organizator (Medicinska fakulteta, klinika, sekcija Zdravniškega društva ...)

Predstavnik ali strokovni vodja

Naslov za pošiljanje prijav

Informacije, kontaktne osebe

Njihove tel. številke in št. faksa

Višina kotizacije

Brezplačna kotizacija

DA

NE

za upokojene zdravnike, študente, _____

PROGRAMI

ŠOLA KIRURŠKIH TEHNIK IN SPOMLADANSKO STROKOVNO SREČANJE DRUŠTVA TRAVMATOLOGOV SLOVENIJE

organizator •
Društvo travmatologov Slovenije

PORTOROŽ
6.–8. marec 2008

PROGRAM:

Četrtek, 6. marca 2008

- 8.30–11.00 Predavanja in razprava
- D. Ravnik, Ljubljana: Parenhimatozni organi v abdomnu
  - E. Gadžijev, Ljubljana: Poškodbe trebuha
  - R. Košir, Maribor: ATLS, načela in namen
  - R. Rusek, Celje: Zunanji fiksator na medenici - temeljna načela
  - V. Senekovič, Ljubljana: Zunanja fiksacija prisklepnih in znotrajkslepnih zlomov pri politravmi
  - M. Vlaović, Celje: Visceralna travma

Čas posamičnega predavanja 15 minut, razprava ob koncu sklopa.

11.00–13.00 Vaje

- I. skupina: **Packing** (oddelek za patologijo Splošne bolnišnice Izola)
II. skupina: **Zunanji fiksator** (kongresni center, hotel Slovenija)

13.00 Odmor in kosilo

15.30–18.00 Predavanja in razprava

- R. Todd, Teksas: The Evolution of Damage Control Surgery in USA
- R. Todd, Teksas: Emergency Thoracotomy in the US Trauma Center – What do we need to make it successful?
- R. Todd, Teksas: The Abdominal Compartment Syndrome
- P. Stahel, Colorado: Retroperitoneal packing for traumatic pelvic hemorrhage
- Ž. Korač, Hrvaška: Damage control surgery in lower extremity trauma
- U. Martinovitz, Izrael: Uporaba NovoSeven pri nekiruski krvavitvi
- R. Komadina, Celje: Evropske smernice pri zaustavljanju travmatske krvavitve

Čas posamičnega predavanja 15 minut, razprava ob koncu sklopa.

- 18.00 Skupščina Društva travmatologov Slovenije
20.00 Večerja

Petek, 7. marca 2008

- 8.30–11.00 Predavanja in razprava:
- B. Geršak, Ljubljana: DCS v kardiovaskularni travmi
  - K. M. Beuchamp, Colorado: ICP monitoring in pediatric neurotrauma
  - K. M. Beuchamp, Colorado: Neurosurgical Damage Control
  - I. A. Jeremič, Celje: ICP monitoring, ventrikularna drenaža pri politravmi
  - U. Ahčan Golobič, Ljubljana: MESS, kompleksne poškodbe okončin
  - A. Kristan, Ljubljana: Kompleksne poškodbe medenice
  - D. Vlahovič, Ljubljana: DCS, operativni timingi

Čas posamičnega predavanja 15 minut, razprava ob koncu sklopa.

11.00–13.00 Vaje

- I. skupina: **Zunanji fiksator** (kongresni center, hotel Slovenija)
II. skupina: **Packing** (oddelek za patologijo Splošne bolnišnice Izola)

13.00 Odmor in kosilo

15.30–17.00 Predavanja in razprava

- V. Smrkolj, Ljubljana: Kvalifikacija kirurga, ki opravlja life saving in damage control posege
- M. Cimerman, Ljubljana: Perspektiva travmatološke kirurgije v Sloveniji, naše mesto v ESTES
- B. Buhanec, Celje: DCS in patološka fiziologija
- B. Brilej, Celje: Ocenjevanje teže politravme
- D. Peroša, Izola: VAC, oskrba odprtih poškodb trebuha

Čas posamičnega predavanja 15 minut, razprava ob koncu sklopa.

- 17.00 Okrogla miza: **Izkušnje s politravmo**
Predstavitve zanimivih primerov s slovenskih travmatoloških oddelkov.

Sobota, 8. marca 2008

- 8.30 Pisni preizkus znanja za udeležence praktičnih vaj

Kotizacija za Šolo kirurških tehnik: za udeležence praktičnih vaj: 400 EUR (brez DDV), vključuje udeležbo na predavanjih dopoldan in popoldan, vaje na plastičnih kosteh z zunanjim fiksatorjem in vaje abdominalnega packinga ter urgentne torakotomije na kadavrih, zbornik povzetkov, odmor s kavo; za ostale udeležence šole kirurških tehnik: 50 EUR (brez DDV), vključuje udeležbo na predavanjih dopoldan in popoldan, zbornik povzetkov, odmor s kavo. Kotizacija bo plačljiva po izstavljenem računu s strani blagajnika SZD (po zaključku šole).

Prijave: za udeležence praktičnih vaj do 15. 2. 2008, za ostale udeležence do 28. 2. 2008. Izpolnjene prijavnice poslati po E: sbcrdi@guest.arnes.si, ali F: 03 423 38 99.

IZZIVI IN PASTI OTROŠTVA IN ADOLESCENCE – STROKOVNO SREČANJE SVETOVALNEGA CENTRA O SODOBNIH PRISTOPIH K RAZUMEVANJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA OTROK IN MADOSTNIKOV

organizator •
Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše

LJUBLJANA,
M Hotel, Derčeva 1, Ljubljana
7. marec 2008

PROGRAM:

Petek, 7. marca 2008

- 8.30 Registracija
9.00 Žarka Brišar Slana: Uvodni pozdrav O Svetovalnem centru tukaj in zdaj
9.30 Lea Rotvejn Pajič: Sodobni pogled na ADHD – diagnostika in diferencialna diagnoza
10.00 Danijela Janša: Sodobni pogledi na ADHD – obravnava in zdravljenje
10.30 Odmor

- 11.00 Lidija Magajna: Kognitivni in metakognitivni vidiki funkcioniranja nadarjenih učencev s specifičnimi motnjami učenja
- 11.30 Jasna Božič: Razumevanje ranljivosti nadarjenih
- 12.00 Mateja Hudoklin: Izvršilne funkcije in specifične učne težave
- 12.30 Marinka Grobler: Zgodnje odkrivanje upočasnjenega jezikovnega razvoja otrok, starih od 18 do 35 mesecev
- 13.00 Kosilo
- 14.00 Nada Hribar, Danijela Janša: »Danes ne grem v šolo« – prikaz primera
- 14.30 Natalija Baumgartner: Obrazi depresivnosti v otroštvu
- 15.00 Barbara Žemva: Psihotična duševna motnja v otroštvu
- 15.30 Odmor
- 15.45 Marta Vodeb Bonač: Ko ljudje potrebujejo pomoč, prihajajo po moč – prikaz primera
- 16.15 Ana Gradišar: Mediacija v šoli
- 16.45 Bojan Belec: Internet in odvisniško vedenje
- 17.15 Zaključek
- Razpored delavnic**
- 12.00 Irena Andolšek, Julia Tomšič: Pozitivni vplivi skupinske obravnave otrok s težavami na socialnem in čustvenem področju
- 14.00 Tanja Černe: Vaje, ki vzpodbujajo razvoj spretnosti, pomembnih za pisanje pri otrocih, pri katerih se nakazuje spec. motnja pisanja (disgrafija)
- 14.45 Marko Kalan: Uporaba stotičnega kvadrata in številске verige za razvijanje matematičnih spretnosti pri učencih s SUT pri matematiki
- 15.45 Bojana Caf: Gibalno-terapevtske tehnike v procesu pomoči otrokom s primanjkljajem pozornosti in motnjo hiperaktivnosti
- 16.30 Marinka Grobler: Odkrivanje specifičnih primanjkljajev na področju jezika s tehniko ponavljanja stavkov

10TH LJUBLJANA INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON PAEDIATRIC AND NEONATAL INTENSIVE CARE: BEYOND THE CONVENTIONAL MECHANICAL VENTILATION. RECENT ADVANCES IN NEONATAL AND PAEDIATRIC NEUROINTENSIVE CARE

organizator •
Univerzitetni klinični center Ljubljana, Klinični oddelek za otroško kirurgijo in intenzivno terapijo

LJUBLJANA,
Grand hotel Union
7.–8. marec 2008

PROGRAM:

Petek, 7. marca 2008

- 13.00 Blue Room (Joint Session, Plenary)
- **Beyond the conventional mechanical ventilation**
  - Richard Plavka: High frequency ventilation in praemature newborns: which modality and when
  - Anton van Kaam: What is the actual policy on the use of surfactant
  - Peter Rimensberger: What do I have to consider before the conventional ventilation fails and what when it fails
  - Casper W. Bollen: Flow-demand system in high frequency oscillatory ventilation
- 14.30 Coffee Break
- 15.00 Orchid Room (Physicians, Round table)
- Ventilation**
- Ivan Vidmar: Crossectional study on the ventilatory support
- 15.00 Blue Room (Nurses, Lectures)
- Ventilation**
- Irene Harth: Re-thinking the practice of endotracheal suctioning – evidence vs. rituals
  - Majda Oštir: Respiratory assessment
  - Lectures: M. Koren, S. Janžekovič, Z. Vesela, N. Kuralt
- 17.00 Coffee Break
- 17.30 Orchid Room (Physicians, Meet the experts)
- Sequence of ventilatory support used when the mechanical ventilation fails**
- Anton van Kaam: Are there any clinical guidelines for the lung recruitment

- Richard Plavka: Chronic lung disease in ventilated praematures
  - Peter Rimensberger: Ventilatory strategies in bronchilitis
  - Casper W. Bollen: What is the evidence of the high frequency oscillatory ventilation in ARDS
- 17.30 Blue Room (Nurses, Lectures):
Neurology and head injured child
- Fiona Lynch: Challenges and cotroversies of nursing in the critically ill, head injured child
  - Lectures: I. Ercegović, R. Šturm
  - Meet the expert:
Irene Harth: Patient Safety (Critical Incident Reporting System)
- 20.00 Opening Ceremony and the Academy on the 40th Anniversary of the Department of Paediatric Surgery and Intensive Care in the University Medical Centre Ljubljana

Sobota, 8. marca 2008

- 8.30 Blue Room (Joint Session, Plenary)
- Brain**
- Robert C. Tasker: Mechanism of brain injury in trauma and hypoxia-ischaemia: implications for treatment
  - Lena Hellström Westas: Amplitude integrated EEG in the diagnosis and prognosis of hypoxic ischaemic encephalopathy of the newborn
  - Marianne Thoressen: Therapeutic hypothermia and neuroprotective drugs in hypoxic ischaemic encephalopathy of the newborn
- 10.30 Coffee Break
- 11.00 Orchid Room (Physicians, Free Communications)
- Ventilation and neurology**
- 11.00 Blue Room (Nurses, Lectures)
- Management, education and ethics**
- K. Peternelj: Conscience
  - Lectures: S. Katić, M. Verbič
- 13.30 Lunch and poster walk
- 15.00 Orchid Room (Physicians, Meet the Experts)
- Metka Derganc: Introduction: Neuroprotective measures in NICU/PICU
  - Robert C. Tasker: Diagnosing severity of head injury and praediction outcome
  - Lena Hellström Westas: Effects of hypothermia on the amplitude integrated EEG and pitfalls in its use in the NICU
  - Marianne Thoressen: Safety of therapeutic hypothermia, feasibility before and during transport to tertiary ventre
- 15.00 Blue Room (Nurses, Free Communications)

MOČ JEZIKA, MOČ IZBIRE – NEVROLINGVISTIČNO PROGRAMIRANJE (NLP) ZA VODJE V ZDRAVSTVU IN ZDRAVSTVENI NEGI

Visoka šola
za zdravstveno nego
Jesenice

organizator •
Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice, Center
za vseživljenjsko učenje, karierno svetovanje,
tutorstvo in mentorstvo

BLLED,
Best Western Hotel Kompas, Cankarjeva ulica
2, konferenčna dvorana Triglavska
7. marec 2008

Biti uspešen vodja pomeni imeti znanja, veščine in osebnostne moči, ki nam omogočijo vzpostavitev dobre komunikacije z drugimi ljudmi, ki so zato pripravljeni sodelovati v doseganju ciljev organizacije. Nekateri imajo te kakovosti »vrojene«, drugi pa jih z izobraževanjem, treningom, osebnostno rastjo in motivacijo lahko pridobijo in utrdijo. To spoznanje nam odpira izjemne možnosti, saj vsak samomotiviran posameznik lahko postane izjemno uspešen vodja.

Na seminarju Moč jezika, moč izbire – NLP za vodje v zdravstvu in zdravstveni negi bomo poskrbeli, da boste spoznali najpomembnejše sestavine odlične komunikacije: zaznavanje, prožnost, cilje. In kar je najpomembnejše, medtem ko boste skozi praktične primere pridobili lastno izkustvo, boste že razmišljali, kje lahko naučeno uporabite.

PROGRAM:

Petek, 7. marca 2008

- 8.00 Registracija udeležencev seminarja
9.00 Uvodni pozdrav organizatorja seminarja
9.05 Predavanje – 1. del
Model uspešne komunikacije: nevrolingvistično programiranje (NLP):
a) predstavitev modela NLP,
b) stebri NLP-ja,
c) aksiomi NLP-ja.
10.30 Odmor
11.00 Predavanje – 2. del

- Osnovne zakonitosti dobre komunikacije:**
a) postavljanje ciljev, ki nas podprejo,
b) perspektive dobrega sogovornika.
12.30 Razprava po predavanjih

- 12.45 Kosilo (vključeno v kotizacijo)
14.00 Predavanje – 3. del

Ostrina zaznavanja:

- a) moč vpliva s povezavo čutov in besed,
b) prepoznavanje neverbalne komunikacije.

Moč izbire in uspeh:

- a) prepoznavanje notranjih stanj,
b) zgraditi notranjo moč.

- 15.30 Odmor

- 15.45 Predavanje – 4. del

Enostavna filozofija:

- a) sestavine novega delovnega vzdušja,
b) priprava akcijskega plana.

- 17.15 Razprava po predavanjih in zaključna misel organizatorja

Pridobljena znanja boste lahko uporabili pri:

- izboljšanju osebne učinkovitosti,
- izboljšanju medsebojnih komunikacij,
- izboljšanju odnosov s pacienti in sodelavci,
- vodenju sodelavcev,
- timskem delu in sestavi delovnih skupin,
- samopoznavanju in razvijanju lastnega potenciala.

Seminar bo vodila dr. Neja Zupan, NLP-trenerka, jasnočutna terapevtka in svetovalka.

Seminar je sestavljen iz predavanj in vaj v delavnicah, kjer se rešujejo praktični primeri. Na seminar se lahko prijavite preko prijavnice, ki je objavljena v informativnem biltenu Utrip, ali preko e-prijavnice, ki je objavljena na spletni strani Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice www.vszn-je.si v rubriki Dejavnosti. Klasično prijavnico morate poslati na sedež Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice, Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice ali F: 04 586 93 63. Prijave sprejemamo do 2. 3. 2008 oziroma do zasedbe prostih mest. Število mest na seminarju je omejeno.

Kozacija za seminar znaša 156 EUR. Za redne študente in upokojence znaša kotizacija 96 EUR. V kotizacijo so vključena predavanja z delavnicami, kosilo, pogostitev v odmorih, potrdilo o udeležbi in seminarско gradivo. Fizične osebe nakažejo kotizacijo na transakcijski račun Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice, Cesta železarjev 6, 4270 Jesenice, na številko: 07000-0001033819, sklic 00-760106. Pravne osebe poravnajo kotizacijo po izstavitvi računa v valutnem roku. Dodatne informacije dobite v Centru za vseživljenjsko učenje, karierno svetovanje, tutorstvo in mentorstvo, T: 04 586 93 60, 051 394 363 ali

E: mkaucic@vszn-je.si, mburkelc@vszn-je.si. Udeležba na seminarju se lahko upošteva pri napredovanju. Na izobraževanju boste prejeli potrdilo o udeležbi, na podlagi katerega boste lahko pridobili licenčne točke. Sledite našemu sloganu Partnerstvo, Znanje, Razvoj in se nam pridružite.

ŠOLA ZA PALIATIVNO OSKRBO BOLNIKA OB KONCU ŽIVLJENJA

organizatorji •
Onkološki inštitut Ljubljana, Katedra za onkologijo
in radioterapijo
Zveza društev onkoloških bolnikov
Kancerološko združenje SZD

LJUBLJANA, Onkološki inštitut
7.–8. marec 2008

STROKOVNI PROGRAM:

Petek, 7. marca 2008

- 14.00 Pozdravni nagovor
14.15 Testiranje znanja pred šolo (anonimno)
14.30 Jožica Červek: **Bolnik ob koncu življenja**
Vsebina: definicija paliativne oskrbe in terminalne faze, patofiziološke spremembe med umiranjem, najpogostejši simptomi, kriteriji za oceno preživetja, ključna zdravila
15.00 Branko Zakotnik: **Splošna oslabelost, stradanje in dehidracija**
Vsebina: patofiziologija dehidracije, stradanja in ukrepanje
15.30 Odmor
15.45 Matjaž Zwitter, Mirjana Rajer: **Motnje v delovanju dihal, srca in ledvic v času umiranja**
Vsebina: patofiziološke spremembe, najpogostejši simptomi, ukrepi
16.15 Jernej Benedik: **Motnje v delovanju živčevja**
Vsebina: motnje v komunikaciji, motnje zavesti, delirij, pomen preizkusa spoznavnih sposobnosti
16.45 Jožica Jelen Jurič: **Zdravstvena nega ob koncu življenja**
Vsebina: nega kože, sluznic, hidracija, preprečevanje preležanin
17.15 Slavica Lahajnar: **Zdravljenje bolečine pri umirajočem bolniku**
Vsebina: izbira zdravila in poti vnosa

Sobota, 8. marca 2008

- 9.00 Jožica Červek: **Paliativna sedacija (PS)**
Vsebina: indikacije za PS, pravni predpisi in etična vprašanja, zdravila
9.15 Jasenka Gugič Kevo: **Klinična pot oskrbe umirajočega (Liverpoolska pot)**

Vsebina: predstavitev in pomen klinične poti za oskrbo umirajočega, obravnava simptomov in uporaba zdravil v terminalni fazi

9.45 Klelija Štrancar: **Duhovna oskrba bolnikov in svojcev**

Vsebina: duhovna podpora bolniku in pomoč svojcem

10.15 Učne delavnice:

- Maja Ebert Moltara: **Pogovor z bolniki in svojci**
- Helena Uršič, Erik Breclj: **Oskrba malignih kožnih ran**
- Mira Logonder, Slavica Lahajnar: **Obravnava bolečine**

13.30 Testiranje znanja po šoli (anonimno)

14.00 Zaključek

Organizacijski odbor: Jožica Črvek, Srdjan Novaković, Branko Zakotnik, Jernej Benedik, Maja Ebert Moltara, Jasenka Gugič Kevo, Gordana Lokajner, Mirjana Rajer, Klelija Štrancar, Nives Turk

Splošne informacije: Šola je namenjena vsem zdravnikom in medicinskim sestram. Število udeležencev je omejeno na 40 slušateljev.

Kotizacije ni. Udeleženci bodo prejeli potrdilo o udeležbi, ki se bo upoštevalo za podaljšanje licence, in slovenski prevod priročnika za paliativno oskrbo.

Prijave in informacije:

ga. Nives Turk, dipl. upr. org., Enota za raziskovalno in izobraževalno dejavnost, Onkološki inštitut Ljubljana, Zaloška cesta 2, 1000 Ljubljana, T: 01 587 96 41, F: 01 587 94 95, E: nturk@onko-i.si

Prijava je obvezna in naj vsebuje točen naslov, da vam bomo lahko poslali potrdilo o udeležbi. Za prijavo lahko uporabite enotno prijavnico za udeležbo na zdravniških srečanjih, objavljeno v reviji Isis.

XXV. PODIPLomsKA ŠOLA ZA ZDRAVNIKE: SLADKORNA BOLEZEN TIPA 2

organizator •
Univerzitetni klinični center Ljubljana, SPS Interna klinika, KO za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni

LJUBLJANA, Univerzitetni klinični center
7.–8. marec 2008

PROGRAM:

Petek, 7. marca 2008, predavalnica 1, Univerzitetni klinični center Ljubljana

11.30 Registracija udeležencev

12.15 Uvod v šolo

Sklop I

moderatorica: Maja Ravnik Oblak

12.30 M. Ravnik Oblak: Klasifikacija, etiopatogeneza, diagnostika

12.50 A. Janež. Vzgoja in izobraževanje bolnikov

13.20 M. Medvešček. Prehrana

13.40 M. Vrtovec: Telesna dejavnost

14.00 Odmor

Sklop II

moderator: Franc Mrevlje

14.30 F. Mrevlje: Zdravljenje s peroralnimi antidiabetiki

15.00 F. Mrevlje: Zdravljenje z insulinom

15.20 P. Senčar Božič: Predstavitev repaglinida in nekaterih insulinov

16.00 M. Tomažič Rode: Samokontrola

16.20 Odmor

Sklop III

moderator: Marjeta Tomažič

16.40 M. Medvešček: Dislipidemija pri sladkornem bolniku

17.10 J. Zaletel: Kronični zapleti sladkorne bolezni

17.30 J. Zaletel: Arterijska hipertenzija in sladkorna bolezen

18.00 V. Urbančič: Diabetična noga

18.30 M. Ravnik: Psihosocialni vidiki

Sobota, 8. marca 2008

Delavnice: Skupine A, B, C – Razpored po skupinah bo dan na začetku šole.

Sklop I

8.00 Svetovanje prehrane (A – M. Bohnec, B – M. Hočevar, C – M. Tomažin Šporar)

9.00 Samokontrola (A – M. Bohnec, B – M. Hočevar, C – M. Tomažin Šporar)

10.00 Peroralno zdravljenje 1 (A – F. Mrevlje, B – M. Vrtovec, C – M. Ravnik Oblak)

11.00 Odmor

Sklop II

11.20 Peroralno zdravljenje 2 (A – F. Mrevlje, B – M. Vrtovec, C – M. Ravnik Oblak)

12.20 Zdravljenje z insulinom (A – F. Mrevlje, B – M. Tomažič, C – V. Urbančič)

13.20 Sladkorni bolnik v posebnih okoliščinah (A – M. Medvešček, B – M. Tomažič, C – V. Urbančič)

14.30 Odmor

Sklop III

Predavalnica 1, vsi udeleženci

15.15 Diabetična noga, prikaz primerov (V. Urbančič)

15.45 Obravnava sladkornega bolnika v ambulantni splošne medicine (M. Tomažič)

16.15 Preizkus znanja in zaključek šole

Kotizacije ni. Število udeležencev je omejeno na 30 slušateljev. Prednost imajo zdravniki/zdravnice specialisti in specializanti splošne in družinske medicine, vabljeni pa so tudi drugi zainteresirani zdravniki/zdravnice.

Prijave: Prim. Franc Mrevlje, dr. med., Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, SPS Interna klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Zaloška 7, 1000 Ljubljana, s pripisom »Za Šolo sladkorne bolezni tipa 2« ali na E: franc.mrevlje@kclj.si
Prosim, da v prijavi navedete točen domači in službeni naslov ter vaš poklicni oziroma strokovni status.

Dodatne informacije dobite na T: 522 31 36 ali 522 28 37. O tem, ali boste sprejeti v šolo, vas bomo obvestili pisno najkasneje dva tedna pred začetkom šole.

3RD LJUBLJANA REFRACTIVE SURGERY MEETING

organizator •
Društvo za razvoj minimalno invazivne kirurgije

LJUBLJANA,
Hotel Mons
7.-8. marec 2008

OKVIRNI PROGRAM:

Friday, March 7th 2008

8.00 Refractive surgery practice

- Marjan Irman, Slovenia: Computer supported refractive surgery practice
- Tayo Akingbehin, UK: Patients selections and pre - operative assessment in refractive surgery
- Alenka Lavrič, Slovenia: Dry eye syndrom in refractive patients
- Vikentia Katsanevaki, Greece: LASIK-surgical technique
- Kristina Mikek, Slovenia: Advanced surface ablation technique
- Carlos Moedas, Portugal: Phakic IOLs
- Zdravko Mandič, Croatia: Rrefractive surgery and glaucoma

11.00 Coffee break in exhibition area

11.30 Presbiopia

- Tayo Akingbehin, UK: Up to date in correction of astigmatism and presbiopia with clear lens extraction
- Iva Dekaris: Who is the right patient for presbiopic IOL implantation
- Vladimir Pfeifer, Slovenia: Presbiopia and Astigmatism Correction with Acri.LISA Toric 466 TD
- Nikica Gabrič, Croatia: Results of refractive lens exchange with ReSTOR IOL
- Kristina Mikek, Slovenia: Satisfaction of patients with ReSTOR IOL in cataract patients - short term results
- Oliver Findl, Austria: Multifocal IOLs: an alternative to monovision?

13.30 Lunch

14.40 Cornea and cataract surgery

- Edoardo Midena, Italy: Corneal thickness and morphology in refractive and pathologic

corneas

- Sheraz M. Daya, UK: Long term outcome of ex-vivo stem cell transplantation
- Dušica Pahor, Slovenia: Wound insufficiency following penetrating keratoplasty
- Sheraz M. Daya, UK: Intralase Penetrating Keratoplasty
- Vladimir Pfeifer, Slovenia: 1.7 mm Coaxial Micro Incision Cataract Surgery
- Oliver Findl, Austria: PCO - life and death on the posterior capsule.
- Petra Popovič, Slovenia: CME in patients after uncomplicated cataract surgery

16.30 Quality of vision

- Marko Hawlina, Irena Irman, Slovenia: Photophobia - differential diagnosis and management
- Vikentia Katsanevaki, Greece: Glare and night vision disturbances: How to assess objectively?
- Tom van den Berg, The Netherlands: Straylight results in healthy patients and patients before and after cataract surgery

18.30 Welcome reception and dinner in the exhibition area

Saturday, March 8th 2008

9.00 Laser refractive surgery

- Zoltan Z. Nagy, Hungary: Outcome of hyperopic refractive treatments with different types of excimer lasers and different surgical techniques
- Mirko Jankov, Serbia and Montenegro: Customized laser treatments - which is the right modality
- Franc Šalamun, Slovenia: iVIS Suite™ with Ultrafast, high resolution surgical laser system - Early experience, Presentation of complicated cases
- Kristina Mikek, Vesna Morela, Slovenia: Long term results of surface ablation refractive surgery in thinner corneas
- Sheraz M. Daya, UK : Aspheric vs. Tissue savings algorithm using the Busch and Lomb laser

10.00 Prevention and treatment of corneal ectasia

- Sheraz M. Daya, UK: Ectasia following surface ablation
- Kristina Mikek, Vesna Morela, Slovenia: Results of UV corneal collagen cross-linking in keratoconus patients
- Mirko Jankov, Serbia: Clinical indications and three year results of treatment for corneal ectasia using combined UV corneal collagen cross-linking

Namen: Strokovno srečanje je namenjeno zdravnikom oftalmologom, specializantom in sekundarijem, ki jih področje zanima. Predstavljene bodo novosti s področja refraktivne kirurgije in operacije sive mrežne. Udeleženci dobijo potrdilo o udeležbi in strokovno literaturo o srečanju.

Strokovni odbor: Vesna Morela, Kristina Mikek, Vikentia Katsanevaki, Tayo Akingbehin, Ivana Gardašević

Kotizacija: oftalmologi 250 EUR, specializanti 150 EUR, medicinske sestre/tehniki 50 EUR. Upokojeni zdravniki, študenti, sekundariji so oproščeni kotizacije.

Kontaktna oseba: mag. Kristina Mikek, dr. med., T: 041 351 339, F: 01 510 23 42, E: kmikek@morelaokulisti.si

11. SCHROTTTOVI DNEVI

organizatorji •
Katedra za družinsko medicino
Združenje zdravnikov družinske medicine
Zavod za razvoj družinske medicine

LJUBLJANA,
Cankarjev dom, Linhartova dvorana
14.-15. marec 2008

PROGRAM:

Petek, 14. marca 2008

- 7.30 Registracija
- 8.45 Odprtje, nagovori, kulturni program
- 9.15 Video
- 9.25 Maja Rus Makovec: Zdravljenje anksioznih motenj brez tveganja za razvoj ali nehotno podpiranje odvisnosti

- 9.45 Davorina Petek: Obravnava anksioznih motenj v ambulanti družinske medicine
- 10.05 Vlasta Vodopivec Jamšek: Zasvojenost z nikotinom - kako jo premagamo?
- 10.25 Razprava
- 10.45 Odmor s kavo
- 11.15 Leja Dolenc Grošel: Narkolepsija s katapleksijo
- 11.35 Irena Keber: Kako intenzivno zniževati holesterol v sekundarni preventivi koronarne bolezni?
- 11.55 Razprava
- 12.05 Andrej Janež: Nov pristop k zdravljenju bolnikov s sladkorno boleznijo tipa 2
- 12.25 Mario Poljak: Cepljenje proti okužbi s humanimi virusi papiloma (HPV)
- 12.45 Mike Thomas: Kako uporabiti strokovna priporočila za astmo z alergijskim rinitisom v vsakodnevni praksi
- 13.05 Razprava
- 13.20 Odmor z bifejskim kosilom
- 14.25 Janez Preželj: Nova spoznanja pri obravnavi bolnika z osteoporozo - bolnikovo tveganje za zlom
- 14.45 Marija Pfeifer: Vitamin D: ključni element za učinkovito zdravljenje osteoporoze
- 15.05 Marko Gričar: Nova priporočila za zdravljenje srčno-žilnih bolezni in vloga kombiniranega zdravljenja
- 15.25 Razprava
- 15.45 Odmor s kavo
- 16.15 Aleš Žemva: Endotelijska disfunkcija in vloga dušikovega oksida pri hipertenziji
- 16.35 Borut Kolšek: Blokatorji receptorjev beta pri zdravljenju arterijske hipertenzije
- 16.55 Razprava
- 17.05 Metoda Lipnik Štangelj: Farmakološke lastnosti zdravil za zdravljenje anksioznosti - sintetična zdravila vs. herbalna
- 17.25 Matej Tušak: Psihološki vidiki stresa in načini obvladovanja stresa
- 17.45 Nena Kopčavar Guček: Prepoznavanje stresa pri pacientih in njihova obravnava
- 18.05 Razprava
- 18.25 Zaključek prvega dne

Sobota, 15. marca 2008

- 8.30 Video
- 8.40 Jelka Zaletel Vrtovec: Sladkorni bolnik in krvni tlak - ali lahko povemo kaj novega?
- 9.00 Danica Rotar Pavlič: Multidisciplinarna obravnava bolnika s sladkorno boleznijo tipa 2
- 9.20 Igor Zupan: Zakaj je življenje pod 60 utripov/min boljše?
- 9.40 Razprava
- 10.00 Stanislav Primožič: Originatorji, generiki

- in biološka zdravila v sistemskih postopkih avtorizacije, določanja cen in dostopa do javnih sredstev
- 10.20 Uroš Ahčan: Kaj naj bi o rekonstrukciji dojke vedel družinski zdravnik?
- 10.40 Razprava
- 10.55 Odmor s kavo
- 11.30 Video
- 11.40 Matej Marinšek: Asimptomatska ateroskleroza karotidnih arterij: uvajati hipolipemik in/ali antihipertenziv?
- 12.00 Nina Vene: Acetilsalicilna kislina in antiagregacijsko zdravljenje - kdaj?
- 12.20 Martin Tretjak: Polipragmazija - zdravljenje ali preventiva?
- 12.40 Razprava
- 13.00 Gordana Živčec Kalan: Informirani pristaneb bolnika - odveza zdravnika?
- 13.20 Video
- 13.25 Jože Balažič: Zdravnik kot lastnik in posrednik medicinskih informacij
- 13.45 Igor Švab: Potrošništvo in družinska medicina
- 14.05 Razprava
- 14.25 Uradni zaključek srečanja
- 14.30 Kosilo: bifejska postrežba

Generalni pokrovitelj: **MSD**

2. REGIONALNI ALA - ADRIATIC LASER ACADEMY SIMPOZIJ - UPORABA LASERJA V ZOBOZDRAVSTVU

organizatorji •
Združenje za maksilofacialno in oralno kirurgijo Slovenije - ZMOKS
Implantološki inštitut
World Clinical Laser Institute

LJUBLJANA,
Hotel in kongresni center Mons,
Pot za Brdom 55, 1000 Ljubljana
15. marec 2008

PROGRAM:**Teme simpozija:**

- Uporaba laserja v zobozdravstvu otrok in mladine,
- Uporaba laserja v oralni in maksilofacialni kirurgiji,
- Laser v endodontiji,

- Lasersko beljenje zob,
- Implantologija in laserske aplikacije na tem področju,
- Fotodinamična terapija in
- Uporaba naravnih kostnih presadkov.

Sobota, 15. marca 2008

- 8.00 Prijava udeležencev
Moderatorji: Robert Kiener, Hans Heydorn, asist. Matija Gorjanc, dr. med., dr. dent. med., Damir Škripec, dr. dent. med., Ivo Matkovič, dr. stom.
- 8.45 Matija Gorjanc: Odprtje in pozdravni nagovor

Uporaba laserjev v zobozdravstvu

- 9.00 Damir Škripec, Slovenija: Er, Cr: YSGG dentalni laser
- 9.20 Andreas Moritz, Avstija: Laserji v zobozdravstvu
- 10.50 Ivo Matkovič, Hrvaška: Laser v vsakodnevni zobozdravstveni praksi
- 11.20 Odmor za kavo

Laserji v endodontiji

- 11.40 Ruud Verdaasdonk, Nizozemska: Endodontski vidiki interakcije zobnih tkiv in laserja

Uporaba laserjev v otroškem zobozdravstvu

- 12.10 Kristina Vihar, Slovenija: Uporaba Er: YAG in Nd: YAG laserjev v otroškem zobozdravstvu
- 12.40 Ivan Azinovič, Hrvaška: Uporaba Er, Cr: YSGG laserja v otroškem zobozdravstvu

Uporaba dentalnega laserja v oralni in maksilofacialni kirurgiji

- 13.10 David Dovšak, Slovenija: Uporaba laserja v oralni in maksilofacialni kirurgiji
- 13.40 Alfredo Araqués González, Španija: Parodontologija prihodnosti ... že danes
- 14.10 Kosilo

Lasersko beljenje zob in fotodinamična terapija v zobozdravstvu

- 14.50 Siniša Kulašević, Slovenija: Beljenje zob, vsakodnevna praksa ali stranpot
- 15.10 Jochen Arentz M. Sc., Nemčija: »Photolasesystem« - revolucionarno nov sistem za zmanjšanje bakterijskega bremena s pomočjo nove fotodinamične terapije za bakterije, viruse in glivice

Predstavitve novih izdelkov v zobozdravstvu

- 15.40 Judit Hübner, Nemčija: Kratka

predstavitev uporabe binokularnih lup z lučko v zobozdravstvu

15.50 Odmor za kavo

Nove smeri v implantologiji

- 16.10 Javier Martinez Osorio, Španija: Predstavitev kirurških in protetičnih postopkov uporabe implantatov
- 17.10 Matija Gorjanc, Slovenija: Nove tehnologije v implantologiji – kaj imamo in kaj potrebujemo?
- 17.40 Joaquin Garcíá Rodriguez, Španija: Odličnost v postopkih kostne širitve/ Zadnji korak v napredku implantologije
- 18.40 Ivan Olajoš, Hrvaška: Laser v implantologiji in kirurgiji
- 19.10 Razprava
- 19.25 Zaključek simpozija

10.00–16.00 Razstave dentalne opreme, pripomočkov in materiala

11.00–17.00 Delavnice:

- Praktična uporaba Er, Cr: YSGG in diodnih laserjev
- Praktična uporaba implantatov in postopek kostne širitve

Uradni jeziki simpozija: slovenski, hrvaški in angleški jezik. Predavanja v španskem jeziku bodo simultano prevajana v angleški jezik.

Omejitev števila slušateljev: predvidevamo, da bomo ob udeležencih iz tujine lahko gostili le okoli 150 domačih slušateljev. Predlagamo vam, da pohitite s prijavo.

Kotizacija: 180 EUR, 100 EUR pred 15. 2. 2008, 150 EUR pred 29. 2. 2008, za študente in upokojeince 20 EUR. DDV je vključen. Plačilo kotizacije, NLB, d.o., IBAN: SI56 0203 1025 3963 852, SWIFT LJBAS12X. Registracija: fotokopirane ali originalne registracijske liste nam pošljite po faksu +386 1 50 07 110 ali po pošti na naslov: ALA - ADRIATIC LASER ACADEMY, Tajništvo simpozija (EXPO COMM inženiring, d.o.o.), Plemljeva 8, 1000 Ljubljana, Slovenija, g. Peter Goljuf (ALA), T: +386 1 500 71 09, +386 51 631 675, F: +386 1 500 71 10, E: peter.goljuf@gmail.com. Za prijavnico v elektronski obliki pošljite vaš e-naslov na: peter.goljuf@gmail.com.

MOTNJE HRANJENJA IN ČUSTVOVANJA

organizator •
Sekcija za šolsko in visokošolsko medicino pri SZD
Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna

RAKITNA, Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna, Rakitna 96, 1352 Preserje
8. marec 2008

PROGRAM:

Sobota, 8. marca 2008

- 9.30 Registracija udeležencev
- 10.00 Predstavitev programa
  - Irena Gracar, dr. med., Barbara Čibej Žagar: Čustvene motnje in motnje hranjenja na Rakitni
- 10.45 Delavnice
  - Gorazd V. Mrevlje: Indikacije in kontraindikacije pri motnjah hranjenja in čustvenih motnjah
  - Metka Šavli Kališnik: Motivacija in reintegracija pri otrocih z motnjami hranjenja in motnjami čustvovanja
  - Karin Sernec: Kaj so motnje hranjenja?
  - Irma Kuhar: Kaj so čustvene motnje?
- 13.15 Zaključek: Pogovor in vprašanja o programu Motnje hranjenja in čustvovanja
- 14.15 Kosilo

Prijave: Mladinsko klimatsko zdravilišče Rakitna, Rakitna 96, 1352 Preserje
T: 01 365 98 16 ali 051 410 491 (ga. Irena Braniselj),
E: irena.braniselj@mkz-rakitna.si

4. SOOČENJE MNENJ SPECIALISTOV RAZLIČNIH STROK S PRIKAZOM BOLNIKOV – PASTI V DIAGNOSTIKI IN ZDRAVLJENJU PRI VEČSIMPTOMSKIH BOLNIKI

organizator •
Univerzitetni klinični center

LJUBLJANA, Univerzitetni klinični center, Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana, predavalnica 1
20. marec 2008

PROGRAM:

Četrtek, 20. marca 2008

- 8.00 Registracija
- 8.30 Rado Janša: Pozdrav in uvod
- 8.45 Matija Tomšič, Tomaž Lunder, Ivan Ferkolj: Kaj imajo skupnega kronična vnetna črevesna bolezen, psoriaza in revmatoidni artritis?
- 10.15 Borut Štabuc, Sonja Praprotnik, Aleš Blinc, Igor Zupan: Krvavitev iz prebavil pri bolnikih z revmatičnimi boleznimi, periferno okluzivno arterijsko boleznijo ali po operacijah in interventnih posegih na srcu
- 11.45 Odmor s kavo
- 12.05 Marjeta Zorman Terčelj, Irena Hočevar Boltežar, Matjaž Koželj: Kašelji, hripavost in slabo počutje pri nekardilcu
- 13.35 Kosilo
- 14.45 Irena Preložnik Zupan, Igor Zupan, Rado Janša, Rado Kveder: Diagnostični postopek anemije pri starostniku z ledvično insuficienco in srčnim popuščanjem
- 16.15 Odmor s kavo
- 16.35 Sonja Praprotnik, Irena Preložnik Zupan, Živa Mrevlje: Paraneoplastični sindrom

Organizacijski odbor: Rado Janša, vodja organizacijskega odbora, Borut Štabuc, Igor Zupan, Sonja Praprotnik, Irena Hočevar Boltežar, Marjeta Zorman Terčelj, člani organizacijskega odbora

Prijave: Klinični oddelek za gastroenterologijo, Japljeva 2, 1000 Ljubljana, Melita Šušmelj, T: 01 522 26 39, F: 01 433 41 90, E: melita.susmelj@kclj.si

Kotizacija: 60 EUR (z vključenim DDV), kotizacija vključuje udeležbo na strokovnem srečanju, materiale in plačilo potrdila Zdravniške zbornice o priznanju kreditnih točk, za študente in specializante kotizacije ni.

OKUŽBA Z VIRUSOM HEPATITISA C PRI UŽIVALCIH DROG

organizator •

Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Koordinacija centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od drog

LJUBLJANA,
Cankarjev dom, Štihova dvorana
20. marec 2008

PROGRAM:

Četrtek, 20. marca 2008

- 9.00 Odprtje srečanja
- 9.15 Andrej Kastelic, Olga Perhac: Substitucijsko zdravljenje in zdravljenje hepatitisa C v CZOPD in zavodih za prestajanje kazni zapora
- 9.45 Mojca Matičič, Mario Poljak, Nina Kmet Lunaček: Rezultati nacionalne akcije brezplačnega anonimnega testiranja na okužbe z virusoma hepatitisa B in C ter HIV
- 10.15 Larisa Stojanovič: Kožne spremembe pri bolnikih, okuženih z virusom hepatitisa C, in naše izkušnje
- 10.40 Marta Grgič Vitek: Cepljenje proti okužbi z virusoma hepatitisa A in B
- 11.00 Odmor
- 11.30 Mojca Matičič, Andrej Kastelic: Posodobitev slovenskih smernic obravnave in zdravljenja s HCV okuženih uživalcev drog
- 12.00 Mojca Matičič: Prikaz primera iz klinične prakse
- 12.15 Andrej Kastelic: Prikaz primera iz klinične prakse

- 12.30 Eli Zamernik: Prikaz primera iz prakse za samopomoč
- 12.45 Razprava
- 13.00 Kosilo

Organizacijski odbor: doc. dr. Mojca Matičič, dr. med., Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja, Univerzitetni klinični center Ljubljana, mojca.maticic@kclj.si, asist. Andrej Kastelic, dr. med., Center za zdravljenje odvisnih od prepovedanih drog, Psihiatrična klinika Ljubljana, andrej.kastelic@psih-klinika.si

Informacije: ga. Simona Rojs, Klinika za infekcijske bolezni in vročinska stanja, Japljeva 2, 1525 Ljubljana, T: 01 522 21 10, E: simona.rojs@kclj.si

KAKOVOSTNO PRIMARNO ZDRAVSTVENO VARSTVO

organizatorji •

Katedra za družinsko medicino Univerze v Ljubljani
Katedra za družinsko medicino Univerze v Mariboru, Zavod za razvoj družinske medicine, WONCA Europe, Forum for primary health care, Zavod za zdravstveno zavarovanje, Odbor za osnovno zdravstvo Zdravniške zbornice Slovenije, Center nevladnih organizacij

LJUBLJANA, Zavod za zdravstveno zavarovanje, velika predavalnica, Miklošičeva 24, Ljubljana
28.–29. marec 2008

Konferenca bo vsebovala več tematskih sklopov:

1. Kakšna je kakovostna obravnava in kako jo meriti?

- sporazumevanje med uporabnikom in bolnikom ter izvajalcem in zdravnikom,

medicinskim tehnikom, laboratorijskim tehnikom,

- organizacija družinske medicine in primarnega zdravstvenega varstva s poudarkom na vgrajevanju sodobnega koncepta zdravljenja,
- vrednotenje kakovosti v primarnem zdravstvenem varstvu,
- poučevanje na dodiplomski in podiplomski ravni (primeri dobre prakse),
- spodbujanje samooskrbe kot kazalca kakovosti primarnega zdravstvenega varstva,
- raziskovanje in vrednotenje stališč bolnikov.

2. Nove tehnologije, ki omogočajo kakovostnejše delo v primarnem zdravstvenem varstvu

- elektronska kartoteka,
- sistem akreditacije ambulant VISOTOOL (AQUA – Institute for Applied Quality Improvement and Research in Health Care, University of Heidelberg),
- sporazumevanje z uporabniki (forumi, elektronska pošta, spletne strani).

3. Kako so lahko organizacije uporabnikov učinkovit zagovornik potreb bolnikov?

- soodločanje skupnosti na primarni ravni,
- orodja, ki omogočajo soodločanje bolnikov,
- vloga sodobne elektronske tehnologije pri delu organizacij uporabnikov,
- primeri dobre prakse,
- povezave med organizacijami bolnikov in zdravstvenim zavarovanjem,
- kaj lahko pričakujemo od Svetovne zdravstvene organizacije.

Pričakujemo, da se bodo srečanja udeležili vodje služb splošne medicine, predsedniki zdravniških združenj, nadzorni zdravniki, predstavniki univerz ter predstavniki organizacij bolnikov iz naslednjih držav Srednje in Vzhodne Evrope: Belorusije, Bolgarije, Bosne in Hercegovine, Estonije, Hrvaške, Latvije, Litve, Makedonije, Moldavije, Romunije, Rusije, Srbije in Slovenije.

Organizatorji pripravljajo tudi pester spremljevalni program z razstavo, kulturnim dogodkom in pogostitvijo. Več podatkov o tem pomembnem mednarodnem srečanju si lahko preberete na spletni strani www.ljubljanapatient2008.si/, kjer je na voljo tudi obrazec za prijavo.

POZOR: PROJEKTI ON-LINE ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

organizatorja •
Zdravniška zbornica Slovenije
Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije

LJUBLJANA,
Hotel Mons
20. marec 2008

Namen dogodka:

- Neodvisno prikazati predvidene težave pri vpeljavi projektov on-line zdravstveno zavarovanje (ZZ) Zavoda za zdravstveno zavarovanje pri posameznih vrstah izvajalcev (manjše prakse, ZD, bolnišnice) – stroškovni in organizacijski vidik
- Predstaviti skupna stališča Zdravniške zbornice Slovenije (ZZS) in Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije (ZdrZZ) ter ostalih združenj do projektov on-line ZZ in predlog načrtovanih aktivnosti.

PROGRAM:

Četrtek, 20. marca 2008

- 8.30 Registracija
9.00 Uvod: Vpliv projektov on-line ZZ na zdravstvo
9.20 O uvedbi on-line ZZ
9.50 Stališča ZdrZZ, ZZS in nadaljnje aktivnosti
10.15 Odmor
- 10.45 Kako se lotiti prenove informatike v ZD in pri zasebnikih?
11.45 Bolnišnična problematika projektov on-line ZZ
12.30 Ponudba informacijske in komunikacijske tehnologije
13.00 Kosilo
13.45 Kako urediti varovanje podatkov po novem (Urad informacijske pooblaščenke)
14.30 Okrogla miza

Možne so manjše spremembe programa.

Prijave in informacije: tajništvo Zdravniške zbornice Slovenije, Dalmatinova 10, 1000 Ljubljana, T: 01 30 72 100 ali 01 30 72 101 in tajništvo Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije, T: 01 23 21 675 ali 01 23 21 476, E: info@zdrzz.si

Kotizacije ni.

13. REDNI LETNI POSVET O OBRAVNAVI IN SPREMLJANJU BOLNIKOV S TUBERKULOZO (TB) V SLOVENIJI

organizator •
Bolnišnica Golnik – Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo

LJUBLJANA, Medicinska fakulteta,
Korytkova 2, srednja predavalnica
28. marec 2008

DNEVNI RED:

- 11.00 M. Košnik: Uvod
- 11.15 D. Eržen: Epidemija TB v Sloveniji in nacionalni program
- 11.35 L. Travnik: Kostna tuberkuloza
- 11.55 D. Eržen: Možnost tuberkuloze pri uporabi zdravil za zaviranje imunske odzivnosti
- 12.15 M. Žolnir Dovč: Zanimivosti iz sveta mikobakteriologije
- 12.35 Razprava
- 12.45 Satelit
- Odmor
- 14.00 R. Bavdek: Izkušnje pri organizaciji nadzorovanega prejemanja zdravil
- 14.20 B. Zadnik: Obravnava skupin s povečanim tveganjem za tuberkulozo
- 14.40 Razprava in zaključek

Prijave in ostale informacije: Andraž Jakelj,
E: andraz.jakelj@klinika-golnik.si

17. POSVETOVANJE MEDICINA IN PRAVO: IZVORNE CELICE IN HUMANI GENOM

organizatorji •
Zdravniško društvo Maribor
Pravniško društvo Maribor
v sodelovanju s Pravno fakulteto Univerze v Mariboru in Medicinsko fakulteto Univerze v Mariboru

PROGRAM:

Petek, 28. marca 2008

- 8.00 Registracija
9.00 Izvirne celice – uvodna predavanja in učne delavnice
20.00 Družabno srečanje

Sobota, 29. marca 2008

- 9.00 Humani genom – uvodna predavanja in učne delavnice
13.00 Zaključek srečanja

Obe temi bomo obravnavali z medicinskega, s pravnega, filozofskega in z etičnega vidika.

Sodelovali bodo ugledni strokovnjaki iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije, Nemčije, Francije, Anglije in Srbije, ki bodo predstavili stanje, probleme in perspektive na obravnavanem področju.

Udeleženci srečanja bodo prejeli potrdila, ki se bodo upoštevala za podaljšanje licence.

Spolšne informacije

Kotizacija znaša 100 EUR + DDV in vključuje obisk predavanj in učnih delavnic, pisno gradivo, osvežitev med odmori in družabno srečanje. Kotizacije so oproščeni študenti medicine in prava ter upokojeni zdravniki in pravniki.
Kotizacijo nakažite na TRR Zdravniško društvo Maribor, Vošnjakova ul. 4, Maribor, št.: 04515-0000124280, sklic na št. 1027.

Informacije in prijava:

Majda Petek, Oddelek za nalezljive bolezni in vročinska stanja, Univerzitetni klinični center Maribor, Ljubljanska 5, 2000 Maribor, T: 02 321 26 57, F: 02 331 23 93, E: j.gorisek@sb-mb.si

INFEKTOLOŠKI SIMPOZIJ 2008

organizatorji •
 Sekcija za kemoterapijo SZD, Katedra za
 infekcijske bolezni in epidemiologijo MF, Klinika za
 infekcijske bolezni in vročinska stanja UKC

**LJUBLJANA, Univerzitetni klinični center,
 predavalnica 1, Zaloška 2**
 28.–29. marec 2008

PROGRAM:

Petek, 28. marca 2008

- 9.15 F. Strle: Novosti v infektologiji 2008
 9.40 M. Čížman, S. Čad Pečar, V. Vrečar,
 T. Bajc: Ambulantna poraba
 protimikrobnih zdravil po regijah v
 Sloveniji
 10.05 T. Pokrajac, P. Truden Dobrin, B.
 Beović, M. Čížman: Pogostnost
 ambulantnih in bolnišničnih obravnav
 okužb v Sloveniji
 10.30 M. Mueller Premru, I. Štrumbelj, K.
 Seme, H. Ribič, V. Tomič, J. Kolman,
 T. Franko Kancler, B. Zdolšek, V.
 Božanič, I. Piltaver Vajdec, M. Paragi,
 U. Dermota, J. Fišer, L. Sarjanovič, M.
 Kavčič, T. Harlander: *Streptococcus*
pneumoniae, *Haemophilus influenzae*,
Moraxella catarrhalis in *Streptococcus*
pyogenes – občutljivost izolatov iz
 dihal in invazivnih izolatov v okviru
 projekta EARSS za antibiotike leta
 2006
 10.45 M. Paragi in sod.: Epidemiologija
 invazivnih meningokoknih in
 pnevmokoknih okužb v Sloveniji
 11.00 Odmor
 11.30 P. Karner, N. Kmet Lunaček: Sodobne
 indikacije za peniciline
 11.55 M. Logar, S. Gregorčič: Sodobne
 indikacije za cefalosporine
 12.20 S. Lotrič Furlan, T. Rojko: Sodobne
 indikacije za makrolide in piranozide
 12.45 M. Jereb, M. Lukič: Sodobne indikacije
 za kinolone
 13.10 Kosilo

- 14.30 T. Lejko Zupanc, N. Planinc Strunjaš:
 Sodobne indikacije za sulfonamide,
 rifampicin, tetracikline
 14.55 B. Beović, K. Seme, N. Kmet Lunaček:
 Vpliv antibiotikov na bakterijsko
 odpornost
 15.15 M. Matičič, P. Bogovič, M. Dolenc:
 Sodobna ambulantna raba
 antimikotikov
 15.40 V. Maraspin Čarman, L. Knez:
 Predpisovanje novejših protimikrobnih
 zdravil v nosečnosti
 16.05 Odmor
 16.35 N. Guček, B. Beović, E. Mušič, V. Tomič,
 K. Osolnik, S. Škrkat Kristan, D. Petek,
 S. Šuškovič, F. Šifrer, J. Šorli, F. Strle:
 Antibiotično zdravljenje akutnega
 poslabšanja KOPB – Slovenske
 smernice
 17.00 D. Cerar, M. Sočan, T. Avšič Županc, F.
 Strle: Vročica Q v Sloveniji
 17.25 J. Reberšek Gorišek, M. Rupnik, G.
 Lešničar in sod.: Okužbe s *Clostridium*
difficile v Sloveniji in v svetu

Sobota, 29. marca 2008

- 9.15 M. Sočan, N. Koren: Breme
 citomegalovirusnih okužb in možni
 javnozdravstveni ukrepi
 9.40 M. Petrovec, M. Poljak: Mikrobiološka
 diagnostika okužbe s CMV
 10.05 T. Mrvič, T. Srovin Plankar: Klinična slika
 prirojene in pridobljene okužbe s CMV
 pri otroku
 10.30 S. Levičnik Stezinar, U. Rahne Potokar:
 Potransfuzijski hepatitis (pojavnost,
 zaznavanje, nadzor in preprečevanje)
 10.55 Odmor
 11.25 J. Tomažič, N. Gorišek Miksič: Klinična
 slika CMV-okužbe pri odraslem
 11.45 M. Arnez, S. Bizjak: Terapija prirojene
 CMV-okužbe
 12.00 J. Tomažič, N. Gorišek Miksič, J.
 Pretnar: Terapija pridobljene CMV-
 okužbe
 12.15 D. Paro Panjan, L. Lah: Nevrološko
 spremljanje otrok s prirojeno
 citomegalijo

19. ZBOR ZASEBNIH ZDRAVNIKOV IN ZOBOZDRAVNIKOV SLOVENIJE »ODPRTA VPRAŠANJA UPOKOJEVANJA ZASEBNIH ZDRAVNIKOV IN ZOBOZDRAVNIKOV«

organizatorji •
 Strokovno združenje zasebnih zdravnikov in
 zobozdravnikov Slovenije
 Zdravniška zbornica Slovenije

**OTOČEC,
 Šport hotel, konferenčna dvorana**
 4.–5. april 2008

PROGRAM:

Petek, 4. aprila 2008

- 16.00 Odprtje in pozdravni nagovor
 predsednika Strokovnega združenja
 zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov
 Slovenije asist. Deana Klančiča, dr.
 med.
 Nagovor predsednika Zdravniške
 zbornice Slovenije prof. dr. Vladislava
 Pegana, dr. med.
 16.30 Borut Stražisar: Pravni vidiki življenjskih
 zavarovanj
 Razprava
 17.30 Odmor
 18.00 Tatjana Puc Kous: Upokojevanje
 zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov

Sobota, 5. aprila 2008

- 9.00 UniCredit Bank: Varna starost
 – investicijsko varčevanje
 Razprava
 10.30 Odmor
 11.00 Stanovske teme, predlogi, pobude
 12.00 Prve športne igre zasebnih zdravnikov
 in zobozdravnikov v golfu (puttanje),
 tenisu, streljanju, namiznem tenisu in
 še čem

Kotizacije ni.

Informacije: Strokovno združenje zasebnih
 zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije,
 Vojkova 4, 1000 Ljubljana, T: 01 433 85 35 ali
 Zdravniška zbornica Slovenije, Dalmatinova 10,
 1000 Ljubljana, T: 01 30 72 123.

Rezervacija namestitve (z vključeno svečano
 večerjo in zajtrkom) in prijava za športne
 aktivnosti do petka, 28. marca 2008: Hoteli
 Otočec, Šport hotel, Grajska cesta 2, 8222
 Otočec, recepcija T: 07 384 86 00, F: 07 384 86
 05, E: booking.otocec@terme-krka.si, s pripisom
 »Za 19. zbor«

ŠOLA URGENTNE NEUROLOGIJE

organizator •
Združenje nevrologov Slovenije
KO za nevrologijo, UKC Ljubljana

TERME ČATEŽ
4.–5. april 2008

PROGRAM:**Petek, 4. aprila 2008**

- 9.00 Registracija udeležencev
9.30 Pozdrav, seznanitev z načinom dela, razdelitev v štiri skupine

Delo v štirih skupinah

- 9.45 A. Grad; B. Meglič, A. Mesec, V. Švigelj: Kako do nevrološke diagnoze: nevrološki pregled, motnje zavesti, vrtoglavica, dvojni vid
12.15 D. Kordelič: Pomen doseganja ciljnih vrednosti krvnih maščob
13.00 Odmor za kosilo

Delo v dveh skupinah

- 14.30 M. Zaletel: Pareze (mono, para, tetra, hemi)
F. F. Bajrovič: Akutno poslabšanje nevroloških bolezni, motnje požiranja, dihanja
15.25 Menjava skupin
15.30 **Delo v dveh skupinah – kot zgoraj**
16.30 Odmor

Skupna predavanja

- 16.45 N. Pečarič: Nevroradiološke preiskave
17.15 M. Hawlina: Motnje vida v urgentni ambulanti
20.00 Večerja

Sobota, 5. aprila 2008**Delo v dveh skupinah**

- 9.00 Z. Rodi: Bolečinski sindromi
B. Lorber, Z. Pirtošek: Krči, paroksizmalne motnje zavesti, motnje gibanja
10.30 Odmor
11.00 **Delo v dveh skupinah kot zgoraj, skupini se zamenjata**
12.30 Anketa, pogovor z udeleženci, zaključek šole
13.00 Kosilo

Prijave: ga. Anka Žekš, T: 01 522 23 11,
F: 01 522 22 08, E: anka.zeks@kclj.si

3. POSVET O KRONIČNI KORONARNI BOLEZNI: KORONARNA BOLEZEN IN PRIDRUŽENE HIBE SRČNIH ZAKLOPK

organizator •
Zdravniško društvo Novo mesto

NOVO MESTO,
Visoka šola za upravljanje in poslovanje,
Na Loko 2, 8000 Novo mesto
5. april 2008

PROGRAM:**Sobota, 5. aprila 2008**

- 8.15 Prijave udeležencev
9.00 Odprtje

Jutranja predavanja

- Moderatorja: P. Rakovec, I. Kranjec – Ljubljana
9.25 J. Resman – Jesenice: Klinična slika in telesni pregled pri spremljanju zdravljenja bolnika s kronično koronarno boleznijo in pridruženo hibo zaklopk: znaki in simptomi
9.45 T. Gulič – Maribor: Preiskave pri bolniku s kronično koronarno boleznijo in pridruženo hibo zaklopk
10.15 V. Kanič – Maribor: Invazivne preiskave pri bolniku s kronično koronarno boleznijo in pridruženo hibo zaklopk
10.45 Odmor

Dopoldanska predavanja

- Moderatorja: I. Kranjec, P. Rakovec – Ljubljana
11.15 M. Bunc – Ljubljana: Zdravljenje z zdravili bolnika s hibo zaklopke, vstavljeno umetno zaklopko in koronarno boleznijo – modulacija RAAS
11.35 J. Toplišek – Ljubljana: Zdravljenje bolnika s hibo zaklopke, vstavljeno umetno zaklopko in koronarno boleznijo z beta blokatorji
11.50 N. Vene – Ljubljana: Antikoagulantna in antiagregacijska zaščita pri bolniku s hibo zaklopke, vstavljeno umetno zaklopko in koronarno boleznijo
12.10 M. Lainščak – Golnik: Zapleti pri zdravljenju z zdravili bolnika s hibo zaklopke, vstavljeno umetno zaklopko in koronarno boleznijo
12.25 D. Zorman – Ljubljana: Perkutana

- revaskularizacija bolnika s kronično koronarno boleznijo in pridruženo hibo zaklopk
12.50 B. Geršak – Ljubljana: Kirurško zdravljenje bolnikov s kronično koronarno boleznijo in pridruženo hibo zaklopk
13.15 G. Dšuban – Ljubljana: Ocena delovne zmožnosti in telesne okvare bolnika s hibo zaklopke, vstavljeno umetno zaklopko in pridruženo koronarno boleznijo

Razprava o predavanjih

- 13.30 Kosilo

Popoldanska predavanja

Moderatorja: M. Kenda, V. Kanič – Ljubljana – Maribor

14.30 Obnavna bolnika s hibo aortne zaklopke s koronarno boleznijo Interaktivni prikaz dveh bolnikov

- 14.30 I. Gradecki – Novo mesto: 1. obravnava bolnika z aortno stenozo in koronarno boleznijo
14.50 M. Klemenc – Nova Gorica: 2. obravnava bolnika z aortno regurgitacijo in koronarno boleznijo
15.10 **Obnavna bolnika s hibo mitralne zaklopke in pridruženo koronarno boleznijo**

Interaktivni prikaz bolnikov

- 15.10 B. Krajačič – Novo mesto: 1. obravnava bolnika z valvularno mitralno hibo zaklopke in koronarno boleznijo
15.30 N. Ružič Medvešček – Ljubljana: 2. obravnava bolnika s funkcionalno in ishemično mitralno regurgitacijo in koronarno boleznijo
15.50 M. Bervar – Celje: 3. obravnava bolnika z mitralno stenozo in koronarno boleznijo

16.10 Vodenje zdravljenja bolnika s kronično koronarno boleznijo in pridruženo hibo zaklopk

- 16.10 M. Guštin – Novo mesto: 1. kaj mora narediti osebni zdravnik pri pripravi na in po operaciji srčnih zaklopk in koronarnih arterij
16.30 M. Gričar – Ljubljana: 2. kaj mora narediti specialist pri pripravi na in po operaciji srčnih zaklopk in koronarnih arterij

Razprava o predavanjih

- 16.50 Plenarno zasedanje
• povzetek poudarkov vseh predavanj – I. Kranjec – Ljubljana
• odgovori na vprašanja udeležencev z vodeno

razpravo

- zaključek in informacija o novem zdravilu aliskirenu - Novartis Ljubljana

Posvet je sodobno zasnovan, interaktivni način bo omogočil sodelovanje vseh udeležencev (uporabljali bomo sodobno glasovalno napravo, televoting), predstavitve primerov bodo zagotovile klinično usmerjenost posveta. Poslušalec bo obnovil znanje, se seznanil z novostmi in dobil napotke za sodobno obravnavo in zdravljenje bolnikov s koronarno boleznijo in pridruženo hibo zaklopk.

Kotizacije ni, potrebna je prijava do **31. 3. 2008**, udeleženci bodo prejeli zbornik.

Prigrizki in kosilo bodo za udeležence brezplačni. Brezplačno parkiranje je zagotovljeno v parkirni hiši, ki je v neposredni bližini.

Prijave in informacije: Boris Krajačič,
T: 07 332 25 50, E: medicons@siol.net

UČNA DELAVNICA »LAPAROSKOPSKA KIRURGIJA«

organizatorja •
Klinični oddelek za abdominalno kirurgijo, UKC Ljubljana
Slovensko združenje za gastroenterologijo in hepatologijo, SZD

LJUBLJANA, Univerzitetni klinični center Ljubljana, predavalnica 1, Veterinarska fakulteta v Ljubljani
10.–11. april 2008

PROGRAM:

Četrtek, 10. aprila 2008

- 8.30 Prenos laparoskopskih operacij v predavalnico
14.00 Kosilo

Predavanja

Moderator F. Jelenc

- 15.00 F. Jelenc: Laparoskopska oprema, osnove laparoskopije, uvajanje in

postavitev trokarjev

- 15.15 A. Tomažič: Laparoskopska desna hemikolektomija
15.30 A. Tomažič: Laparoskopska resekcija sigme
15.50 F. Jelenc: Laparoskopska nizka sprednja resekcija rektuma in abdominoperinealna ekscizija rektuma
16.10 R. Juvan: Laparoskopska koloproktomija z IPAA
16.25 Razprava in odmor
Moderator M. Ormejc
16.45 M. Ormejc: Laparoskopska kirurgija želodca
17.00 A. Pleskovič: Laparoskopska kirurgija in zdravljenje debelosti
17.15 V. Sojar: Laparoskopska jetrna kirurgija
17.30 B. Trotovšek: Laparoskopska splenektomija
17.45 D. Stanisavljevič: Laparoskopska kirurgija trebušne slinavke
19.00 Večerja

Petek, 11. aprila 2008

8.30–14.00 Prenos laparoskopskih operacij v predavalnico

Veterinarska fakulteta v Ljubljani

- 8.30 F. Jelenc, V. Sojar, A. Tomažič: Praktična delavnica laparoskopske kirurgije na živih prašičih (število udeležencev je omejeno na 9)
14.00 Zaključek učne delavnice in podelitev potrdil o udeležbi

Naslov za pošiljanje prijav: Klinični oddelek za abdominalno kirurgijo, Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana, T: 01 522 47 88, F: 01 522 22 09, E: ales.tomazic@kclj.si

Kotizacija A znaša 150 EUR (specializanti 120 EUR).

Kotizacija B znaša 350 EUR (specializanti 280 EUR).

Kotizacijo poravnajte na transakcijski račun pri Banki Celje 06000-0895253166, sklic 00 2670. Kotizacija A vključuje udeležbo na videoprenosih in predavanjih, zbornik predavanj, kosilo, večerjo in plačilo potrdila Zdravniške zbornice. Število udeležencev ni omejeno. Kotizacija B vključuje dodatno še udeležbo na praktični delavnici na Veterinarski fakulteti, ki bo potekala na živih prašičih. Število udeležencev je omejeno na 9, prednost bodo imeli kandidati, ki se bodo prijavi prej.

XXV. ORTOPEDSKI DNEVI: NOVOSTI V ORTOPEDIJI

organizator •
Ortopedska klinika
Društvo za razvoj ortopedije

LJUBLJANA, velika predavalnica Medicinske fakultete, Korytkova 2

11.–12. april 2008

petek, 11. aprila 2008, s pričetkom ob 16. uri
sobota, 12. aprila 2008, s pričetkom ob 9. uri

PROGRAM:

- V. Antolič: Zdravljenje PEV po Ponsetju
- K. Schara: Otroci s cerebralno paralizo – novosti v op. zdravljenju
- J. Breclj: Ortopedsko zdravljenje hemofilne artropatije
- R. Košak: Anteriorna korekcija skolioz
- K. Stražar, M. Drobnič, O. Zupanc, V. Pavlovčič: Mehkotivni alografi za rekonstrukcijo kolenskega sklepa
- M. Drobnič, K. Stražar, O. Zupanc, D. Radosavljevič: Aktualni načini zdravljenja sklepne hrustanca
- O. Zupanc, K. Stražar, M. Drobnič.: Bolezen rotatorne manšete – sodobne smernice zdravljenja
- O. Zupanc, M. Drobnič, K. Stražar: Endoskopija mehkih tkiv v ortopediji
- M. Drobnič, O. Zupanc, K. Stražar: Artroskopski posegi na gležnju
- D. Dolinar: Novosti v endoprotetiki kolenčnega in kolčnega sklepa
- M. Kralj: Kirurško zdravljenje omajani endoproteze kolka
- K. Stražar, M. Drobnič, O. Zupanc: Novosti v artroskopiji kolka
- B. Mavčič, V. Antolič, N. Berden: Metoda pomnoževanja za določitev termina epiziodoze na spodnjih udih
- M. Gorenšek, R. Vengust: Umetna medvretenčna ploščica pri operaciji hernije vratne hrbtenice
- R. Vengust: Endoskopske operacije hernije diskusa ledvene hrbtenice
- R. Vengust: Umetna medvretenčna ploščica ledvene hrbtenice
- L. Travnik: Zdravljenje anaerobnih vnetij hrbtenice s hiperbarično komoro in zdravljenje osteoid osteoma z gama sondo

Vodja tečaja: prof. dr. Vinko Pavlovčič, dr. med.
Tehnična organizacija: asist. dr. Marko Kralj, dr. med.

Udeležba na podiplomskem izpopolnjevanju bo upoštevana ob podaljšanju licence zdravnikov. Organizator bo poravnal stroške Zdravniški zbornici Slovenije za podaljšanje licence. V kotizacijo je všteti zbornik predavanj XXV. ortopedskih dnevov, ki ga bodo udeleženci prejeli neposredno pred začetkom predavanj.

Informacije v zvezi z organizacijo XXV. ortopedskih dnevov dobite pri ge. Ireni Cotman na T: 01 522 41 74, F: 01 522 24 74, E: irena.cotman@kclj.si.

Prijavnice s potrdilom o plačani kotizaciji pošljite na naslov: ga. Irena Cotman, Ortopedska klinika, Zaloška c. 9, 1000 Ljubljana. Namestitvev – hoteli v Ljubljani, banke po predavanjih v petek, 11. 4. 2008, okrepčila med odmori.

Prijavnica velja le skupaj s priloženim potrdilom o plačani kotizaciji, ki znaša 170 EUR. Nakažite jo na poslovni račun, odprt pri NLB, d.d., št.: 02014-0089455595, identifikacijska številka: SI94064229, s pripisom »XXV. ortopedski dnevi 2008«.

XVIII. SREČANJE PEDIATROV V MARIBORU IN V. SREČANJE MEDICINSKIH SESTER V PEDIATRIJI

organizatorji • Univerzitetni klinični center Maribor, Klinika za pediatrijo, Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, Dispanzer za otroke in Dispanzer za šolske otroke in mladino, Slovensko zdravniško društvo, Združenje za pediatrijo, Zdravniško društvo Maribor, Zveza društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji

MARIBOR, Kongresni center Habakuk
11.-12. april 2008

PROGRAM:

Petek, 11. aprila 2008

8.00 Registracija
8.30 Odprtje srečanja - Turnerjeva dvorana

PROGRAM ZA ZDRAVNIKE
Petek, 11. aprila 2008, dopoldan
Minašičeva dvorana

Organizatorica teme: Dušanka Mičetič Turk: Bolečine v trebuhu pri otrocih

Moderatorja: Dušanka Mičetič Turk, Aleš Mrhar
9.00 Marjan Rupnik: Fiziologija bolečine
9.20 Dušanka Mičetič Turk in sod.: Funkcionalne prebavne motnje v otroški dobi
9.40 Sanja Kolaček in sod.: Akutne bolečine v trebuhu v otroški dobi
10.00 Jernej Dolinšek in sod.: Kronične bolečine v trebuhu v otroški dobi
10.20 Nataša Nagelj Kovačič, Aleš Mrhar: Pomen farmakodinamičnih in farmakokinetičnih lastnosti analgetikov za njihovo klinično učinkovitost in varnost pri otrocih
10.40 Razprava
11.00 Odmor

Moderatorja: Darja Urlep, Jernej Dolinšek
11.30 Darja Urlep in sod.: Abdominalne bolečine pri otrocih s kroničnimi črevesnimi boleznimi in nutritivno alergijo
11.50 Nataša Marčun Varda: Abdominalne bolečine pri otrocih z boleznimi ledvic in urogenitalnega trakta
12.10 Matjaž Homan: Abdominalne bolečine pri otrocih z boleznimi jeter in žolčevodov
12.30 Stojan Potrč: Kirurška obravnava otroka z bolečinami v trebuhu
12.50 Razprava
13.00 Kosilo
10.00 Vzoredni program: pedopsihiatrična delavnica (dvorana Josipa Priola)
Tema in pogoji prijave so navedeni v zaključku programa.

Petek, 11. aprila 2008, popoldan
Minašičeva dvorana

Organizatorica teme: Zlatka Kanič: Sinkopa pri otrocih

Moderatorki: Zlatka Kanič, Vesna Herceg Čavrak
15.00 Mirjana Miksić in sod.: Patofiziologija sinkope pri otroku
15.20 Uroš Mazič: Sinkopa: diagnoza in zdravljenje
15.40 Vesna Herceg Čavrak in sod.: Sinkopa pri mladih športnikih med telesnim naporom
16.00 Peter Gradišnik: Sinkopa - problem pediatrične nevrologije?
16.20 Razprava
16.40 Odmor

Moderatorja: Mirjana Miksić, Uroš Mazič
17.00 Vojko Berce: Obravnava bolnikov s sinkopo na Otroškem oddelku Splošne

bolnišnice Murska Sobota
17.20 Lidija Vučajnk in sod.: Obravnava otrok s sinkopo na Otroškem oddelku Splošne bolnišnice Celje
17.40 Hojka Gregorič Kumperščak: Psihogeni sinkopa
18.00 Zlatka Kanič, Mirjana Miksić: Kdaj nas lahko nezavest pri otroku skrbi
18.20 Razprava
20.00 Družabni program v hotelu Habakuk

Sobota, 12. aprila 2008, dopoldan

Turnerjeva dvorana
Sobotni program je skupen za zdravnike in medicinske sestre

8.00 Registracija

Organizatorja teme: Martin Bigec, Milena Frankič: Ustno zdravje otrok in mladostnikov

Moderatorja: Rok Kosem, Ivanka Limonšek
8.00 Marjan Premik: Otroško zobozdravstvo v pogledu javnega zdravja
8.15 Sabina Markoli: Zdravniška zbornica in otroško zobozdravstvo v Sloveniji
8.25 Rok Kosem: Sodobna stališča in smernice v otroškem in preventivnem zobozdravstvu
8.35 Prof. Jack Toumba, BSc (Hons) MSc BChD PhD FDS(PaedS) RCS(England): British guidelines on the use of fluoride for the prevention of dental caries in children
9.05 Alenka Forstner, Darinka Borovšak Bela: Pokazatelji sistematičnega dela v preventivnem otroškem zobozdravstvu
9.15 Vesna Koželj: Prirojene anomalije zob in ustne votline
9.30 Martina Drevenšek: Vpliv motenih funkcij orofacialnega sistema na rast in razvoj zobnih lokov in čeljustnic
9.45 Martin Bigec: Dojenje in komplementarna prehrana otrok v prvem letu življenja
9.55 Razprava
10.10 Odmor

Moderatorki: Darinka Borovšak Bela, Milena Frankič
10.30 Tanja Tomažević, Janez Jazbec: Otrok z rakom in ustno zdravje
10.40 Alenka Šenk Erpič: Ustno zdravje nedonošenčkov in otrok z nizko porodno težo
10.50 Alenka Pavlič: Zobozdravniška oskrba otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju
11.00 Ivanka Limonšek: Zdravje zob pri osebah z motnjami v telesnem in duševnem razvoju v Zavodu dr. Marijana Borštnarja Dornava
11.10 Lijana Jurečič: Zobozdravstvena oskrba

- otrok z motnjo v telesnem in duševnem razvoju na Goriškem
- 11.20 Tamara Lubi, Lea Verlak: Svetovanje o zobnem zdravju in pravilnem hranjenju v posvetovalnici za dojenčke
- 11.30 Zvonka Debenak: Vpliv dojenja na rast zob in čeljusti
- 11.40 Rosita Makovec: Vloga medicinske sestre v zobozdravstveni preventivi na terenu
- 11.50 Razprava
- 12.00 Odmor

12.00–13.00 Učne delavnice

Skupina A: Poškodbe zob in obzobnih tkiv – oskrba nujnih stanj

Skupina B: Pravilna ustna higiena in pripomočki

Skupina C: Kaj je slabše: duda, steklenička ali prst?

Program za medicinske sestre

Petek, 11. aprila 2008, dopoldan

Turnerjeva dvorana

Organizatoriki teme: Ivica Brumec, Zlatka Kanič: Sinkopa pri otrocih

Moderatoriki: Ivica Brumec, Jadranka Stričević

9.00 Zlatka Kanič: Kdaj nas lahko nezavest pri otroku skrbi

9.25 Peter Gradišnik: Sinkopa - problem pediatrične nevrologije?

9.50 Jadranka Stričević: Zdravstvena nega otroka z znaki sinkope

10.15 Tanja Bele, Renata Šturm: Celostni pristop ob sprejemu kritično bolnega otroka na Kliniko za pediatrijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor

10.40 Razprava

11.00 Odmor

Moderatorja: Darko Čander, Renata Šturm

11.30 Darko Čander, Renata Šturm: Sodelovanje Službe nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma dr. Adolfa Drolca s Kliniko za pediatrijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor

12.00 Učna delavnica: Prepoznavna urgentnih stanj in prva pomoč na terenu

13.00 Kosilo

Petek, 11. aprila 2008, popoldan

Turnerjeva dvorana

Organizatorja teme: Ivica Brumec, Jernej Dolinšek: Bolečine v trebuhu pri otrocih

Moderatoriki: Ivica Brumec, Majda Pajnkihar

15.00 Jernej Dolinšek: Kronične bolečine v trebuhu v otroški dobi

- 15.20 Sanja Temnik: Ko telo izgovori, česar beseda ne more
- 15.40 Majda Pajnkihar: Teorija D. Orhem v zdravstveni negi otroka
- 16.00 Gordana Strgar, Erika Macur: Predstavitve endoskopske enote Klinike za pediatrijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor
- 16.20 Razprava
- 16.40 Odmor

Moderatoriki: Ivica Brumec, Angelca Kunst

17.00 Angelca Kunst, Erika Šmid: Zdravstvena nega in kakovost življenja otrok po presaditvi jeter

17.20 Marina Klasinc: Izolacija

17.40 Doroteja Dobrinja: Kakovost zdravstvene nege otroka pri boleznih prebavil

18.00 Mirjam Koler: Vloga prehrane pri otrocih z boleznimi prebavil

18.20 Razprava in zaključek

20.00 Družabni program v hotelu Habakuk

Kotizacija za oba dneva: 210 EUR do 28. 2.

2008, 230 EUR do 31. 3. 2008, 270 EUR na srečanju

Kotizacija za prvi dan: 160 EUR do 28. 2. 2008,

180 EUR do 31. 3. 2008, 210 EUR na srečanju

Kotizacija samo za drugi dan: 120 EUR do 28.

2. 2008, 130 EUR do 31. 3. 2008, 150 EUR na srečanju

Kotizacija omogoča obisk predavanj in prireditev, zbornik, prigrizke v odmorih, kosilo, večerjo in zgodnje kosilo drugega dne.

Študentje in upokojeni zdravniki se lahko udeležijo predavanj brez plačila kotizacije.

Prosimo, da kotizacijo nakažete pred srečanjem na transakcijski račun: Zdravniško društvo

Maribor, Vošnjakova ul. 4, 2000 Maribor, transakcijski račun: 04515-0000124280 pri NKB

d.d., sklicna številka: 1088. Davčna številka: 42918847, matična številka: 42569

Cenjene prijave pričakujemo najkasneje do 31. marca 2008.

Kontaktna oseba: ga. Karmen Obrul, Univerzitetni klinični center Maribor, Klinika za pediatrijo, Ljubljanska ulica 5, 2000 Maribor, T: 02 321 24 65, E: pediatrija.mb@sb-mb.si

Posebna prijava je potrebna za pedopsihiatrično delavnico v petek, 11. aprila 2008, dopoldan – dvorana Josipa Priola

10.00–13.30: Helmut Remschmidt (Nemčija): »ADHD – Attention deficit hyperkinetic disorder« (the diagnostic and differential diagnostic aspects, including treatment problems and follow-up studies)

Kotizacija: 80 EUR

Število udeležencev je omejeno na 30.

Prijave do 31. marca 2008 pri ge. Karmen Obrul, T: 02 321 24 65, E: pediatrija.mb@sb-mb.si

VIII. KOKALJEVI DNEVI: Pomen srčne frekvenca, astma in KOPB, bolečina v prsnem košu, obravnava bolečine po kirurški poškodbi, kronična ledvična bolezen, migrena, sodobna fitoterapija ter praktične vaje oživiljanja in pristop k poškodovancu na terenu

organizatorji •
Združenje zdravnikov družinske medicine - SZD

Osnovno zdravstvo Gorenjske - ZD Jesenice

Katedra za družinsko medicino MF Maribor

Katedra za družinsko medicino MF Ljubljana

Zavod za razvoj družinske medicine

KRANJSKA GORA,
Hotel Kompas, Borovška 100
11.–12. april 2008

PROGRAM:

Petek, 11. aprila 2008

- 8.00 Prihod in registracija
- 8.30 Marko Drešček, Janko Kersnik: Uvodni pozdrav, predstava Domačega gledališča Kolenc

1. sklop: Pomen srčne frekvenca - moderatorka: Maja Pelc

- 9.05 Renata Rajapakse: Pomen ocenjevanja srčne frekvenca pri bolnikih v ambulanti DM
- 9.25 Nadja Ružič Medvešček: Povišana srčna frekvenca - pomemben, a zapostavljeni dejavnik tveganja
- 9.45 Igor Zupan: Predstavitve raziskave Reality
- 10.05 Igor Zupan: Predstavitve produkta
- 10.15 Razprava
- 10.25 Odmor

2. sklop: Astma in KOPB - moderatorka: Ljubica Kolander Bizjak

- 10.45 Danica Rotar Pavlič: Učinkovito vodenje zapletenih stanj KOPB v ambulanti DM
- 11.05 Arjana Maček Cafuta: Obravnava KOPB v ambulanti specialista pulmologa
- 11.25 Matjaž Fležar: Ali lahko zdravljenje z zdravili izboljša preživetje bolnikov s KOPB?
- 11.45 Sonja Trobec: Predstavitve produkta

- 11.55 Razprava
12.05 Odmor

3. sklop: Bolečina v prsnem košu – kaj sedaj? - moderatorka: Danica Rotar Pavlič

- 12.25 Marko Drešček: Diferencialna diagnostika prsne bolečine v ambulanti DM
12.45 Klemen Rebolj: Prsna bolečina - vidik psihiatra
13.05 Jana Brguljan Hitij: Prsna bolečina - vidik kardiologa
13.25 TBA: Predstavitev produkta
13.35 Razprava
13.45 Skupno kosilo

4. sklop: Vaje – izvajanje nekaterih temeljnih postopkov oživljanja in imobilizacija

- 15.00 Vaje 1: TPO in DPO odraslih z AED, TPO in DPO otrok
15.40 Odmor
15.50 PHE Maribor: Prikaz pristopa ekipe k življenjsko ogroženemu poškodovancu
16.10 Vaje 2: Imobilizacija (zajemalna nosila, vratna opornica, snemanje čelade)
16.50 Odmor
17.00 PHE Kranj: Prikaz pristopa ekipe k življenjsko ogroženemu poškodovancu
17.20 Vaje 3: Alternativna oskrba dihalnih poti, aplikacija zdravil pri oživljanju
18.00 Odmor
18.10 Vaje 4: Imobilizacija (vakuumska blazina, steznik, deska PediPac)
18.50 Zaključek prvega dne
20.00 Večerja s plesom

Sobota, 12. aprila 2008

5. sklop: Obravnava bolnika z bolečino po kirurški poškodbi - moderatorka: Mihaela Strgar Hladnik

- 8.30 Maja Pelcl: Prikaz primera
8.50 Gorazd Požlep: Lajšanje akutne in kronične bolečine pri bolnikih po poškodbah
9.10 Nataša Kos: Uporaba fizikalnih agensov pri zmanjševanju bolečine po poškodbi
9.30 TBA: Predstavitev produkta
9.40 Razprava
9.50 Odmor

6. sklop: Kronična ledvična bolezen - moderatorka: Lea Gril Jevšek

- 10.10 Gordana Živčec Kalan: Prepoznavna in obravnava bolnikov s KLB v ambulanti DM
10.30 Marko Malovrh: Kronična ledvična bolezen
10.50 Bojan Knap: Obravnava anemije v okviru KLB
11.10 Matjaž Bedjanič: Predstavitev produkta
11.20 Razprava

- 11.40 Odmor

7. sklop: Migrena - moderatorka: Gordana Živčec Kalan

- 12.00 Mihaela Strgar Hladnik: Obravnava migrene v ambulanti DM
12.20 Bojana Žvan: Kronična migrena
12.40 Marjan Zaletel: Ali je migrena nevropatski bolečinski sindrom?
13.00 Jana Kumelj: Predstavitev produkta
13.10 Razprava

8. sklop: VI. srečanje Sekcije mladih zdravnikov družinske medicine (SMZDM)

- Sodobna fitoterapija - moderator: Marko Drešček
13.20 Vladimir Mlinarič: Funkcionalna dispepsija - etiologija in zdravljenje
13.40 Robert Terčelj Schweizer: Predstavitev produkta
13.50 Razprava
14.00 Zaključek srečanja in sestanek SMZDM
• Aktualno
• Volitve 2008

Organizacijski odbor: Marko Drešček, Janko Kersnik, Jože Prestor, Helena Turk, Ljubica Kolander Bizjak, Jožica Krevh

Strokovni odbor: Janko Kersnik, Jože Prestor, Marko Drešček, Danica Rotar Pavlič

Namen srečanja je podrobneje seznaniti zdravnike, medicinske sestre in zdravstvene tehnike z naslednjimi področji: srčna frekvenca, astma in KOPB, bolečina v prsnem košu, bolečina po kirurškem posegu, kronična ledvična bolezen, migrena, fitoterapija ter vaje iz TPO in imobilizacije. Program je zasnovan tako, da bodo slušatelji dobili odgovore na čim več vprašanj in bodo nova znanja lahko s pridom uporabili pri svojem praktičnem delu. Teme bodo predstavljene iz več zornih kotov: zdravniki in medicinske sestre v osnovnem zdravstvu ter iz bolnišnične perspektive. Vsi udeleženci se bodo lahko udeležili tradicionalnega praktičnega usposabljanja, prav tako bodo vsi prejeli zbornik predavanj. Po srečanju sledi sestanek Sekcije mladih zdravnikov družinske medicine. Na ZZS bo podana vloga za dodelitev kreditnih točk.

Kontakt: Jožica Krevh, Uprava Osnovnega zdravstva Gorenjske, Gosposvetska 9, 4000 Kranj, F: 04 20 26 718, T: 04 20 82 523, E: jozica.krevh@ozg-kranj.si

Informacije: <http://www.drmed.org/novica.php?id=11906>

**UČNA DELAVNICA ZA MENTORJE V DRUŽINSKI MEDICINI
POUČEVANJE V DRUŽINSKI
MEDICINI – »LEONARDO EURACT
COURSE FOR TRAINERS IN FAMILY
MEDICINE«**

organizatorji •
EURACT - European
Academy of Teachers
in General Practice
Združenje zdravnikov
družinske medicine
- SZD

Katedra za družinsko medicino MF Ljubljana
Katedra za družinsko medicino MF Maribor

LJUBLJANA

11.-12. april 2008

PROGRAM:

Petek, 11. aprila 2008

- 15.30 Marija Petek Šter: Delo v veliki skupini - Uvod v delavnico; Predstavitev udeležencev
16.00 Marko Kolšek: Predavanje - Dodiplomsko in podiplomsko poučevanje družinske medicine; Vloga mentorja
16.30 Ksenija Tušek Bunc: Predavanje - Osnovna načela izobraževanja odraslih
17.00 Odmor
17.30 Delo v skupinah - Kakšen naj bo dober mentor?
18.30 Mojca Miholič: Moderirano poročanje skupin
19.00 Igor Švab: Predavanje - Načrt izobraževanja
19.30 Zaključek prvega dne

Sobota, 12. aprila 2008

- 9.00 Delo v veliki skupini - Prihod novega specializanta
9.15 Erika Zelko: Moderirana razprava - Feedback na zaigran prizor
9.30 Delo v skupinah - Organizacija dela v mentorski ambulanti
10.00 Katja Lah: Moderirano poročanje - Organizacija dela v mentorski ambulanti
10.15 Andrej Kravos: Predavanje - Teoretične osnove poučevanja v mentorski ambulanti

- 10.30 Odmor
- 11.00 Erika Zelko: Predavanje - Feedback
- 11.15 Delo v skupinah - Feedback - igranje vlog
- 12.15 Delo v skupinah - Izdelava učnega načrta za specializanta
- 13.30 Odmor s kosilom
- 14.30 Ksenija Tušek Bunc: Moderirano poročanje - Predstavitev učnih načrtov
- 15.00 Marko Kolšek: Moderirana razprava - Praktični pristop k reševanju težav pri poučevanju in nasveti, kako jih omiliti
- 16.00 Zaključek delavnice

Delavnico so oblikovali predstavniki EURACT-a v sklopu projekta Leonardo da Vinci. Prva delavnica je bila izvedena v letu 2004 na Poljskem. Delavnica je bila nato vsako leto ponovljena v eni od evropskih držav. Udeleženci delavnice imajo nalogo, da na osnovi originalne delavnice v roku enega leta pripravijo delavnico o poučevanju v svoji državi. Slovenci smo se udeležili tečaja v maju 2007 v Magglingenu v Švici in bomo znanje in izkušnje, pridobljene na tečaju, delili z udeleženci tečaja.

Predavatelji in moderatorji na delavnici: Igor Švab, Marko Kolšek, Ksenija Tušek Bunc, Andrej Kravos, Erika Zelko, Mojca Miholič, Katja Lah, Marija Petek Šter.

Namen delavnice je izboljšati kakovost pouka družinske medicine.

Temeljni cilj delavnice je je pomagati udeležencem osvojiti učinkovite pristope za poučevanje v družinski medicini in jih usposobiti, da bodo svoje znanje, veščine in stališča znali prenašati na študente in specializante.

Na srečanje se lahko prijavite pri ge. Ani Artnak, Medicinska fakulteta, Katedra za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, p.p. 2218, 1104 Ljubljana, T: 01 43 86 915, F: 01 43 86 910, E: kdrmed@mf.uni-lj.si.
Natančna lokacija srečanja, ki bo potekalo v Ljubljani, bo sporočena naknadno.

POMLADANSKO SREČANJE ZDRUŽENJA ZA PATOLOGIJU IN SODNO MEDICINO

organizator •
Združenje za patologijo in sodno medicino SZD

11.-12. april 2008

PROGRAM:

Petek, 11. aprila 2008

Programi zgodnjega odkrivanja raka

- 15.00 M. Primic Žakelj: Uspešnost programa ZORA
- 15.20 J. Vrh Jermančič: Izkušnje citologa in patologa v programu ZORA
- 15.40 V. Snoj: Razprava
- 16.00 M. Primic Žakelj: Program DORA
- 16.20 S. Frković Grazio: Debeloigelna biopsija dojke v programu DORA
- 16.40 M. Bračko: Razprava
- 17.00 Odmor
- 17.20 J. Maučec Zakotnik, D. Novak Mlakar: Program SVIT
- 17.40 A. Cerar: Neoplastične spremembe v endoskopskih biopsijah širokega črevesa in danke
- 18.00 M. Bračko: Delo patologa v programu SVIT in razprava
- 18.20 U. Schmidt: Satelitski simpozij neoclear® - nadomestek ksilena za varnejše delo v laboratoriju
- 20.00 Večerja

Sobota, 12. aprila 2008

Patologija glave in vratu

- 9.00 N. Gale: Predstavitev izbranih primerov I
- 11.00 Odmor
- 11.30 N. Gale: Predstavitev izbranih primerov II

Organizacijski odbor: Izidor Kern, Metka Volavšek, Jera Jeruc, Zdenka Ovčak in Vivijana Snoj.

Kotizacija: 50 EUR + DDV. Kotizacija vključuje potrdilo o udeležbi, večerjo in napitke v odmorih.

Prijave in informacije: Metka Volavšek, Inštitut za patologijo, Korytkova 2, 1000 Ljubljana, T: 01 543 71 48, E: metka.volavsek@mf.uni-lj.si. Prosim, uporabite enotno prijavnico za udeležbo na zdravniških srečanjih, ki je objavljena v Izidi. Po prijavi boste prejeli račun za plačilo kotizacije. Ob registraciji predložite potrdilo o plačilu kotizacije.

Namestitev možna v hotelih Maestoso in Klub Lipica, rezervacije uredi vsak udeleženec sam (Lipica turizem, d.o.o., T: 05 739 17 90 ali 05 739 15 80). Za udeležence srečanja je do 17. 3. rezerviranih nekaj sob.

15. SLOVENSKI PARODONTOLOŠKI DNEVI

organizator •
Združenje za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo
Stomatološka klinika

BLED, Festivalna dvorana
11.-12. april 2008

Petek, 11. aprila 2008

- 10.00 Odprtje
- 10.20 U. Skalerič: Razvoj in perspektive slovenske parodontologije
- 11.00 M. Kovač Kavčič: Spremembe na ustni sluznici zaradi lokalnih dejavnikov
- 11.20 K. Salamun Čok: Stanje obzobnih tkiv pri osebah z motnjami v reprodukciji
- 11.40 R. Schara: Magneto-sonačno slikanje pri načrtovanju zdravljenja v parodontologiji

- 12.00 A. Mikuž: Majavost kot napovedni dejavnik za ekstrakcije zob
 12.20 Razprava
 12.30 Odmor
- 15.00 E. Skalerič: Potrebe po parodontalnem zdravljenju 20 let po prvem pregledu
 15.20 T. Štruc Cvitan: Obravnava bolnikov z deskvamativnim gingivitisom
 15.40 R. Mance Kristan: Zdravljenje vertikalne kostne resorpcije
 16.00 E. Cvetko: Indikacije za sistemsko antibiotično zdravljenje parodontalne bolezni
 16.20 Razprava
 16.30 Odmor
- 17.00 Deseto spominsko predavanje »prof. dr. Lojzeta Brenčiča«
 Prof. dr. Klaus Lang (Švica): Success in Periodontics - What is it?
 Razprava
- 20.30 Večerja z družabnim srečanjem

Sobota, 12. aprila 2008

- 9.00 S. Heinz (Avstrija): Periodontal mucogingival surgery - some dos and donts
 9.30 B. Gašpirc: Prekrivanje razgaljene zobne korenine z lasersko podprtim vezanim režnjem
 9.50 A. Ražem: Prekrivanje lokaliziranih in multiplih gingivalnih recesij s subepiteljskimi vezivnotkivnimi transplantati
 10.10 Razprava
 10.20 Odmor
- 10.50 K. Srdjak Jorgić (Hrvaška): Uloga faze održavanja u dugoročnoj prognozi parodontnih bolesi
 11.20 M. Petelin: Povečanje kostnega volumna zobniščne odrastka
 11.40 R. Gašperšič: Biološka širina sluznice ob zobnem vsadku
 12.00 M. Rode: Fotodinamično zdravljenje periimplantitisa
 12.20 Razprava
- 12.30 Zaključek srečanja
 12.40 Občni zbor Zdrženja za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo

Kotizacija: za zobozdravnike 170 EUR (do 31. marca 2008), 200 EUR (po 31. marcu 2008), vključno z DDV, za ostale zobozdravstvene delavce 100 EUR, vključno z DDV. V znesek kotizacije je vključena skupna večerja

v petek, 11. aprila 2008, ob 20.30.
 Licenca: Zdravniška zbornica Slovenije bo priznala udeležbo na prireditvi pri podalšanju licence.

Prijave: Združenje za ustne bolezni, parodontologijo in stomatološko implantologijo, Stomatološka klinika, Hrvatski trg 6, 1000 Ljubljana ali F: 01 522 24 94.
 Dodatne informacije: ga. Martina Kajzer, T: 01 300 21 10, E: martina.kajzer@kclj.si in prof. dr. Erika Cvetko, T: 041 592 556, E: erika.cvetko@mf.uni-lj.si

Račun za plačilo kotizacije vam bomo izstavili osem dni pred pričetkom srečanja.
 Prenočišča: udeleženci si sami rezervirajo prenočišče in stroške hotelske namestitve poravnajo v hotelih.

Rezervacija prenočišča in dodatne informacije v zvezi s prenočišči: Kongresno-turistična agencija Albatros, Ribenska 2, 4260 Bled, T: 04 578 03 51, ga. Nina Bernard, F: 04 578 03 55, E: nina@albatros-bleed.com

OSNOVE KLINIČNE ALERGOLOGIJE IN ASTME POUK BOLNIKA Z ASTMO VODENJE BOLNIKA S KOPB

organizator •
 Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, Golnik

KRANJSKA GORA, Hotel Lek
 24.–26. januar 2008
 17.–19. april 2008
 29.–31. maj 2008
 20.–22. november 2008

PROGRAM:

- Klasifikacija preobčutljivostnih reakcij
- Alergeni, navzkrižnost, skritost
- Astma in KOPB: pljučna funkcija pri obstruktivnih boleznih pljuč, etiopatogeneza, klinična slika in diferencialna diagnoza, zdravljenje
- Zdravstvena vzgoja bolnika z astmo in KOPB, kako poučevati, kdo poučuje,

pričakovane koristi pouka

- Rinitis: diagnostični in terapevtski pristop
- Alergijsko vnetje, Anafilaksija, Alergijske bolezni kože, Nutritivna alergija, Alergija za zdravila, Posebnosti alergijskih bolezni v otroštvu
- Kožni in laboratorijski testi alergije
- Zdravljenje in preprečevanje alergijske bolezni
- Interakcije zdravil pri bolnikih z alergijskimi boleznimi in astmo

Vodji tečaja: prof. Mitja Košnik, prof. Stanislav Šuškovič

Sodelavci: prof. Alojz Ihan, prof. Jurij Šorli, prof. Ema Mušič, doc. Matjaž Fležar, asist. Robert Marčun, Katarina Osolnik, prof. Tomaž Lunder, asist. mag. Nada Kecelj Leskovec, prim. Vesna Glavnik, prim. Marijana Kuhar, prim. Jernej Podboj, asist. mag. Mihaela Zidarn, prim. mag. Aleksandra Kraut, asist. Nissera Bajrovič, asist. Sabina Škrat Kristan

Namen delavnice je sinhronizacija osebnega zdravnika in specialista pri obravnavi bolnika z alergijsko boleznijo in astmo. Delavnica je namenjena predvsem zdravnikom splošne/ družinske medicine. Vabljeni tudi specializanti in sekundariji ter specialisti drugih strok (dermatologi, otorinolaringologi, internisti, pediatri). Poudarek delavnice bo na praktični obravnavi posameznih pomembnih segmentov alergologije ali astme, reševanju konkretnih alergoloških primerov, prikazu načinov pouka bolnikov z astmo. Vaje bodo potekale pod vodstvom posameznih strokovnjakov v skupinah. Udeleženci bodo ob prihodu na tečaj prejeli zbornik predavanj.

Kotizacija 250 EUR vključuje zbornik, potrdilo o udeležbi, opravljanje zaključnega izpita, prehrano, animacijo. Prenočišče je rezervirano v hotelu Lek, sobo plačajo udeleženci. Pozanimajte se pri organizatorju za morebitne štipendije.

Informacije in prijave: ga. Irena Dolhar, Bolnišnica Golnik – Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, 4204 Golnik, T: 04 25 69 111, F: 04 25 69 117, E: irena.dolhar@klinika-golnik.si

KORAK NAPREJ V EHOKARDIOGRAFIJI

organizatorji •
Združenje kardiologov Slovenije
Delovna skupina za ehokardiografijo
Slovenska šola ehokardiografije

12. april 2008

PROGRAM:

Sobota, 12. aprila 2008

9.00 Predstavitev dela
• J. Tasič: Šole ehokardiografije
• M. Koželj: Delovne skupine

Ocena funkcije srčne mišice - nosilec sklopa I. Gradecki

9.30 I. Gradecki: Sistolna in diastolna funkcija LP
10.15 M. Tretjak: TDI
10.45 Odmor za kavo
11.15 H. Bernhardt: 3D
11.45 M. Koželj: Funkcija DP
12.30 I. Gradecki: Kontrola kakovosti dela ehokardiograferja in eholaboratorija Kosilo
13.30

Mitralna zaklopka – regurgitacija - nosilec sklopa N. Ružič Medvešček

14.30 M. Koželj: Uvod – etiologija MR
15.00 T. Golob Gulič: UZ-ocena stopnje regurgitacije (kvantifikacija)
15.30 P. Žohar: Organska MR
16.00 N. Černič Šuligoj: Funkcionalna MR
16.30 Odmor za kavo
17.00 N. Ružič Medvešček: Ishemična MR
17.30 N. Ružič Medvešček: Sistematična predoperativna ocena (TEE)
18.00 H. Bernhardt: 3D
18.30 J. Tasič: Zaključne besede
18.45 Poslovilna razprava ob primerih in prigrizku

Prijave sprejemamo do zapolnitve mest oziroma do 7. aprila 2008. Število udeležencev je omejeno, zato bomo za sprejem v šolo upoštevali datum prijave in plačilo kotizacije. Kotizacija za posamezni tečaj znaša 200 EUR (DDV je vštet v ceno) ter vključuje udeležbo na predavanjih, strokovno gradivo, osvežitev med odmori in kosilo.

Prijave in informacije: Združenje kardiologov Slovenije, ga. Saša Radelj, Klinični center Ljubljana, KO za kardiologijo, Zaloška 7, 1000 Ljubljana, T: 01 522 29 34, F: 01 522 45 99.

XXXVI. PODIPLOMSKI SEMINAR KLINIČNE TOKSIKOLOGIJE

organizator •
Center za zastupitve

LJUBLJANA,
Univerzitetni klinični center, predavalnica 1
14.–18. april 2008

OKVIRNI PROGRAM PREDAVANJ:

Ponedeljek, 14. aprila 2008

9.00–12.00 **Splošna toksikologija:**
• toksikodinamika,
• toksikokinetika,
• eliminacija,
• obravnava zastрупitev v intenzivnih enotah.

Torek, 15. aprila 2008

8.15–12.00 **Specialna toksikologija:**
• zdravila,
• sodnomedicinski vidiki zastрупitev,
• obravnava zasvojenih z drogami.

Sreda, 16. aprila 2008

8.15–12.00 **Specialna toksikologija:**
• strupi,
• droge,
• obravnava suicidalnega bolnika.

Četrtek, 17. aprila 2008

8.15–12.00 **Specialna toksikologija:**
• predmeti splošne rabe,
• bojni strupi.

Petek, 18. aprila 2008

8.30–11.30 **Predstavitev delovanja Centra za zastupitve**
• 24-urna informacijsko-konzultacijska služba,
• Register zastрупitev.

Seminar je sestavljen iz predavanj in učnih delavnic (vsak dan po odmoru za kosilo, do približno 15.30). Seminar se zadnji dan zaključuje s preizkusom znanja, ki je obvezen za vse specializante, ki imajo v programu kroženja klinično toksikologijo.

Kotizacija 300 EUR (z DDV) vključuje udeležbo na predavanjih in delavnicah, seminarsko gradivo, prigrizke med odmori. Prijava in dodatne informacije: Andreja Lamovšek, T: 01 522 88 08.

ADVANCED COURSE OF ARTHROSCOPIC TECHNIQUES WITH CADAVERIC WORKSHOP

Organized by •
Department of Traumatology
University Medical Centre Ljubljana,
Institute of Anatomy, Medical Faculty Ljubljana

Approved by •
SSAST - Slovenian Society for Arthroscopic Surgery and Sports Traumatology

LJUBLJANA, Slovenia
17th–19th April, 2008

PROGRAMME:

Thursday, April 17th, Otočec

8.00 Registration
9.00 M. Veselko, V. Senekovič: Welcome and opening ceremony

Knee
9.15 Lectures: ACL
10.15 Discussion
11.00 Lectures: PCL, menisci, cartilage
12.00 Discussion

15.00–16.00 **Workshop:**
Meniscus sutures, arthroscopic knots
Shoulder
16.15 Lectures: instability
17.15 Discussion
18.00 Lectures: rotator cuff
19.00 Discussion

Friday, April 18th, Ljubljana

9.15 Lecture: Techniques
9.30 **Cadaveric workshop:**
Knee: meniscus repair, ACL reconstruction, PCL reconstruction
Shoulder: Bankart repair, subacromial decompression, rotator cuff repair
14.00 Lecture: Techniques

14.30 **Cadaveric workshop:**
Knee: meniscus repair, ACL reconstruction, PCL reconstruction
Shoulder: Bankart repair, subacromial decompression, rotator cuff repair

Saturday, April 19th, Ljubljana

9.15 Lecture: Techniques
9.30 **Cadaveric workshop:**

Knee: meniscus repair, ACL reconstruction, PCL reconstruction
Shoulder: Bankart repair, subacromial decompression, rotator cuff repair
Lecture: Techniques

14.00

14.30 Cadaveric workshop:

Knee: meniscus repair, ACL reconstruction, PCL reconstruction
Shoulder: Bankart repair, subacromial decompression, rotator cuff repair

Organizing committee: President: Matjaž Veselko, Co-presidents: Martin Tonin, Dean Ravnik, General Secretary: Vladimir Senekovič, Members: Robert Beden, Dejan Hermann, Ladislav Kovačič, Matija Krkovič, Marko Macura, Martin Mikek, Boris Poberaj, Tomaž Rاندl, Boštjan Sluga, Katja Štrus, Oskar Zupanc

Faculty (instructors):

Knee: Bogdan Ambrožič – Slovenia, Matej Drobnič – Slovenia, Mohsen Hussein – Slovenia, Timo Järvelä – Finland, Marko Macura – Slovenia, Gideon Mann – Israel, Christos D. Papageorgiou – Greece, Matjaž Veselko – Slovenia, Matjaž Vogrin – Slovenia, Young B. Jung – Korea, Benno Zifko – Austria, Oskar Zupanc – Slovenia

Shoulder: Eliyahu Adar – Israel, Tomaž Bajec – Slovenia, Knut Beitzel – Germany, Janos Csotye – Hungary, Stephane Guillo – France, Pol Huysmans – Holland, Ladislav Kovačič – Slovenia, Maarten van der List – Holland, Radovan Mihelić – Croatia, Martin Mikek – Slovenia, Boris Poberaj – Slovenia, Vladimir Senekovič – Slovenia, Klemen Stražar – Slovenia, Ettore Taverna – Italy

Site:

Hotel Otočec, Grajska cesta 2, 8222 Otočec, Slovenija, T: +386 7 38 48 600, 07 38 48 900, F: +386 7 38 48 605, E: booking.otocec@termkrka.si
Institute of Anatomy, Medical Faculty Ljubljana, Korytkova 2, 1000 Ljubljana, Slovenia

Topics this year:

Arthroscopy of the knee: meniscus repair, cartilage repair, ACL biomechanics, reconstruction-double bundle, graft choice, PCL reconstruction, PCL and posterolateral corner

Arthroscopy of the shoulder: anterior, posterior and multidirectional instability, partial rotator cuff tear, isolated supraspinatus and subscapularis tear, massive RC tear, rotator cuff repair (single row, double row), AC syndesmolysis, frozen shoulder

2 days cadaveric workshop

Maximum 32 participants – 2 participants, 1 instructor per workstation

Knee: meniscus repair, ACL reconstruction, PCL reconstruction
Shoulder: Bankart repair, subacromial decompression, rotator cuff repair

Course fee: Course and cadaveric workshop: 400 EUR, Lectures: 200 EUR

Payment: Slovene society for arthroscopic surgery and sports traumatology will send a bill to all registered participants which will be payable within 8 days on the SSAST bank account.

The payment will also be possible at the registration desk

Information: For registration or any other information contact: E: ladislav.kovacic@kclj.si (preferably) or: Ladislav Kovačič, Dpt. of Trauma Surgery, University Clinical Centre Ljubljana, Zaloška c. 7, SI-1525 Ljubljana, Slovenia, T: +386-1-522-3255, F: +386-1-522-2242

Information about the programme:

www.ortopedija.si

MEDICINSKA DOKUMENTACIJA – EVROPSKI STANDARDI ZASEBNOSTI IN ZAUPNOSTI V MEDICINI

organizator •
ODIN d.o.o., Ljubljana

LJUBLJANA,**Hotel City**

23. april 2008

Vabilo:

Medicinska dokumentacija je eden izmed najpomembnejših podpornih sistemov v procesu zdravljenja bolnika. Ima namreč neprecenljiv pomen za samo zdravljenje bolnika, za spremljanje bolezni in ukrepanje in ne nazadnje pri dokazovanju ustreznosti (ali neustreznosti) diagnostičnih in zdravlilnih ukrepov pred sodiščem takrat, ko zdravniku kdorkoli očita napačno ravnanje.

V področje medicinske dokumentacije torej posegajo različni zakoni, ki jih je potrebno, vsaj v temelju, poznati. Prepletajo se: Zakon o zdravstveni dejavnosti, Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva,

Zakon o varstvu osebnih podatkov, Zakon o zavarovalnicah, Zakon o kazenskem postopku, Stvarnopravni zakonik in nenazadnje Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskem podpisu ter Zakon o arhivskem gradivu in arhivih.

Pripravili smo seminar, na katerem boste dobili med drugim tudi odgovore na naslednja vprašanja: Kdo je lastnik medicinske dokumentacije? Kdo lahko izvirno medicinsko dokumentacijo prenaša oziroma kako ravnati z izvirniki? Ali in kdaj ima bolnik pravico vpogleda v svojo dokumentacijo? Ali povzeteke nekega zdravnika o bolnikovi dokumentaciji nadomešča izvirnik? Kakšne pravice imajo v zvezi z medicinsko dokumentacijo svojci po smrti bližnjega?

Seminar v prvi vrsti torej namenjamo zdravnikom kot vsebinskim tvorcem in hkrati uporabnikom zdravstvene dokumentacije, drugim zdravstvenim delavcem, ki zdravstveno dokumentacijo uporabljajo ali z njo delajo (administracija), predstavnikom zdravstvenega zavarovanja, predstavnikom drugih zavarovalnic, pravnim zastopnikom, odvetnikom in vsem drugim, ki jih poklicno ali kako drugače zanimajo zahtevna pravno-etična vprašanja zdravstvene dokumentacije. Udeleženci seminarja bodo prejeli tudi posebno zgoščenko – CD z vso navezujočo se zakonodajo.

Letošnja novost: po seminarju udeležencem omogočamo individualne zaupne pogovore s strokovnim izvajalcem o konkretnih primerih na temo medicinske dokumentacije. (Vrstni red pogovorov bomo določali na osnovi vrstnega reda prijav.)

PROGRAM:

Sreda, 23. aprila 2008

- Pomen medicinskih podatkov
- Vrste medicinskih podatkov
- Ravnanje z medicinsko dokumentacijo - primerjalni pregled kontinentalnih in anglosaksonskih držav
- Hranjenje in varovanje medicinskih podatkov
- Medicinska dokumentacija in elektronsko arhiviranje
- Zdravniška molčečnost
- Kaj naj ve bolnik o pravnih vprašanjih pred sprejemom v bolnišnico ali zdravljenjem
- Kdo ima pravico do vpogleda v medicinsko dokumentacijo
- Razkritje podatkov iz medicinske dokumentacije
- Evropski standardi zasebnosti in zaupnosti v

medicini

- Zdravstvena dokumentacija z vidika potreb zavarovalnic, ZPIZ, cenzorjev
- Medicinska dokumentacija v kazenskem in civilnem postopku
- Pritožbeni postopki v zdravstvu
- Skupinska obravnavanje primerov iz prakse udeležencev
- Individualni pogovori o konkretnih primerih (po posebni prijavi)

Strokovni izvajalec: dr. Vojko Flis, dr. med., žilni kirurg v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor, odličen poznavalec zakonodaje in drugih predpisov s področja medicinske dokumentacije ter praktičnih izkušenj

FROM RISK FACTORS TO FINAL DIAGNOSIS

organizator •
University Medical Centre, Paediatric Hospital

BLED;
April 23 - 26, 2008

SCIENTIFIC PROGRAMME:

23 April 2008 - Pre-Congress Course

Demonstrations in life

Moderators: Lois Bly (USA), Lea Šuc (Slovenia), Helen Müller (Switzerland)

- Neda Rotar (Slovenia): Handling the Infants with Neurological Abnormalities
- Susane Dreier (Switzerland): NDT Occupational Therapy Approach for Infants

- Dore Blom (Greece): Pre-speech Intervention

24-26 April 2008 - Main Congress

Opening Ceremony Lecture

- Anita Loring (ICPS): Save a Baby
- Robert Rust (USA): Cerebral Palsies - A Historical Perspective

Normal anatomy, physiology, development

Chair persons: Yoshiyuki Suzuki (Japan), Neža Župančič (Slovenia)

- Heinz Prechtl (Austria): Basic Principles of Developmental Neurology
- Takao Takahashi (Japan): Neocortical Histogenesis
- Pierre Gressens (France): Growth Factors and Brain Injury
- Philippe Evrard (France): Microglia in the Human Foetus Encephalon

Chair persons: Sabiha Aysun (Turkey), Matevž Kržan (Slovenia)

- Paško Rakić (USA): Migration of Nerve Cells
- Ivica Kostović (Croatia): The Development of Cerebral Connections
- Alec Aeby (Belgium): Thalamo-cortical Maturation in Human Brain Development
- Andrea Guzzetta (Italy): Somatosensory System

Risk factors, Protective factors

Chair persons: Vlatka Mejaški-Bošnjak (Croatia), Silva Burja (Slovenia)

- Karin Nelson (USA): Risk and Protective Factors

a) Risk factors

Chair persons: Ranka Mirković (Montenegro), Marta Macedoni-Lukšič (Slovenia)

- Catherine Limperopoulos (Canada): Immature Cerebellum
- Donna Ferriero (USA): Genetic Polymorphism Associated with Preterm Brain Injury
- Richard Wennberg (USA): Kernicterus
- Shaul Harel (Israel): Intrauterine Growth Retardation - Long-term Outcome

b) Protective factors

Chair persons: Sergiusz Józwiak (Poland), Borut Bratanič (Slovenia)

- Michael Johnston (USA): Cascade of Brain Injury
- Chao-Ching Huang (Taiwan): Transcriptions and Neuroprotection
- Andrew Elimian (USA): Antenatal Corticosteroids
- Giovanna Bertini, Firmino Rubaltelli (Italy): Neonatologists and Prevention of Brain Damage in Very

Low-Weight Preterm Infants

Diagnostic procedures and techniques, Timing

Chair persons: Paolo Curatolo (Italy), Nuška Pečarič Meglič (Slovenia)

- Mary Rutherford (United Kingdom): Advanced MR Imaging Techniques in the Developing Brain
- Mirjana Miletić-Savatić (USA, Serbia): MRI Spectroscopy - a Spy for Neural Progenitors
- Inge Krageloh-Mann (Germany): Timing of Cerebral Lesion or Maldevelopment
- Harry Chugani (USA): Micro PET imaging in the Nursery
- Sujatha Kannan (USA): PET Imaging of Neuroinflammation

Chair persons: Biserka Rešić (Croatia), Darja Paro (Slovenia)

- Omar Khwaya (USA): Foetal and Neonatal Neurology
- Geraldine Boylan (Ireland): Electrographic Activity after Birth and the Time of Cerebral Injury in Uterus
- Karin Edebol Eeg-Olofsson (Sweden): Neurophysiology Tests in Infancy
- Christa Einspieler (Austria): Spontaneous General Movements

Identification and registration of cerebral palsy

Chair persons: Virginia Wong (Hong Kong, PR China), Živa Novak (Slovenia)

- Christine Cans (France): Surveillance of Cerebral Palsy in Europe
- Michael Shevell (Canada): Quebec Provincial Cerebral Palsy Registry
- Eve Blair (Australia): Australian Cerebral Palsy Register
- Milivoj Veličković Perat (Slovenia): 35 Years of Slovene National Register of At-Risk Newborns

Early intervention

Chair persons Elisabeth Köng (Switzerland), Lilijana Kornhauser-Cerar (Slovenia)

- Sari Goldstein Ferber (Israel): Kangaroo Care
- Tatjana Dolenc Veličković (Slovenia): Early ND Treatment for Brain Injured Infants

Closing Remarks

- Milivoj Veličković Perat (Slovenia)

Contact: Prof. dr. Milivoj Veličković Perat, University Medical Centre, Paediatric Hospital, Vrazov trg 2, SI-1525 Ljubljana, Slovenia, Phone: +386 (0)1 522 92 00, Fax: +386 (0)4 236 14 00, E-mail: mvelic4@guest.arnes.si, WEB: <http://www2.mf.uni-lj.si/~velickovic/>

8. SIMPOZIJ »AKUTNI KORONARNI SINDROM V SLOVENIJI«

organizator •
Društvo zdravnikov Centra za intenzivno interno medicino - IATROS
v sodelovanju z
delovno skupino za interventno in akutno kardiologijo Slovenskega združenja kardiologov

BLED, Hotel Golf Bled
18.–19. april 2008

■ PREDHODNI STROKOVNI PROGRAM:

Petek, 18. aprila 2008, ob 17.00

Dileme v vsakdanji klinični praksi (interaktivni satelitski simpozij z glasovanjem)

Sobota, 19. aprila 2008, ob 9.00

- Kaj je novega na področju AKS od zadnjega simpozija?
- Kdaj in kako čim prej začeti z hipotermijo po uspešnem srčnem oživiljanju?
- Ne pozabimo na drugo skupino bolnikov z AKS, ki nimajo jasnih elevacij ST v EKG
- Ali gre bolnik s koronarnim stentom lahko na magnetnoresonančno preiskavo in kdaj?
- Bolnik s problemom zaradi srčnega vzpodbujevalca - kaj naj naredim?
- Neodzivnost na antiagregacijsko zdravljenje - kako ugotoviti in kaj narediti?
- Pasti pri obravnavi akutnega kardiološkega bolnika (prikazi primerov z glasovanjem)
- Prvi rezultati novih interventnih kardioloških centrov po Sloveniji
- Okrogla miza: Intervencijski kardiološki centri v Sloveniji - kam naj pošljem koronarnega bolnika?

Organizacijski odbor: M. Noč, B. Mrevlje, T. Ploj, P. Radšel, L. Grčar

Dotatne informacije: marko.noc@mf.uni-lj.si

VIII. PREKMURSKI ZDRAVNIŠKI TEK

organizator •
Slovensko zdravniško športno društvo Medicus
Zdravniško društvo Pomurja

MURSKA SOBOTA,
središče Murske Sobote,
stadion pri Osnovni šoli I in mestni park
19. april 2008 ob 13.00

Dolžine prog

Proga je krožna, 4,5 km za ženske (2 kroga) in 6,7 km za moške (3 krogi).

Kategorije

- a) zdravniki, zobozdravniki, farmacevti, veterinarji
moški: do 35 let, 36-45 let, 46-55 let, 56-65, nad 65 let
ženske: do 35 let, 36-45 let, 46-55 let, nad 56 let
- b) zdravstveni sodelavci in študenti
- c) odprta kategorija
- V tekmovalnem delu šteje le kategorija a.

Ekipno tekmovanje: Ekipe šteje tri tekmovalce, najmanj eno žensko. Velja le za kategorijo a.

Prijavnina: 5 EUR za člane Medicusa s plačano članarino do 10. 4. 2008, 10 EUR za ostale udeležence. Prijave bomo sprejemali med 11.00 in 12.45 na stadionu pri Osnovni šoli I. Prijavo lahko do 10. 4. 2008 pošljete tudi po elektronski pošti E: pzt@sb-ms.si, mitja.lainscak@guest.arnes.si, prijavnica je dostopna tudi na www.sb-ms.si

Podelitev nagrad: ob 15.00 v hotelu Zvezda, kjer bo sledil družabni del prireditve.

Dotatne informacije: doc. dr. Mitja Lainščak, dr. med., E: mitja.lainscak@guest.arnes.si

DELAVNICA O TORAKALNI PUNKCIJI IN TORAKALNI DRENAŽI

organizator •
Klinični oddelek za torakalno kirurgijo, UKC
Ljubljana

LJUBLJANA,
Univerzitetni klinični center, Zaloška 7
25. april 2008

PROGRAM:

- M. Srpčič: Topografska anatomija in mesta optimalne punkcije in drenaže
- M. Dolenšek: RTG pljuč in interpretacija slik
- Tanja Bavčar: RT prsnega koša in plevralnega prostora
- K. Kocijančič: Pomen UZ in RT toraksa pri torakalnih punkcijah in drenažah
- J. Jerman: Tehnika punkcije - punkcijske igle, analgezija
- M. Sok: Tehnika drenaže, analgezija, pean, škarje, vodilo, prst
- S. Vidmar: Diagnostična, terapevtska punkcija, kdaj punkcija, kdaj drenaža
- M. Srpčič: Preiskave torakalnega punktata
- M. Sok: Mini drenaža - seti za punkcijo in drenažo
- J. Eržen: Torakalna punkcija in drenaža pri otroku
- T. Štupnik: Zapleti ob torakalnem drenu: krvavitev, zamašen dren
- J. Eržen: Prepoznavanje in punkcija tenzijskega pnevmotoraksa
- S. Vidmar: Torakalna punkcija in drenaža ob marivarinu
- T. Štupnik: Urgentna torakalna drenaža in punkcija
- M. Sok: Zdravljenje pnevmotoraksa
- T. Štupnik: Streptokinaza pri torakalni drenaži
- J. Jerman: Plevrodeza – mehanična, kemična
- S. Vidmar: Neizpolnjen plevralni prostor
- M. Srpčič: Okužen plevralni prostor
- J. Eržen: Poškodba prsnega koša in torakalna drenaža
- J. Jerman: Odstranjevanje torakalnih drenov

Delavnica

- Predstavitve drenažnih sistemov na trgu, mokri in suhi sistemi, prerezani sistemi, delovanje treh steklenic, demonstracija pozitivnega in negativnega tlaka, izravnavanje tlakov
- Pravilna postavitev drenažnega sistema
- Predstavitve setov za punkcijo plevralnega prostora
- Opazovanje puščanja zraka, tekočine, premikanje drena, klemanje drena, fiksiranje drenažnih cevi, tehnike za prehodnost drenažnih cevi, torakalni dren ob transportu, napake pri ravnanju
- Dokumentirani primeri iz prakse
- Torakalna punkcija in drenaža na modelu

STROKOVNO SREČANJE: KAŠELJ

organizator •
Združenje pneumologov Slovenije

LJUBLJANA,
Medicinska fakulteta, velika predavalnica
10. maj 2008

PROGRAM:**Sobota, 10. maja 2008**

- Patofiziologija kašlja
- Vzroki za kašelj v ORL-področju
- GERB
- Obstruktivna pljučna bolezen
- Okužbe
- Intersticijske pljučne bolezni
- Srčno popuščanje, zdravlila
- Pljučna embolija
- Pljučni rak
- Algoritem obravnave kašlja
- Prikaz primerov

Sodelavci: Matjaž Fležar, Mitja Košnik, Mitja Lainščak, Ema Mušič, Katarina Osolnik, Ilonka Osrajnik, Nadja Triller, Matjaž Turel ter strokovnjaki iz ORL in gastroenterologije.

Namen srečanja je predstaviti patofiziologijo kašlja, najpogostejše vzroke kašlja, diagnostične postopke in možnosti zdravljenja. Predavanje se bo zaključilo s prikazom primerov in interaktivnim kvizom.

Udeleženci bodo ob prihodu na tečaj prejeli zbornik predavanj.

Informacije in prijave: ga. Irena Dolhar, Bolnišnica Golnik, Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo, 4204 Golnik, T: 04 25 69 493, F: 04 25 69 117, E: irena.dolhar@klinika-golnik.si

43. PODIPLOMSKI TEČAJ IZ KIRURGIJE »KIRURŠKI DNEVI«

organizatorja •
Kirurška klinika UKC Ljubljana
Združenje kirurgov Slovenije

LJUBLJANA, Univerzitetni klinični center Ljubljana, predavalnica 1
16.–17. maj 2008

PROGRAM:**Petek, 16. maja 2008**

- 8.00 Prihod udeležencev, registracija
8.30 Odprtje 43. kirurških dnevov

Travmatologija (moderator M. Tonin)

- 8.30 T. Malovrh, A. Kristan, M. Tonin: Odprti zlomi
8.50 M. Jug, M. Dobravec, M. Tonin: Poškodba hrbtenice z nevrološkimi izpadi
9.10 T. Havliček, D. Hermann, M. Tonin: Zlomi z nevrovaskularnimi motnjami
9.30 Razprava
9.45 Odmor

Abdominalna kirurgija (moderator S. Repše)

- 10.00 R. Juvan: Akutni abdomen – sodobna diagnostika in zdravljenje
10.20 A. Tomažič: Akutna mezenterijska ishemija
10.30 V. Sojar: Transplantacijska kirurgija
10.45 D. Stanislavjevič: Transplantacija jeter
11.00 Razprava
11.15 Odmor

Kardiovaskularna kirurgija (moderator B. Geršak)

- 11.30 B. Geršak: Biološke srčne zaklopke
11.45 I. Knežević: Mehanska podpora levega prekata
12.00 A. Brecelj: Kirurško zdravljenje atrijske fibrilacije
12.15 N. Lakič: Kirurško zdravljenje anevrizem aortnega loka
12.30 D. Mishaly: Surgical treatment of complex congenital heart defects
12.45 Razprava
13.00 Kosilo

Nevrokirurgija (moderator B. Prestor)

- 14.00 B. Prestor: Sodobno nevrokirurško zdravljenje subarahnoidalne krvavitve in anevrizem možganskih arterij – vloga in pomen mikrokirurgije
14.15 M. Koršič: Vodenoglavost kot resen akutni problem v nevrokirurgiji
14.30 I. Tekavčič: Tumorji vratnega in

prsnega dela hrbtenice kot akutno stanje

- 14.45 A. Vranič, B. Matos: Zdravljenje možganskega edema z dekompresivno kraniektomijo
15.00 Razprava
15.15 Odmor

Urologija (moderator A. Kmetec)

- 15.30 A. Kmetec: Urologija danes
15.35 A. Kmetec, B. Štrus: Medikamentno ali kirurško zdravljenje benigne hipertrofije prostate
15.50 B. Sedmak, M. Lovšin: Prekomerno aktiven mehur pri moškem in ženski
16.05 D. Cotič, I. Strle: Prepoznavanje in zdravljenje urgentnih stanj moškega spolovila
16.20 A. Sedlar, B. Tršinar: Urološki pogledi na zdravljenje hipospadije pri otrocih
16.35 Razprava
16.45 Odmor

Torakalna kirurgija (moderator M. Sok)

- 17.00 Štupnik, M. Sok: Akutna zapora dihalnih poti
17.20 J. Eržen, S. Vidmar: Akutne bolezni požiralnika
17.40 M. Srpčič, J. Jerman: Tenzijski pnevmotoraks
18.00 Razprava
18.15 Konec
19.00 Svečana večerja

Sobota, 17. maja 2008**Reanimacija – predavanja (moderator D. Vlahovič)**

- 8.30 T. Diallo: Srčni zastoj: preprečevanje ali oživiljanje
8.50 D. Vlahovič: Abeceda politravme
9.10 I. Potočnik: Dihalna stiska pri kirurškem bolniku
9.25 P. Gradišek: Šok, sepsa ali krvavitev
9.45 T. Babnik: Motena zavest
10.00 Razprava in odmor

Reanimacija – delavnice

- 10.30 Scenariji srčnega zastoja, dihalna stiska, PAAK, sepsa, scenarij oskrbe poškodovanca, RTG, triaža.

Prijave: ga. Saša Rus, Klinični oddelek za abdominalno kirurgijo, UKC Ljubljana, Zaloška cesta 7, 1000 Ljubljana, T: 01 522 47 88, F: 01 522 22 09, E: sasa.rus@kclj.si.

Kotizacija: 180 EUR, 90 EUR za specializante in sekundarje.

Kotizacija vključuje udeležbo na predavanjih in delavnicah, zbornik predavanj, okrepčila med odmori in plačilo potrdila Zdravniške zbornice. Zaradi lažje organizacije delavnic je rok za prijave 5. 5. 2008. Prijavljenim kasneje bo zagotovljena le udeležba na predavanjih. Prijavite se pisno ali preko e-pošte. Na podlagi prijave bomo izstavili račun.

BOLEZNI ŠČITNICE - PODIPLOMSKA ŠOLA ZA ZDRAVNIKE

organizator •
Slovensko združenje za nuklearno medicino

LOGARSKA DOLINA,
Hotel Plesnik
16.–17. maj 2008

PROGRAM:

Petek, 16. maja 2008

- 14.00 Sprejem udeležencev, razdelitev gradiva
- 14.40 Sergej Hojker: Epidemiologija ščitničnih bolezni v Sloveniji
- 15.00 Edvard Pirnat: Prepoznavanje ščitničnih bolezni
- 15.20 Blaž Krhin: Kakovostna laboratorijska diagnostika ščitničnih bolezni
- 15.40 Simona Gaberšček: Vloga joda pri uravnavanju velikosti in delovanja ščitnice
- 16.00 Simona Gaberšček: Povečana ščitnica - golša
- 16.20 Marko Hočevar: Rak ščitnice
- 16.40 Odmor
- 17.00 Katja Zaletel: Avtoimunske bolezni ščitnice
- 17.20 Edvard Pirnat: Zdravljenje z radiojodom
- 17.40 Katja Zaletel: Motnje delovanja ščitnice zaradi presežka joda
- 18.00 Helena Molnar Novak: Boleča ščitnica
- 18.20 Sergej Hojker: Tirološki bolnik v ambulanti izbranega zdravnika
- 20.00 Večerja

Sobota, 17. maja 2008

- 9.00 Delavnice (udeleženci se razdelijo v tri skupine, ki se menjavajo)
- Katja Zaletel: Palpacija in ultrazvok ščitnice
  - Simona Gaberšček, Helena Molnar Novak: Triaža in telefonski posveti – prikaz dosedanjih izkušenj
  - Edvard Pirnat: Prikaz diagnostičnih postopkov v tirologiji

- 10.30 Sergej Hojker, Simona Gaberšček, Helena Molnar Novak, Edvard Pirnat, Katja Zaletel: Skupno reševanje kliničnih primerov

Kotizacija znaša 100 EUR, vključuje predavanja, gradivo, bivanje in prehrano.

Prijavite se do 10. aprila 2008 z enotno prijavnico za udeležbo na zdravniških srečanjih, objavljeno v Izidi. Prijave pošljite na naslov: doc. dr. Simona Gaberšček, dr. med., Klinika za nuklearno medicino, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Zaloška 7, 1525 Ljubljana ali F: 01 522 22 37. Po potrditvi prijave nakažite kotizacijo na račun: Slovensko združenje za nuklearno medicino, transakcijski račun 02014–0253200422

Dodatne informacije:

doc. dr. Simona Gaberšček, dr. med.,
T: 051 687 352, F: 522 22 37,
E: simona.gaberscek@kclj.si

15. AŽMANOVI DNEVI GRZS

organizator
Komisija za medicino, Gorska reševalna zveza Slovenije

LOGARSKA DOLINA, Hotel Plesnik,
Logarska dolina 10, 3335 Solčava
17.–18. maj 2008

PROGRAM:

Sobota, 17. maja 2008

- Lovska soba Hotela Plesnik
- 8.30 Registracija in sprejem
- 9.00 Miroslav in Eva Pogačar: Pozdrav udeležencem
- 9.15 Božidar Kroflič: Nujna ORL-stanja na terenu
- 10.00 Iztok Takač: Nujna stanja v ginekologiji in porodništvu na terenu
- 10.45 Odmor
- 11.15 Radko Komadina: Izobraževanje za

- kirurško delo na terenu – EU-smernice
- 12.00 Iztok Tomazin: Oživiljanje v gorah – zahteve, možnosti, omejitve in izzivi
- 13.00 Odmor s kosilom

Glavna tema: Reševanje z žičnic in smučišč (konferenčna dvorana Brest)

- 14.00 Samo K. Fokter: Reševanje z žičnic in smučišč – pogled zdravnika
- 14.30 Zlatko Bahovec: Predpisi na področju obratovanja žičnic in smučišč
- 15.00 Dušan Božičnik: Urejenost na področju reševanja z žičnic v praksi
- 15.30 Tomaž Marušič: Pravni vidiki reševanja s smučišč
- 16.00 Odmor
- 16.30 Robert Kralj: Vloga GRZS pri reševanju z žičnic in smučišč
- 17.00 Miha Avbelj: Možnosti helikopterskega reševanja z žičnic in smučišč
- 17.30 Vsi predavatelji (okrogla miza in zaključek)
- 20.00 Aco Pepelnik: Potopisno predavanje: Everest

Nedelja, 18. maja 2008

- 9.00 Vsi udeleženci – planinski izlet na Okrešelj v spomin na tragično preminule gorske reševalce med helikoptersko vajo GRZS

Organizacijski odbor: doc. dr. Samo K. Fokter, Eva Pogačar, dr. med.

Kontaktne osebe: doc. dr. Samo K. Fokter, Oddelek za ortopedijo in športne poškodbe, Splošna bolnišnica Celje, Oblakova 5, SI-3000 Celje, E: samo.fokter@guest.arnes.si

Informacije in prijave: pisarna GRZS, ga. Vilma Jerman, E: grzs.sekretar@gmail.com, T: 04 238 27 27.

Kotizacija: 35 EUR do 30. 4. 2008, kasneje in na kraju srečanja 50 EUR (vključuje zbornik, potrdilo o udeležbi, prehrano med odmori in animacijo). Plačilo na TR GRZS: 07000-0001002973, sklic 17-18-5. Prijava je potrjena s plačilom kotizacije. Za aktivne zdravnike GRZS, upokojene zdravnike in študente kotizacije ni.

Prenočišče s popustom za udeležence je rezervirano v Hotelu Plesnik in Vili Palenk do 30. 4. 2008, sobo plačajo udeleženci. Prijave: ga. Darja Knez, E: info@plesnik.si , T: 03 839 23 00, F: 03 839 23 12.

34. SREČANJE DELOVNIH SKUPIN KAKOVOSTNA OBRAVNAVA BOLNIKA V DRUŽINSKI MEDICINI (nevrologija, interna medicina, psihiatrija, delavnice)

organizatorji •
Združenje zdravnikov družinske medicine
Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v spl. medicini
Katedra za družinsko medicino MF v Ljubljani
Zavod za razvoj družinske medicine

LJUBLJANA,
dvorana GIO, Dunajska 160
23.–24. maj 2008

■ PREDHODNI PROGRAM:

Petek, 23. maja 2008, dopoldne

Uvodni predavanja

Mateja Bulc: Predstavitev doktorske disertacije: Vpliv sprememb življenjskega sloga odraslih prebivalcev Ljubljane na krvni tlak
Maja Petek Šter: 24-urno merjenje krvnega tlaka v ambulanti družinske medicine

Bolezni ven

Pavel Poredoš: Epidemiološke razsežnosti kroničnega venskega popuščanja
Predstavitev kirurških tehnik zdravljenja venskega popuščanja (žilni kirurg)

Motnje hranjenja

Nena Kopčavar Guček: Hujšanje kot simptom – prepoznava in obravnavo v ambulanti družinske medicine
Karin Sernec: Novosti pri obravnavi motenj hranjenja
Nada Kozjek: Predstavitev slovenskih smernic za obravnavo kaheksije

Petek, 23. maja 2008, popoldne

Infektologija

Mojca Miholič: C-hepatitis v ambulanti družinskega zdravnika
Mario Poljak: Možnost okužbe s C-hepatitisom pri zdravstvenih delavcih, laboratorijska diagnostika
Mojca Matičič: C-hepatitis – zdravljenje, preventivne

Zdravje moških

Darinka Klančar: Zdravstveni problemi moškega: odnos do zdravja, vrste bolezni
Moška menopavza – resnica ali utvara?

Diabetes

Izkušnje z vodenjem sladkornega bolnika na osnovni ravni (zdr. družinske medicine)
Marko Medvešek: Smernice za vodenje sladkornih bolnikov – kaj je novega?
Franc Mrevlje: Novosti pri zdravljenju SB

Sobota, 24. maja 2008, dopoldne

Predstavitev smernic za obravnavo APKOPB (pulmolog)

ALS

Leja Dolenc Grošelj: Znaki in simptomi amiotrofične lateralne skleroze
Lea Leonardis: Zdravljenje pri bolnikih z amiotrofično lateralno sklerozo
Janez Zidar: Delovanje skupine za ALS na Inštitutu za klinično nevrofiziologijo

Bolečina

Bolečina kot peti življenjski znak – predstavitev rezultatov raziskave (zdravnik družinske medicine)
Majda Šarman: Pregled tehnik zdravljenja bolečine
Aleksander Stepanovič: Ovire, pomisleki in predsodki pri zdravljenju z opioidnimi analgetiki v očeh družinskega zdravnika

Delavnice

Sestre
24-urno merjenje krvnega tlaka – vloga medicinske sestre
Božena Istenič: Ustna higiena pri sladkornih bolnikih
Motnje hranjenja
Zdravniki
Primož Dolenc: 24-urno merjenje krvnega tlaka: interpretacija meritev
Polona Selič: Nasilje (2 uri)
Jurij Fuerst: Pravila nadzora ZZZS nad predpisovanjem zdravil v ambulanti družinske medicine

Organizacijski odbor: asist. mag. Nena Kopčavar Guček, dr. med., asist. mag. Davorina Petek, dr. med., Božena Istenič, sms., Aleksander Stepanovič, dr. med., Nada Prešeren, dr. med.

Kotizacija (DDV ni vključen) za udeležbo na predavanjih za zdravnike znaša 160 EUR, za medicinske sestre in zdravstvene tehnike 90 EUR. Ob udeležbi zdravnika in medicinske sestre iste delovne skupine 50 EUR popusta, kotizacija za oba skupaj 200 EUR pri prijavi DO 18. 4. 2008 (DDV ni vključen). Prijavnica za zgodnjo prijavo bo objavljena na spletni strani Združenja zdravnikov družinske medicine: <http://www.drmed.org/novica.php?id=13864>

Prijavnica in informacije o srečanju so objavljene na spletni strani Združenja zdravnikov družinske medicine: <http://www.drmed.org/novica.php?id=13864>. Kotizacija vključuje napitke in prigrizke med odmori, kosilo v petek in zbornik prispevkov. Študenti, sekundariji in upokojeni zdravniki so oproščeni plačila kotizacije za udeležbo na predavanjih. Na voljo je omejeno število mest, zato priporočamo zgodnjo prijavo.

Prijave: Katedra za družinsko medicino, Poljanski nasip 58, p.p. 2218, 1104 Ljubljana, F: 01 438 69 10 ali E: kdrmed@mf.uni-lj.si. Prijavnica mora vsebovati podatke o plačniku (ime, sedež, davčna številka, davčni zavezanec da/ne), na podlagi prijavnice vam bo računovodstvo Zavoda za razvoj družinske medicine poslalo račun.

Dodatne informacije: asist. mag. Nena Kopčavar Guček, dr. med., T: 01 200 45 00 in asist. mag. Davorina Petek, dr. med., T: 01 420 24 33.

19. SREČANJE INTERNISTOV IN ZDRAVNIKOV SPLOŠNE MEDICINE »IZ PRAKSE ZA PRAKSO« Z MEDNARODNO UDELEŽBO

organizatorji •
Univerzitetni klinični center Maribor
Klinika za interno medicino
Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru
Zdravniško društvo Maribor
Združenje internistov SZD

MARIBOR, Slovensko narodno gledališče, Kazinska dvorana
30.–31. maj 2008

■ PROGRAM:

Petek, 30. maja 2008

14.00 Odprtje
14.20 Simpozij AstraZeneca
V. Kanič: Vpliv interakcij na varnost statinov
A. Zavratnik: Pomen hipolipemične terapije pri bolnikih s presnovnim

- sindromom
M. Bombek: Od hipertenzije do srčnega popuščanja: pomen dvojne blokade RAAS-sistema
- 15.50 D. Dajčman, M. Skalicky: Pojasnilna dolžnost – prikaz primerov
- 16.00 V. Flis: Pojasnilna dolžnost in bolnikova privolitev na invazivne posege
- 16.15 S. Kert, V. Ivetič: Pojasnilna dolžnost – pogled zdravnika družinske medicine
- 16.30 Pojasnilna dolžnost v Avstriji
- 16.45 Pojasnilna dolžnost – razprava
- 17.00 Odmor z razpravo
- 17.45 M. Glaser: Fiziologija levkocitov in pomen krvnega razmaza
- 18.00 T. Grmek Zemljič: Najpogostejši vzroki zvišanega števila levkocitov
- 18.15 M. Grat: Najpogostejši vzroki znižanega števila levkocitov
- 18.30 Z. Roškar: Kateri bolniki s spremembami v številu levkocitov sodijo v hematološko obravnavo – prikaz primerov
- 18.40 Razprava

Sobota, 31. maja 2008

- 9.00 I. Osrajnik: Etiopatogeneza in klinična slika tuberkuloze
- 9.15 D. Vidovič: Diagnostika in zdravljenje tuberkuloze
- 9.30 J. Regvat: Klinični primer 1
- 9.40 N. Edelbaier: Klinični primer 2
- 9.50 Razprava
- 10.00 M. Topalovč, L. Puklavec, M. Glogovšek: Radioizotopska diagnostika neuroendokrinih tumorjev
- 10.15 M. Glogovšek, M. Topalovič, L. Puklavec: Neuroendokrini tumor – prikaz primera
- 10.25 B. Pečovnik Balon: Vitamin D in kronična ledvična bolezen
- 10.40 T. Kök: Bolnik s kronično ledvično boleznijo in kontrastno preiskavo – prikaz primera
- 10.50 B. Dvoršak: Kontrastna nefropatija
- 11.05 Razprava
- 11.15 Odmor
- 11.45 V. Kanič, A. Lobnik, I. Balevski, M. Kotnik: Vodenje bolnika po perkutanih posegih na srca
- 12.00 D. Vokač, S. Granda, V. Nedog, F. Najj: Nenadna srčna smrt – sodobni pogledi na diagnostiko in terapijo
- 12.15 F. Najj, B. Bernhardt, T. Gulič: Zgodnje odkrivanje dejavnikov tveganja za srčno-žilne bolezni
- 12.30 Razprava

- 12.40 A. Sinkovič: Infekcija, sepsa, septični šok – zgodnje prepoznavanje in zdravljenje
- 13.05 F. Svenšek, A. Markota: Prikaz primera bolnika s sepsa kot zapletom zdravljenja pri akutnem infarktu srca
- 13.15 M. Marinšek, S. Kirbiš: Prikaz primera bolnika s sepsa zaradi zunajbolnišničnega infekta
- 13.25 A. Zavrtnik, M. Krajnc: Insuficienca nadledvičnih žlez – pogosto nespoznan problem
- 13.40 E. Zemljič, M. Čokolič: Nenavaden vzrok insuficienca nadledvične žleze – prikaz primera
- 13.50 Razprava
- 14.00 Zaključek

Kotizacija:

60 EUR, št. TRR: 04515 0000124280, sklic: 1009, z oznako Zdravniško društvo Maribor – Iz prakse za prakso
Informacije: UKC Maribor, tajništvo Klinike za interno medicino (ga. Kodrin, T: 02 321 28 71)

4. SLOVENSKI PULMOLOŠKI IN ALERGOLOŠKI KONGRES

organizatorji •
Bolnišnica Golnik – Klinični oddelek za pljučne bolezni in alergijo
Združenje pnevmologov Slovenije
Alergološka in imunološka sekcija SZD

PORTOROŽ,
LifeClass Hotels & Resorts
14.–16. september 2008

PROGRAM:

Nedelja, 14. septembra 2008

Pulmologi, alergologi, specializanti pulmologije in interne medicine

- Tuberkuloza
- Alergija

Zdravniki družinske/splošne medicine

- Astma

- Okužbe dihal
  - KOPB
  - Alergije
- Medicinske sestre
- Okužbe dihal
  - KOPB
  - Alergije

Ponedeljek, 15. septembra 2008

Pulmologi, alergologi, specializanti pulmologije in interne medicine

- Imunoterapija
- Obstruktivni sindrom
- Okužbe dihal

Medicinske sestre

- Imunoterapija
- Obstruktivni sindrom

Torek, 16. septembra 2008

Pulmologi, alergologi, specializanti pulmologije in interne medicine

Proste teme:

- Obstruktivne pljučne bolezni
- Pljučna hipertenzija
- Sistemski učinki kroničnih bolezni
- Imunoterapija
- Respiratorna zdravstvena nega
- Pulmologija in alergologija pri splošnem zdravniku

13.–14. oktober 2008

Pulmologi, alergologi, specializanti pulmologije in interne medicine

Delavnice – lokacija na Golniku

- Genetika
- Slikovne metode
- Medsebojni vpliv bolezni pljuč in srca

Prijave in informacije:

Irena Dolhar, dipl. upr. org., T: 04 25 69 493, F: 04 25 69 117, E: irena.dolhar@klinika-golnik.si.
Več informacij v zvezi s programom in prijavi na: <http://www.klinika-golnik.si>.

Višina kotizacije:

Celotni kongres: 200 EUR
Kongres - samo en dan: 100 EUR
Program za zdravnike družinske/splošne medicine: 100 EUR
Program za medicinske sestre: 200 EUR
Kongres in delavnice 300 EUR

17th INTERNATIONAL BLEĐ COURSE LEARNING AND TEACHING ABOUT SELF-MEDICATION IN GENERAL PRACTICE/FAMILY MEDICINE

organizatorji •

Slovene family medicine society, Department of family practice, university Ljubljana, Department of family practice, university Maribor, Institute of family medicine, OZG primary health care center Bled, organise under the patronage of, European academy of teachers in GP/FP

BLEĐ, SLOVENIA

September 16th–20th, 2008

FIRST ANNOUNCEMENT:

Tuesday, September 16

- 8.00 Katja Pesjak, Marija Petek Šter: Arrival and registration
8.30 Janko Kersnik: Welcome, introduction to the course
9.00 Janko Kersnik: Introduction by the participants
9.30 Yonah Yaphe: Teaching and learning about patient self-medication in GP/FM
10.00 Manfred Maier: Discussion
10.15 Coffee
10.45 Group leaders: Practice experiences with self-medication
Group work: Reflect on a value of patient self-medication
12.30 Lunch
14.30 Janko Kersnik: Regulations regarding safety and quality control of products in self-treatment
15.00 Group leaders: Practice experiences with patient self-medication (products for self-treatment, complementary medicine)
16.30 Coffee break
17.00 Nena Kopčavar Guček: Sport activities (walk...)

Wednesday, September 17

- 8.45 Yonah Yaphe: Warming-up session

- 9.00 Justin Allen: Compliance and concordance
9.30 Jaime Correia de Sousa: Discussion
9.45 Group leaders: How to improve patients compliance/concordance?
11.00 Coffee
11.30 Group leaders: Preparation of a module, presentation, assessment tool etc.
13.00 Lunch
14.30 Group leaders, Leopold Zonik: Exercise, fieldwork
17.00 Group leaders: Reports from fieldwork
17.30 Manfred Maier: Presentations of ideas from working groups
19.00 Nena Kopčavar-Guček: Dancing lessons Waterpolo game

Thursday, September 18

- 8.45 Justin Allen: Warming-up session
9.00 Jaime Correia de Sousa: Social aspects of self-care
9.30 Igor Švab: Discussion
9.45 Group leaders: Reports from fieldwork
11.00 Coffee
11.30 Group leaders: Reports from fieldwork
12.30 Justin Allen: Presentations of ideas from working groups
13.00 Lunch
14.30 Yonah Yaphe: Presentation of one teaching method
15.00 Group leaders: Preparation of a module, presentation, assessment tool etc.
16.00 Coffee break
16.30 Group leaders: Preparation of a module, presentation, assessment tool etc.
17.30 Manfred Maier: Presentations of ideas from working groups
18.15 Nena Kopčavar Guček, Leopold Zonik: Social programme – visit to Community health center Bled, wine inspection

Friday, September 19

- 8.45 Jaime Correia de Sousa: Warming-up session
9.00 Manfred Maier: Issues in complementary medicine
9.30 Justin Allen: Discussion
10.00 Group leaders: Complementary medicine-experiences from different countries
11.00 Coffee
11.30 Manfred Maier: Genetic susceptibility to unforeseen reactions to medication (to

- dosages, to interactions ...)
12.00 Group leaders (role play): Disadvantages of drug treatment (interactions, allergic reactions...)
13.00 Lunch
14.30 Igor Švab: »Joker session«: TBD
15.00 Group leaders: Preparation of a teaching project – module, presentation, assessment tool etc.
16.30 Free for individual activities
20.00 Farewell dinner

Saturday, September 20

- 9.00 Igor Švab: Country reports
10.30 Coffee break
11.00 Jaime Correia de Sousa, Manfred Maier: Final reports from the fieldwork
12.00 Justina Allen, Yonah Yaphe: Final reports from the groupwork
13.00 Janko Kersnik: Plenary – Feed-back, evaluation and reflection from the participants
14.00 Janko Kersnik: Clousure of the course
14.30 Departure

Course directors: Manfred Maier (Austria), Jaime Correia de Sousa (Portugal), Yonah Yaphe (Israel), Justin Allen (Great Britain), Janko Kersnik (Slovenia)

Social programme: Nena Kocavar-Gucek (Slovenia)

Local organisation: Nena Kocavar-Gucek (Slovenia), Marko Kocijan (Slovenia), Marija Petek-Ster (Slovenia), Leopold Zonik (Slovenia), Katja Pesjak (Slovenia)

Aims of the course

The course is aiming at the educators in primary care who are involved in teaching at university or practice level.

During the course keynote presentations, group work, role-play, fieldwork and discussions will be held. Country reports concerning patient self-medication are welcome. A selected number of presentations will be allocated to be presented to the audience during Saturday morning plenary session. Abstracts should be sent to the address below by July 15, 2008. Course directors will evaluate the contributions and will notify you on the acceptance of the presentation by the August 31. Presentations will be assigned as oral or poster displays.

After the course the participants should

- Know different options for self-medication
- Understand the reasons for self – medication and social aspects of self care
- Know, that unforecsseen reactions to OTC

medication are possible

- Accept, different statements of physicians and patients toward complementary medicine
- Appreciate complementary medicine as valuable alternative to official medicine
- Value of patients compliance/concordance
- Recognize, that medical students and trainees should learn about self medication

The course fee is set at 300 EURO + V.A.T. and will include organisation of the course, course attendance, fieldwork, refreshments during the breaks, lunch during lunch breaks from Tuesday to Friday and the participation in exciting social events including farewell dinner. There is a 40 EURO reduction of the course fee for EURACT members. A limited number of sponsored places is available through the EURACT sponsorship programme. Deadline for application is June 10th. Details are available at the EURACT website: www.euract.org. Detailed programme will be available on Slovene Family Medicine Society web page <http://www.drmed.org/novica.php?id=13081> and through EURACT web-page www.euract.org. Additional information janko.kersnik@uni-mb.si.

All payments can be made in EURO on the site. Tours and registration fee will be paid in cash on the spot or you can make a bank transfer to NLB, d.d., Account Holder: Zavod za razvoj družinske medicine, Poljanski nasip 58, 1000 Ljubljana, IBAN: SI56020450253583120, BIC or SWIFT: LJBASI2X, Communication: EURACT 2007 + NAME OF THE DELEGATE.

You will receive a confirmation e-mail regarding the registration and payment. Cancellations received before August 15th 2008, will be refunded minus bank and handling charges. After this date no refunds can be made.

The interested participants should send their applications until August 15 in the attached form, also available from <http://www.drmed.org/novica.php?id=13081> to the following address: Mrs. Jadranka Torkar, ZD Bled, Mladinska 1, 4260 Bled, Slovenia
e-mail: euract_bled_course@yahoo.com,
tajnistvo@zd-bled.si, phone: +386 4 57 54 000

ZAČETNI TEČAJ »MEDICINSKA HIPNOZA Z OSNOVAMI HIPNOTERAPIJE«

organizator •
Društvo za medicinsko hipnozo Slovenije (DMHS), Tacenska 120, 1213 Ljubljana Brod

LJUBLJANA,
Visoka šola za zdravstvo, Poljanska cesta 26a (v predavalnici v drugem nadstropju).

3.-5. april 2008 (četrtek in petek od 16 do 21 ure, sobota od 8 do 14 ure)

Tečaj vodi prof. dr. Marjan Pajntar, dr. med., dipl. psih., s sodelavci.

Teoretični in praktični del bo potekal tri dni, skupaj 16 ur.

Na tečaj se lahko prijavijo zdravniki, psihologi, študentje zadnjih letnikov medicine in psihologije ter zdravstveni delavci, ki delajo pod okriljem zdravnika ali psihologa.

Kotizacija: 200 EUR, študenti 100 EUR

Prijavite se lahko po
E: drustvo.medicinska.hipnoza@gmail.com
ali
T: 01 516 14 12, 041 386 138 do 15. 3. 2008.

INTERNATIONAL CONGRESS: PRAGUE DENTAL DAYS

organizator •
Czech Dental Chamber

PRGUE,
National House – Vinohrady náměstí Miru 9,
Prague 2
October 15-17, 2008

Dear Colleagues,

Since 1993, Czech Dental Chamber has been organising Prague Dental Days (PDD), an international congress focused on dental issues. Thousands of Czech dentists, and around one hundred international colleagues, attend regularly. The attendants will get the chance to hear some 50 presentations by authors from the Czech Republic, European Union countries, the USA, Japan, etc.... Prague Dental Days 2008 will take place at Narodni dum, Prague – Vinohrady, in October 15-17, 2008.

Language

The official congress languages will be Czech and English with simultaneous or consecutive translation. Simultaneous translation to German and Russian will also be provided.

For more information on the Prague Dental Days please call the Chamber's Congress Departments. We will send you an information brochure, registration form and accommodation info at the end of May 2008 when the agenda has been finalised. The congress program will include a traditional party night and by-events full of cultural and sightseeing experiences.

For detailed information please contact:

Česka stomatologická komora – PDD,
Slavojova 22, 12800 Praha 2,
T: +420 224 918 613, F: +420 234 709 619,
E: stepankova@dent.cz, www.dent.cz.

DELOVNA MESTA

Zdravstveni dom Koper

objavlja prosto delovno mesto

zdravnika (m/ž)

v službi nujne medicinske pomoči za določen čas eno leto, z možnostjo zaposlitve za nedoločen čas.

Pogoji:

- diploma medicinske fakultete,
- opravljen strokovni izpit,
- zaželene delovne izkušnje,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov: Zdravstveni dom Koper, Dellavallejeva 3, 6000 Koper. Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po objavi razpisa.

Zdravstveni dom Logatec

zaposli

zdravnika specialista splošne medicine za delo v splošni ambulanti (m/ž)

Pogoji:

- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- potrdilo o specializaciji,
- tekoče znanje slovenskega jezika,
- slovensko državljanstvo ali dovoljenje za delo v Republiki Sloveniji,
- osnovno računalniško znanje,
- vozniški izpit B-kategorije.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas 12 mesecev za polni delovni čas z možnostjo podaljšanja. Nastop dela po dogovoru.

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev, kratkim življenjepisom in opisom delovnih izkušenj pošljite v petnajstih dneh na naslov: Zdravstveni dom Logatec, Notranjska 2, 1370 Logatec.

Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj

zaposli

tri specialiste ali specializante s področja interne medicine (m/ž)

Pogoji:

- končana medicinska fakulteta,
- opravljena specializacija in specialistični izpit iz interne medicine,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika

ali

- končana medicinska fakulteta,
- končan sekundarijat,
- aktivno znanje slovenskega jezika.

Za delovno mesto specialista bo delovno razmerje sklenjeno za nedoločen čas s štirimesečnim poskusnim delom.

Za delovno mesto specializanta bo delovno razmerje sklenjeno za določen čas do dokončane specializacije, kasneje zaposlitev za nedoločen čas.

Plačnik specializacije bo Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj. Omogočeno bo nadaljnje izobraževanje.

Kandidate, ki bi se želeli priključiti našemu zdravniškemu kolektivu, vabimo, naj se glede ostalih možnosti in pogojev dela oglasijo na razgovor.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljite v osmih dneh po objavi na naslov: Splošna bolnišnica dr. Jožeta Potrča Ptuj, Potrčeva 23–25, 2250 Ptuj. Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po sprejeti odločitvi.

Zdravstveni dom Ptuj

zaposli

1. zdravnika splošne medicine ali zdravnika specialista (m/ž) splošne medicine oziroma družinske medicine**2. zobozdravnika specialista parodontologije (m/ž)****3. zobozdravnika specialista protetike (m/ž)**

Pogoji pod točko 1:

- končana medicinska fakulteta – oddelek splošna medicina,
- opravljen strokovni izpit ali sekundarijat oziroma opravljen specialistični izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- slovensko državljanstvo ali dovoljenje za delo v Republiki Sloveniji.

Pogoji pod točko 2:

- končana medicinska fakulteta – stomatološka smer,
- opravljen specialistični izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- slovensko državljanstvo ali dovoljenje za delo v Republiki Sloveniji.

Pogoji pod točko 3:

- končana medicinska fakulteta – stomatološka smer,
- opravljen specialistični izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- slovensko državljanstvo ali dovoljenje za delo v Republiki Sloveniji.

Ponujamo sklenitev pogodbe za nedoločen čas in dobre delovne pogoje.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: JZ Zdravstveni dom Ptuj, Potrčeva 19 a, 2250 Ptuj.

Javni zavod Zdravstveni dom Radeče

objavlja prosta delovna mesta

I.**a) zdravnika specialista pediatrije (m/ž)****b) zdravnika specialista splošne ali družinske medicine z opravljenim podiplomskim tečajem iz varstva otrok in žena (m/ž)****c) zdravnika z opravljenim programom sekundarijata in opravljenim licenčnim izpitom (m/ž)****d) specializanta družinske medicine ali pediatrije (m/ž)**

Pogodba o zaposlitvi bo sklenjena za nedoločen čas. Poskusno delo v skladu z določili kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike.

Pogoji za zasedbo:

a)

- končana medicinska fakulteta,
- specializacija iz pediatrije,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- znanje slovenskega jezika,
- zaželene delovne izkušnje – eno leto;

b)

- končana medicinska fakulteta,
- specializacija iz splošne oziroma družinske medicine,
- opravljen podiplomski tečaj za varstvo otrok in žena,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- znanje slovenskega jezika,
- zaželene delovne izkušnje – eno leto;

c)

- končana medicinska fakulteta,
- opravljen program sekundarijata,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- znanje slovenskega jezika,
- zaželene delovne izkušnje – eno leto;

d)

- končana medicinska fakulteta,
- specializant splošne, družinske medicine ali pediatrije,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- znanje slovenskega jezika,
- zaželene delovne izkušnje – eno leto;

II.**zobozdravnika (m/ž)**

Pogodba o zaposlitvi bo sklenjena za določen čas, eno leto. Poskusno delo v skladu s kolektivno pogodbo za zdravnike in zobozdravnike.

Pogoji za zasedbo:

- končana medicinska fakulteta – smer dentalna medicina,
- opravljen strokovni izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- znanje slovenskega jezika.

Rok za oddajo vlog je 15 dni.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratek življenjepis pošljejo na naslov: Javni zavod Zdravstveni dom Radeče, Ulica OF 8, 1433 Radeče.

Za vse informacije prosimo pokličite na T: 03 568 02 00, Zdravstveni dom Radeče, direktorica Ingrid Kus Sotošek, dr. med.

Zasebna zobozdravstvena ordinacija Renata Ostanek Ule, dr. dent. med.,

s koncesijo za odrasle zaposli

zobozdravnika (m/ž)

za določen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji:

- diploma medicinske fakultete, smer dentalna medicina,
- opravljen strokovni izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije.

Nastop službe je možen takoj oziroma po dogovoru. Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Zasebna zobozdravstvena ordinacija Renata Ostanek Ule, dr. dent. med., Kandijska c. 4, Novo mesto.

Za dodatne informacije pokličite na T: 041 885 838, Renata Ostanek Ule, dr. dent. med.

Karmen Verhovec, dr. dent. med.,

zasebna zobozdravstvena ambulanta za otroke in mladino s koncesijo, objavlja prosto delavno mesto

zobozdravnika (m/ž)

v ambulanti na naslovu Gubčeva cesta 41a, Trebnje, za določen čas eno leto.

Pogoji:

- končana medicinska fakulteta, smer stomatologija,
- opravljen strokovni izpit,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije.

Poskusno delo traja tri mesece. Prijave pošljite na gornji naslov ali po elektronski pošti: dr.karmen.verhovec@siol.net

Zdravstveni dom dr. Janeza Oražma Ribnica

objavlja prosto delovno mesto

zobozdravnika v Zdravstveni postaji Loški Potok (m/ž)

za nedoločen čas.

Pogoji za zasedbo:

- končana medicinska fakulteta stomatološke smeri,
- opravljen strokovni izpit,
- eno leto delovnih izkušenj,
- znanje slovenskega jezika,
- veljavna licenca za delo.

Poskusno delo traja štiri mesece.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v tajništvo Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma Ribnica, Majnikova 1, 1310 Ribnica, v roku 15 dni od objave.

Zdravstveni dom dr. Janeza Oražma Ribnica

objavlja prosto delovno mesto

zdravnika specialista ginekologa (m/ž)

v Zdravstvenem domu dr. Janeza Oražma Ribnica za nedoločen čas.

Pogoji za zasedbo:

- končana medicinska fakulteta,
- opravljena specializacija iz ginekologije,
- opravljen strokovni izpit,
- eno leto delovnih izkušenj,
- znanje slovenskega jezika,
- veljavna licenca za delo.

Poskusno delo traja štiri mesece.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v tajništvo Zdravstvenega doma dr. Janeza Oražma Ribnica, Majnikova 1, 1310 Ribnica, v roku 15 dni od objave.

Zdravstveni dom Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto

1. zdravnika specialista splošne medicine ali zdravnika splošne medicine (m/ž) in**2. zdravnika specialista pediatrije (m/ž)**

Pogoji:

- končana medicinska fakulteta,
- opravljen strokovni izpit,
- opravljen specialistični izpit s področja splošne medicine oziroma pediatrije,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- državljanstvo Republike Slovenije ali dovoljenje za delo v Republiki Sloveniji,
- poskusno delo štiri mesece,
- vozniški izpit B-kategorije.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratek življenjepis v 15 dneh po objavi tega razpisa na naslov: Zdravstveni dom Novo mesto, Kandijška c. 4, 8000 Novo mesto ali na E: info@zd-nm.si.

Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik

objavlja prosti delovni mesti, in sicer:

zdravnika specialista pediatra oziroma specialista šolske medicine oziroma zdravnika s podiplomskim tečajem zdravstvenega varstva žena, otrok in mladine ali zdravnika po končanem sekundarijatu (m/ž)

za delo v ambulanti Službe zdravstvenega varstva žena, otrok in mladine za nedoločen čas s polnim delovnim časom in

zdravnika specialista splošne ali družinske medicine oziroma zdravnika po končanem sekundarijatu (m/ž)

za delo v ambulanti za nujno medicinsko pomoč in ambulanti splošne medicine za določen čas (nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta) s polnim delovnim časom.

Pogoji:

- opravljena specializacija ustrezne smeri oziroma podiplomski tečaj oziroma opravljen sekundarijat s preizkusom usposobljenosti z veljavno licenco,
- opravljen strokovni izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- poskusno delo štiri mesece.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik, Novi trg 26, 1241 Kamnik.

Splošna bolnišnica Celje

vabi k sodelovanju kandidatke in kandidate za zaposlitev na delovnih mestih:

1. zdravnika specialista pediatra (m/ž)
2. zdravnika specialista gastroenterologa (m/ž)
3. zdravnika specialista anesteziologije in reanimacije (m/ž)
4. zdravnika specialista nuklearne medicine (m/ž)
5. zdravnika specialista radiologa (m/ž)
6. zdravnika specialista internista za delo na področju endokrinologije in diabetologije (m/ž)
7. zdravnika specialista internista za delo na področju nefrologije (m/ž)
8. zdravnika specialista infektologije (m/ž)
9. zdravnika specialista nevrologa (m/ž)
10. zdravnika ali zobozdravnika specialista maksilofacialne ali oralne kirurgije (m/ž)

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:

- končana medicinska fakulteta,
- opravljen specialistični izpit ustrezne smeri,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- znanje slovenskega jezika.

Ponujamo vam zaposlitev za nedoločen čas s poskusnim delom, urejeno delovno okolje, možnost strokovnega izobraževanja, napredovanja in raziskovalnega dela ter možnost najema službenega stanovanja.

Vabimo vas, da prijave v roku 15 dni pošljete na naslov: Splošna bolnišnica Celje, kadrovska služba, Oblakova ulica 5, Celje.

Zdravstveni dom Vrhnika

razpisuje prosta delovna mesta, in sicer:

1. **zdravnika specialista pediatrije (m/ž)**
2. **zdravnika specialista splošne medicine (m/ž)**
3. **zdravnika specialista družinske medicine (m/ž)**

Pogoji:

- pod točko 1 - končana medicinska fakulteta in opravljena specializacija iz pediatrije,
- pod točko 2 in 3 - končana medicinska fakulteta in opravljena specializacija iz splošne/družinske medicine,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- znanje slovenskega jezika,
- vozniški izpit B-kategorije,
- zaželeno delovno izkušnje.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in štirimesečnim poskusnim delom. Možnost družinskega stanovanja.

Prijave z dokazili pošljite v roku 15 dni od objave na naslov: ZD Vrhnika, Cesta 6. maja 11, 1360 Vrhnika

Zdravstveni dom Vrhnika

išče

pagodbenega zunanjega sodelavca (dr. med. spec. ali dr. med.) (m/ž) za izvajanje NMP in dežurne službe.

Prijave pošljite v roku 15 dni od objave na naslov:
ZD Vrhnika, Cesta 6. maja 11,
1360 Vrhnika.

Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije

vabi k sodelovanju kandidatke in kandidate za zaposlitev na delovnih mestih

- **analitik raziskovalec zdravnik (m/ž)**
- **samostojni analitik raziskovalec zdravnik (m/ž)**

za delo na področju javnega zdravja.

Pogoji:

- končana medicinska fakulteta,
- opravljen strokovni izpit,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- tekoče znanje angleškega jezika,
- državljanstvo Republike Slovenije.

Zaželeno je specializacija iz socialne medicine, epidemiologije ali javnega zdravja, opravljen magisterij ali doktorat.

Ponujamo vam zaposlitev za nedoločen čas, urejeno delovno okolje, možnost strokovnega izobraževanja, napredovanja in raziskovalnega dela.

Za dodatne informacije nas pokličite na
T: 01 244 14 35 ali 244 15 52.

Vabimo vas, da pošljete prijave s CV v roku 15 dni na naslov: Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije, Služba za razvoj človeških potencialov, Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana ali
E: kadrovska.sluzba@ivz-rs.si

Zdravstveni dom Litija

objavlja prosto delovno mesto

zobozdravnika (m/ž)

za delo v zobozdravstveni ambulanti za odrasle.

Nastop dela po dogovoru.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- končana medicinska fakulteta – smer stomatologija,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- poskusno delo štiri mesece.

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom Litija, Partizanska pot 8a, 1270 Litija.

Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor,

Služba splošne medicinske dejavnosti vabi v svoj delovni kolektiv za delo na področju splošne/družinske medicine

dva zdravnika s temeljno specializacijo iz splošne ali družinske medicine za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom (m/ž)

Kandidati, ki se bodo prijavi na prosto delovno mesto, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- opravljen specialistični izpit iz splošne ali družinske medicine,
- veljavna licenca za področje splošne ali družinske medicine ali zaključen sekundarijat in opravljen licenčni izpit,
- znanje slovenskega jezika.

Ponujamo vam:

- možnost vsestranskega strokovnega razvoja,
- delo v dinamičnem okolju v primestni ter mestni ambulanti, v domu starejših občanov, kot tudi sodelovanje v službi nujne medicinske pomoči,
- vključitev v izobraževanje študentov, specializantov,
- podporo pri razvojnem in raziskovalnem delu,
- plačilo po kolektivni pogodbi.

Sprva bi sklenili delovno razmerje za nadomeščanje manjkajočih zdravnic v času porodniškega dopusta, v nadaljevanju pa vam nudimo izjemne možnosti za delo v lastni ambulanti.

Vaše cenjene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev nam, prosimo, pošljite v 15 dneh po objavi v Službo za pravne in kadrovske zadeve Zdravstvenega doma dr. Adolfa Drolca Maribor, Ul. talcev 9.

Za dodatne informacije lahko pokličete vsak dopoldan v Službo za pravne in kadrovske zadeve, T: 02 228 62 59.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa.

Septum, d.o.o., kardiološka ambulanta
s koncesijo,

objavlja prosto delovno mesto

**specialista interne medicine - kardiologa
(m/ž)**

Pogoji:

- diploma medicinske fakultete in opravljen specialistični izpit iz interne medicine,
- opravljen strokovni izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega in angleškega jezika,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- dodatno znanje ultrazvoka srca, obremenitvenega testa in 24-urnega EKG.

Ponujamo vam zaposlitev za nedoločen čas, urejeno delovno okolje, možnost strokovnega izobraževanja in raziskovalnega dela.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

Pisne ponudbe z dokazili pošljite na naslov:
SEPTUM, d.o.o., Šmartinska 53,
1000 Ljubljana ali na E: info@septum.si

Zdravstveni dom Ljubljana

razpisuje

**1. dve prosti delovni mesti
zobozdravnika (m/ž)**

za nedoločen čas.

Pogoji:

- doktor dentalne medicine,
- veljavna licenca;

**2. dve prosti delovni mesti
zdravnika s podiplomskim tečajem v SNMP
(m/ž)**

za nedoločen čas.

Pogoji:

- doktor medicine,
- veljavna licenca;

**3. eno prosto delovno mesto
zdravnika specialista splošne ali družinske
medicine (m/ž)**

- doktor medicine, specialist splošne/ družinske medicine,
- veljavna licenca.

Kandidati/kandidatke naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Zdravstveni dom Ljubljana, Metelkova 9, Ljubljana.

Zdravstveni dom Celje

vabi k sodelovanju

**zdravnika specializanta splošne/družinske/
urgentne medicine za delo v ambulanti za
nujno medicinsko pomoč (m/ž)**

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji za zasedbo:

- končana medicinska fakulteta,
- strokovni izpit,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- zaželeno so delovne izkušnje,
- delo v službi nujne medicinske pomoči,
- poskusno delo štiri mesec.

Kandidatu bomo omogočali ustvarjalno in dinamično delo v urejenem delovnem okolju, osebni in strokovni razvoj ter stimulatívno nagrajevanje.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom Celje, Uprava, Gregorčičeva 5, 3000 Celje, s pripisom: Za razpis.

Za dodatne informacije pokličite prim. Andreja Žmavca, dr. med., T: 03 543 42 20.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku, določenem z zakonom.

Zdravstveni dom Osnovno varstvo Nova Gorica

zaposli

zdravnika (m/ž)

za delo na področju splošne medicine in nujne medicinske pomoči.

Pogoji:

- specializacija iz družinske medicine ali
- zaključen sekundarijat in licenčni izpit.

Informacije po T: (05) 33 83 260 ali
E: info@zd-go.si

Zdravstveni dom Celje

vabi k sodelovanju

**zdravnika specializanta splošne/družinske
medicine z opravljenim licenčnim izpitom**

ali

**zdravnika z opravljenim licenčnim izpitom
za delo v ambulanti splošne/družinske
medicine v Zdravstveni postaji Vojnik (m/ž)**

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji za zasedbo:

- končana medicinska fakulteta,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije za področje splošne/družinske medicine,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- zaželeno so delovne izkušnje,
- sodelovanje v službi nujne medicinske pomoči,
- poskusno delo štiri mesece.

Kandidatu bomo omogočali ustvarjalno in dinamično delo v urejenem delovnem okolju, osebni in strokovni razvoj ter stimulatívno nagrajevanje.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom Celje, Uprava, Gregorčičeva 5, 3000 Celje, s pripisom: Za razpis.

Za dodatne informacije pokličite prim. Andreja Žmavca, dr. med., T: 03 543 42 20.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku, določenem z zakonom.

Zdravstveni dom Celje

vabi k sodelovanju

zdravnika specialista splošne/družinske medicine za delo v ambulanti splošne/družinske medicine v Zdravstvenem domu Celje

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji za zasedbo:

- končana medicinska fakulteta,
- specializacija iz splošne/družinske medicine,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije za področje splošne/družinske medicine,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- zaželene so delovne izkušnje,
- sodelovanje v službi nujne medicinske pomoči,
- poskusno delo štiri mesece.

Kandidatu bomo omogočali ustvarjalno in dinamično delo v urejenem delovnem okolju, osebni in strokovni razvoj ter stimulatívno nagrajevanje.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom Celje, Uprava, Gregorčičeva 5, 3000 Celje, s pripisom: Za razpis.

Za dodatne informacije pokličite prim. Andreja Žmavca, dr. med., T: 03 543 42 20.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku, določenem z zakonom.

Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah

objavlja prosto delovno mesto

a) zdravnika specialista družinske/splošne medicine (m/ž)

ali

b) zdravnika specializanta družinske/splošne medicine (m/ž)

Pogodba o zaposlitvi bo sklenjena za določen čas (nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta in dopusta za nego in varstvo otroka). Poskusno delo v skladu z določili kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike.

Lokacija dela: Zdravstvena postaja Rogaška Slatina.

Pogoji za zasedbo:

- a)
- končana medicinska fakulteta,
  - opravljen specialistični izpit iz družinske/splošne medicine,
  - veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
  - znanje slovenskega jezika,
  - zaželene delovne izkušnje;
- b)
- končana medicinska fakulteta,
  - opravljanje specializacije iz družinske/splošne medicine oziroma opravljen sekundarijat,
  - veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
  - znanje slovenskega jezika.

Rok za oddajo vlog je 15 dni.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratek življenjepis pošljejo na naslov: Zdravstveni dom Šmarje pri Jelšah, Celjska cesta 16, 3240 Šmarje pri Jelšah.

Za vse informacije, prosimo, pokličite T: 03 818 37 30, v. d. direktorja Janeza Čakša, dr. med., spec. spl. med.

Zdravstveni dom dr. Božidarja Lavriča Cerknica

zaposli

1. zdravnika specialista družinske/šolske medicine (m/ž)

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe,
- specializacija iz družinske/šolske medicine,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- štiri leta ustreznih delovnih izkušenj,
- tekoče znanje slovenskega jezika,
- vozniško dovoljenje B-kategorije,
- osnovno računalniško znanje.

Zdravnik specialist bo opravljal delo nedoločen čas s polnim delovnim časom.

2. zdravnika po končanem sekundarijatu (m/ž)

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- tekoče znanje slovenskega jezika,
- vozniško dovoljenje B-kategorije,
- osnovno računalniško znanje.

Zdravnik bo opravljal delo nedoločen čas s polnim delovnim časom.

3. zdravnika specialista internista pulmologa (m/ž)

- VII. stopnja strokovne izobrazbe,
- specializacija iz pulmologije,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- štiri leta ustreznih delovnih izkušenj,
- tekoče znanje slovenskega jezika,
- vozniško dovoljenje B-kategorije,
- osnovno računalniško znanje.

Zdravnik specialist bo opravljal delo nedoločen čas s krajšim delovnim časom od polnega, v obsegu 15 ur na teden. Obstaja možnost zaposlitve do polnega delovnega časa pri drugem delodajalcu.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po tej objavi na naslov: ZD Cerknica, Cesta 4. maja 17, 1380 Cerknica. O izbiri bodo kandidati obveščeni v osmih dneh po izbiri.

Interesente vlijudno vabimo na razgovor. Za dodatne informacije pokličite T: 051 601 313.

Javni zdravstveni zavod Splošna bolnišnica Trbovlje

objavlja prosta delovna mesta

- 1. zdravnika specialista ginekologije in porodništva (m/ž)**
- 2. zdravnika specialista interne medicine (m/ž)**
- 3. zdravnika specialista radiologije (m/ž)**
- 4. zdravnika specialista pediatrije (m/ž)**

Pogoji pod:

- 1.**
  - zdravnik specialist ginekologije in porodništva,
  - veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- 2.**
  - zdravnik specialist interne medicine,
  - veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- 3.**
  - zdravnik specialist radiologije,
  - veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- 4.**
  - zdravnik specialist pediatrije,
  - veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in štirimesečnim poskusnim delom.

Nudimo stanovanje v Trbovljah.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Javni zdravstveni zavod Splošna bolnišnica Trbovlje, 1420 Trbovlje, Rudarska c. 9.

O izbiri bomo kandidate pisno obvestili v 30 dneh po opravljenem izboru.

Osnovno zdravstvo Gorenjske, Zdravstvena postaja Gorenja vas

objavlja prosto delovno mesto:

zobozdravnika v šolski zobni ambulanti v zdravstveni postaji Gorenja vas (m/ž)

Pogoji:

- diploma medicinske fakultete – smer dentalna medicina,
- opravljen strokovni izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- poskusno delo tri mesece,
- znanje slovenskega jezika,
- vozniški izpit B-kategorije,
- znanje dela z računalnikom.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Rok prijave: do zasedbe delovnega mesta. Kandidati naj svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske, OE Zdravstveni dom Škofja Loka, Stara cesta 10, 4220 Škofja Loka.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po zaključku zbiranja prijav.

Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik

objavlja dve prosti delovni mesti

zobozdravnika (m/ž)

s polnim delovnim časom za določen čas šest mesecev za delo v ambulanti za odrasle ter za določen čas 12 mesecev za delo v ambulanti za otroško in mladinsko zobozdravstvo (nadomeščanje delavk, ki sta na porodniškem dopustu).

Pogoji:

- medicinska fakulteta – smer stomatologija,
- opravljen strokovni izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- poskusno delo štiri mesece.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: Zdravstveni dom dr. Julija Polca Kamnik, Novi trg 26, 1241 Kamnik.

Zdravstveni dom Laško

objavlja prosto delovno mesto

zobozdravnika - doktorja dentalne medicine (m/ž)

Pogodba o zaposlitvi bo sklenjena za določen čas, za nadomeščanje delavke v času dopusta za nego in varstvo otroka. Poskusno delo v skladu z določili kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike.

Lokacija dela: Zdravstveni dom Laško, OE Zobozdravstvo.

Pogoji za zasedbo:

- končana medicinska fakulteta, smer dentalna medicina,
- opravljen strokovni izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- znanje slovenskega jezika,
- zaželeno delovne izkušnje.

Rok za oddajo vlog je 15 dni.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratek življenjepis pošljejo na naslov: Zdravstveni dom Laško, Kidričeva 5 b, 3270 Laško.

Za vse informacije, prosimo, pokličite na T: 03 734 36 00, direktor Marko Ratej, dr. med., specialist MDPŠ.

Rubis zdravstvo, d.o.o.

objavlja prosto delovno mesto

specialista oftalmologije (m/ž)

v očesni ambulanti v Slovenj Gradcu

Pogoji:

- diploma medicinske fakultete in opravljen specialistični izpit iz oftalmologije,
- opravljen strokovni izpit,
- veljavna licenca Zdravniške zbornice Slovenije,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- obvladovanje računalniške tehnologije in osnovno znanje zdravstvene administracije,
- poskusna doba tri mesece.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi. Pisne ponudbe z dokazili pošljite na naslov: Rubis zdravstvo, d.o.o., Partizanska 16, 2380 Slovenj Gradec.

Dentalni amalgam pri otrocih

Marta Tome

Strokovno srečanje 8. slovenski pedontološki dnevi v organizaciji Sekcije pedontologov Slovenskega zdravniškega društva in Katedre za otroško in preventivno zobozdravstvo Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani z osrednjo temo Sodobne tehnike in sredstva v otroškem in preventivnem zobozdravstvu sta zaznamovala velik obisk ter pestra udeležba tujih in domačih predavateljev.

Petek in soboto, 28. in 29. septembra 2007, smo preživel v prijetnem vzdušju na pravni fakulteti, ki je gostila strokovno srečanje.

V uvodnem predavanju nas je prof. dr. Timothy A. DeRouen z Univerze v Washingtonu seznanil s sedem let trajajočo longitudinalno študijo o učinkih živega srebra iz dentalnega amalgama na zdravje 507 otrok, ki so bili v začetku raziskave stari od 8 do 10 let. Polovici preiskovancev so zobe po odstranitvi karioznih sprememb v transkaninem sektorju restavrirali z amalgamom, drugi polovici pa s kompozitom. Nato so spremljali količino živega srebra, izločenega v urinu, ocenjevali zdravje ledvic in nevrološke znake. Količina živega srebra v urinu pri preiskovancih z amalgamom je ostala ves čas pod spodnjo mejo dovoljenega po priporočilih SZO, prav tako ni bilo statistično pomembnih razlik med skupinama pri ocenjevanju ledvičnih in nevroloških znakov. Izkazala pa se je večja

obstočnost amalgamskih restavracij in manj sekundarnega kariesa.

Predavatelj iz Belgije, dr. Luc A. M. Marks, profesor v Univerzitetni bolnišnici v Ghentu, je razpravljal o amalgamu alternativnih materialih, ki se že približno deset let uporabljajo v otroškem zobozdravstvu. Poudaril je, da je potrebno vsakega pacienta obravnavati individualno in da je izbira materiala odvisna od zdravstvenega stanja, izvida kliničnega pregleda in ocene tveganja za karies. Izberemo material, katerega lastnosti v ustih potrebujemo, pa naj bo to manj zahteven tehnološki postopek, sproščanje fluoridov, neobčutljivost na vlago, povečana trdnost ali čim manjša iritacija pulpe.

Po obeh predavanjih se je odprla živahna razprava o uporabi dentalnega amalgama, ki jo je vodila doc. Narcisa Košir s Stomatološke klinike v Ljubljani, nato pa je prof. dr. Ilija Škrinjarić z Univerze v Zagrebu, kot predsednik organizacijskega odbora 9. kongresa

EAPD (European Academy of Pediatric Dentistry), predstavil to strokovno prireditve, ki se bo odvijala od 29. maja do 1. junija 2008 v Dubrovniku.

V nadaljevanju je prof. dr. Mitja Bartenjev iz Ljubljane opozoril na posebnosti mlečnih oziroma izraščajočih stalnih zob, velikost dentinske rane in vplive novih materialov na pulpo. Pred uporabo novih materialov je pomembno določiti prave kriterije in opraviti laboratorijska in klinična testiranja.

Asist. dr. Alenka Pavlič s Stomatološke klinike v Ljubljani je razpravljala o različnih oblikah in globinah fisur na griznih površinah stalnih kočnikov, o metodah razpoznave začetne kariozne lezije v fisuri in glede na to možnosti uspešnega preventivnega zdravljenja. Le pri začetni kariozni leziji je namreč remineralizacijsko zdravljenje zares uspešno.

V nadaljevanju je Tanja Tomažević iz Ljubljane predstavila prispevek o prebadanju (piercingu) jezika, ki je v zadnjih letih postalo

Med razpravo o dentalnih amalgamih (z leve Timothy A. DeRouen, Rok Kosem, Narcisa Košir, Luc Martens)

Predavalnica je bila polna do zadnjega kotička.

moderno tudi pri naših mladostnikih. Zapleti so lahko takojšnji (krvavitev, otekline, bolečina, galvanizem, alergične reakcije, infekcije) ali pozni (poškodbe zob in mehkih tkiv, abscesi, razcep jezika, vraščanje lepotnega dodatka v jezik, prenos nevarnih okužb pri zdravstveno ogroženih posameznikih ter korozija amalgamskih plomb zaradi električnih tokov med različnimi kovinami v ustih).

Rok Kosem s Stomatološke klinike v Ljubljani je govoril o uporabi zobnega odlomka za rekonstrukcijo zlomljene zobne krone, kar ima poleg dobrega estetskega učinka tudi izredno dober psihološki učinek na pacienta. Pritrditev odlomka je navadno začasna rešitev, ki pa lahko služi trajno. Pacient naj odlomek pred rekonstrukcijo hrani v vodi ali fiziološki raztopini, da ne pride do izsušitve.

Prim. Marta Kržnar Škapin iz ZD Celje je spregovorila o kriterijih, po katerih lahko uvrstimo enoletnega otroka v skupino otrok s tveganjem za pojav kariesa pred tretjim letom starosti. Kriteriji so bili določeni na osnovi petnajstletnega obdobja pregledovanja enoletnih otrok in svetovanja staršem in se ujemajo z rezultati podobnih raziskav iz tujine. Kot najpomembnejši dejavnik tveganja se je izkazala nepravilna prehrana. V najvišjo skupino tveganja pa uvrščamo tudi tiste otroke, ki imajo pri enem letu že prisotno okvaro. Takih je bilo v raziskavi sedem odstotkov. Za bolj zanesljivo napoved zbolewnosti za zgodnjim kariesom pred tretjim letom starosti bi bilo dobro v rutinsko preiskavo vpeljati tudi druge diagnostične preiskave, npr. slinske teste.

Marta Tome iz ZD Celje je spregovorila o strahu pred zobozdravnikom in posegi v zobozdravstveni ordinaciji. Pacienti, ki jih je strah, pridejo k zobozdravniku pozno, z bolezenskimi spremembami, ali pa se ga izogibajo, dokler ne pride do nujnih stanj. Terapija le-teh je navadno invazivna, kar strah še pogloblja, odpravljanje težav pa zahteva večje stroške. Za razvoj intenzivnega dentalnega strahu so glavni vzrok predhodne travmatske izkušnje, negativna naravnost do zobozdravnika v družini, nezaupanje in pomanjkanje kontrole nad dogajanjem, za njegovo preprečevanje pa skrb za zdravje ustne votline, čim bolj zgodnje in redno obiskovanje zobozdravnika, svetovanje staršem ter gojitev pozitivnega odnosa do zobozdravnika že v družini, vrtcih in šolah.

Petkov sklop predavanj je zaključil Peter Vukovič iz ZD Slovenska Bistrica s predstavitvijo primerov parcialnih pulpotomij, ki so metoda izbora pri zapletenih poškodbah zob z nedoraslo korenino. S to metodo se skuša ohraniti vitalnost zoba in omogočiti dokončanje razvoja korenine.

Sobotna predavanja so bila predvsem v znamenju uporabe laserske tehnologije za odkrivanje in zdravljenje patoloških sprememb na zobeh in obzobnih tkivih. Prof. dr. Luc Martens z Univerze v Ghentu v Belgiji je govoril o možnosti uporabe laserja za diagnostiko kariesa, pa tudi preparacijo kavitete, čemur naj bi sledila preventivna adhezivna tehnika. Prav otroci so populacija, ki bi jim v prvi vrsti morali ponuditi možnost, ki bi temeljala na »restavraciji brez vrtnja«.

Asist. dr. Boris Gašpič s Stomatološke klinike v Ljubljani je prikazal primere uporabe laserja za zdravljenje povečane dlesni pri otrocih in mladostnikih. Pri teh posegih sta najbolj uporabna erbijev ali/in neodimijev laser.

V nadaljevanju je Tanja Tantegel iz ZD Ptuj podala klinične primere lasersko podprte endodontije, pri čemer so uporabljali neodimijev laser (Nd:YAG).

Predavateljica s King's College Hospital iz Velike Britanije, dr. Evelyn C. Sheehy, je razpravljala o novih možnostih ocenjevanja karioznih lezij pri otrocih in omejitvah dosedanjega epidemiološkega evidentiranja. Gre za različne metode odkrivanja in ocenjevanja fisurnega kariesa, vključno z vizualno oceno, RTG-slikanjem, lasersko detekcijo in merjenjem električnih potencialov.

Prof. dr. Domagoj Glavina z Univerze v Zagrebu je spregovoril o različnih sodobnih materialih za zalivanje fisur. Tekoče komponente predstavljajo dobro alternativo klasičnim kompozitom z boljšo retencijo v fisurah in večjim sproščanjem fluoridov. Uspeh je odvisen tudi od izbora primerne indikacije za zalivanje in od načina polimerizacije (halogenska, LED, laser ali plazma).

Doc. dr. Igor Potočnik iz Ljubljane je razložil metodo odkrivanja zgodnjih karioznih sprememb s pomočjo kvantitativne svetlobne fluorescence. Ko trda zobna tkiva izgubijo minerale, spremenijo stopnjo fluorescence.

Naslednji prispevek asist. dr. Aleša Fidlerja s Stomatološke klinike v Ljubljani je govoril o vplivu sredstev za zalivanje fisur in drugih materialov na odkrivanje karioznih sprememb z lasersko fluorescenco (DIAGNOdent). Pri poskusih in vitro so namreč nekateri materiali po zabarvanju kazali visoke vrednosti fluorescence, zaradi katerih bi lahko prišlo do lažno pozitivne diagnoze dentinskih sekundarnih karioznih sprememb.

Podobne ugotovitve so bile predstavljene tudi v prispevku Aleksandre Ferlež iz Šentjurja, kjer je šlo za klinično merjenje vrednosti laserske fluorescence v fisurnem sistemu pred zalitjem s prozornim sredstvom in po njem.

V sobotnem popoldanskem delu se je bilo možno udeležiti delavnic o uporabi laserskih naprav v zobozdravstvu, ki sta jih pripravila Fotona, d.d., in KaVo, 3d Stražišar, d.o.o.

Strokovno srečanje je popestrila še zanimiva razstava materialov in pripomočkov za lažje in kakovostnejše delo v zobozdravstvu za otroke in mladostnike, pri kateri so sodelovala številna podjetja.

Organizacijo srečanja sta omogočila Talum, d.d., in Farmadent, d.o.o.

Kompatibilnost in biokompatibilnost materialov v stomatološki praksi

Željko B. Jakelič

Stomatološka sekcija Slovenskega zdravniškega društva je v sodelovanju z Zlatarno Celje organizirala strokovno srečanje za stomatologe, zobne tehnike in medicinske sestre. Srečanje je potekalo 1. decembra 2007 v Podčetrtku, v Kongresnem centru Olimia.

Kljub izredno neugodnemu in meglenemu dnevu smo se srečanja udeležili številni strokovnjaki, tako da je bila konferenčna dvorana Primula v kongresnem centru precej polna.

Zbrane je, kot se spodobi, pozdravil izvršni sekretar sekcije Aleksander Velkov, dr. dent. med., ki je v kratkem nagovoru predstavil predavatelje in namen strokovnega srečanja.

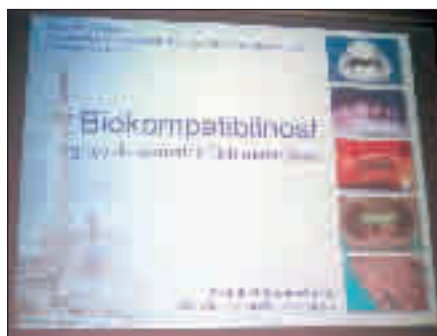
Po pozdravnem nagovoru je sledil nagovor podpredsednika sekcije Gorazda Sajka, dr. dent. med., ki je orisal pomen dentalnih materialov, ki jih danes pogosto uporabljamo. Udeležence je seznanil s tragičnim dogodkom, ki se je zgodil v Ljubljani – smrt kolegice Senke Špoljar, dr. dent. med. Nagovor je, po minutnem molku, končal z novico, ki je bila za udeležence srečanja zelo pomembna – da se pripravlja nov zakon, ki bo v zobozdravstvo uvedel glavarino, preko katere naj bi bilo zobozdravstvo tudi financirano. Kakšne spremembe naj bi ta zakon prinesel in kako se bodo izkazale v zobozdravstvu sedaj, ko primanjkuje zdravnikov in je nezaupanje v zdravnike in zdravstvo veliko, bomo še videli.

Strokovno srečanje je s prispevkom Biokompatibilnost vgrajenih stomatoloških materialov nadaljeval prof. Dragoslav Stamenković, dr. dent. med., ki je bil letos moderator srečanja. V zelo dinamičnem prispevku je udeležence seznanil z definicijo in pomenom biokompatibilnosti in biomehanike ter z možnimi oziroma nezaželenimi medsebojnimi vplivi stomatoloških materialov v ustni votlini. Spremenjene lastnosti, ki se lahko pojavijo v procesu izdelave in vgraditve stomatoloških materialov, lahko ogrožajo organizem (citotoksičnost oziroma alergija).

V prispevku Bioenergetsko testiranje materialov za zobno medicino je bila predstavljena zgodovina ter povezanost biofizike in medicine. Predstavljena je bila tudi naprava

za testiranje dentalnih materialov preko akupunkturnih točk.

Prvi sklop prispevkov je bil s tem končan in sledila je konstruktivna razprava ter zaslužen oddih.

Naslednji sklop je začel prof. Miodrag Čolić, dr. med., specialist patofiziologije, s prispevkom Preizkušanje/raziskovanje biokompatibilnosti stomatoloških materialov. V zanimivem prispevku je predstavil biokompatibilnost materialov in teste za standardizacijo le-teh. Predstavil je tudi številne medije, v katerih se delajo raziskave, ter teste citotoksičnosti, teste dentinske bariere, mukozne bariere, genotoksičnosti, implantacijske teste, teste iritacije, stabilizacije (na nikelj). Udeležence je seznanil s pomenom timskega in koordiniranega dela ter opozoril na nove strateške smeri v raziskavah biokompatibilnosti dentalnih materialov.

Prof. Jasenka Živko Babič je v naslednjem prispevku Dejavniki, ki vplivajo na terapijsko uspešnost v primeru protetične oskrbe pacien- ta predstavila pogostne dejavnike, ki vplivajo na uspeh fiksno protetičnega zdravljenja. Opozorila je na pomen zlitin in njihovih lastnosti ter na nujnost upoštevanja navodil proizvajalca pri delu z njimi.

Sledil je prispevek Mikrostruktura in staranje dentalnih zlitin prof. Ivana Anžela, univ. dipl. inž. mat. in met. Profesor Anžel je opozoril na pomen staranja materiala, njegove mikrostrukture, stabilnosti, spreminjanja in ohranjanja v procesu obdelave.

V naslednjem prispevku Mehanske lastnosti in staranje cirkonijeve oksidne keramike

je asist. mag. Čedomir Oblak, dr. dent. med., z Medicinske fakultete v Ljubljani predstavil ugotovitve raziskave o uporabnosti cirkonijeve oksidne keramike pri kliničnem delu.

Na koncu naporenega strokovnega srečanja sta sledila še dva prispevka. Prvi od njiju z naslovom Kombinirana dela in kompatibilnost zlitin je bil vezan na delo v laboratoriju. Rudi Beckers, zobni tehnik, nam je predstavil možnosti zobotehničnega dela z različnimi materiali. Poslušalce je opozoril na pomembnost upoštevanja pravil kompatibilnosti.

Zadnji prispevek strokovnega srečanja Vež keramika – konstrukcija (Au-zlitina, cirkonij, Co-Cr) pod mikroskopom, ki ga je predstavila Tjaša Zupančič Hartner, prof. biol. in kem., je bil za praktike zelo zanimiv, kajti strukturne spremembe na materialih ne moremo ugotoviti pri kliničnem delu. S pomočjo posnetkov elektronskega mikroskopa nam je predavateljica predstavila vezi zlata, zlitine/keramike, cirkonija/keramike in Co-Cr/keramike. V prispevku se je ozrla tudi na pomembnost izbora in pravilne uporabe dentinskih zlitin.

Sledila je zanimiva razprava ter zaključek strokovnega srečanja.

Na koncu lahko ugotovimo, da je srečanje izpolnilo pričakovanja številnih udeležencev. Kljub številnim in bogatim informacijam, ki so bile – večinoma – vezane na biokompatibilnost materialov, njihove strukture in na morebitne spremembe v ustni votlini, ki se pogosto pojavljajo kot posledica neupoštevanja navodil proizvajalcev, menim, da so bili predstavljeni prispevki večinoma namenjeni strokovnjakom, ki se pri delu ukvarjajo z zobnimi materiali ter lastnostmi in možnimi spremembami le-teh. Za vsakega praktika je – zaradi velike uporabnosti materialov – izrednega pomena jasen in strokoven vpogled v strukturo materialov ter njihovo uporabnost. V številnih prispevkih je ugotovljeno, da se pri nepazljivem delu in z neupoštevanjem strogih navodil proizvajalcev lahko pojavijo nezaželene posledice uporabe le-teh v ustni votlini.

Čeprav bi bilo treba prispevek o strokovnem seminarju že končati, bi se rad ozrl še na nagovor podpredsednika sekcije Gorazda

Sajka, dr. dent. med., o morebitni uvedbi glavarine v zobozdravstvo. Kaj takega? Nezaslišano! Posledice? Znano je, da je zobozdravstvo izključno storitvena dejavnost in da kljub številnim željam, da bi bila dostopnost do zobnoprostetičnih izdelkov izboljšana, ostane samo pobožna želja, tako zobozdravnikov kot bolnikov, kajti ZZZS – ki še vedno posluje z dobičkom (dépà vu) – ne namenja dovolj posluha in denarja za nekatere zobo/zdravstvene storitve. Ali bomo kljub dejstvu, da zobo/zdravnikov manjka in da se čakalne dobe za nekatere storitve v zobozdravstvu še podaljšujejo, uvedli glavarino? Ali je to smotno? Kaj počnejo naši predstavniki? Bojim se, da bo po številnih aferah, ki pretresajo zdravstvo in zdravnike v Sloveniji, to le še ena od afer, ki bo prizadela

vsakega uporabnika.

Ali bo po toči prepozno zvoniti?

Če v prihodnosti ne bomo nastopili z močnimi in tehtnimi argumenti v obrambo dosedanjih dosežkov in če bomo še naprej z veliko mero potrpljenja poslušali predstavnike ZZZS in njihove nesprejemljive zahteve, bo delo zdravnikov močno razveljavljeno. Od predstavnikov bi bilo namreč pričakovati, da stojijo za strokovnim ravnanjem in mišljenjem svojih stanovskih kolegov. Ali stojijo? Kje je jedro zapleta? Kaj bo z bolniki? Čakalne dobe? Zaskrbljujoče! Pravice do sodobne oskrbe ... Ali ta in podobna vprašanja koga sploh zanimajo in/ali so to samo deklarativne pravice tako bolnikov kot zdravnikov? Na odgovore in celovite rešitve teh in podobnih vprašanj

bo zagotovo trebe še nekaj časa počakati. Do kdaj? Ali je danes in bo v prihodnje od te blaznosti v zobozdravstvu, ki je po prepričanju številnih zobozdravnikov nezaslišana, mogoče pričakovati kaj dobrega?

Čas bo pokazal, ali bo ... Kot velikokrat do sedaj!? Veni, vidi,.../Sic!/ ■

Literatura:

1. Remškar Z. *Bolnikove pravice. Sobotna priloga Dela*, 5. januar 2008; 12–13.
2. Markoli, S. *Resnični problemi zobozdravnikov = resnični problemi pacientov. Isis*, januar 2008; 3–4.
3. *Zdravniška zbornica Slovenije, Slovensko zdravniško društvo. Javni poziv za ohranitev in dvig kakovosti v slovenskem zobozdravstvu. Isis*, januar 2008; 31.
4. *Zobozdravniki Zdravstvenega doma Ljubljana. Izjava ob smrti kolegice. Isis*, januar 2008; 31

Štipendija za mlade alergologe – tudi v Slovenijo

Katja Adamič

Svetovni alergološki kongres s 4100 udeleženci iz stotih držav je potekal v Bangkoku od 2. do 6. decembra 2007 v centru Queen Sirikit National Convention. Predavatelji so bili iz vseh celin, največ iz ZDA in Evrope.

Kongres je imel dva vodilna mednarodna simpozija, in sicer specifično imunoterapijo in alergijo na hrano.

Specifična imunoterapija predstavlja vzročno zdravljenje alergije oziroma preobčutljivosti in je visoko uspešna pri bolnikih, ki so utrpeli preobčutljivostno reakcijo III. in IV. stopnje po piku kožekrilca. Pri inhalacijskih alergenih se za izvajanje specifične imunoterapije odločimo, ko so bolnikove težave z alergijskim rinitisom izrazite in moteče kljub ustreznemu zdravljenju. Do sedaj so alergen aplicirali subkutano (za strup kožekrilcev je to še vedno edina oblika), sedaj pa je za inhalacijske alergene na trg prišel alergen v obliki pršila in tablet, ki si ju bolnik lahko aplicira pod jezik sam doma. Omenjena oblika naj ne bi imela pomembnih stranskih

učinkov, ki jih sicer občasno opažamo ob izvajanju subkutane imunoterapije in so lahko tudi življenjsko nevarni.

Ob sumu na alergijo na hrano nam je v največjo pomoč natančna anamneza. Dokončno diagnozo postavimo z dvojno slepim provokacijskim testom, ki ga izvajamo v specializiranih bolnišnicah pod nadzorom izkušenega specialista, ki se ukvarja z alergologijo.

Na vzporednih seminarjih in delavnicah so bile zastopane praktično vse teme iz otroške in odrasle alergologije.

Med kongresom se je odvijal tudi družabni program s predstavitevjo tajске kulture, religije in dežele.

Svetovna alergološka organizacija (WAO) je v sodelovanju z Nycomed v letu 2007 izbrala devet mladih zdravnikov, ki se ukvarjajo z alergologijo, in jim podelila štipendijo. Izbrali so jih glede na projekte, ki smo jih predlagali zainteresirani zdravniki. Projekti bodo predvidoma zaključeni v enem letu. Štipendija zajema udeležbo na Svetovnem alergološkem

kongresu v Bangkoku in dvotedensko izobraževanje v izbranem centru v povezavi z uspešnejšo in lažjo izvedbo projekta. Izbrani štipendisti prihajamo iz Slovaške, Poljske, Hrvaške, Romunije, Brazilije, Kanade, Grčije, Južnoafriške republike in Slovenije.

Na kongresu v Bangkoku smo predstavili svoje projekte na posterjih. Imeli smo možnost posvetovanja in vzpostavitve stikov s predavatelji, najpomembnejšimi strokovnjaki s področja alergologije. Organizacija s strani WAO je bila odlična. Sama sem skupaj s kolegi iz KOPA Golnik predlagala projekt v povezavi z etiopatogenezo kronične urtikarije in tehniko mikrodialize. Etiološko je kronična urtikarija v visokem odstotku nepojasnjena. Mikrodializna tehnika nam omogoča zbiranje vzorcev vnetnih mediatorjev in ostalih snovi na mestu urtike v koži. Raziskava je trenutno v teku. Dodatna znanja in izkušnje s tehniko mikrodialize bom pridobila še na dvotedenskem obisku na Farmakološkem inštitutu na Dunaju, ki ga organizira WAO. ■

Klinična ortodontija

Martina Zore Albrecht, Maja Ovsenik

V začetku oktobra 2007, natančneje 5. in 6. oktobra, je v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije v Ljubljani potekal zanimiv dvodnevni seminar z naslovom »Klinična ortodontija«, ki ga je organiziralo Slovensko ortodontsko društvo.

Vodil ga je eden prvih članov Evropskega združenja za ortodontijo Miroslav Milačič, dr. dent. med., specialist zobne in čeljustne ortopedije. Miroslav Milačič živi in dela v Sionu v Švici in je tudi gostujoči učitelj na Centru za zobno in čeljustno ortopedijo na Stomatološki kliniki v Ljubljani. Letos poteka jubilejno, petnajsto leto njegovega aktivnega sodelovanja v Sloveniji pri ortodontski obravnavi pacientov z nesnemnimi ortodontskimi aparati. V tem obdobju je vodil številna predavanja in klinične seminarje. Kot gostujoči učitelj na Centru za zobno in čeljustno ortopedijo v Ljubljani sodeluje že tretje leto, in sicer vsak mesec po en teden kot mentor pri izobraževanju specializantov zobne in čeljustne ortopedije. Je tudi redni član vseh izpitnih komisij pri specialističnih izpiti iz ortodontije.

Program letošnjega seminarja je posvetil problematiki ekstrakcij v ortodontiji, ortodontskem zdravljenju odraslih pacientov in interdisciplinarnem ortodontsko-kirurškem zdravljenju.

Poudaril je, da je bil некоč glavni cilj ortodontske obravnave doseganje idealnega griza (šest ključev optimalne - statične okluzije L. Andrews, šest ključev funkcionalne - dinamične okluzije R. Rotha) pri zdravljenju različnih vrst malokluzij, videz obraza je bil drugotnega pomena. Sodobna ortodontija daje prednost prav videzu obraza pacienta, ki naj bo harmoničen in v ravnotežju s celotnim videzom orofacialnega področja. Zato analiza fotografij obraza (en face, nasmeh, izgovorjava besede ema, profil in polprofil) skupaj s preostalimi diagnostičnimi postopki (analiza študijskega modela, panoramske in stranske rentgenske slike glave) pomembno prispeva k načrtovanju ortodontske obravnave pacientov.

Miroslav Milačič nam je dal okvirne smerice, kdaj se odločimo za ortodontske ekstrakcije, saj imajo odločilen vpliv na videz pacientovega obraza po zaključeni ortodontski

obravnavi. Če ugotovimo, da v zobnem loku primanjkuje 4 mm prostora, se za ekstrakcijsko terapijo ne odločimo, razen v primeru bimaksilarne protruzije in vertikalnega ravnega vzorca. Če primanjkuje od 5 do 9 mm prostora, se odločimo za neekstrakcijsko ali za ekstrakcijsko terapijo, odvisno od skeleta, mehkih tkiv in položaja sekalcev. Pri pomanjkanju prostora za več kot 10 mm se vedno odločimo za ekstrakcijsko terapijo. Pri nepravilnosti R I, bimaksilarni protruziji in tesnem stanju običajno ekstrahiramo vse štiri prve ličnike. Pri nepravilnosti R II/1 ekstrahiramo zgornje prve in spodnje druge ličnike. Pri nepravilnosti R II/1 z globokim grizom in pri nepravilnosti R II/2 le redko ekstrahiramo prve zgornje ličnike. Pri nepravilnosti R III ekstrahiramo druge zgornje in prve spodnje ličnike. Pri manjšem pomanjkanju prostora, kjer bi z drugimi ekstrakcijami stanje le še poslabšali, ekstrahiramo vse štiri druge ličnike. Pri progenem odnosu lahko v redkih primerih z ekstrakcijo enega spodnjega sekalca dosežemo ustrezen odnos med čeljustnicama. Z ekstrakcijami izboljšamo videz protrudiranega in poslabšamo videz retrudiranega obraza - ustnici sta tanki, nos in brada sta bolj izrazita. Nasprotno pa, ko se v primeru tesnega stanja ne odločimo za ekstrakcije, pač pa prostor pridobivamo s širitvijo zobnega loka, izboljšamo videz retrudiranega in poslabšamo videz protrudiranega obraza, pri čemer je ustnični stik v mirovanju nepopoln, pri dosegi le-tega pa je prisotna napetost perioralne miškulature.

Dolgoročna stabilnost po končanem ortodontskem zdravljenju je v primeru ekstrakcijske terapije boljša kot v primeru neekstrakcijske oziroma ekspanzijske terapije. Zgodnejše zdravljenje pacienta zagotavlja stabilnejši rezultat. Najprimernejši čas za zdravljenje z neekstrakcijsko terapijo je v obdobju rasti in času poznega menjalnega zobovja.

Drugi dan seminarja je Miroslav Milačič pričel s predavanjem o kombiniranem kirurško-ortodontskem zdravljenju skeletnih ne-

pravilnosti, ki zaradi izpopolnjenih kirurških in ortodontskih tehnik praviloma dosega dobre, napovedljive rezultate. Ortodont in kirurg delujeta kot tim. Skupaj opravita vse diagnostične postopke, načrtujeta in izvajata zdravljenje ter po končani obravnavi spremljata uspešnost zdravljenja. Seveda je mogoče kakovostno kirurško-ortodontsko zdravljenje zagotoviti le z ustrezno motivacijo pacienta in z njegovim sodelovanjem. Zato je bistveno, da predkirurško ortodontsko zdravljenje ne traja predolgo.

V obdobju rasti lahko na razvoj dentofacialnih nepravilnosti vplivamo z modifikacijo rasti čeljustnic s funkcionalnimi aparati ali z dentalno kompenzacijo skeletne napake s premiki zob z nesnemnim ortodontskim aparatom. Pri odraslih pacientih se navadno odločamo za ortodontsko-kirurško obravnavo, ko ortodontski predpripravi sledi ortognatski kirurški poseg na eni ali obeh čeljustnicah. Kirurški poseg je v nekaterih primerih potreben zaradi neustrezne ortodontske obravnave v obdobju rasti in razvoja, lahko pa je le dopolnilo, kadar obseg in teža nepravilnosti presega možnost ortodontskega zdravljenja in vodita v funkcionalno (moteno prehranjevanje, govor) ter estetsko prizadetost pacienta, kar vpliva na kakovost njegovega življenja.

Pri ortodontski obravnavi pred kirurškim posegom načrtujemo zdravljenje z nesnemnim ortodontskim aparatom, ki služi za stabilizacijo zob in bazalne kosti med posegom in tudi v obdobju ortodontskega zdravljenja po njem. Namen ortodontskega zdravljenja je urediti zgornji in spodnji zobni lok za kirurški poseg - urediti položajne in prostorske nepravilnosti zob v zobnem loku, zagotoviti pravilen položaj sekalcev v vertikalni in sagitalni smeri ter zagotoviti skladnost zobnih lokov v vseh treh prostorskih ravninah po kirurškem pomiku ene ali obeh čeljustnic. Zato ob koncu ortodontske predpriprave na kirurški poseg izvršimo simulacijo skladnosti zobnih lokov s študijskim modelom.

Predavatelj M. Milačić, doc. dr. M. Ovsenik, doc. dr. N. Ihan Hren, prof. dr. F. Farčnik, prim. dr. M. Rejc Novak, prof. dr. J. Š. Papić, udeleženka seminarja, doc. dr. M. Drevenšek (z desne proti levi)

Šest tednov pred kirurškim posegom namestimo najdebelejši togi jekleni stabilizacijski lok oglatega preseka, odtisnemo čeljustnici in izdelamo akrilno opornico, ki določa načrtovani položaj čeljustnic po kirurškem posegu. Imobilizacija traja štiri do šest tednov. Tri do štiri tedne po njeni odstranitvi ponovno pričnemo z aktivno ortodontsko obravnavo. Po odstranitvi akrilne opornice namestimo jekleni lok okroglega preseka, ki omogoča dokončno ureditev zob in čeljustnic s pomočjo intermaksilarnih elastik. Po končanem aktivnem ortodontskem zdravljenju sledi obdobje retencije. V spodnjem zobnem loku namestimo nesnemni retencijski žični lok, v zgornjem zobnem loku pa snemni oziroma funkcionalni ortodontski aparat.

V nadaljevanju je Miroslav Milačić nekoliko podrobneje spregovoril o serijskih ekstrakcijah. To je postopek, kjer odstranimo več mlečnih in kasneje stalnih zob z namenom, pridobiti prostor za izrast preostalih stalnih zob. Opozoril nas je na nevarnost prezgodnjega izdrta mlečnih zob, saj s tem izrast stalnih zob upočasnimo in ne pospešimo, kar je naš osnovni namen. Nepoznavanje in nerazumevanje serijskih ekstrakcij lahko privede do slabega rezultata: napačne lege in položaja zob, neustreznega videza obraza (preveč retrudiranega) ...

Serijske ekstrakcije so kasneje preimenovali v »vodeno izraščanje zob«, saj ne gre le za odstranjevanje mlečnih zob, ampak je potrebno tudi obširno znanje o rasti in razvoju zob in čeljustnic ter celotnega obraza. Ker pa ni

usmerjeno le izraščanje zob, ampak je vodeno tudi izraščanje zob v pravilen ugriz, je bil predlagan izraz »vodeno izraščanje zob«. Gre za interceptivni poseg, katerega prednosti so krajši čas obravnave z nesnemnim ortodontskim aparatom, ki navadno sledi vodenemu izraščanju zob, večje udobje za pacienta, manj iatrogenih poškodb, manjša možnost recidiva, manjši stroški zdravljenja ter racionalizacija časa za pacienta in ortodonta.

Miroslav Milačić je povzel indikacije za vodeno izraščanje zob. To so tesno stanje zob > 10 mm, ki je odraz pravega nesorazmerja med velikostjo zob in čeljustnic, normalna sagitalna stopnica in incizalni previs ali nagnjenost k manjšim vrednostim (nagnjenost k odprtemu grizu), normalen R I odnos kočnikov, bialveolarna protruzija, skeletni R I odnos, normalen ali vertikalni tip rasti.

Zelo pomembna je ugotovitev, ali je tesno stanje nastalo zaradi pravega - genetsko pogojenega nesorazmerja med velikostjo zob in čeljustnic ali pa je tesno stanje posledica izgube oporne cone, poškodbe zob, nepravilnih oblik zob, rotacij zob ali kakšnih drugih škodljivih dejavnikov okolja, kakor tudi odklonjenih funkcij orofacialnega področja.

Naštel je tudi kontraindikacije za vodeno izraščanje zob, kot so manj obsežno tesno stanje, povečan incizalni previs (nagnjenost h globokemu grizu), skeletni R II ali R III odnos, horizontalni tip rasti in retrudirani zobje pri retrognatem tipu obraza. V teh primerih moramo za razrešitev tesnega stanja zob uporabiti druge terapevtske postopke, ker bi z izdrtjem

zob poslabšali videz obraza.

Srečanje je Miroslav Milačić, dr. dent. med., zaključil s temo »Ortodontija odraslih pacientov«. Že leta 1880 je Kingsley začel zdraviti odrasle paciente. Danes predstavljajo odrasli kar 30 odstotkov vseh ortodontskih pacientov. Tak porast je posledica predvsem izboljšanih tehnik in načinov zdravljenja z boljšim končnim rezultatom, možnosti interdisciplinarnega zdravljenja (protetiki, oralni in maksilofacialni kirurgi ...) ter vse večjih želja pacientov po boljši funkciji, estetiki in preventivi pred parodontalno boleznijo.

Predstavil je tri kategorije odraslih ortodontskih pacientov. Mlajša skupina pacientov (< 35 let), ki niso bili nikoli v ortodontski obravnavi in si želijo izboljšati kakovost življenja, starejša skupina pacientov (od 40 do 50 let), ki niso bili nikoli v ortodontski obravnavi in imajo tudi druge težave z zobmi (parodontalne, protetične ...), kjer ortodontsko zdravljenje predstavlja preventivni ukrep proti slabšanju obstoječega stanja, ter ortodontsko nezadostno zdravljeni odrasli pacienti.

Pri obravnavi odraslih pacientov idealne cilje ortodontske obravnave zamenjajo realistični cilji, kar pomeni zagotoviti ustrezno dentofacialno estetiko, funkcijo in stabilnost, ne pa tudi vseh šestih ključev statične in dinamične okluzije. Pomembno je, da dosežemo ustrezno lego in položaj zob oziroma zagotovimo ustrezno raven alveolarne kosti, kar deluje preventivno na razvoj parodontalne bolezni ter omogoča lažjo morebitno kasnejšo protetično oskrbo z boljšo prognozo.

Za ekstrakcijsko terapijo se pri odraslih odločimo le pri zelo obsežnih tesnih stanjih, saj obstaja nevarnost, da ekstrakcijskega prostora z nesnemnim ortodontskim aparatom ne uspemo zapreti v celoti.

Retencija mora biti dosmrtna.

Ob zaključku srečanja je Miroslav Milačić poudaril, da ortodonti sami ali interdisciplinarno s pomočjo drugih zdravstvenih strok pacientom pomagamo, da poleg ustreznih prehrabnih, govornih in dihalnih funkcij dosežejo tudi neobremenjujoč videz. Pri načrtovanju zdravljenja je najpomembnejši pacient in njegova glavna težava. Zato mora biti cilj ortodontske obravnave odprava pacientove glavne težave in se ne smemo osredotočiti le na morfološke nepravilnosti griza.

Miroslav Milačić nas je ponovno obogatil s prikazom številnih kliničnih primerov, ki so skrbno dopolnjevali teoretični del seminarja. Znova nas je očarala njegova pozitivna energija ter lahkotnost posredovanja znanja in izkušenj iz njegove dolgoletne prakse, ki je neprecenljive vrednosti.

Senologija in sinologija

Jurij Gorjanc

Ali ima obisk kongresov o aktualnih medicinskih temah danes, v dobi interneta in vsak dan svežih (elektronskih) člankov in revij, sploh še smisel?

Še posebej, če je kongres na drugi strani sveta in je zanj potrebno žrtvovati del dopusta in celo prihrankov? V nasprotnem ni treba nikamor, niti iz lastne zdravniške sobe. Ta pomislek mi je po vrnitvi s svetovnega kongresa o raku dojke navrglo kar nekaj kolegov. Utemeljeno?

Veda o boleznih dojk nosi ime senologija (ital. seno – prsi). Na letošnjem svetovnem kongresu o raku dojke – WSBH, ki je potekal v mestu Tianjin na Kitajskem, od 18. do 21. oktobra 2007, je srečala sestrično – sinologijo(*). Domiselna besedna povezava iz naslova pa se ni utrnila v avtorjevi glavi, ker je za modro opazovanje s širšega zornega kota še premlada.

motili ubikvitarni škrlatnordeči napisi, zatohli vonj starih zaves in trdi stoli, so se lahko v miru prepustili tematiki in srebali kitajski čaj iz velikanskih termovk. In o senologiji je bilo kaj slišati.

Uvodna epidemiološka predavanja so pokazala razmerja problematike v svetu. Kitajce je med raki vedno najbolj pestil rak pljuč in želodca, z razvojem in staranjem pa je danes rak dojke tudi njihov naraščajoči problem. V glavnem je tako v mestih, kot je to problem razvitega sveta nasploh. Položaj je boljši na kitajskem podeželju (30/100.000 preb.), v mestih pa incidenca že dosega raven razvitega sveta (60 do 80/100.000) – približno območje, kjer je tudi Slovenija. Incidenca je v svetu še vedno največja v Skandinaviji, ZDA (belke) in Franciji (preko 120/100.000). Ni torej težko izračunati, koliko Kitajk (in Kitajcev – razmerje ženske/moški je približno 100:1) ob 1,3-milijardni populaciji vsako leto zbolijo za rakom dojke. Skoraj nepredstavljivo veliko. Žal lahko kitajski podeželjani le sanjajo o mamografskem presejanju, ki so ga deležni prebivalci velemest. Samopregledovanje je še vedno najučinkovitejša »presejalna« in diagnostična metoda v deželi, medtem ko se zahodni predavatelji kosajo med seboj primerjajoč učinkovitosti različnih presejalnih mamografskih programov, najbogatejši celo širijo indikacije za presejanje z magnetno resonanco (do sedaj ponekod rezervirano za zelo ogrožene skupine žensk). Samopregledovanja in njegovega propagiranja na podlagi predavanja japonskega kolega Tomoa Tajime ne gre zanemariti niti v razvitih državah, čeprav po izsledkih študij (sanktpeterburška, šanghajska) le-to ne doprinese k izboljšanju preživetja. Navdušilo me je, ker je bila skoraj polovica vseh predavanj obarvana kirurško. Med njimi so prevladovala tista, povezana s kirurgijo varovalne bezgavke. V ZDA že organizirajo kongrese le na temo varovalne bezgavke. Prvega od njih bo letos vodil znani Stanley Leong iz Kalifornije. Sicer je zaradi zgodnjega odkrivanja raka radikalnih operacij dojke in pazduhe vedno manj.

Uvodno zasedanje kongresa

Kdo bi vedel. Jasno je, da je najprej treba tiste članke in revije prebrati ... Brez njihovega poznavanja je tudi udeležba na kongresu manj koristna, posebno, če želiš aktivno predstaviti del lastnih izkušenj. Ob jasnem zavedanju, da je to znanje le delček in da se celote ne da zajeti niti, če bi si to želel. Bolnico ali bolnika bomo tako in tako pozdravili šele, ko bomo znali dobro sodelovati zdravniki različnih strok in ustanov, kar v Sloveniji na področju obravnave raka dojke že marsikje dobro teče, tudi med Slovenj Gradcem in Onkološkim inštitutom.

Vtisom z obiska kongresa se zato pozna prisotnost obeh članov starejše generacije iste družine, ki je v medicino zakorakala že pred nekaj desetletji.

Kongresu je bil pridružen, kot je na takih prireditvah običajno, azijski kongres na isto temo. Zato množice več kot 300 udeležencev ni bilo moč stlačiti kar v nekaj predavalnic. V večmilijonskem velemestu Tianjinu je organizator pripravil veliko partijsko kongresno dvorano, poslanci komunistične partije so bili namreč na 14. državnem kongresu v bližnjem Pekingu. Če udeležencev našega kongresa niso

Rezultati študije, zastavljene pred nekaj leti na Madžarskem, ki obljublja enakovredno vlogo obsevanja pazdušnih bezgavk v primerjavi s kirurško odstranitvijo, dobivajo nekaj obrisov. Posploševanje ne bo mogoče. Pri karcinomih višjega gradusa, slabše hormonsko odzivnih tumorjih in pri mlajših bolnicah bo imela kirurgija pazduhe – odstranitev bezgavk še vedno prednost. Sledila so predavanja o rekonstrukciji dojke. Podatki so različni: v ZDA rekonstruirajo dojko celo v 50 odstotkih (vseh mastektomij), drugod manj.

En cel dan kongresa je zasedla tematika genskih raziskav raka dojke. Očitno je v tem prihodnost, a nekaterim od teh predavanj kirurgi s svojim znanjem preprosto nismo uspeli slediti. V kratkem povzemam le dve novosti: obljuba novih prognostičnih serumskih markerjev pri raku dojke in identifikacija novih receptorjev na površini rakastih celic, kar navadno vodi v razvoj novih tarčnih zdravil. Namesto obiska dela genetskih predavanj je

kitajski organizator omogočil obisk njihovega onkološkega centra. Mesto v mestu. Zgradba z več nadstropij zgolj operacijskih sob, nekatere operacije smo si lahko ogledali. Takoj je opazna uporaba visokih tehnologij, vrhunske elektronike in najnovejših aparatov. Azija pač, kjer izumljajo in ne nazadnje tudi izdelujejo večino tovrstnih naprav. Pred okenci operacijskih traktov sem opazil čakajoče svojce. Kmalu sem izvedel, da pričakujejo kirurga, ki jim v ledvički ali drugi medicinski posodi prinese pokazat izrezan tumor ali organ in ga pred njihovimi očmi pošlje na patohistološko preiskavo. Menda del kitajske tradicije.

Kitajsko tradicijo pa je včasih bolje spoznati še drugje. Ob obisku znamenitosti, pokušanju kulinarčnih dobrot in spoznavanju zgodovine ter preteklih kultur. Ali na Kitajskem res jedo vse? Naučili so nas pregovora, da »jedo vse, kar leta po zraku, pa ni avion, plava v morju, pa ni čoln, in vse, kar ima štiri noge, pa ni miza ali stol...«. Če komu na sicer odličnih slavnostnih

večerjeh ni do eksperimentiranja, lahko lakoto še vedno teši z rižem in zelenjavo.

Sinologija je besedica, ki obsega bistveno več, kot lahko Evropejec ob kratkem obisku dežele spozna z vidika bogate kulturne dediščine. Tako kot noben Kitajec nikoli ne pozna vseh njihovih prek 56.000 pismenk - znakov. Vtisi se med vožnjo z vlakom preko polovice Kitajske in visokega Tibeta nekako uredijo in dežela ni več popolna neznanka. Črno-bele predstave in predsodki se umaknejo, čeprav neka kritičnost ostane. Morda lahko Kitajci v prihodnje še največ naredijo na področju ekologije in človekovih pravic – nekaj pač, kar je naloga tudi vsakega od nas. Bodo olimpijske igre in njihov duh k temu kaj pripomogli?

Sinologija* (gr.) - veda, ki preučuje kitajski jezik, književnost, zgodovino, religijo in filozofijo; kot samostojna znanstvena disciplina se je razvila ob koncu 19. stoletja iz orientalistike. ■

Genetika v psihiatriji – kmalu z roko v roki?

Alja Videtič

V glavnem mestu Sardinije, Cagliariju, je od 28. oktobra do 1. novembra 2006 v organizaciji ISPG (The International Society of Psychiatric Genetics) potekal XIV. svetovni kongres o psihiatrični genetiki.

Združenje ISPG je mednarodno društvo za psihiatrično genetiko, ki je bilo uradno registrirano leta 1992 in od takrat naprej vsako leto prireja Svetovni kongres o psihiatrični genetiki. ISPG podpira genetske raziskave psihiatričnih bolezni in študije na področju zlorabe kemičnih snovi. Spodbuja sodelovanje in komunikacijo med znanstveniki z različnih področij, razvoj novih raziskovalnih metod in, kjer je to mogoče, še ponovljivost poskusov in primerljivost njihove

vih rezultatov. ISPG si prizadeva za uveljavitev najvišjih etičnih standardov pri raziskovanju in za uporabo izsledkov genetskih raziskav v klinični praksi v psihiatriji. Poleg tega omogoča izobraževanje tako v znanstvenih krogih kot tudi v širši javnosti.

Od prvega kongresa o psihiatrični genetiki pred štirinajstimi leti, ko je bilo predstavljenih zgolj nekaj povezovalnih študij o najpogostejših psihiatričnih motnjah, nam je razvoj novih laboratorijskih tehnik sedaj prinesel možnosti preučevanja celotnega genoma, in

sicer z uporabo biočipov, na katerih je več tisoč označevalcev SNP-jev (enonukleotidnih sprememb v zaporedju DNA, angl. Single Nucleotide Polymorphisms). Veliko novosti s tega področja so obetali prispevki na XIV. svetovnem kongresu o psihiatrični genetiki, ki k sodelovanju ni privabil samo številnih klinikov, temveč tudi raziskovalce temeljnih ved, saj je bil cilj poudariti odnos med psihiatrično genetiko in nevroznanostjo. Število udeležencev je bilo veliko, saj se nas je zbralo okrog osemsto, prihajali pa smo skoraj iz vseh držav sveta. Kongres

je trajal pet dni in je bil razdeljen v več sekcij, v okviru katerih so se odvijala številna plenarna in kratka predavanja, simpoziji ter predstavitev posterjev. Osrednja tematika kongresa je bila namenjena razpravam o genu z več vidikov, od molekularne biologije pa vse do filozofskega pogleda. Prvi dan kongresa ni bil tako delovno usmerjen, kot so bili naslednji štirje. Poleg otvoritvene slovesnosti in delavnice na temo bipolarne motnje je bilo na programu še plenarno predavanje, ki je genetiko predstavilo kot filozofijo prihodnosti. Drugi dan kongresa sta se odvijala dva simpozija, »Genetika in slike možganov« ter »ADHD (angl. Attention Deficit/Hyperactivity Disorder) in avtizem«, kjer bi rada izpostavila predvsem projekt »The Autism Genome Project (AGP)«, v katerega so vključeni štirje konzorciji držav Severne Amerike in Evrope. Naredili so danes najbolj obširno podatkovno bazo o družinah z avtizemom, da bi omogočili identifikacijo lokusov v genomu, ki so najbolj izpostavljeni tveganju za različne spektre avtističnih motenj. Tretji in četrti dan kongresa sta postregla s še več predavanji. Najbolj zanimiva, z največ novostmi in obsežnimi razpravami sta bila simpozija: »Afektivne motnje« in »Uporaba psihiatrične genetike: etični, pravni, družbeni in psihološki pogled«, kjer so s psihološkega vidika izpostavili stigmatizacijo oseb z duševno boleznijo

v družbi, z etično-pravnega pa preventivne genetske preglede, kar bi lahko privedlo do skrajnosti – zdravljenja, še preden se bolezen sploh pojavi. Dobro obiskana so bila tudi predavanja na temo »Izolirane populacije: utemeljeno orodje za odkrivanje genov, povezanih s psihiatričnimi obolenji?«, »Ovisnost od drog in alkohola: genetika in farmakogenetika« ter »Shizofrenija«, kjer je bilo predstavljenih veliko število kandidatnih genov, ki bi lahko bili povezani s posamezno psihiatrično motnjo. Zadnji dan kongresa so predstavili še nekatere bolj biološke tematike: »Živalski modeli v klinični nevroznanosti«, »Epigenetika kromatina« in nenazadnje »Sistemska biologija«. Vse dni kongresa so bili na ogled posterji, ki jih je bilo več kot tristo, razporejeni pa so bili v sedemnajst sklopov: od afektivne in bipolarne motnje, shizofrenije, nevrodegenerativne motnje do farmakogenetike, kandidatnih genov in nenazadnje do precej pomembne, a velikokrat pozabljenе bioinformatike. Na kongresu se je predstavilo tudi farmacevtsko podjetje Roche, in sicer z diagnostičnim čipom za odkrivanje polimorfizmov v genu za dva citokroma p450, CYP 2D6 in CYP 2C19. Rezultati z diagnostičnega čipa omogočajo napoved metabolnega stanja bolnika, ki mu tako lahko prilagodimo zdravljenje.

S prispevki so se kongresa udeležile tudi tri

skupine iz Slovenije. Predstavljeni sta bili dve različni problematiki. Prva je povzela rezultate o genetskih polimorfizmih v genih serotonin-ske signalne poti v povezavi s samomorom v slovenski populaciji. Tematiko sta predstavljali skupini z Inštituta za varovanje zdravja in skupina z Medicinskega centra za molekularno biologijo - MF, ki deluje na Inštitutu za biokemijo Medicinske fakultete v Ljubljani. Avtorica prispevka s slednje ustanove je na kongresu predstavila poster, ki je med udeleženci zbudil precej zanimanja in razprav. To je vsekakor pokazatelj, da je naše delo v trendu svetovnih raziskav. Drugo tematiko, ki je izredno pomembna in neposredno povezana s kliniko, pa je predstavila druga skupina z Inštituta za biokemijo Medicinske fakultete v Ljubljani, in sicer genetske polimorfizme dopaminskih receptorjev v povezavi s psihopatološkimi in ekstrapiramidalnimi simptomi bolnikov na dolgotrajnem antipsihotičnem zdravljenju.

Kljub napornemu urniku predavanj in številnim znanstvenim razpravam med odmori sem se v Slovenijo vrnila polna vneme in novih delovnih idej. Ker smo na kongresu dobili potrdilo, da so naše raziskave v skladu s svetovnimi trendi, se želimo ponovno predstaviti na prihajajočem XV. kongresu o psihiatrični genetiki, ki bo potekal od 7. do 11. oktobra 2007 v New Yorku v Združenih državah Amerike. Osrednja tema kongresa bo pregled napredka v odkrivanju kandidatnih genov in genetskih mehanizmov za pomembnejše nevropsihiatrične bolezni, skupaj s kartiranjem genetskih kontrol normalne in nenormalne možganske plastičnosti v zgodnjem razvoju, otroštvu, mladostni dobi, odrasli dobi in starosti. Program kongresa bo zajemal tudi nove teme na področju psihiatrične genetike za klinično prakso, privabil bo tudi zdravnike in zdravstveno osebje z drugih področij ter zbudil tudi zanimanje večjega števila medijev in seveda širše javnosti.

Za zaključek bi dodala, da je kongres vsekakor jasno podprl povezovanje rezultatov temeljnih znanosti s kliničnimi raziskavami, kar je zelo pomembno, saj je s tem omogočen razvoj novih, boljših načinov diagnostike in zdravljenja. Vsi prispevki s kongresa so bili objavljeni kot dodatek k reviji American Journal of Medical Genetics, Part B: Neuropsychiatric Genetics, 141B, 2006.

NOVA SPLETNA STRAN ZDRAVNIŠKE ZBORNICE SLOVENIJE

www.zdravniskazbornica.si

Zakaj nisem podpisala pogodbe z ZZZS

Izjava za javnost

Ksenija Šelih Martinec

V uredništvo smo prejeli pismo ginekologinje Ksenije Šelih Martinec, ki je bilo objavljeno tudi v glasilu občine Domžale. Ker obravnava aktualne pereče teme, smo se odločili, da ga ponatisnemo tudi v reviji Isis.

Uredništvo

Pogodba je obvezujoč dokument, ki zavezuje vse podpisane, da jo spoštujejo. Ker sem vedela, da pogodbe z ZZZS ne morem izpolnjevati, sem jo 1. septembra 2007 prekinila. Pogodba med ZZZS in izvajalci temelji na področnem dogovoru, v katerem so natančno določene obveznosti obeh strani. ZZZS do količnika/točke natančno določi, koliko storitev lahko posamezni izvajalec opravi, in čas, v katerem naj te storitve opravi. Na drugi strani pa so Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki pacientom sporočajo njihove pravice.

Trdim, da obstaja velik razkorak med danimi pravicami in realnimi možnostmi. Vendar pa Ministrstvo za zdravje in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), ki sta odgovorna za to, tega pacientom ne sporočata. To obveznost, ki je vsekakor zelo neprijetna in z njo ne dobivaš plus točk pri svoji volilni bazi, prenašata na izvajalce. Še več, kadar se pacient na ZZZS pritoži, ker ni dobil termina, dobi vedno podatek, da termin mora dobiti, saj tako določajo Pravila obveznega zdravstvenega zavarovanja. V nasprotnem primeru velja, da se izvajalec ne drži pogodbenih obveznosti. In res ZZZS pripravi pogodbe, v katerih pacientom obljublja vse pravice, izvajalcu pa ne daje časovnih in ne denarnih možnosti, da bi te pravice pacientom tudi nudil. Tako nastajajo dolge čakalne dobe in tisti, ki so za njih odgovorni, jih ne razumejo! Ne razumejo, da pacient dobi termin v samoplačniški ambulanti takoj, redno pa čez eno leto! Pa vedo, da so dostopnost omejili s časovnimi in finančnimi normativi. Vsi se zavedamo, da so storitve drage in da vsega noben zdravstven sistem na svetu ne nudi preko osnovnega zdravstvenega zavarovanja. Zelo pomembno pa je, da odgovorni preučijo našo situacijo, da ugotovijo, koliko denarja imamo za zdravstvo in koliko kadra ter na osnovi tega določijo pravice pacientov. Ministrstvo za zdravje je organ, ki mora poznati tako kadrovske kot finančne možnosti naše države. Ministrstvo mora imeti vizijo, kaj si želimo in kaj zmoremo. Če bodo odgovorni postavili realne zahteve in bomo na osnovi teh izvajalci podpisovali realne pogodbe, bomo pacienti in izvajalci zadovoljni in bomo lahko delali tudi v imenu dobrega zdravstvenega sistema. Zakon o pacientovih pravicah, ki temelji na tako nerealnih zahtevah, kot so postavljene sedaj, je namenjen samemu sebi in ne prinaša realnih izboljšav v odnosu pacient – zdravnik.

Poleg izbranih osebnih zdravnikov in pediatrov sodimo v primarno raven tudi izbrani osebni ginekologi. Opredelitev pacientu nudi varnost, da ima ob sebi zdravnika, ki ga lahko pokliče in obiše, kadar je v stiski. Na drugi strani pa opredeljeni pacient za zdravnika pomeni veliko odgovornost, da se pravočasno odzove na pacientove težave. In tukaj ni nujno, da gre za življenje ali smrt. Še posebej, ker triažo – razvrščanje pacientov po nujnosti, izvaja sestra.

Imela sem 5700 opredeljenih žensk. Če bi vsaki nudila pregled, kakor ji po Pravilih obveznega zdravstvenega zavarovanja pripada, bi morala na uro pregledati od 15 do 20 žensk. To je seveda nemogoče. Že tako sem na uro pregledala od šest do osem žensk. Ob taki frekvenci ni časa za normalno delo in so napake verjetnejše. Še pomembneje pa je, da je bilo več kot 10 žensk na uro zavrženih in ni dobilo termina za pregled. Posledice so bile zelo neprijetne in bi lahko bile tudi usodne. Vsak dan sem bila deležna besa številnih žensk, ki niso dobile termina. Vse, ki so se obrnile na ZZZS, so dobile informacijo, da jim termin moram dati, sicer bom kaznovana ... Namesto da bi zame opredeljena pacientka dobila v kratkem roku termin za pregled, kakor ji pripada, se je na osnovi podatkov, ki jih je dobila od pacientke, sestra odločila, kdaj bo pacientki dala termin. Lahko bi poklicala pacientka in potožila za blago bolečino v trebuhu. Vsaj 20 na dan jih je klicalo zato. Zaradi prezasedenosti ambulante sestra svetuje pacientki, naj še malo počaka in če bo slabše, pokliče. Pacientka doma zaradi zunajmaternične nosečnosti umre zaradi izkrvavitve!!!! Ne, tega ne sprejemam več!

Že leta 1996 sem prosila ZZZS za pomoč pri organizaciji dela v ambulanti s tako velikim številom žensk. Takratni direktor ZZZS, gospod Košir, mi je zagrozil z odpovedjo pogodbe, če ne bom preprosto tiho. V Domžalah in Kamniku že desetletje in več ženske prosijo za ginekološki pregled, pa ga ne dobijo. Že leta se dogaja, da neopredeljeno žensko zavrne vsak ginekolog, češ da ne sprejema več. Tako sem decembra 2006 prosila ZZZS, da mi uradno dovolijo, da ne sprejemam novih pacientk, in sem ob tem še enkrat opozorila na pereč problem varstva žena v našem okolju. Julija letos sem bila nazadnje na ZZZS in sem jim pojasnila razloge, zakaj tako nerealne pogodbe ne morem več podpisati. Takrat so mi dali tri možnosti: ali delati pod istimi pogoji naprej, ali vložiti arbitražo, na kateri tako nimam možnosti, ali pa ne podpisati pogodbe. Preostalo mi je zadnje in pogodbe nisem podpisala. Potem so bili vsi presenečeni. Menim, da je to presenečenje čisto sprenevedanje. Niso verjeli, da si bom upala. Oprostite, ali je to, kaj si kdo upa, sistem urejanja tako resne problematike! Vsi so postali veliki in so začeli skrbeti za »moje« pacientke. Vsi so uporabili zmagoslavno skrb za pacientke in poudarjali mojo nehumanoost. Pa se ne strinjam. Lažne obljube niso skrb za ljudi. Prinašajo samo neugodne situacije. Kje je bila ZZZS, občina Domžale, direktor Zdravstvenega doma Domžale in ne nazadnje Ministrstvo za zdravje, ko je na stotine žensk zaman iskalo oskrbo, ki so jo potrebovale in jim tudi pripada! Kaj so naredili ob številnih pritožbah posameznic, ker niso dobile oskrbe, ki jim pripada. In res nenavadno, da sem jih kljub 10-letnemu opozarjanju presenetila! Vsi imajo moč in dolžnost slediti potrebam v okolju, za katerega odgovarjajo, uskladiti potrebe z realnimi možnostmi in ne spati, dokler se nekaj korenito ne spremeni.

Rada imama pacientke in rada imam medicino. Vem, da v Sloveniji manjka zdravnikov. Vem tudi, da nas je veliko, ki smo pri svojem poklicu s srcem in delamo pošteno in v dobro pacientov. Z veseljem bi podpisala pogodbo z ZZZS, če bi jo lahko izvajala. ■

Domžale, 20. december 2007

Ksenija Šelih Martinec, spec. ginekologije in porodništva

Pismo podpore

Ginekologinja Ksenija Šelih Martinec je prejela popolno podporo s strani ambulantnih ginekologov, saj se jih večina nahaja v istem položaju, zato objavljamo tudi to pismo.

Uredništvo

Spoštovana kolegica, draga Ksenija, zahvaljujem se ti za tvoj pogum, da nisi podpisala pogodbe z ZZS, saj si se tako kot večina nas ginekologov, ki delamo v ginekološko-porodniških ambulantah na primarni ravni, znašla v nezavidljivi in brezizhodni situaciji.

Preveliko število opredeljenih žensk v naših ambulantah, prekratek čas za preglede, premalo število zdravnikov, prevelik razkorak med danimi pravicami in realnimi možnostmi pri izvajanju ginekološko-porodniške dejavnosti na osnovni ravni sili ginekologinje in ginekologe v strokovno nevarno delo. Opredelitev zavarovank, da si izberejo svojo

ginekologinjo oziroma ginekologa, predstavlja za nas veliko moralno in strokovno odgovornost.

Združenje ambulantnih ginekologov - SZD več let opozarja številne strokovne in druge institucije, da je nujno zmanjšati normativ opredeljenih zavarovank na 4000 in s tem nuditi zavarovankam ustrezno obravnavo, nam zdravnikom pa omogočiti, da lahko uporabimo vse znanje in izkušnje, ki smo jih kot visoko izobraženi specialisti pridobili doma in v tujini. Žal pa se razmere in pogoji za delo ne izboljšujejo!

Na svoji seji dne 19. decembra 2007 je upravni odbor Združenja ambulantnih ginekologov - SZD soglasno sprejel sklep, da te podpira mo v tvoji Izjavi za javnost, saj vidimo še eno možnost, da se pristopi k ureditvi stanja. ■

*Z lepimi pozdravi,
Marija Ilijaš Koželj, dr. med.
Predsednica ZAG - SZD*

ODMEVI

Projekt »Kakovost v zdravstvu Slovenije«

Petletni rezultati opredeljevanja kakovosti strokovnega dela v Sloveniji:
Ginekologija - ginekološke operacije

(Borut Kobal, Ivan Verdenik, Marjan Pajntar, Branimir Leskošek, Isis 2/2008; 17: 49-53)

Božidar Brudar

V januarjski številki Izide me je stavek na koncu članka z naslovom Projekt »Kakovost v zdravstvu Slovenije« (na strani 32) spodbudil, da opozorim na nekatere pomanjkljivosti.

Izhajam iz tabele 1, kjer je podano število porodov po posameznih porodnišnicah v obdobju od 2002 do 2006. Razlike med njimi so velike, saj se v nekaterih manjših rodi tudi do desetkrat manj otrok kot npr. v Ljubljani. Ko sem skrbneje prebral članek, nisem nikjer zasledil, da bi to dejstvo posebej upoštevali. Zato bi rad opozoril na ustrezno interpretacijo rezultatov, da bi bili tudi ukrepi za izboljšanje kakovosti bolj uspešni.

V grafih 1, 3, 4, 6 je govora o trendih. Verjetno so bili izračunani, vendar se ne morem znebiti vtisa, da je nekdo narisal graf, sestavljen iz

petih točk, ki naj predstavljajo vrednosti nekega parametra v omenjenih petih letih, in trend ocenil na oko. Označujejo ga namreč puščice, ki so na grafih narisane ob strani.

Trendi se v statistiki določajo po znanih metodah, rezultati pa se podajajo nekako takole: na osnovi zbranih podatkov v vzorcu je mogoče z določeno verjetnostjo pričakovati, da se parameter nahaja nekje med neko zgornjo in spodnjo vrednostjo. Pri vsaki trditvi bi bilo potrebno narediti ničelno hipotezo: poiskati odgovor na vprašanje, s kolikšno verjetnostjo lahko sploh trdimo, da je opazovani trend zanesljiv, in obenem, kaj naj to pomeni za praktično delo. Tudi ko trdimo, da statistično značilnega trenda ni, bi kazalo povedati, kaj smo morda zgrešili. Oceniti je treba verjetnost za napako prve in druge vrste.

Iz članka pa ni jasno, ali so bili trendi tako določeni, posebej še, ker

so navedene le trditve, da je trend značilno naraščajoč ali padajoč glede na slovensko povprečje ali pa ga sploh ni.

Prav gotovo so trendi, ki so določeni pri posameznih manjših porodnišnicah, močno odvisni od števila porodov, kar bi bilo treba upoštevati, kadar jih primerjamo s trendi, ki veljajo za slovensko povprečje.

Z zelenimi pravokotniki so prikazani rezultati štirih kazalnikov in njihova širina predstavlja odstopanja v obravnavanih letih. Namesto zelenih pravokotnikov bi verjetno lahko narisali pet črtic, ki prikazujejo pet vrednosti, ki predstavljajo srednjo vrednost za določeno leto. Srednja vrednost teh petih vrednosti se verjetno vidi le, če list, na katerem je natiskan članek, obrnete pod določenim kotom proti svetlobi. Opazite navpično črtico znotraj zelenega pravokotnika, ki verjetno predstavlja srednjo vrednost opazovanega parametra za petletno obdobje. Le tako je namreč mogoče razumeti, zakaj si sledijo porodnišnice od zgoraj navzdol v prikazanem zaporedju. Iz zelenega pravokotnika pa seveda trendov ni mogoče videti, zato trditvam glede trendov v članku lahko verjame ali pa tudi ne.

Poleg zaporedja navedenih porodnišnic padejo v oči širine zelenih pravokotnikov. Te močno variirajo in so skoraj praviloma širše pri manjših porodnišnicah, kar je glede na njihovo velikost pričakovano. Zavajajoče pa je, da se na ta način dobi vtis, da je porodniška dejavnost v Ljubljani, Mariboru in Celju nekako stabilna, drugod pa so bolj in

manj nerazumljive razlike, ki presega pričakovanja. Opozoril bi rad na dejstvo, da je treba pri testiranju trditve, za kolikšne razlike gre, upoštevati predvsem velikost vzorca. To velja tako za primerjave srednjih vrednosti po posameznih porodnišnicah kot tudi za raztros podatkov.

Če bi imeli po Sloveniji enakomerno porazdeljeno problematiko in bi posamezne porodnišnice naključno sprejemale porodnice, bi imeli npr. v porodnišnicah, ki opravijo na leto desetkrat manj porodov kot v Ljubljani, približno trikrat večje raztrose srednjih vrednosti pri vseh statističnih parametrih. Le po skrbnem testiranju hipotez je mogoče najti primere, ki statistično pomembno odstopajo od povprečja in jih je treba posebej analizirati. Nato pa sledi iskanje vzrokov, ali gre za drugačno doktrino, za probleme v navadah zdravnikov, za posebno problematiko pri porodnicah ali za kaj drugega.

Kaj so še razumna pričakovanja, kaj je v rahlem upadanju in kaj je skoraj enako, bi kazalo opremiti s strokovnimi argumenti in s številkami.

Namen mojega prispevka je, da bi prizadevanja za boljše delo v bližnji prihodnosti usmerili predvsem v reševanje tistih problemov, ki izstopajo. Nesmiselno je pavšalno ukrepati v vseh porodnišnicah, ki se morda v prikazanih parametrih razlikujejo le zaradi svoje majhnosti, delajo pa morda bolje, kot je slovensko povprečje. ■

Komentar k prispevku dr. Brudarja, ki ga je poslal na poročilo o projektu »Kakovost« v reviji Isis, št. 1/2008

Najprej se dr. Brudarju zahvaljujemo za konstruktivne pripombe na naš članek v omenjeni reviji. Menimo, da taki prispevki in odgovori pripomorejo k boljši in objektivnejši obveščeni in osveščeni bralcev o poteh ocenjevanja in opredeljevanja kakovosti v slovenskem zdravstvu.

Članek ni bil napisan z ambicijo biti strogo znanstven, saj tudi Isis ni znanstvena, ampak stanovska revija. Zato tudi nismo natančneje podajali uporabljenih statističnih metod. Trendi so bili določeni z logistično regresijo glede na leto za dihonomne spremenljivke ter s korelacijo za zvezne spremenljivke (Pearsonova ali Spearmanova – glede na normalnost porazdelitve). Regresijski model je v ozadju prav vsake narisane puščice. Intervali zaupanja (95-odstotni) pa so bili uporabljeni za ugotavljanje razlik med posameznimi ustanovami. Oblika grafikonov je bila izbrana z namenom čim bolj jasno pokazati razmere za posamezne parametre. Predlog, da bi vrednosti za posamezna leta podajali z ločenimi črticami, ni najboljši, saj bi se v mnogih primerih te črtice prekrivale. To, da so širine pravokotnikov širše pri manjših porodnišnicah je povsem razumljivo (in normalno), saj so intervali zaupanja za katero koli statistično mero obratno sorazmerni velikosti vzorca.

Slabo viden prikaz srednje vrednosti pa je žal postal očiten šele v

končnem izdelku (reviji). V prihodnje bomo bolj pozorni na take podrobnosti.

Določena zveza med statistično značilnostjo in številom primerov zagotovo obstaja. Vseeno pa je tudi v najmanjših porodnišnicah število primerov (s statističnega stališča) dovolj veliko za postavljanje verodostojnih sklepov - vsaj za tiste parametre, ki smo jih pokazali v našem prispevku.

Dejstvo je, da problematika v Sloveniji ni povsem enakomerno porazdeljena: imamo dva terciarna centra s težjimi primeri, imamo nekaj večjih regijskih centrov in imamo nekaj manjših porodnišnic. To se odraža tudi na prikazanih podatkih in te razlike so povsem sprejemljive.

Namen projekta »Kakovost« nikakor ni izvajanje kakršnih koli ukrepov, ampak prikaz stanja (po načelu primerjave/*bechmarking*), tako da lahko vsak zase ugotovi: (I) kje je v primerjavi z drugimi, (II) v katero smer se s časom spreminjajo njegovi rezultati glede na ostale ter (III) kako lahko svoje rezultate izboljša. Seveda pa rezultati omogočajo razširjenim strokovnim kolegijem pomoč pri sprejemanju ustreznih ukrepov in izdelavi smernic za nadaljnje delo (npr. oblikovanju kliničnih poti). ■

Borut Kobal, Ivan Verdenik, Marjan Pajntar, Branimir Leskošek

Anatomija, histologija, fiziologija

D. Štiblar Martinčič, A. Cör, E. Cvetko, T. Marš: Anatomija, histologija, fiziologija, I. izdaja. Ljubljana 2007.

Anatomija in histologija

D. Štiblar Martinčič, E. Cvetko, A. Cör, M. Legan: Anatomija in histologija. Navodila za vaje, I. izdaja. Ljubljana 2007.

njujejo nazorne slike, obsežno slikovno gradivo pa bogati poimenovanje z lepimi slovenskimi izrazi. Poglavjema o celici in osnovnih tkivih, kot so epitelij, vezivo, mišičnina in živčevje, sledijo podrobne morfološko-funkcijske predstavitve organov in organskih sistemov. Ker se morfološke posebnosti navezujejo na razlago funkcij, je vsebina zanimiva in omogoča boljše pomnjenje.

Zaradi didaktično odlično predstavljene vsebine in strokovnih podrobnosti bo učbenik ne le dobrodošel v visokošolskih programih študija medicine, farmacije in biologije, ampak tudi za strokovnjake drugih delovnih področij, ki zahtevajo poznavanje zgradbe in delovanja človeškega telesa. Znanje normalne anatomije, histologije in fiziologije je temelj morfološke diagnostike, prepoznavanje anatomskih in histoloških podrobnosti pa izhodišče reševanja diagnostičnih problemov v medicini. Učbenik omogoča pridobitev izhodiščnega znanja za poglobljen študij in prakso na različnih naravoslovnih področjih znanosti.

Hkrati izdana Navodila za vaje so odličen priročnik pri vajah iz anatomije in pri mikroskopskih vajah iz histologije, pripravi seminarjev in študiju za izpit. Kljub dejstvu, da je knjiga namenjena predvsem študentom dodiplomskega pouka, bodo podrobno opisane in s slikami ponazorjene anatomske in histološke značilnosti tkiv in organov omogočale pridobitev temeljnega znanja s tega področja tudi tehničnim delavcem v različnih laboratorijih. Prav tako bo vsebina knjige uporabna za osvežitev izhodiščnega znanja o normalni anatomiji, histologiji in fiziologiji pri podiplomskem izobraževanju na različnih drugih področjih naravoslovnega študija.

Ker gre za domači knjigi in učbenik, v katerem je obravnavana snov napisana v preprostem jeziku in poimenovana s slovenskimi strokovnimi izrazi, je znanje razumljivo in

nedvomno posredovano.

Tako predstavljena vsebina anatomije, histologije in fiziologije je v ponos avtorjem in bo nedvomno obogatila knjižne police bralcev različnih strok medicine, farmacije in bioloških znanosti. Obe knjigi sta dragocen prispevek k poučevanju, pridobivanju in obnavljanju znanja s področja temeljne, kot tudi klinične morfologije. V medicinskih in drugih knjižnicah naravoslovnega področja ne bi smeli manjkati.

Vera Ferlan Marolt

Na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani so izdali učbenika Anatomija, histologija, fiziologija ter Anatomija in histologija, Navodila za vaje, ki dopolnjujeta temeljno vsebino pri študiju anatomije, histologije in fiziologije človeka v visokošolskih programih študija s področja biomedicine. Avtorji, ki so predavatelji na Medicinski fakulteti in Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani, so strokovno ter pedagoško zahtevno delo odlično opravili. Učbeniku so dodana navodila za vaje, ki bodo nadgradila znanje na tem področju. Nedvomno bodo tudi zelo uporabna pri praktičnem izvajanju vaj, ki so obvezni del študija na Fakulteti za farmacijo.

Uvodni kratki predstavitvi organskih sistemov z anatomsko terminologijo sledi sistematična razvrstitev vsebine v 18 poglavij. Bralec postopoma osvaja anatomske in histološke zgradbo človeškega telesa, ki jo podpoglavja smiselno povezujejo z delovanjem oziroma fiziologijo. Zaradi tako urejene vsebine besedilo vzpodbuja razmišljanje bralca in razpira razumevanje povezav med morfološkimi značilnostmi celic in tkiv s posledičnimi funkcijskimi posebnostmi organov. Razumljivo obravnavano snov odlično dopol-

Ocena knjižice »Obravnava bolnika z osteoporozo«

Mojca Kos Golja

Jeseni leta 2007 je v nakladi 2000 izvodov izšla knjižica z naslovom *Obravnava bolnika z osteoporozo* s podnaslovom *Praktična priporočila za splošnega zdravnika*, ki so jo pripravili zdravniki Kliničnega oddelka za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni.

Vsebina knjižice zajema šest poglavij, ki strnjeno, a natančno in temeljito obravnavajo osteoporozo, zelo razširjeno bolezen današnjega časa, ki si nedvomno zasluži vsoto strokovno pozornost. Obravnavana so najnovejša spoznanja o tej bolezni, ki ima več obrazov, njeno preprečevanje, diagnostika in zdravljenje.

Prvo poglavje nas seznani z definicijo in epidemiologijo osteoporoz kot tihe bolezni. Nanizani so podatki o incidenci osteoporoz pri ženskah v Sloveniji, najpogostejše lokacije zlomov, o vplivu zlomov na zboleznost, preživetje in še nekateri drugi koristni podatki. Avtor poglavja je doc. dr. Tomaž Kocjan.

Drugo poglavje, ki ga je prav tako napisal doc. dr. Tomaž Kocjan, govori o diagnostiki osteoporoz. Opisana in prikazana je dvoenergij-ska rentgenska absorpcijometrija ali DXA, ki je neinvazivna, hitra, varna in natančna metoda za merjenje mineralne kostne gostote. DXA je uporabna tudi za spremljanje učinkovitosti zdravljenja osteoporoz. Odgovorjeno je na pogosto in pomembno vprašanje, kdaj je potrebno opraviti to preiskavo (kdo sodi na DXA). Ob tem se seveda avtor poglavja ne izogne zelo pomembnemu navajanju dejavnikov tveganja za razvoj osteoporoz, tveganju za zlom, nadalje odkrivanju zlomov, predvsem vretenc, ki lahko tudi po rentgenskem slikanju ostajajo neprepoznani.

Tretje poglavje govori o zdravljenju pomenopavzalne osteoporoz, avtor je prof. dr. Janez Preželj. Takoj na začetku poglavja je poudarjeno, da mora biti pri zdravljenju na prvem mestu preprečevanje prvih ali nadaljnjih zlomov. Naslednji korak je izključitev sekundarne osteoporoz z minimalnim naborom labora-

torijskih preiskav. Zelo nazorno je prikazan način delovanja posameznih zdravil. Prav tako nazorno so v tabelah nanizani dejavniki, ki vplivajo na načrtovanje zdravljenja, opisane so možnosti zdravljenja pomenopavzalne osteoporoz, kako dolgo naj zdravljenje traja, kakšne so učinkovitost in indikacije zdravil za osteoporozo. Za vsakodnevno prakso sta še posebej dragoceni in uporabni dve tabeli: na eni je prikazano, kako dolgo zdraviti, na drugi na zaključku poglavja pa so navedene smernice za odkrivanje, preprečevanje in zdravljenje osteoporoz v Sloveniji.

Četrto poglavje, katerega avtorica je doc. dr. Marija Pfeifer, govori o pomenu kalcija in vitamina D kot o osnovah za učinkovito zdravljenje osteoporoz. Nazorno so navedeni zelo koristni podatki o pomenu kalcija, saj je njegovo zadostno uživanje pogoj za doseganje optimalne kostne mase in ohranjanje zdravih kosti vse življenje. Nanizane so dnevne potrebe po kalciju pri odraslih, koliko kalcija vsebujejo posamezna živila, opozorjeno je tudi na neupravičen strah pred kalcijem, ki se ne odlaga v žilno steno oziroma ne škoduje našemu žilju. Navedeni so še podatki o pomenu vitamina D, kako se tvori, kaj se zgodi, če pride do pomanjkanja vitamina D. Posebej so zelo nazorno grafično prikazani podatki o preva-

lenci pomanjkanja vitamina D pri odraslih in pri bolnikih z osteoporozo ter priporočila za dnevne odmerke vitamina D, tudi z navedbo njegovih aktivnih oblik.

Peto poglavje je posvečeno sekundarni osteoporoz, njenemu odkrivanju in zdravljenju. Napisala ga je Urška Gantar Rott, dr. med. Na zelo pregleden način nas seznanja, kaj je sekundarna osteoporozo, kateri so vzroki zanjo, katera zdravila jo povzročajo, kdaj moramo posumiti na to obliko osteoporoz. Sledijo napotki o preiskavah, ki jih moramo napraviti pri sumu na sekundarno osteoporozo, navedene so tudi značilnosti glukokortikoidne osteoporoz. Pomembna je preglednica z opisom ukrepov za preprečevanje in zdravljenje te oblike osteoporoz, ki jih delimo v farmakološke in nefarmakološke. Na koncu poglavja spet naletimo na izredno uporabno preglednico, kjer so strnjeno prikazane smernice za preprečevanje in zdravljenje steroidne osteoporoz.

Knjižica *Obravnava bolnika z osteoporozo* je oblikovana privlačno, pregledno in praktično, saj so različni podatki navedeni v številnih preglednicah, tabelarničnih in grafičnih prikazih. Njena strokovna vsebina je na visoki ravni, temelji na dokazi podprti medicini in odraža trenutno doktrino obravnavanja in zdravljenja te zelo razširjene bolezni moderne časa. Knjižico s petimi poglavji je uredil prof. dr. Janez Preželj, posamezna poglavja so napisali zgoraj omenjeni štirje specialisti internisti endokrinologi, izdajatelj pa je Merck Sharp & Dohme, inovativna zdravila, d.o.o. Nedvomno je publikacija v veliko strokovno pomoč splošnemu zdravniku, kateremu je prvenstveno namenjena. Zelo radi pa segamo po njej tudi zdravniki drugih specialnosti, ki se prav tako srečujemo z bolniki z različnimi oblikami osteoporoz. Obojim pomaga knjižica utrjevati znanje o osteoporoz, spodbuja k preventivnemu delovanju, usmerja pri diagnostiki in predvsem pri odločitvah za ustrezno zdravljenje. ■

Imajo na odru zaresnega bolnika na invalidskem vozičku?

Igor M Ravnik

»Zakaj bi moral vsak uslužbenec Kliničnega centra videti predstavo o Jožci Rožci?« me je vprašala gospa Biserka Meden, urednica Biltena UKC, kot da pričakuje da bom odgovor kar izstrelil. In – sem pomislil sam pri sebi: mimogrede še uredil dogovor z Mestnim gledališčem za vstopnice po znižani ceni. Pa še rezerviral dvorano za šest ali sedem predstav, po katerih bi uporabljena vstopnica veljala kot dokaz in bi se do konca sezone vsem, ki bi si ogledali to »črno družinsko komedijo«, priznalo v gledališču preživeti dve uri v redno delovno obveznost tekočega meseca.

odru zaresen bolnik. A še hujše je to, kar se dogaja okrog nje. Ob vsej ljubezni, skrbi in negi, ki jo nudita hudo prizadetemu otroku, se je mlademu paru zataknilo: odnos, v katerem je bilo na začetku mladostno navdušenje, veliko ljubezni in seksa, se ohlaja. Odločila sta se, da hčere ne dasta v zavod. V družbo sta se odvadila hoditi, mati je ostala doma, on komaj zdrži v učiteljski službi, za katero niti nima kvalifikacij. Skoraj s pretvezo je Špelo pripravil, da se je vključila v amatersko gledališko skupino, sam pa – z nemalo talenta, ki pa se mu nikoli ni zares posvetil – na podstrešju slikari.

klasične gimnazije, uglednežem, ki mu je po denacionalizaciji padlo v roke bogastvo in nemajhna politična moč. In ki s svojo afnasto snobovsko soprogo vstopi v zaprti svet družine, kateri bi hotel pomagati. K družini sodi še Branetova mati, ki vnaša očitajoča sporočila o dedni krivdi za invalidnost in skuša ohraniti sina v navezanosti nase. Vam zveni znano? Brane in Špela ohranjata sok življenja v odnosu tudi s humorjem, pretiravanji: uprizarjata igrice, kjer si z otroško sproščeno fantazijo, tudi s samoironijo dovolita izreči stvari, ki jih sicer ljudje držimo »pod preprogo«.

Kako, da se je nekdo spravil k pisanju gledališkega dela na tako banalno, vsakdanje temo? Peter Nichols, kasneje zelo uspešen gledališki pisec in avtor televizijskih dram, je delo utemeljil na lastnih izkušnjah: deloval je v šolstvu, doma pa je imel prav tako hudo prizadeto hčerko, za katero sta skrbela z ženo. A Day in the Death of Joe Egg je eno od njegovih najuspešnejših del, po premieri v Glasgowu se je začela zmagovita pot po svetovnih odrih. Besedilo so razglasili za eno od stotih najboljših angleških gledaliških del prejšnjega stoletja. Zadnja leta jo spet igrajo po vsem svetu. Pa veste, da je angleška cenzura pred 40 leti, ko je delo nastalo, Jožco Rožco komaj spustila na oder? Ker da preveč neposredno prikazuje dogajanja med štirimi stenami in z nesprijemljivo neposrednostjo govori o rečeh, o katerih se v dobri družbi ne govori: o boleznih, invalidnosti, seksu, ogroženih čustvenih odnosih, evtanaziji, razpadu zakona. Raje kot same sebe seveda gledamo kostumske drame o trpljenju angleških kraljev in kraljic.

Najbrž Nichols ni napisal komedije, v kateri nastopa češki specializant v Kliničnem centru? No, Nichols je pred štiridesetimi leti postavil delo v tedanje angleško okolje, kjer so obupani starši romali tako, kot romajo po upanje in čudež v hudi bolezni še danes. Tedaj so naleteli na zdravnika z nemškim naglasom, ki je angleškemu občinstvu prožil salve smeha. Češki specializant v KC je stvarnosti kar primerno nadomestilo. In češčina ima v sebi fonetiko, ki

Igralci Gašper Tič, Mirjam Korbar Žlajpah, Viktorija Bencik (AGFRT), Karin Komljanec, Milan Štefe, Maja Boh in prof. John Stephenson s soprogo režiserko in psihologinjo Philippo Stephenson: iz Glasgowa na obisk k Jožci Rožci v Mestno gledališče ljubljansko

Kdo je Jožca Rožca? Desetletna spastična, epileptična in duševno nerazvita deklica na invalidskem vozičku, ki dneve preživlja v varstvenem centru, doma pa zanjo skrbita mati Špela in oče Brane. Deklica ne vidi, a sliši, reagira na ropot tako, da se zdrzne, spušča nerazumljive glasove, se vrne z zavodskim kombijem vsa polulana in s suho neoparabljeno pleničko v torbici, ima na odru napade. Mimogrede: tako prepričljivo zaigrane, da so bili ugledni strokovnjaki prepričani, da je na

Mati vzdržuje upanje z vero in ljubeznijo, ki jo razliva na vse živo okrog sebe. Oče spozna, da v tej kombinaciji nima vloge, ne kot moški – doživlja, da obstaja le še kot eden bolj med zadnjimi v vrsti skrbno in ljubeče negovanih objektov materinega čustvovanja, ne kot oče – poskus zaploditi drugega otroka je spodletel. Delo ga ne zadovoljuje. Ohlajenemu seksu dodaja goriva v svoji fantaziji: z namišljeno afero, ki naj bi jo imela Špela z novepečenim bogatašem, vrstnikom iz sosednjega razreda

Slovenecm izjavlja nasme. V izvorniku je poleg te epizode in srečanja z duhovnikom še več situacij, v katerih starša preigravata izkušnje z zdravniki, pa tudi njunih domišljijah igric o tem, kaj bi se zgodilo z otrokom, če z njim ne bi bilo tako hudo. Zaradi ekonomike časa, ki vlada v slovenščini (na enoto govornega časa lahko sporočiš precej manj kot v angleščini) in v slovenskem teatru (ki prenese dosti manj verbalnih ekshibicij kot angleški, terja pa več neverbalnega) smo morali amputirati precej zanimivih odlomkov. Tudi zaplet ob koncu je moral režiser rešiti čisto drugače: v času mobilnih telefonov ni več vprašanje, kdo bo šel v telefonsko govorilnico, da bi poklical zdravnika. In ključno vprašanje zdravniške krivde: vzroka deklivine okvarjenosti ni mogoče v današnjem času kar zlahka pripisati zdravniški napaki ob porodu. Drugače kot pred 40 leti, ko so dosti porodov v angleškem zdravstvu vodili splošni zdravniki na domu.

Z Joe Egg sem se srečal pred 25 leti med svojim subspecialističnim usposabljanjem v Londonu, kjer so veliko govorili o njej. V Ljubljani so zanj vedeli prijatelji gledališčniki, zlasti dramaturg (pokojni) Igor Lampret in režiser Zvone Šedlbauer. V šali sem rekel, da bomo – če ne prej – spravili Jožco na oder, ko bom v penziji in bom šel lahko Zvonetu za asistenta režije. Prepričan sem bil, da je sporočilo, ki ga ta tekst nosi o ljudeh, koristno in potrebno vsakemu družbenemu prostoru. Usoda je hotela, da sem res na pol v penziji, da

bolje kot nekoč razumem invalidnost in sem v času svoje rekonvalescence Jožco spravil na papir tako, kot je bila zapisana; seveda sem se malo posvetoval s poznavalko v Glasgowu in prevajalcem v Ljubljani. Z Zvonetom, ki je potem predlagal mojstrske prilagoditve, sva podpisala končni izdelek. Večkrat sem še gledal predstavo, zlasti kadar peljem v gledališče prijatelje. Zadnji obisk je bil iz Glasgowa, mesta prve postavitve dela. V Ljubljano sta priletela prijatelj otroški nevrolog dr. John Stephenson in gospa Philippa, njegova soproga psihologinja in gledališnica, ki je pred dvema letoma postavila Joe Egg na oder njihovega »šentjakobskega« gledališča (fotografija z izvajalci v MGL po predstavi). Očarljivo je spremljati, kako se predstava vsakič zgodi drugače. Igralska zasedba je vrhunska, sok dodajajo tudi improvizacije. Publika je delo sprejela zelo naklonjeno; preveč je človeških resnic med smehom in solzami, da bi se jim upirali. Z izjemo kakšne kritike, ki pogreša »presežkov«, moti pa jo utilitarizem takšnih del in izvedb. Ob siceršnjem strokovnem življenju v zdravstveni ustanovi me je to srečanje z gledališčem zares obogatilo; tu je moč izreči marsikatero resnico, ki je ustanova ne dovoli ali pa zanjo (še) ni določila primerne »kanala«.

Komu priporočam ogled? Ni ga, ki bi mu to lahko škodilo. Mislim, da delo nudi polno umetniško doživetje. A vprašanje je gospa Medenova zastavila s podmeno, da gre tudi

za pedagoško koristno stvar, nekakšno stalno poklicno usposabljanje. Ali recimo raje, za korak v osebnotnem zorenju. Abonmajska publika Mestnega gledališča ljubljanskega je starejša in zdi se, da dedki in babice zlahka in zrelo naklonjeno sprejemajo delo. Zanimivo pa je tudi za mlajšo publiko. V gledališkem listu sicer opozarjamo, naj ljudje ne jemljejo vsega, kar vidijo, neposredno nase. Prizadetost take stopnje kot pri Jožci je zelo redka. Mislim, da bi bilo prav, če bi si delo ogledali vsi, ki se ukvarjamo s hendikepiranimi in težko bolnimi, pa z ljudmi nasploh. Ki nam ni tuje spoznanje, da nam za delo z ljudmi, »takšnimi kot s(m)o«, manjka praktičnih znanj in veščin iz psihologije komunikacij. Eno je bolezen v ambulanti in na oddelku, drugo pa razumevanje tega, kar se ob boleznih dogaja v naših domovih, za varnimi štirimi zidovi. So res varni ali se le zdi? Zelo priporočam ogled strokovnim sekcijam zdravnikov, sester, posebej tistih, ki delajo z družinami, psihologom, fizioterapevtom in osebju ustanov za osebe z motnjami v razvoju, specialnim pedagogom, psihoterapevtom in psihiatrom.

Da bi rešila Jožco Rožco, medicina danes še nima dovolj moči. A lahko si predstavljam zanimivo strokovno soočenje po ogledu predstave za sekcijo perinatologov, otroških nevrologov, pedopsihiatrov in razvojnih pediatrov, ali pa predstavnikov različnih psihoterapevtskih šol, ki bi se vprašali: ali in kako bi bilo moč rešiti ta zakon? ■

II. Medicus Cup Regatta – Doc on Board 2007

Simon Hawlina

Pred nekaj leti, nekje med Visom in Biševom, ob prijetnem jadraniu, sva z bratranec prišla na idejo o zdravniški regati. Vsako leto po poletnih počitnicah sem dobil občutek, da mnogo zdravnikov in zobozdravnikov jadra. Vsi smo bili polni prelepih vtisov

z morja. Močan jugo, orkanska burja, delfini, ribolov, dobro odpeljana regata – vsak je imel svojo zgodbo. Tako odločitev, da izpeljemo omenjeno regato, ni bila težka. Odločili smo se za pomembno pravilo, ki določa, da

Dvoboj za vsak meter vode je očiten.

se jadrnica lahko uvrsti na tekmovanje samo, če ima na krovu doktorja medicine oziroma doktorja dentalne medicine.

Že leta 2006 smo organizirali prvo Medicus Cup Regatto z zmagovalcem Janijem Derničem, dr. med., specialistom interne medicine v splošni bolnici Izola, ki je sodeloval v ekipi Velikega Viharnika in krmarja Dušana Puha. Tekmovanje smo organizirali ob Skipper cupu, tako da je bilo na štartu približno 80 jadrnic. Tokrat smo prireditev organizirali sami.

V soboto, 22. septembra 2007, se je na morju pred Izolo odvila druga Medicus Cup regata. Najhitrejši zdravnik druge regate Medicus Cup - Doc on Board je postal Tomislav Vitezica, dr. med., ki je sodeloval v ekipi jadrnice Bora s krmarjem Mauriziem Benčičem. Za nagrado je prejel prehodni pokal in večerjo v vinski kleti Bachus (pokrovitelj nagrade - Terme Dobrna).

Regata, ki se je odvijala v akvatoriju pred Izolo in bi se morala začeti ob 16. uri, se je začela s skoraj polurno zamudo, saj je 30 posadk ob lepem vremenu in toplem soncu moralo počakati veter, ki je za izvedbo regate nujno potreben.

Zdravniška regata je štela 30 ekip (od tega 64 zdravnikov). Udeležba zdravnikov se je tako že na drugi regati povečala za več kot trideset odstotkov, tekmovali pa so tokrat že v ekipah in s svojimi oznakami. Na krovih jadrnic se je na majicah članov posadk videlo napise urologi, abdominalci in druge. Omenjeni ekipi sta pokazali največjo zagnanost in se na regato temeljito pripravili. Med njima se je bil interni boj, ki ga je dobila ekipa abdominalcev. Urologom v uteho ostaja dejstvo, da je bil krmar ekipe hendikepiran (beri: dan prej si je zlomil dlančnico in imel zamavčeno levo roko, tako da je jadrnico upravljal le z eno roko).

Regata se je zaključila okoli sedme ure, v tem času pa nekaterim jadrnicam zaradi

brezvetrja ni uspelo prečkati ciljne črte. Druženje se je nadaljevalo s pogostitvijo na glavnem trgu v Izoli, kjer smo jadranci ob penini nazdravili najhitrejšemu zdravniku. Organizatorja sta poskrbela za obilo jedače in pijače, občina Izola pa za nastop znane hrvaške skupine Soulfingers. Tudi po koncertu nekateri zdravniki in jadranci še dolgo v noč niso zapustili prizorišča.

Nepopolna ekipa abdominalnih kirurgov

Zmagovalna jadrnica Bora v vsej svoji lepoti

Razred regatnih jadrnic (rezultati skupno):

1. mesto: Bora (krmar Maurizio Benčič, zdravnik na krovu Tomislav Vitezica, dr. med.)
2. mesto: Pila (krmar Janez Mlakar, zdravnik na krovu Duilio Peroša, dr. med.)
3. mesto: Deprom (krmar Simon Dekleva, zdravnik na krovu Jaka Regvat, dr. med.)

Razred potovalnih jadrnic (rezultati skupno):

1. mesto: Daphne (krmar Franc Mihelič, zdravnik na krovu Franc Cizerl, dr. med.)
2. mesto: Čarovna III (krmar in zdravnik na krovu prim. asist. Martin Možina)
3. mesto: Grand Soleil 37 (krmar Tomaž Žepič, zdravnik na krovu Nataša Žepič, dr. dent. med.)

Ekipa urologov z boljšimi polovicami

Glavna pokrovitelj, Vito Vidmar, dr. med., direktor Prve zdravstvene asistencije, in David Hawlina, direktor Burin Yachting Cluba, sta objavila naslednje uradne rezultate regate:

Prehodni pokal in naziv Prvi zdravnik na krovu:

Tomislav Vitezica, dr. med.

Z regato so bili udeleženci zelo zadovoljni in komaj čakajo konec septembra, ko bo že tretja Medicus Cup Regatta – Doc On Board. Na vidiku so nove jadralske ekipe, ki se bodo postavile ob bok abdominalcem, oftalmologom in urologom. Morda se nam uspe povezati z zdravniki iz Hrvaške in Italije, tako da bo regata dobila mednarodni pridih.

Glavna pokrovitelj regate sta bila Vito Vidmar, dr. med., direktor Prve zdravstvene asistencije, in David Hawlina, direktor Burin Yachting Cluba. ■

Potovanje

Končane Abrahama so stopnice krožne,
so podestov štirinajst različnih spev.
Enojna čvrsta os navzgor jih vodi,
v kroni strehe skriva se etaž odmev.

Nosilni sonet

Spomin je obujen,
pomislimo na nje.
Ahila vse tetive
mi čuva um ognjen.

Ezekiel odgovor
ti dar je milosti,
usmiljenje rodi
jadu tega predor.

Se bo ta čas izlil
enosti nasproti.
zajoj ko še si živ!

Dar mi je zatajil,
apel poslušanju.
je on, me je obudil!

Spametuj se zdaj!

1.

So leta zbrana okrasila jubilejni šopek,
pih svečk na torti res ni bil močan,
ostal za vedno v meni bo ta dan,
mladosti rosne praznovanja popek.

Izjemno je bilo otroštvo naše,
nazaj v preteklost se zanesem rad.
Jezero novo je prekrilo sad,
entuziazma mladcev rdeče in zelene hiše.

Objem drevesa je še vedno živ,
balkoni s cvetjem okrašeni,
upehan me vrtnar je skoraj ulovil.

Je mrtvo danes zavetišče,
edenski vrt brez hiš stoji,
na njem pogled iskrev, gradi življenja
si svetišče.

2.

Prijatli, nocoj zdravljice naj deležen bo vsak cvet!
Osmi je marec praznik mater, vseh žena!
Marljiva skrb družini res velja,
izpet je očarljivo, vsak od njih nasmeh prejet.

So otrokov prvi žarek, ko spregleda,
lepota in toplina za predramljeno.
Ime so drago, milo in zasanjano,
mladostni vnemi mama venomer naseda.

Osmišljen z njimi sleherni je dan,
nikoli prazen dom, ko roka nanj potrka,
angelsko naročje, vedno varen je pristan.

Naj nežnost božja v njih ostaja,
je ljubezen last vseh mavričnih otrok,
edino v nje prvinski naš nagon prehaja.

3.

Apel razumevanju v prijaznost je odet,
hudobija se iz družbe naj pobere!
Intrige in ovinkarjenja naj svit izdere,
lažem vsem podlim je že čas preštet.

Alpinist se hrabro v hrib zaganja,
vsak mu gib je truda sin,
se zanesljivost ceni kadar klin
edini še v navezi partnerja ostaja.

Trenutek tak je preizkušnja,
enotnost zveze čvrsto potrdi,
trudu zvestemu je željna, življenja dolgega
izkušnja.

Izjemnost se po roki meri, smehljal lahko
je neiskren,
vedrina stiska mu razkrije,
edinstven je duha objem.

4.

Mladostni duši naši vsak sovrag bo krotek,
izzivu drznemu pokončno skoči v zrak,
častilec samobitnosti je naroda junak,
usodi vdan ne sluti, da boj bo kratek.

Valijo tanki se po zemlji naši,
armade zli namen pretresa svet,
udarno dviga se v bran razpet,
minerca spretnega nič več ne plaši.

Ostala nam je zgodovina,
govorcev vnetih še na filmu glas,
nekdaj v mladosti pa bila je draga, ponosna
naša – domovina.

Ječav razhod je val nesrečen,
enako mirno bi lahko odšla,
nekoč folklornih barv objem, kričal je – večten!

5.

Elik sir življenja! Zakaj odmika se skrivnost?
Zazrt ne veš, da pod stopinjo skrivaš cvet!
Edini, četudi drobčen več velja kot svet,
ki sodi ga, gospa Norost!

Izvrstno ta nas, lahkoverne lutke vodi,
estetika, morala, njej so španska vas,
lestenci kičasti so zgrnjeni nad nas,
odvračajo pozornost že storjeni škodi.

Domuje vekomaj Ta tu med nami,
Glasnika misel, iz ljubezni rast.
Odstri tančice zdaj slepilo, ki um ti ves omami.

Veter duri cincaste odpira,
odloči končno se mu bit v pomoč!
Rasti v poštenju in v ljubezni, nič ti ni ovira!

6.

Tako sprašuje, upa, zbira in kopiči,
izpise vseh resnic, ki trg jim je merilo,
denar vladar, že razkrito je svarilo,
angela v njem, na zlato palico napiči.

Robotost in sebičnost zdaj zorita,
jemljeta srči mir in zdravju harmonijo.
Erosa senca je za parodijo,
mladost in moč že vsa zbledita.

In kako naprej? Kje napaka je storjena?
Le kako ne vidiš, da si pohodil bit!?
Ostani nesebičen, in vsa milost ti bo podarjena.

Svetišče je telo, ki Bogu hram odpira,
ti čas odmeri delež svetosti.
Igraj resnice ta napev, ki prepreke zle razdira.

7.

Usode vezane z ljubeznijo, glej, čas ne uniči,
sonate prvi stih je vdiha jok,
melodije vztrajne te otroštva zvok,
imajo željo v sebi, da ne piči.

Ljubezen z nami kakor oni raste,
je z leti želez nezlih že pravljica,
enotnost je med nami stalnica,
nikoli dopuščeno, da preda se.

Je žena vsake nam družine krona,
edinost bistva steka se v njo,
razuma srčnega je nujna spona.

Odpustki redni, zlati so, verjemi,
denarja čar, navidezen, naj ne živi,
igraj spoštljivo note te življenja, Njega napev
objemi!

8.

Jeseni setev žanješ, tu tiči modrost!
A kaj ko Vraga vsa, mamljiva je reklama!
Dobrote že so na dosegu rok omama,
utopljenec razočaranim sledi starost.

Trpeči mimohod obraza se presliši,
ego telesa potrebuje svoj obrok!
Golota brata ti postavljena ob bok,
apokalipsin klanec kliče nas-usliši!

Prihod je ciljne črte tam nekje pred nami,
refren v ušesu slišan slednjič si pripoj,
edino s spevom tem lahko zbežiš osami.

Dobrote res dovolj drobtinic je na svetu,
ostani sklonjen in pobirati jih začni,
robotost križa spet okretnost bo ob letu.

9.

Sedanjest vedi, zanesljivo tu je, tvoja,
edino zdaj lahko izpišem knjige list,
bral jo bom lahko ponosen, v prsih čist,
ozelenela s cvetjem bo livada moja.

Trenutkov niz naj bo ogrlica radosti,
apokalipse klanec zgolj grozljiv spomin,
časovna luknja naj posrka vsak termin,
armade, vojne, smrti, lakote, norosti!

So meje narodov zdaj pod muzeji skrite,
imena tujega nikjer več slišat ni,
Zemlje brazda pomni ne krvi prelite.

Lepota je spomina v nas, ki vse preseže,
igrivo si želi preseči tudi bit,
Lune drugo stran pa nikdar ne doseže.

10.

Enkraten in popoln naj sleherni bo dan,
napjimo sonca se razpeto, pred iztekem v noč.
Obličje tvoje v njih vseh moja ta bo moč,
smisel si z njimi vreclu, ki si išče plan.

Tako nam bodi ves naš vek usoda skupna,
izleta v večnost karto si si plačal sam,
napni vse sile da ta pot ne bo zaman,
alkimistov zvarek vsak poteza je brezupna!

Sinovi knjige naše zaplode besede,
prirastek njih me v njej res srčno radosti,
rad videl bi pomladek svoj v središču, s 'credo'.

Ostajaš tik pred mano, na dosegu, popustljiva,
trenutke skupne skrbno čuvajva,
ime njih zbirka stavkov pesem bo neprekosljiva.

11.

Zaživi skromno in prebudi, speča vsa
 stremljenja svoja!
Ali si odprla se pomladni rosi rani?
Pojdi nasproti ji svetlobi vsem poslani,
obriši si s stopal radosti na gladini morja.

Joka biseri darilo so sprejeto,
koliko meric je preštela že skrivnost!
Odštete so bile, da jih lahko bridkost
šepetu vrne, ko ne kliče več prekleto.

Esenca vdihalec je atoma,
središče njega pa postanek blag.
Izdih popelje nas v naročje doma.

Življenje je predstava srečna,
izziva zgodba, vodi njen jo režiser.
Vrnitev vase nam razkriva, Njega
 prostranstva večna.

12.

Daj, natoči mi vina, moja mila!
Aroma naj ohrani ustnic sled.
Rožnata polja vsa pred nama so obet,
mladost ni najina zaman minila.

Izlet v življenje je zgolj fenomen,
je sekvenca bistva, hipna v zrcalu moč,
enkraten samogovor, ki je v pomoč,
zaznati Njega v Njem kot ves pomen.

Atlantide se ime zaman ne piše,
Tomažem vsem navkljub je duh njen živ,
ampak dokaz za to se ne doriše.

Jamar v temno se globel je spustil,
Izmuzne se iz roke žarka snop,
lučni oropan se zaveda, da kraljestva
 stalagnitov ni zapustil.

13.

Akordi so najino pesem pred korono pripeljali,
prelesti njenih stihov spletla sva oba.
Edninskih ritmov ta tandem ne da,
lahkotni takti treh od pet so v njej izbrani.

Ponovno stisni dlan mi svojo draga voljno,
oči lesket besede naj spregovori,
sopotnika ostajava, prisegla sva, vse dni,
ljubljeni smisla nama tkejo vez obstojno.

Uslišana bila je naša skrita prošnja,
šepet je v tretje princa nam zanihal v dan,
angelsko lice mu odeva zvezdna krošnja.

Naj najinih otrok bo dih vsak dan uspešen,
jim midva stvarnika v duetu piševa v nebo,
usmilil se nas bo poslan, trpeč in večen.

14.

Jesen že pozna, je utrujena nedra s plodovi
 zreliimi nagradila,
edinstveni prijatelj vseh atomov najinih še
 ni odšel.
Ostaja moč, veselje in hvaležnost za vse, kar
 si prejel,
nikoli zatajena vera v ljubezen, ki nama
 zvesto je sledila.

Milijoni naju dveh v prijateljstvu otrok so skriti,
edino to je res naš pravi kapital,
jokav trenutek, ker ne mine, sočutje bratu bo
 predal.
Enotnost, sloga, ponujena dlan, njih objemi so
 odkriti!

Odgovor je pomemben, pričakujem ga od vas!
Bo razsvetlil pogled mi na ves trud predan?
Upanju obljubil sem, da kljub vsej reki dolgi, ne
 bom pomisljal, da je past.

Daj, razmisli, ukrep se ne izmika, v tvojih rokah
 vsa je moč,
izgovor prazen, vsak je jalov, če kri ti starševsko
 odmika!
Ljubezni splet vseh treh v šopku, zmllet ne more
 zla premoč!

Odmev - Abrahamov sonet

So leta zbrana okrasila jubilejni šopek.
 Prijatli, nocoj zdravljice naj deležen bo vsak
 cvet!
 Apel razumevanju v prijaznost je odet,
 mladostni duši naši vsak sovrag bo krotek.

Eliksir življenja! Zakaj odmika se skrivnost?
 Tako sprašuje, upa, zbira in kopiči.
 Usode vezane z ljubeznijo, glej, čas ne uniči,
 jeseni setev žanješ, tu tiči modrost!

Sedanjest vedi, zanesljivo tu je, tvoja,
 enkraten in popoln naj sleherni bo dan,
 zaživi skromno in prebudi, speča vsa
 stremljenja svoja.

Daj, natoči mi vina, moja mila!
 Akordi so najino pesem pred korono
 pripeljali...
 Jesen že pozna, je utrujena nedra s plodovi
 zreliimi nagradila.

Dejan Kupnik

Nekdaj...
...tam ob jezeru...

Jutranji svit nikoli izrečenih misli.
Zasanjani cvetovi v dežju rosnih kapelj.
Oddaljenih zvonov napev v skuštranih laseh.

Nekdaj ...
... tam ob jezeru ...

Razpel je krila.

Dvoje slapov,
hrumečih v globino.
Dvoje cvetov,
rastočih v modrino.

Sam, a s soncem v očeh.

In v blisku raztopi nebo spomine, vzklikne:
»Ej, razpri do zvezd,
zacveto naj krila tvoje veličine!
In če morij previsoke bodo plime, vedi, da
taisti plamen si,
ki v srcih vseh na vekomaj ne mine.«

Sloves.
Na tisoče metuljev je vzletelo
in naredilo nebo.
Morje barv, življenje spominov.
Oddaljeni glasovi neizpoljenih želja,
ki tiho legajo k počitku.

Večerna milina.
Spokojnost.
Čistost.

Enakomeren dih,
ujet v pajčolan nevidnosti.
Vrtinec ljubezni.
Pesem večnosti.

Jezero, ki ne usahne nikoli.

PERSONALIA

Zdravniška zbornica Slovenije objavlja seznam zdravnikov, ki so opravili specialistični izpit

Dr. **Irena Grmek Košnik**, dr. med.,
specialistka javnega zdravja,
izpit opravila 11. 1. 2008

Andreja Ocepek, dr. med., specialistka
interne medicine,
izpit opravila s pohvalo 25. 1. 2008

Katarina Videčnik Balažič, dr. med.,
specialistka anesteziologije, reanimatologije
in perioperativne intenzivne medicine,
izpit opravila s pohvalo 8. 1. 2008

Polonca Kovačič, dr. med., specialistka
medicine dela, prometa in športa,
izpit opravila 10. 1. 2008

Asist. **Andrej Testen**, specialist plastične,
rekonstrukcijske in estetske kirurgije,
izpit opravil s pohvalo 7. 1. 2008

Branko Vrlič, dr. med., specialist
oftalmologije, izpit opravil 16. 1. 2008

Igor Movrin, dr. med., specialist
travmatologije,
izpit opravil s pohvalo 21. 1. 2008

Dr. **Gregor Tratar**, dr. med., specialist
interne medicine,
izpit opravil s pohvalo 31. 1. 2008

Modrost in dvom

Hommage akademiku prof. dr. Andreju O. Župančiču

Jože Felc

Moje dramatično srečanje s prof. dr. Andrejem O. Župančičem sega v leto 1963, ko sem s skupino medicincev neko dopoldne pri njem opravljal izpit iz patološke fiziologije (pafi). Zame, ki sem bil tedaj načet z revščino na eni in z napredovalim diseminiranim encefalomyelitisom na drugi strani, je bil do-godek usoden.

Na izpitu je bilo govora o kompetitivni inhibiciji, sestavljanju ekzaktnega odgovora na vprašanje, zakaj človek sredi oceana umre od žeje, kaj vse se dogaja v hipotalamusu itn. Po nekajurnem pogovoru je bilo treba še dolgo čakati na povratno informacijo iz profesorjeve pisarne. Potem nam je »tovarišica v belem« v roke stisnila indekse. V njih je bilo nekaj »petic«, menda tudi dve »štirici« in vmes dve »šestici«. Eno je profesor zapisal v moj indeks.

Ko sem jo zagledal, se mi je stemnilo pred očmi. Znašel sem se v nekakšnem predzavestnem stanju svoje biti. Najbrž sem zato odtaval čez Zaloško ter se vzel do vratarnice Ginekološko-porodniške klinike (Leonišče), se zmeden znašel pred vratarico, ne da bi vedel, kaj naj jo vprašam, zakaj sem prišel ravno tja. Tudi ki me je pobarala, kaj želim, sem zma-jeval z rameni in se opotekal. Ko je videla, da nisem niti mladi očka niti študent katerega od kasnejših letnikov, ampak nekaj tretjega, me je prizanesljivo odslovila. Zbistril sem se in odkorakal proti Akademskemu kolegiju. Šele po desetletjih mi je nekoliko jasneje tisto, kar piše v knjigah o teoriji osebnosti, češ da človek v stresnih situacijah nezavedno sestopa na nižjo raven svoje ontološke biti. Povzeto po C.G. Jungu sem tisto romanje v porodnišnico izvedel zaradi arhetipskih vsebin, segajočih do korenin duše, kakor avtor imenuje nezavedne prostore človekove psihične rasti.

»Uvod v patološko fiziologijo« in »Kri«, znamenita profesorjeva učbenika in nekaj njegovih predavanj so še danes dragocen del mojega osebnega arhiva. Tu pa tam te stvari skupaj z indeksom, v katerem je čarobni profesorjev podpis, malo polistam. Vse do-

Prof. dr. Andrej O. Župančič

življam kot nekaj neponovljivega, saj vsebina vpogleda presega nauke samega profesorja, češ da življenje in medicina dopuščata dvome, poenostavljanj pa ne oproščata. V psihiatriji, kjer »domujem« že več kot štirideset let, je to zlata vreden poduk.

14. oktobra 2002 sva se s profesorjem srečala na spominskem seminarju o akademiku Levu Milčinskem, Župančičevem sošolcu iz prvega razreda osnovne šole in mojem večletnem mentorju in svetovalcu.

Z invalidskim vozičkom (oh ta M.S.) sem v pritličju stavbe SAZU iskal dvigalo. Ko sem ga odkril nekje tam zadaj, sem ugotovil, da je preozko za moj voziček (je pa čisto majhen). Nasmehnil sem se in očital, ker v znameniti hiši nimajo nobenega pravega dvigala, s katerim bi človek kot jaz lahko dospel »malo više«. Potem so me nekakšni silni možje nesli do Prešernove dvorane. V meni je bila med drugimi trpkimi tudi grda misel, češ, saj akademiki najbrž niso sami poskočni možje, in še: ali je v tej ustanovi majhno dvigalo le za prevoz pisarniškega materiala ...

Kasneje, ko sem prišel na vrsto, so me isti silni možje dvignili na podij, kjer sem obujal spomine na profesorja Leva Milčinskega. Za isto mizo je kasneje sedel tudi profesor Župančič in povedal nekaj vznemirljivih spoznanj. Ob tem, da je akademik Milčinski toliko razmišljal o prostovoljnih odločitvah Slovencev glede odhoda iz tega sveta, je Župančič neobremenjujoče razglabljal, kako Slovenci ne znamo umirati. Svojo meditacijo je naslanjal na opažanja o življenju v amazonskem pragozdu.

Po uradnem delu sva se s profesorjem za- klepetala. Ugotovila sva, kakor se zdravnikom pogosto zgodi, da imava kakšnega skupnega pacienta. On je še kot partizan zdravil borca, ki mu je na položaju za peto eksplodirala grana- nata. Ker tedaj ni bilo antibiotikov, je vojakovo petnico, v kateri je bilo na desetine kot bucica drobnih šrapnelov, zdravil konzervativno. Preudarno je to izvajal. Borec ni dovolil, da bi mu nogo odrezali, kar so mu predlagali. Žu- pančič je že tedaj napovedal svojo medicinsko opredelitev. V tistem zdravljenju je bilo veliko teoretske presoje, pa tudi mnogo dvoma. Izte- klo se je k sreči dobro. Vojak pa je kasneje, več desetletij po vojni, kadar je bilo slabo vreme, s tistimi drobci v petnici težko shajal. Zaradi bolečin je postajal slabo gibljiv, zamorjen, na videz pa čisto zdrav. Nekajkrat se je oglasil pri meni zaradi »psihogene nadgradnje«, kot rečemo takšnim težavam psihiatri. Govorila sva, govorila. Tovarišu je malo odleglo, potem pa je rekel, da bo šel tudi k Andreju. Naročil sem mu, naj ga pozdravi.

Po tistem srečanju na SAZU sva s pro- fesorjem izmenjala nekaj pisem. Jeseni 2006 mi je poslal knjižico: O ustvarjalnosti v znanstvenem raziskovanju – vabilo na dvom o dvomu, s pripisom: »Spoštovani in dragi kolega, morda kdaj kakšno rečeva o tej knjižici – če drugače ne bi šlo, pa magari z besedami, velja? Pristrčno A.O.Ž.«

In sem začel brati: kaj je znanstveno raz- iskovanje, kaj je ustvarjalnost, kaj je kozmični intermezzo, o dvomu v predzgodovini in danes, kako se učiti sanjati, gospodje!, o ustvarjalnem

naključju, o ustvarjalnosti onkraj besed in kako naprej ...

Knjiga ima šestnajst poglavij. Nekajkrat sem jo prebral in ugotovil, da je profesor, ki pri devetdesetih letih še radoživo potuje po domovini radovednosti, mentalno svež, brez tiste trmaste okornosti, ki kdaj opredeljuje ljudi njegovih let. Ujel sem se z njegovim načinom razmišljanja. V dvogovoru sem jaz iz prirojene kljubovalnosti dejal, da je v naravi najbrž vse prav. On pa je odgovoril: ali pa vse narobe.

Njegovi pripombi sem s pogledom v tla in z intenzivnim doživljanjem zgodbe, ki jo diktira moj diseminirani encefalomiellitis, dal profesorju prav. In dodajal: na vozičku, vendar iz dneva v dan na oddelku med bolniki na poseben način poživljajoč. Prav zato, ker sem omejen (hendikepiran). Tako pravijo, kadar me ni zraven.

O Župančičevi knjižici sem potem veliko razmišljal in tudi nekaj sanjal. Profesorjev razmislek je na fino izklesan torzo njegove monumentalne miselne in filozofske koncepcije o življenju. Od strani do strani se spleta veličastna zgodba o poti navzgor, ki pa jo od strani do strani motnita dvom in skepsa. Profesorjeva fabula, naj bo še tako kratka in ponekod shematična, je ilustrirana in dodatno poantirana z največjimi znanstvenimi dognanji in umetniškimi dosežki. In tudi o vsem, kar si je narava »izmislila sama«. Je zgodba o nečem, kar bi tu in tam utegnilo biti pomota. Moloh o pomoti, sem razmišljal, ko sem nekajkrat prelistal knjižico, ne najeda samo našega profesorja, tudi mnogo duhov pred njim je načenjalo to razdiralno spoznanje. Tudi sam nisem imun pred njim. Doživljam ga kot težo, ki jo je treba prenašati brez predsodkov, saj ni nobene razmejenosti med naključnim in zapovedanim. Iz ene zgodbe se dogajanje preljuje v drugo, govora je o razmerju med makro- in mikrokozmosom. O podobnosti med njima. Za vsakega znanstvenika, umetnika, misleca pomembna odkritja in dognanja zadevajo logos in antilogos makro- in mikrokozmosa. Na primer o delčkih kvarkov, ki jih ni več moč izmeriti z evklidovskimi dimenzijami, ampak jih zgolj razumeti »kot take«, jih imenovati kot »notno črtovje materije«.

Ker sem po naravi upajoč človek, me duhovno razgibajo tista odkritja, ki sintetizirajo poanto večnega in hipnega, ki na skupni imenovalec postavijo točko snovnega in duhovnega. Zakaj tako, ne vem. Obramba, bi rekli psihiatri. Krošnja drevesa, pod katero

preverjam svoj eksistencialni habitus, ne vrši funkcije sence, ampak v vejevju skriva dvom. Ta me kot ptiči v krošnji umirja in vzpodbuja hkrati. Pod tem drevesom se ne senčim, kajti vršim funkcijo iskalca. Tu in tam celo kaj odkrijem, da bi bil potem še bolj dvomeč, saj zadovoljivega odgovora na vprašanja ni, so samo možni izhodi. Vejevje mojega drevesa se vztrajno razrašča v sistem neobvladljive radovednosti. Čisto v jedru krošnje je vprašanje, zakaj. Ta zakaj ni konkreten, tudi abstrakten ni, je obči. Poštenost razmišljevalca ne dopušča nobenih poenostavitev. Kot psihiater vendarle vem, da je drevo, pod katerim se senči moj psihofizis, pravzaprav v desetletjih in desetletjih izklesan specifikum upanja. To pa presega snovno in duhovno. Nobenih pripomb ne prenese. Popevati mi je torej po notnem črtovju materije. Toda popevati!

Vsaka življenjska zgodba je enkratno uglasbena. Tako kot je tisti profesorjev podpis pod piškavo »šestico«, zaslužen neko dopoldne na pafi leta 1963, unikum v moji življenjski zgodbi. Če tiste profesorjeve »čirečare« ne bi bilo, bi se tudi jaz danes senčil čisto nekje drugje. Zdi se mi, da je vprašanje o smislu temeljna zadeva akademikovega romanja po poteh ustvarjalnosti. Filozofsko vprašanje torej.

Spomnim se, kako sem kot študent požiral Župančičevo knjižico, kjer govori o dialektiki. Ideologije so mi bile vedno nekaj obskurnega, v profesorjevi interpretaciji pa mi je bil Heglov disput nekam simpatičen, priročen. Enako lepo sem se počutil, ko sem v zadnji akademikovi knjižici bral o sanjah, naključjih, skokih iz lastne kože, ustvarjalnosti onkraj besede itn. Vse na način, ki ne demantira tistega, kar je Župančič nekoč že pisal. Pravzaprav pa je življenje akademika Župančiča in žal redki pogovori z njim nekakšna središčna okoliščina s temeljnim vprašanjem: je sploh kakšen izhod ... Na primer, ta čas z vso navlako spoznanj je usoden zato, ker je misleč človek iz dneva v dan bolj prepričan, da živalstvo in rastlinstvo ter vse, kar je v tem koščku vesolja, komaj čaka na izumrtje svojega največjega sovražnika, človeka. Torej tudi mene. Toda, zakaj sem potem, ali po pomoti, ali je samozavedanje snovnosti moje morfološke biti utvara, je bumerang, je kaznivo dejanje, kajti spuščam se v nekaj, kar mi ni dovoljeno. Skušam obvladovati rast. Že pomisel na to pa spodbija moj princip zavedanja nekoga, ki je krona. Profesor Župančič na nekem mestu omenja Barucha de Spinozo – v konkretni povezavi z razmišljanjem. Jaz se

tega misleca poslužujem tedaj, ko se spomnim na njegovo temeljno paradigmo o podstati. Nekakšni panteistični osnovi bivanja. In prav ukvarjanje s to paradigmo izpred nekaj sto let me vodi v srž najnovejših teoretskih predpostavk, ki sem jih nakazal zgoraj – tisto o notnem črtovju materije.

Profesorjevo razmišljanje doumevam tudi kot razpetost med »kaj« in »kako«. Kitajska modrost, ki jo citira, je nemara zame zadovoljiv odgovor. Bolj »kako«, kajti »kaj« je zadeva vesoljske logike in ontologije. Morda pa so mi zato spoznanja, ki jih profesor kronološko našteva do točke, ko se sam vpraša, kako naprej, zde nekam obstranska, nepomembna za moje počutje pod drevesom spoznanja. Bolj ko dvomim, bolj se počutim tudi grešno. Saj so bili že kaznovani, ker so dvomili. Najbrž sem s težo dvomljivca zaznamovan tudi jaz.

Profesor je bil malo časa v vsakdanji klinični praksi, jaz sem vse življenje. Toda zdravništvo, naj bo že kakršno koli, je zmeraj v službi človeka. Tudi tistega, ki dvomi pod drevesom spoznanja. To za bogove morda zarotniško funkcijo opravljamo, ne da bi se tega zavedali. Prav je zato, da razmišljamo čim globlje, da bi se čim bolj približali melodiji, ki zveni iz preigravanja duha in snovi. Mogoče je danes tisti čas, ko dvomljivost dosega svoj vrh, ko mora vstopati v naš operativni pogum kot klic zavedanja. V mislih imam zavedanje, ki kritično presoja pravico doživljati in utemeljevati bistvo človeka, ki da je krona stvarstva. Razmišljati na ta način pomeni poseči vase in zdvomiti.

Sprašujem se, ali smo morda res zdravniki tisti, ki smemo in celo moramo razpirati duri temeljnih vprašanj o človekovi začasnosti in večnosti. Bogovi, vesolje, naš planet ne rabijo večnega človeka. Dopolnjevanje funkcije bogov doumevam kot poslanstvo. Še več, kot dvom o dvomu. S tem pa se približujem eksistencialističnim mislecem. Toda ti se delijo na dva dela – na tiste, ki so zavezniki nič, in na one, ki verjamejo v večni smisel (na primer Sartre in Camus na eni in Kierkegaard ter Jaspers na drugi strani).

Hvala profesorju, ker me je izzval. Pripočam, da se izobraženci poglobijo v njegovo knjižico, jo nekajkrat preberejo. In nikoli ne odložijo. Na zadnje vprašanje, ki ga postavlja akademik profesor A. O. Župančič, naj poskušajo odgovoriti sami. Če bodo delali tako, bodo morda ostali fizično in mentalno sveži tudi še v pozno starost, kakor je bil naš profesor. ■

S I S I

Kako sem nakupoval in uspešno iztržil dobropis

50 €

Nerad hodim v trgovino; če že kaj potrebujem, če mi je vseč, kupim, za ceno ne sprašujem; nikoli v razprodajah. Za špecerijo imam v čislih Maximarket v središču Ljubljane, ker je zraven garaža, ker mi estetsko ugaja, nikoli ni drena kot v kakem supermarketu, pa tudi zato, ker je »domača« trgovina (Jankovič!).

Ko sem zadnjič kupoval nekaj nujnega za gospodinjstvo, me je ljubezniva, zgovorna prodajalka (očitno me pozna kot zdravnika) opozorila, da imam po njihovem računalniku v dobro precej pik (»nagrada za zvestobo«), da pa moram za uveljavitev dobropisa v trgovini zapraviti še 50 Eur: svetuje mi, naj bo to jutri, ker ta dan za nakup odobrijo dvojno število pik. Kdo ne bi izrabil takšne priložnosti? Zato sem naslednji dan v trgovini napolnil nakupovalni voziček, čeprav nisem imel ne namena, ne potrebe, da bi kar koli še nabavil. Zmagoslavno sem se postavil pri blagajni v pričakovanju, da sem dovolj nakupil za pridobitev manjkajočih pik in da mi bo odobren dobropis. Pričujoča blagajničarka me je zavrnila in povedala, naj preberem navodila Maximarketa, kaj moram storiti, da pridobim olajšavo. Ker sem ji – z zvišanim glasom – odgovoril, naj mi vendar ustno razloži »v čem je problem«, me je poučila, da zaviram njeno delo, kar so z mimiko

potrdili tudi nestrpni kupci za meno. Na mojo srečo se je pojavila nadzorna prodajalka, ki mi je razložila dovolj preprosto, kaj moram storiti (tudi za mene velja ocena, ki jo je dobil na orožnih vajah moj učitelj, profesor pediatrije, Marij Avčin: dober vojak, vendar težko dojema): še enkrat nakup za 50 Eur. V garaži sem spraznil poln voziček in se odpravil nazaj med police ter tuhtal, kako naj na hitro izpolnim »normo«, čeprav ničesar ne potrebujem. Naj povem, da sem nabral toliko kave, kot da pričakujem obisk več delegacij iz Turčije, toaletnega papirja sem napolnil količinsko primerno za infekcijsko kliniko v času epidemije griže, konzerve sarme in polnjenih paprik bodo za desetletje preživele na limenki odtisnjen rok trajanja; toliko francoskega sira, da je zasmradil vso hišo.

Najbolj prijetno presenečenje pa me je čakalo pri blagajni, ko se me opozorili, da imam v dobro še 15 pik: če ta teden nabavim še za 50 Eur blaga, lahko sodelujem v nagradnem žrebanju in zadenem dva lepa kozarca ali plišastega medvedka.

Bralce sprašujem za nasvet: ali ne bi bilo nerazumno, če bi se odpovedal tej enkratni priložnosti, da oplemenitim svoj denar?

Pavle Kornhauser

The professional public journal of the Medical Chamber of Slovenia

The Isis Journal is issued on the first day of each month. The annual subscription for non-members is 49,20 EUR. A single issue costs 4,10 EUR. The tax is included in price. Manuscripts are not returned to authors. An honorarium is paid for selected articles. Printed 8300 copies. Postage for the Journal Isis paid at the 1102 Ljubljana post office.

The name of the journal is by the Isis, an Egyptian goddess, of all the gods and goddesses. The legend describes her as both the sister and the wife of Osiris, the first king in history. Isis had healing powers. She could also give new life into the body with her wings. According to the legend, her power extended all over the world. Each person is a drop of her blood. She was considered as the founder of medicine. A detail on a granite sarcophagus of Ramses III from the XXth dynasty shows her as a symbolic picture. This image and her name were chosen to be the title of the journal of the Medical Chamber of Slovenia, the goal of which is to unite and link together doctors in their efforts towards the welfare of all people, the drops of blood from the goddess Isis.

The President of the Medical Chamber
Prof. **Vladislav Pegan**, M. D., Ph. D.
E-mail: vladislav.pegan@zss-mcs.si

The vice-presidents of the Medical Chamber
Prof. Andreja Kocijančič, M. D., Ph. D.
Sabina Markoli, S. D.
The President of the Assembly
Vojko Kanič, M. D.
The vice-presidents of the Assembly
Diana Terlevič Dabič, S. D.

Executive board of the Medical Chamber of Slovenia

The president of the Educational council
Prof. **Matija Horvat**, M. D., Ph. D.
The president of the Professional medical committee
Prof. Andreja Kocijančič, M. D., Ph. D.
The president of the Primary health care committee
Prim. **Mateja Bulc**, M. D.
The president of the Hospital health care committee
Prim. **Jožef Ferik**, M. D.
The president of the Dentistry health care committee
Sabina Markoli, S. D.
The president of the Legal-ethical committee
Žarko Pinter, M. D., M. Sc.
The president of the Social-economic committee
Jani Dernič, M. D.
The president of the Private practice committee
Tatjana Puc Kous, M. D.
The Secretary General
Brane Dobnikar, L. L. B.

Public Relations Department
Elizabeta Bobnar Najzer, B. A.
Legal and General Affairs Department
Vesna Habe Pranjič, L. L. B.
Finance and Accounting Department
Jožica Osolnik, Econ.
Health Economics, Planning and Analysis Department
Nika Sokolič, B. Sc. Econ.
Training and Professional Supervision Department
Mojca Vrečar, M. B. A.

The Medical Chamber of Slovenia

Founded in 1893 as The Medical Chamber for the Carniola Province. The Medical Chamber of Slovenia was subsequently founded in 1992.

Tasks

The Medical Chamber of Slovenia is an independent professional organisation of medical doctors and dentists. Membership is an honour and obligation for all those that work as physicians or dentists in Slovenia and have a direct contact with the patients.

The Medical Chamber of Slovenia protects and represents the interests of the medical profession, and helps to ensure the correct behaviour of doctors and uphold their reputation by:

- Having and issuing a Code of Medical Ethics, monitoring the behaviour of doctors and administering any measures necessary for violations of the Code.
- Maintaining a register of members and issuing membership cards.
- Issuing, extending and revoking the doctors' licences for independent work.
- Participating in the development of the undergraduate education programme for doctors.
- Managing (planning, monitoring and supervising) the secondments of the two year compulsory postgraduate training in hospitals; secondments for specialisations; other postgraduate professional training, and examination.
- Organising professional seminars, meetings and other types of professional medical development.
- The professional auditing and appraisal of each doctor practising in Slovenia.
- Participating in the preparation of regulations, planning and staffing plans in health care issues.
- Determining doctors' fees and participating in agreeing the prices of health care services.
- Representing the interests of doctors in determining contracts with the Institute of Health Insurance of Slovenia.
- Participating in the negotiation of collective contracts, and agreeing them on behalf of private doctors as employees, thereby managing the value of medical professional' salaries.
- Providing legal assistance and advice to members on insurance against medical compensation claims.
- Maintaining a Welfare Fund to help members and their families.
- Monitoring the demand for doctors and helping unemployed doctors find job.
- Assisting members to find suitable locums during their absence.
- Publishing activities, editing activities; issuing a free journal to members, publishing books and other publications.
- Encouraging co-operation between members and arbitrating in disputes.
- Encouraging the cultural and social activities of members; organising the cultural, sporting and other social events and activities.
- Monitoring alternative methods of treatment.
- Deterring prohibited and unacceptable medical practices.
- Providing a free permanent consulting service to members.
- Undertaking other tasks pursuant to legal regulations and the statute.

V zadnjih tednih se je po dolini šentflorjanski valila afera »čista lopata«. Preiskave domnevnih nepravilnosti nekaterih slovenskih gradbenih podjetij so bile deležne številnih novinarskih prispevkov: novic, člankov, komentarjev, uvodnikov, fotografij ...

Mojo pozornost je v vsej tej množici pritegnila nenavadna izpostavljenost pojma »ugled«. Brali in poslušali smo lahko, da je »ugled na preizkušnji«, da je »prizadet ugled podjetij«, da je prizadet ugled posameznikov.

S tem v zvezi je moja pozornost vzbudil prispevek v brezplačnem časopisu izpod tipkovnice Janeza Modra »Domnevno krivi« (Dobro jutro, 23. 2. 2008) (<http://www.dobrojutro.net/print.php?stran=novice&tip=1&id=1139-8&nacin=print>).

Še posebej zato, ker si je vodstvo Zbornice prav v preteklih dveh mesecih intenzivno prizadevalo, da bi v medijih objavili odgovore, s katerimi je želelo zaščititi ugled slovenskih zdravnikov in zobozdravnikov (dva primera objav sta tudi v tej številki v rubriki novice, primer ene neobjave smo objavili v prejšnji številki revije Isis). Če so tokratna prizadevanja usmerjena bolj na pravilno in objektivno obveščeno pacientov o danostih sistema, smo se v preteklosti pogosto soočali z »blatenjem ugleda« posameznikov, članic in članov Zbornice, ki so bili v medijih izpostavljeni s polnim imenom in priimkom ter z navedbo »domnevne krivde«, opisano praviloma le z enega zornega kota. Drugače (prav tako praviloma) tudi ni mogoče, saj zdravništvo zavezuje kodeks etike in deontologije ter zakoni, ki prepovedujejo posredovanje informacij o pacientih, dokler jih obveze ne razreši lastnik podatkov ali sodišče. S tem pa je zdravništvu vnaprej odvzeta možnost, da bi se lahko branilo, saj bi svoj delež »krivde« lahko postavilo v objektivno perspektivo zgolj s posredovanjem celovitih podatkov, tudi o zdravstvenem stanju.

Šah – mat pozicija za zdravništvo – in njegov ugled.

Zato je bila, po moje legitimno, večkrat postavljena prošnja in tudi zahteva, da mediji pri svojem poročanju ne bi navajali imen zdravnikov ob izbruhu raznih domnevnih » afer«, temveč bi s tem počakali na sodbo sodišča. Pobožne – neuresničljive želje...

Kako vesela sem bila zato že zgoraj omenjenega novinarskega prispevka! V celoti ga je možno prebrati na spletni strani, ne morem pa si kaj, da ne bi posebej poudarila nekaj citatov, s katerimi se čisto in popolnoma strinjam. Okrepljeno besedilo poudarila Elizabeta Bobnar Najžer.

Predstavljal sem si, da govori o enem od primerov, ko

pacienti obtožijo zdravnika domnevne strokovne napake, če bi torej v spodaj navedenih citatih namesto gradbenikov imeli v mislih zdravnike ...

»Vsi v akcijo vključeni ... so prepričani, da so v preiskavah nabrali dovolj obremenjujočih dokazov zoper preiskovance. S tem v javnosti vzbujajo pričakovanje, da se bo marsikdo izmed osumljencev po sodnem epilogu znašel za rešetkami.«
»Pri tem pa javnost pozablja, da vsi preiskovanci, navzlic vložnim obtožnicam, po njihovem pridržanju veljajo še vedno za nedolžne. Mediji za pridevnikom »domnevno« misli bralcev, poslušalcev in gledalcev prej usmerjajo v to, da so preiskovanci prej domnevno krivi, kot da so do končne obsodbe domnevno nedolžni. Kajti domnevno so dajali in prejeli podkupnine pri izvajanju javnega naročila, torej so po mnenju medijev domnevno krivi! In to je narobe.« ...
 »Če so kriminalisti in tožilci uspeli toliko časa ohranjati akcijo v tajnosti, se vendarle sprašujemo, kako to, da so se na dan »finala« znašle trume televizijskih in drugih novinarskih ekip pred sedeži podjetij še preden so tja prišli ali bili privedeni preiskovanci? Je kdo želel na ta način demonstrirati moč represivnih organov nad posamezniki? **Mar niso bile prav v tem delu kršene človekove pravice posameznikov?**« ...»Ali je tudi v

ugled -eda m (ee) zelo dobro mnenje, ki ga ima več ljudi o kom zaradi njegovih lastnosti, dejanj; njegov ugled se je povečal; imeti, izgubiti, ekspr. zapraviti svoj ugled; ekspr. izpodkopavati komu ugled; majhen, velik ugled; mednaroden, svetoven ugled / ugled države, podjetja

Vir: Slovar slovenskega knjižnega jezika

tem primeru pravica javnosti do informacij močnejša od pravice posameznika? Res je, na novinarskih konferencah ne tožilci in ne kriminalisti niso nikdar izrekli niti enega imena – torej so spoštovali domnevno nedolžnost preiskovancev v postopku. Javnosti so prek medijev seveda poročali zgolj o svojem delu v okviru akcije preganjanja gospodarskega kriminala.

Pa vendar so se mediji zatekli pod zaščito izraza »domnevni« in javnosti postregli z imeni. S tem pa so, hočeš-nočeš, poteptali temeljno človekovo pravico ... S pomočjo medijev so preiskovalci (morda nehote) prispevali tudi k pritisku javnosti na sodišče.«
 »Pred časom mi je v razgovoru državni tožilec Hinko Jenul pritrdil, da bi v bistvu javnost prvič smela izvedeti za imena obdolžencev na prvi sodni obravnavi pri branju obtožnice. **Do takrat pa morajo vsa preiskovalna dejanja potekati brez prisotnosti javnosti**« ... »So preiskovanci kriminalci? Če jih bo kot take na osnovi obtožnic prepoznalo sodišče in jih za očitana dejanja tudi obsodilo, šele takrat jim bomo smeli pripisati tudi v javnosti takšen pridevnik.«

Elizabeta Bobnar Najžer